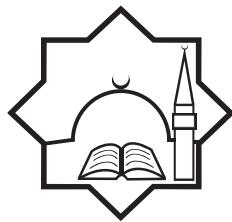

Бюллетин

ANNUAL REPORT | YILLIK BÜLTEN

• 2016

София | Sofia | Sofya | 2017

МЮСЮЛМАНСКО ИЗПОВЕДАНИЕ

Главно мюфтийство

MUSLIM DENOMINATION

Grand Mufti's Office

MÜSLÜMANLAR DİYANETİ

Başmüftülüğü

Съдържание

ПРЕДИСЛОВИЕ НА ГЛАВНИЯ МЮФТИЯ	11
ОФИЦИАЛНИ СРЕЩИ	17
МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ	37
КОНФЕРЕНЦИИ, СРЕЩИ И СЪБИТИЯ	55
ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ	87
РЕЛИГИОЗНА ДЕЙНОСТ – ИРШАД	107
ПОКЛОНЕНИЕТО ХАДЖ И УМРЕ	137
ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ	143
ВАКЪФИ	157
СОЦИАЛНА И БЛАГОТВОРИТЕЛНА ДЕЙНОСТ	167
ХЕЛЯЛ СЕРТИФИЦИРАНЕ	189
АНТИМИОСЮЛМАНСКИ ПРОЯВИ В БЪЛГАРИЯ – 2016	193
ДЕКЛАРАЦИИ НА МЮСЮЛМАНСКОТО ИЗПОВЕДАНИЕ	205

Главен мюфтия ● Grand Mufti ● Bulgaristan Başmüftüsü

CONTENTS

GRAND MUFTI'S PREFACE	11
OFFICIAL MEETINGS	17
INTERNATIONAL ACTIVITIES	37
CONFERENCES, MEETINGS AND EVENTS	55
EDUCATIONAL ACTIVITIES	87
RELIGIOUS ACTIVITY – IRSHAD	107
PILIGRIMAGE HADJ AND UMRAH	137
PUBLISHING	143
WAQFS	157
SOCIAL ACTIVITY AND CHARITY	167
HEHAL CERTIFICATIION	189
ANTI-MUSLIM ACTS AND ISLAMOFOBIA IN BULGARIA – 2016	193
DECLARATIONS OF THE MUSLIM DENOMINATION	205

Главен мюфтия ● Grand Mufti ● Bulgaristan Başmüftüsü

İÇİNDEKİLER

BAŞ MÜFTÜ'NÜN ÖNSÖZÜ	11
RESMİ GÖRÜŞMELER	17
ULUSLARARASI ETKİNLİKLERE KATILIM	37
SEMİNER, KONFERANS VE ETKİNLİKLERE KATILIM	55
EĞİTİM FAALİYETLERİ	87
DİNİ FAALİYETLER – İRŞAD	107
HAC VE UMRE ZİYARETLERİ	137
YAYINCILIK	143
VAKIFLAR	157
SOSYAL FAALİYETLER VE YARDIM	167
HELÂL GIDA VE HELÂL SERTİFİKASI	189
2016 YILINDA BULGARIstan'DA MÜSLÜMAN KARŞITI NEFRET OLAYLARI VE İSLÂMOFOBİ	193
BAŞMÜFTÜLÜK KARLOVA KURŞUN CAMİ'NİN KORUNMASI DEKLARASYONU	
MÜSLÜMANLAR DİYANETİ'NİN BİLDİRİLERİ	205

Главен мюфтия ● Grand Mufti ● Bulgaristan Başmüftüsü

Главен мюфтия ● Grand Mufti ● Bulgaristan Başmüftüsü

ПРЕДИСЛОВИЕ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين و العاقبة للمتقين والصلوة والسلام على أشرف الأنبياء و المرسلين
محمد صلى الله تعالى عليه وسلم و على آله و اصحابه اجمعين

Изказваме благодарност на Аллах Теаля, Твореца на вселената, Напътстващия заблудените и Даващия закрила и мощ на всеки, който я потърси. Салят и селям за любимеца Mu, Мухамед, за неговите съратници, за неговото семейство и за неговите последователи до Съдния ден. Когото Аллах напъти, никой не е в състояние да го заблуди, а когото Той остави в заблуда, никой не е в състояние да го напъти.

Житейският път е съревнование с времето, но само когато човек върши дела, съзвучни с принципите на исляма и човешките ценности. Ако отсъства стремежът към по-доброто, биваме погълнати от лабиринта на монотонното лутане в светските дела. В крайна сметка не е необходимо много, за да бъдем щастливи, достатъчно е да зърнем радостта в очите на сирақ, да чуем благодарност от изпаднал в беда или да видим плодовете от сторена добрина. В такива мигове се осъзнава смисълът от съществуването на този свят и само тогава човек е доволен от себе си, което значи, че и Аллах е доволен.

Измина поредната година от нашия живот и ние се опитваме да направим равносметка на постигнатото и пропуснатото през нея. Тя беше изпълнена с надежди и очаквания, както и с много предизвикателства, които са показател за правотата на нашите начинания, както и за това, че никак не е лесно да се отстоява на набезите на съвременното разбиране за религията, която е маргинализирана от политици и общественици.

Същите се стремят да се възползват от нея максимално, без да дават нищо от себе си и без да се съобразяват с религиозните чувства на хората. Казвам това не за да ги обвинявам, защото използването на религията за политически и други цели не е нещо ново в човешката история. Искам обаче да събудя инстинкта за самосъхранение у мюсюлманите, които често се примиряват с това, което им се предлага. Искам да напомня айета: „Днес завърших вашата религия за вас и доведох докрай Своята благодат към вас, и одобрих Ислама за ваша религия“ (Майде: 3). По отношение на религията Аллах казва „вашата религия“, тоест тя е ваша, ще се възползвате от нея, ако я спазвате, ако я пазите и ако я прилагате в реалния си живот. Следователно претендращите, че са мюсюлмани, трябва да подпомагат развитието и просперитета на ислама, а не да се опитват да прокарват идеологията си на гърба на вярващите. Може би е време да си дадем сметка, че религията не е израз на доктрина, както не е израз на сляпо подражаване на някого от предците ни, нито пък е израз на извършване на ритуали, които не са свързани с вярата. Религията е ориентир в реалния човешки живот, тя е единствен критерий за човешките ценности и тя е разделителната линия между човешкото и нечовешкото в индивида и обществото.

Ето защо, ако искаме подкрепа от Аллах, ако искаме равновесие между физическото ни и духовно съществуване, трябва да живеем с религията и да бъдем нейни служители, а не нейни господари. И за да бъда по-ясен, ще подчертая, че исламът не е патент нито на мюфтиите, нито на имамите, нито на служителите в сферата на Изповеддането. Аллах казва „вашата религия“, тоест религията на всеки, който иска да вкуси от нейната сладост и да почувства удовлетворение от духовната висота.

Ние се опитваме да живеем според това, в което вярваме, опитваме се да извлечем духовна полза от религията, която Аллах изпрати за спасение на човешкия род. За постиженията благодарим на Аллах Теалия, а за пропуските и грешките си не виним никого освен самите нас. И занапред ще разчитаме само и единствено на Аллах, Той е Покровител и Способен да ни пази от заблуда и изкушение.

Д-р Мустафа Хаджи

Главен мюфтия

FOREWORD

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و العاقبة للمتقين والصلوة والسلام على أشرف الأنبياء و المرسلين
محمد صلى الله تعالى عليه وسلم و على آله و اصحابه اجمعين

We express our gratitude to Allah Teala, the creator of the universe, the one who guides the deluded and provides protection and power to all who seek it. Sallat and Salam to his favourite, Muhammed, to his companions, to his family, to his followers until the Judgment Day. When Allah guides you, no one can mislead you; when He leaves you to be deluded, no one can guide you.

The road of life is a competition with time, but only when a man does acts inherent to Islam and to human values. If a man does not strive for the good, then he is devoured by the labyrinth of routine roaming in worldly deeds. In the end, it is not necessary to be always happy; it is enough to see the joy in the eyes of an orphan, to hear the gratitude of a person who has fallen into misfortune, or to see the fruits of a good deed. Only then he/she can feel the essence of existence in this world and only then he/she is content with himself/herself, which means that Allah is also contented.

Another year of our life has flown away and we have been trying to strike a balance of what has been achieved and omitted during the year. It was filled up with hopes and expectations as well as with lots of challenges, which was an indicator for the rightness of our initiatives and for the fact that it is not really easy to oppose to the forays of the contemporary awareness of religion which is marginalized by politicians and public figures. They try to take advantage of it as much as possible without giving an-

ything away and without considering the religious emotions of people. I am saying that not to accuse them because it is not something new in human history to use religion for political or other purposes. However, I would like to wake up the instinct of self-preservation in Muslims who often put up with what has been served to them. I would like to remind the following ayet: "Today I completed your religion for you and carried through My Grace to you and approved Islam to be your religion." (Maide: 3). Regarding the religion Allah says "your religion", namely it is yours, you will feel its advantages if you observe it, if you keep it, and if you apply it in your life. Consequently, those who claim to be Muslims should support the development and prosperity of Islam, not to make attempts to put through their ideology on the shoulders of believers. Perhaps, it is high time we considered that religion was neither an expression of dogmatics nor a manifestation of blind imitation to some of our ancestors, nor a demonstration of implementation of rituals that were not related to the belief. The religion is a reference point in humans' life, it is the only criterion for human values and it is a division line between the humane and inhumane in a human being and community.

Therefore, if we want the support of Allah if we want a balance between our physical and spiritual realm, we should live with the religion and be its servants, not its masters. To make it clearer, I will underline that Islam is a patent neither of muftis, nor of imams, nor of the employees in the sphere of the denomination. Allah says "your religion", i.e. the religion of everybody who desires to taste its sweetness and to feel satisfaction from spiritual aspirations.

We have been trying to live up to what we believe, we have been trying to get a spiritual advantage out of the religion that Allah has sent for the salvation of humankind. We thank to Allah Teala for our achievements, we blame nobody else but ourselves for our blunders and mistakes. We will count solely and only on Allah in future; He is the Protector and Capable of keeping us from delusion and temptation.

Dr. Mustafa Hadji
Grand Mufti

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين و العاقبة للمتقين والصلة والسلام على أشرف الأنبياء و المرسلين
محمد صلى الله تعالى عليه وسلم و على آله و اصحابه اجمعين

"Kainatın Yaratıcısı, yolunu şaşırınlara Yol gösteren, muhtaç olan herkese kanat açıp güç veren Allah Tealâ'ya hamd olsun. O'nun sevgili kulu Muhammed'e (s.a.v), sahabelerine, ailesine ve kıymet gününe kadar arkası sıra gideceklerle salât-ü selâm olsun! Allah, kullarını doğru yola yöneltince kimse onları yolundan sapkıramamıştır veya hangi kulunu gaflete düşürmüştür, yolunu şaşırılmış ise kimse ona doğru yolu gösterememiştir.

Yaşam, zaman ile bir yarıştır. Ancak bu yarış, İslâm ilkeleri ve insanî değerler ile uyum içinde yapıldığında gerçek ve kıymetli bir yarıştır. İyilik ve güzelliğe ulaşma azmimizi yitirdiğimiz takdirde dünya işleriyle boğuşma labirentinin çıkmaz monotonluğunada kaybolup gideriz. En nihayetinde, biz, insanoğullarının mutlu olması için çok şeye ihtiyacı yoktur. Bir yetimin gözlerindeki sevinci görmek, felâkete uğramış bir kimsenin hayır duasını işitmek veya yapılan bir iyiliğin meyvelerini tatmak yeter de artar bile. Bu gibi anlarda bizlerin ve dünyanın var olma sebebini idrak eder ve ancak bu şekilde kendimizden memnuniyet duyuruz. Bu ise sadece biz değil, Allah'ın da bizlerden razi ve memnun olduğu anlamına gelmektedir.

Ömrümüzün bir yılını daha geride bıraktık ve bizler, bu yıl içerisindeki başarı ve eksikliklerimizi değerlendirdip bir bilanço oluşturmak gayretindeğiz. Geride bırakmış olduğumuz yıl, umut, bekleni ve çabalımızın doğruluğunu gösteren, siyasetlerin ve önde gelen kimselerin dışlamış olduğu din hakkındaki günümüz

görüşlerinin baskılarına karşı koymak gibi birçok zorlukla dolu dolydu. Böyle kimseler, kendilerinden bir şeyler katmadan ve insanların dinî duygularını göz önünde bulundurmadan dinden azami olarak yararlanma çabası içindedirler. Bunları, bu kimseleri suçlamak için değil, dini siyâsî veya başka emellerle kullanmanın insanlık tarihinde yeni bir olgu olmadığını belirtmek amacıyla paylaşıyorum. Ancak, kendilerine sunulanlarla yetinen Müslüman kardeşlerimde savunma içgüdülerinin de uyanmasını istiyorum. Onlara şu ayeti hatırlatmak istiyorum: "Bugün size dininizi ikmal ettim, üzerinize nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm'ı begendim..." (Maide, 3). Allah Tealâ dinimiz hakkında "sizin içindir" diyor, başka bir deyişle bu din sizindir, eğer onu korur, uyar ve gerçek hayatınızda onu uygulsanz onun yararını göreceksiniz. Şu halde, Müslüman olduklarını iddia edenler, kendi ideolojilerini iman ve inanç sahipleri üzerinden uygulamaya değil, İslâm'ın gelişmesine ve ilerlemesine yardım etmeleri gerekmektedir.

Belki de artık dinin, dogmatizmin ifade türlerinden biri olmadığını,ecdadımızdan bir bireyin izinden köرükörene gitmek veya uymak olmadığını veya dinimizle herhangi bir ilgisi olmayan ritüelleri yerine getirmek olmadığını idrak etmemiz gerek. Din, gerçek insan yaşamının bir pusulasıdır, insanî değerlerin yegâne ölçüsüdür ve birey ile toplumdaki insanî ve insaniyet dışı özellikler arasındaki ince çizgidir. .

Bu nedenledir ki, Allah'ın desteğini almak, fiziksel ve manevi varlığımız arasında bir denge oluşturmak istiyor ve arzu ediyorsak, dine sağıık kalarak yaşamayı, onun efendisi değil, hizmekârı olmayı öğrenmeliyiz. Söylediklerimin daha da anlaşılır hale gelmesi için, İslâm'ın sadece müftülere, imamlara veya Diyanet'teki görevlilere ait bir buluş, olgu veya ürün olmadığını belirtmek istiyorum. Allah, "sizin dininiz" diyor, yani ondan tatmak, onun manevî boyutundan memnuniyet duymak isteyen herkesin dinidir. Bizler, inançlarımız doğrultusunda yaşamaya çalışıyoruz. Allah'ın insanoğlunu kurtarmak için gönderdiği dinden manevi kazançlar elde etmek istiyoruz. Ulaştıklarımız için Allah Tealâ'ya şükrediyor, kusur ve hatalarımızdan dolayı kendimizden başka bir kimseyi suçlamıyoruz. Gelecekte de sade ve sadece Allah'a güveneceğiz, çünkü bizleri gafletten ve nefsimizden koruyacak olan yine sadece bir tek Allah'tır."

Dr. Mustafa Haci
Bulgaristan Başmüftüsü

Официални срещи

Official meetings • Resmi görüşmeler

Главно мюфтийство на Мюсюлманското изповедание в Република България е официална институция, представляваща над милион български граждани, изповядващи исламската религия, пред български и чуждестранни правителствени и неправителствени институции.

Във тази връзка Главно мюфтийство, ръководено от главния мюфтия на Републиката д-р Мустафа Хаджи, провежда широк спектър от протоколни и работни срещи в страната и чужбина. Целта на тази дейност е адекватно изразяване и отстояване на проблемите и интересите, касаещи представителството и организацията на религиозния живот на мюсюлманите в страната.

Бидейки институция с над стогодишна история и осмисляйки рационално съвременните условия, в които се намираме, Главно мюфтийство се стреми към прозрачност, диалогичност и висока ефективност в своята дейност. Това открива вратите и към всички желаещи да се запознаят отблизо с исламската религия и нейните религиозни лидери в една непринудена и добронамерена атмосфера. Въщност това е еманация на високия морал в ислама, който неведнъж ни повелява и насърчава да бъдем в добри отношения с различните представители на обществото и да отдадем достойно правото на всеки негов инвидид поотделно.

В този раздел от нашия ежегоден Бюлетин ви представяме избрана част от този вид дейност.

Official meetings and events

Grand Mufti's Office of the Muslim religion in Bulgaria is an official body representing over one million Bulgarian citizens, professing the Islamic religion before Bulgarian and foreign governmental and non-governmental institutions.

In this regard, Grand Mufti's Office, headed by the Chief Mufti of the Republic Dr. Mustafa Hacı, conducts a wide range of protocol and work meetings in the country and abroad. The purpose of this activity is adequately expressing and defending of the interests and problems concerning the representation and organization of the religious life of all Muslims in the country.

Being an institution with over a century of history and giving a meaning to the rational-modern conditions in which we live, Grand Mufti's Office strives for transparency, dialogue and efficiency in their activities. This opens wide doors to all who want to get acquainted with the Islamic religion and its religious leaders in a natural and friendly atmosphere. This is actually an emanation of high morality in Islam, which repeatedly tells and encourages us to be in good relations with the various representatives of the community and treat with dignity every individual separately.

This section of our annual bulletin will represent a selection of this type of activities.

Resmi görüşmeler ve etkinlikler

Bulgaristan Cumhuriyeti'ndeki Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü, ülkede bir milyondan fazla Müslüman yerli ve yabancı resmi ve sivil toplum kurumları nezdinde temsil eden resmi bir kurumdur.

Bu bağlamda, Bulgaristan Başmüftüsü Dr. Mustafa Hacı'nın önderliğindeki Başmüftülük, yurttaş ve yurtdışında çeşitli protokol görüşmeleri ve seminerler organize etmektedir.

Bu çalışmalarla, ülkeye Müslümanların dini hayatlarının temsili ve organizasyonu ile ilgili sorun ve çıkarların yeterince ifade edilmesi ve savunulması amaçlanmaktadır.

Yüz yıldan fazla tarihe sahip bir kurum olarak ve bulunduğuımız çağdaş koşulları rasyonel bir şekilde idrak ederek Başmüftülük, faaliyetlerinde şeffaflık, diyalog ve yüksek verimliliği hedeflemektedir. Bu da, iyi bir atmosfer içinde İslam dini ve dini liderlerle tanışmak isteyen herkeste kapı açmaktadır.

Aslında bu, toplumun çeşitli temsilcileri ile iyi ilişkiler içinde olmamızı ve her bireyin hakkına saygı duymamızı teşvik eden İslam'ın yüksek ahlakının bir ifadesidir.

Bu faaliyetlerden seçilen bazı bölümleri yıllık bültenimizin bu bölümünde sunuyoruz.

Президентът Росен Плевнелиев – домакин на тържествена вечеря ифтар

На 6 юни 2016 г. президентът Росен Плевнелиев беше домакин на тържествена вечеря ифтар в Националния исторически музей по случай свещения за мюсюлманите месец Рамазан. Почетен гост на събитието бе главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи.

От няколко години това събитие се превърна в традиция за президентската институция – всяка година в първия ден на месец Рамазан да бъде домакин на тържествена вечеря. Това е един добър пример за сплотеността на нацията и усъвършенстване на духа на обществото.

The President Rosen Plevneliev – hosted an official dinner-iftar

On 6th of June 2016 the president Rosen Plevneliev hosted an official dinner-iftar on the occasion of the holy Muslim month of Ramazan at the National Musem of History. The Grand Mufti Mustafa Hadzhi was a guest of honour at the event.

Over the last couple of years it has turned into a tradition of the President's institution – every year it hosts an official dinner on the first day of the month of Ramazan. It is a good example of the integrity of the nation and improvement of the spirit of the society.

Cumhurbaşkanı Rosen Plevneliev, iftar yemeğinin ev sahibi oldu

6 Haziran 2016 tarihinde Cumhurbaşkanı Rosen Plevneliev, Ramazan ayı vesilesiyle Ulusal Tarih Müzesinde düzenlenen iftar yemeğinin ev sahipliğini yaptı. Yemekte, onursal konuk olarak Başmüftü Dr. Mustafa Hacı hazır bulundu.

Birkaç yıldan bu yana Cumhurbaşkanlığında Ramazan ayının ilk gününde verilen iftar yemeği geleneksel hale geldi. Bu etkinlik, ulusal birliğin simgesi niteliğinde ve değerinde olup toplumumuzun manevi değerlerini güçlendirmektedir.

Главният мюфтия – домакин на вечеря иftar

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи беше домакин на официален iftar по време на Свещения месец Рамазан в чест на представителите на дипломатическите мисии в страната ни. Празничната рамазанска вечеря се състоя на 8 юни 2016 г. в Главно мюфтийство. Представители на близо 40 държави уважиха поканата на домакина.

The Grand Mufti was the host of a dinner-iftar

The Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi was the host of an official dinner during the holy month of Ramazan to the representatives of the diplomatic missions in Bulgaria. The festive dinner was on 8th June at the Grand Mufti's Office. Representatives of about 40 countries accepted the host's invitation.

Başmüftü İftar Yemeğine Ev Sahipliği Yaptı

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı Ramazan ayı münasebetiyle ülkemizde bulunan diplomatik erkâna verilen resmi iftar yemeğine ev sahipliği yaptı. Törenli iftar yemeği, 8 Haziran 2016 tarihinde Başmüftülük binasında gerçekleştirildi. Kırka yakın devlet temsilcisi, ev sahibinin davetini kabul ederek iftar yemeğinde hazır bulundular.

Главният мюфтия участва в честванията по случай 3 март

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи участва в честванията по случай Националния празник на България 3 март. Той поздрави президента, председателя на парламента, министър-председателя и патриарха по повод празника. Религиозният лидер участва в церемонията по тържественото издигане на националния флаг пред Паметника на Незнайния воин и в тържествената заря проверка пред Народното събрание.

The Grand Mufti honoured the celebration of 3rd March

The Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi attended the celebration of the National Holiday of Bulgaria 3rd March. He saluted the President, the Chairman of the Parliament, the Prime Minister and the Patriarch on the occasion of the holiday. The religious leader was present at the ceremony of the official raising of the Bulgarian flag in front of the monument of the Unknown Soldier and at the official firework demonstration in front of the National Assembly.

Başmüftü 3 Mart Törenine Katıldı

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, 3 Mart Bulgaristan Ulusal Bayramı kutlamalarına katıldı. Milli bayram münasebetiyle katıldığı törende cumhurbaşkanını, Millet Meclisi başkanını, başbakanı ve patriği selâmladı. İsimsız Asker Anıtı önünde bayrak töreni ve Millet Meclisi önünde düzenlenen askerî yoklama tönerinde de hazır bulundu.

Главният мюфтия се срещна с министъра на образованието и културата на Индонезия

На 10 март 2016 г. главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи прие министъра на образованието и културата на Република Индонезия Аниес Басведен в Главно мюфтийство. Той бе на официално посещение в страната по повод подписването на съвместен меморандум за сътрудничество между Министерството на културата на България и Министерството на образованието и културата на Индонезия. Това бе поредното посещение на високо ниво в Главно мюфтийство от Република Индонезия.

Индонезия е страната с най-голяма мюсюлманска общност в света и има широки възможности за обучение и стипендантски програми, от които българските студенти също могат да се възползват. Индонезия е с население около 250 млн. души и над 300 етнически групи.

The Grand Mufti met the Minister of Education of Indonesia

On 10th of March 2016 the Grand Mufti Dr.Mustafa Hadzhi met the Minister of Education and Culture of the Republic of Indonesia, Anies Basvedan, at the Grand Mufti's Office. He was on an official visit to Bulgaria on the occasion of signing a joint memorandum for cooperation between the Ministry of Culture in Bulgaria and the Ministry of Education and Culture in Indonesia. It was another visit to the Grand Mufti's Office on high level from the Republic of Indonesia.

Indonesia is the country with the biggest Muslim community in the world and has large opportunities for education and bursary programmes the Bulgarian students can take advantage of. Indonesia is with population of about 250 million people and more than 300 ethnic groups.

Başmüftü Endonezya Eğitim ve Kültür Bakanıyla Görüştü

10 Mart 2016 tarihinde Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, Endonezya Cumhuriyeti Eğitim ve Kültür Bakanı Anies Basvedan ile makamında görüştü. Endonezyalı Bakan, Bulgaristan Kültür Bakanlığı ve Endonezya Eğitim ve Kültür Bakanlığı arasında işbirliği memorandumunun imzalanması vesilesiyle ülkemizi ziyarette bulunuyordu. Bu ziyaret, Endonezya Cumhuriyeti resmi makam temsilcilerinin Başmüftülüğümüze yaptıkları ikinci ziyareti oldu.

Endonezya, dünyada en çok Müslüman nüfusa sahip ülke olup, Bulgaristan üniversitelerinin gençlerinin yararlanabilecekleri geniş eğitim ve burs programları sunan bir ülkedir. 250 milyon nüfusu bulunan Endonezya'da 300'den fazla etnik grup yaşamaktadır.

Главният мюфтия се срещна с държавния секретар на Ватикана

На 21 март 2016 г. главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи прие държавния секретар на Ватикана кардинал Пиетро Паролин в Главно мюфтийство. Кардинал Паролин беше на двудневно официално посещение в България по покана на премиера Бойко Борисов и Католическата църква в България.

На протоколната среща в Главно мюфтийство присъстваха посланикът на Ватикана в София Н. Пр. монс. Анселмо Пекорари, Екзарх Христо Пройков, директорът на Дирекция „Вероизповедания“ към МС Емил Велинов и зам.-главният мюфтия Бирали Бирали. Главният мюфтия подари на своя гост резбована роза, символ на Пратеника Мухаммед (с.а.с.), а кардинал Паролин го удостои с медал, посветен на Годината на милосърдието на Ватикана.

The Grand Mufti met the state secretary of the Vatican

On 21 March 2016 the Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi had a meeting with the state secretary of the Vatican, Cardinal Pietro Parolin at the Grand Mufti's Office. Cardinal Parolin was on a two-day official visit to Bulgaria at the invitation of the Prime Minister Boyko Borisov and the Catholic Church in Bulgaria. The protocol meeting at the Grand Mufti's Office was attended by the ambassador of the Vatican in Sofia, His Eminence monsignor Anselmo Pecorari, exarch Hristo Proykov, the director of Religions Department at the Council of Ministers Emil Velinov and the deputy Grand Mufti Birali Birali. The Grand Mufti gave his guest a carved rose – the symbol of the Prophet Muhammed while cardinal Parolin honoured him with a medal dedicated to the year of mercy in the Vatican.

Başmüftü Vatikan Genel Sekreteri ile Görüştü

21 Mart 2016 tarihinde Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, Vatikan Genel Sekreteri Kardinal Pietro Parolin ile Başmüftülük makamında görüştü. Kardinal Parolin, Başbakan Boyko Borisov ve Bulgaristan Katolik kilisesinin davetlisi olarak ülkemizi resmi ziyarette bulunuyordu. Başmüftülükte yapılan protokol görüşmesinde Vatikan'ın Sofya Büyükelçişi Monsenior Anselmo Pekorari, Piskopos Hristo Proykov, Bakanlar Kurulu Danışma Bürosu Başkanı Emil Velinov ve Başmüftü Vekili Birali Birali hazır bulundular. Başmüftü, konuğu Peygamberimiz Muhammed Aleyhisselâm'ın (s.a.v) sembolü olan bir oymalı ahşap gül hediye etti. Kardinal Parolin ise Başmüftümüze, Vatikan'da Merhamet Yılı'na hasredilmiş madalya sundu.

Посланикът на Турция посети Главно мюфтийство

Посланикът на Република Турция в България Н. Пр. г-н Сюлейман Гъокче посети Главно мюфтийство. Повод за посещението на дипломата бе преизбирането на д-р Мустафа Хаджи за главен мюфтия и на г-н Ведат Ахмед за председател на Висшия мюсюлмански съвет на редовната мюсюлманска конференция на 24 януари 2016 г. Посланник Гъокче поднесе своите поздравления и най-сърдечни пожелания за избора и решението на Националната мюсюлманска конференция. На срещата присъстваха и Ведат Ахмед, председател на Висшия мюсюлмански съвет, както и заместниците на главния мюфтия Мурат Пингов и Бирали Бирали.

The Ambassador of Turkey visited the Office of the Grand Mufti

The Ambassador of the Republic of Turkey to Bulgaria His Excellency Mr. Suleyman Gokce visited the Grand Mufti's Office. The occasion for the diplomat's visit was the re-election of Dr. Mustafa Hadzhi as the grand mufti and of Mr. Vedat Ahmed as the chairman of the Supreme Muslim Council at the regular Muslim conference on 24 January 2016. The Ambassador Gokce congratulated and offered his cordial respect upon the selection and decisions of the National Muslim Conference. The meeting was attended by Vedat Ahmed – the chairman of the Supreme Muslim Council, the deputies of the Grand Mufti Murat Pingov and Birali Birali, too.

Türkiye Büyükelçisi Başmüftülüğü Ziyaret Etti

Türkiye Cumhuriyeti'nin Bulgaristan Büyükelçisi Sayın Süleyman Gökçe Başmüftülüğümüzü ziyarette bulundu. Bu ziyaret, 24 Ocak 2016 tarihinde yapılan Müslümanlar Genel Konferansında Dr. Mustafa Hacı'nın başmüftü ve Sayın Vedat Ahmed'in de Yüksek İslâm Şûrası başkanı olarak seçilmele ri münasebetiyle gerçekleştirildi. Büyükelçi Gökçe, Müslümanlar Ulusal Konferansı katılımcılarını bu seçim ve kararlarından dolayı tebrik etti. Görüşmede daha, Yüksek İslâm Şûrası Başkanı Vedat Ahmet ve başmüftü vekilleri Murat Pingov ve Birali Mümin de hazır bulundular.

Посланикът на САЩ в София посети Главно мюфтийство

На 16 май 2016 г. в Главно мюфтийство се състоя протоколна среща между главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи и Н. Пр. г-н Ерик Рубин, посланик на САЩ в България. Това бе първото посещение на посланика след акредитацията му в страната ни. Главният мюфтия пожела на посланика успешен мандат в България.

The Ambassador of the USA to Sofia visited the Office of the Grand Mufti

On 16th of May 2016 a meeting was held at the Grand Mufti's Office between the Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi and His Excellency Mr. Eric Rubin, the Ambassador of USA to Bulgaria. It was the first visit of the ambassador after his accreditation to Bulgaria. The Grand Mufti wished the ambassador a successful mandate in the country.

ABD Sofya Büyükelçisi Başmüftülüğü ziyaret etti

16 Mayıs 2016 tarihinde Başmüftü Dr. Mustafa Hacı ve ABD'nin Bulgaristan Büyükelçisi Sayın Erik Rubin arasında protokol görüşmesi düzenlendi. Görüşme, Büyükelçi Rubin'in ülkemizde güven mektuplarını sunduktan sonra yaptığı ilk ziyareti oldu. Başmüftü, Büyükelçi'ye Bulgaristan'da başarılı bir görev dönemi geçirmesi temenni içinde bulundu.

Главният мюфтия прие посланика на Пакистан

На 2 юни 2016 г. главният мюфтия прие в Главно мюфтийство Негово Превъзходителство г-н Бабар Хашми, посланик на Пакистан в България. Посланик Хашми изрази своето уважение към Главно мюфтийство и сподели впечатленията си от страната ни. Главният мюфтия запозна госта с дейността на Институцията и мюсюлманската общност в страната. Негово Превъзходителство поднесе протоколен подарък на главния мюфтия. Д-р Мустафа Хаджи от своя страна пожела на посланик Хашми успешна мисия в страната.

The Grand Mufti received the ambassador of Pakistan

On 2 June 2016 the Grand Mufti received at the Grand Mufti's office His Excellency Mr. Babir Hashmi, the ambassador of Pakistan to Bulgaria. Ambassador Hashmi expressed his respect to the Grand Mufti's Office and shared his impression from Bulgaria. The Grand Mufti presented the activity of the institution and the Muslim community in Bulgaria to the guest. His Excellency gave a formal present to the Grand Mufti. Dr. Mustafa Hadzhi wished a successful mission in Bulgaria to ambassador Hashmi.

Pakistan Büyükelçisi Başmüftülüğü Ziyaret Etti

2 Haziran 2016 tarihinde Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, Pakistan'ın Bulgaristan Büyükelçisi Sayın Babar Haşmi'yi makamında kabul etti. Büyükelçi Haşmi, Başmüftülüğümüze duyduğu saygıyı dile getirdi ve ülkemden edindiği izlenimleri paylaştı. Başmüftü, konuğuna kurumumuz ve ülkemde Müslüman topluluğunun faaliyetleri ile ilgili bilgi verdi. Sayın Babar Haşmi, Başmüftü'ye protokol hediyesi takdim etti. Dr. Mustafa Hacı Büyükelçi Haşmi'ye ülkemdeki çalışmalarında başarılar diledi.

Главният мюфтия прие посланика на Египет

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи прие на 3 ноември 2016 г. Нейно Превъзходителство г-жа Манал Ел Шинауи, извънреден и пълномощен посланик на Арабска република Египет в България. По време на протоколната среща посланик Ел Шинауи подари на главния мюфтия нови издания на Свещения Коран и сборник с хадиси, публикувани в Египет.

The Grand Mufti received the ambassador of Egypt

On 3rd of November 2016 the Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi received Her Excellency Mrs. Manal El Shinaui, the ambassador of the Arabic Republic of Egypt to Bulgaria. During the official meeting the ambassador gave the Grand Mufti the new editions of the Holy Qur'an and a collection of hadiths published in Egypt.

Mısır Büyükelçisi Başmüftülüğü Ziyaret Etti

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı 3 Kasım 2016 tarihinde Mısır Arap Cumhuriyeti Bulgaristan Büyükelçisi Sayın Manal El-Şinaui'yi kabul etti. Protokol ziyareti esnasında Büyükelçi El-Şinaui, Başmüftü'ye Kutsal Kur'an-ı Kerim'in yeni baskısını ve Mısır'da yayınlanan hadis derlemesini sundu.

Главният мюфтия прие посланика на Азербайджан в България

На 10 ноември 2016 г. главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи прие посланика на Азербайджан в България Нейно Превъзходителство г-жа Наргиз Гурбанова. Срещата бе протоколна и взаимно опознавателна. Тя протече в делови и сърдечен тон. Посланик Гурбанова подари на главния мюфтия ръчно изтъкан килим с традиционни мотиви и украси, както и албум с религиозни храмове в Азербайджан. Срещата завърши с посещение в джамията „Кадъ Сейфуллах Ефенди“ („Баня башъ джамия“).

The Grand Mufti received the ambassador of Azerbaijan to Bulgaria

On 10th of November 2016 the Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi received the ambassador of Azerbaijan to Bulgaria Her Excellence Mrs. Nargiz Girbanova. It was held in an official and cordial manner. Ambassador Gurbanova gave the Grand Mufti a handwoven rug with traditional motifs and decorations as well as an album of religious shrines in Azerbaijan. The meeting finished with the visit to Qadi Seyfullah Efendi mosque (Banya Bashi mosque).

Azerbaycan'ın Bulgaristan Büyükelçisi Başmüftülüğü Ziyaret Etti

10 Kasım 2016 günü Başmütü Dr. Mustafa Hacı, Azerbaycan'ın Bulgaristan Büyükelçisi Sayın Nargiz Gurbanova'yı makamında ağırladı. Görüşme protokol ve karşılıklı tanıma mahiyetindeydi ve yapıçı ve samimi bir ortamda geçti. Büyükelçi Gurbanova, Başmüftü'ye gelenksel motiflerle işlenmiş el dokuması halı ile Azerbaycan'da dinî mabetler albümünü hediye etti. Görüşme Kadi Seyfullah Efendi (Banyabaşı) camisini ziyaretle son buldu.

Главният мюфтия прие временно управляваща мисията на Катар в България

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи прие на 16 август 2016 г. в Главно мюфтийство Джасим бин Хамд Алтани, временно управляващ посолството на Катар в София. Гостът посети за първи път Главно мюфтийство по време на своята мисия в страната. Посещението беше опознавателно и в знак на приятелство между мюсюлманска общност в България и Катар.

The Grand Mufti received the temporary managing diplomat of the mission of Qatar to Bulgaria

On 16th of August 2016 the Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi received at the Grand Mufti's Office Jasim bin Hamd Altani, the temporary managing diplomat of the embassy of Qatar in Sofia. The guest visited the Grand Mufti's Office for the first time during his mission in Bulgaria. The meeting served the purpose to get to know each other and it was a sign of friendship between the Muslim communities in Bulgaria and Qatar.

Başmüftü Katar Devleti Maslahatgüzarı'nı kabul etti

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, 16 Ağustos 2016 tarihinde Katar Devleti Sofya Maslahatgüzarı Casim bin Hamd Altanı'yı kabul etti. Sayın Casim bin Hamd Altanı'nın bu ziyaretleri, ülkemizdeki görevleri esnasındaki Başmüftülüğümüze ilk ziyaretleri olup, tanıma ve Bulgaristan ile Katar Müslümanları'nın dostluğunun bir simgesi mahiyetindeydi.

Първият секретар на посолството на Франция посети Главно мюфтийство

Главният мюфтия Мустафа Хаджи прие г-жа Доминик Вааг, първи секретар на посолството на Франция у нас, в Главното мюфтийство на 16 февруари 2016 г. По време на срещата главният мюфтия запозна г-жа Вааг с дейността на Изповеданието и неговата структура. От своя страна първият секретар сподели интересни факти за исляма и мюсюлманите във Франция. Тя поздрави главния мюфтия за преизбирането му по време на състоялата се национална конференция.

The first secretary of the embassy of France visited the Grand Mufti's Office

On 16th of February 2016 the Grand Mufti Mustafa Hadzhi received at the Grand Mufti's Office Mrs. Dominic Vaag, the first secretary of the embassy of France in Bulgaria. During the meeting the Grand Muf-

Fransa Büyükelçisi Temsilcisi Başmüftülüğü Ziyaret Etti

Başmüftü Mustafa Hacı, Fransa Büyükelçiliği Birinci Sekreteri Sayın Dominik Vaag'ı 16 Şubat 2016 tarihinde makamında kabul etti. Bu ziyaretleri sırasında Başmüftü, Sayın Vaag'ı Müslümanlar Diyaneti'nin kuruluşu ve faaliyetleri hakkında bilgi verdi.

ti presented to Vaag the activity of the denomination and its structure. On her side, the first secretary shared interesting facts about Islam and Muslims in France. She congratulated the Grand Mufti on his re-election during the national conference that was held.

Sayın Dominik Vaag ise Fransa'daki Müslümanlar hakkında bilgi verdi. Konuğumuz, Başmüftü'yü yapılan ulusal konferansta yeniden makamına seçilmesi vesilesiyle tebrik etti.

Главният мюфтия прие гости от Иран

На 21 ноември 2016 г. главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи прие съветника на министъра на образованието на Исламска република Иран г-н Аббас Хамеяр в Главно мюфтийство. Той бе част от делегацията, която бе на официално двудневно посещение в България, в рамките на което се срещна с главния мюфтия в знак на уважение към мюсюлманската общност в страната ни. Гостът отправи покана към главния мюфтия да посети Иран и му поднесе подарък.

The Grand Mufti welcomed guests from Iran

On 21 November the Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi received the councillor of the Minister of Education in the Islamic Republic of Iran Mr. Abbas Hameyar at the Grand Mufti's Office. He was in the delegation on a two-day official visit to Bulgaria; during the visit he had a meeting with the Grand Mufti as a sign of respect to the Muslim community in our country. The guest invited the Grand Mufti to visit Iran and gave him a present from there.

Başmüftü İranlı Konukları Kabul Etti

21 Kasım 2016 günü Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, İran İslâm Cumhuriyeti Eğitim Bakanı Danışmanı Sayın Abbas Hameyar'ı Başmüftülükte kabul etti. Sayın Hameyar, Bulgaristan'da iki günlük resmi ziyarette bulunan heyetten olup, Bulgaristan Müslümanlar topluluğuna olan saygıını ifade etmek amacıyla Başmüftü ile görüştü. Konuğumuz, Başmüftü'ye İran'ı ziyaret divetinde bulundu ve kendisine hediye sundu.

Главният мюфтия прие посланика на Ватикана в България

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи прие Апостолическия нунций в България Н.В.Пр. монсеньор Анселмо Гуидо Пекорари на 9 юни 2016 г. Срещата беше традиционна в рамките на приятелските отношения между Мюсюлманското изповедание в България и дипломатическото представителство на Светия престол.

The Grand Mufti received the ambassador of the Vatican to Bulgaria

On 9 June 2016 the Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi received the Apostolic nuncio in Bulgaria monsignor Anselmo Guido Pecorari. The meeting was a traditional one within the frame of friendly relations between the Muslim community in Bulgaria and the diplomatic representation of the Papacy.

Başmüftü Vatikan Büyükelçisi ile Görüştü

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, Bulgaristan'da Papalık Büyükelçisi Monsenjör Anselmo Guido Pekorari ile 9 Haziran'da Başmüftülük makamında görüştü. Bu geleneksel görüşme, Bulararistan Müslümanlar Diyane-i ile Katolik Dünyasının Hristiyanların Kutsal Tahtı diplomatik temsilciliği arasındaki dostluk programı dahilinde gerçekleştirildi.

Съветникът по социалните въпроси в посолството на Турция в София поздрави главния мюфтия

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи прие на 9 февруари 2016 г. съветника по социалните въпроси в посолството на Република Турция в София д-р Улви Ата. Срещата бе протоколна – по повод преизбирането на главния мюфтия на поста. Д-р Ата оцени високо дейността на Главно мюфтийство и подчертава ролята му на достолепен пазител на мира и благоденствието в страната. Д-р Ата предаде благопожеланията и поздравителния адрес на председателя на Диyanet'a проф. д-р Мехмед Гьормез и подари на своя домакин картина, изобразяваща калиграфска интерпретация на първата буква от арабската азбука „елиф“, която е своеобразен символ на единството, съчетана с изкуството тезхид.

Д-р Ата се срещна и с председателя на Висшия мюсюлмански съвет Ведат Ахмед, на когото пожела успешна и благодатна дейност. По време на срещата д-р Ата подари на домакина си специално изработено произведение на калиграфското изкуство с текста „Ху“ (Той), украсено с изящни мотиви на изкуството тезхид.

The counsellor on social issues at the embassy of Turkey in Sofia saluted the Grand Mufti

On 9 February the Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi received the counsellor on social issues at the embassy of the Republic of Turkey in Sofia Dr. Ulvi Ata. It was a formal meeting on the occasion of the re-election of the Grand Mufti to his position. Dr. Ata apprised the activity of the Grand Mufti's Office and emphasized its function as a stately keeper of peace and prosperity in Bulgaria. Dr. Ata gave the regards and the greetings of the Chairman of the Department of Religious Affairs in Turkey Prof. Dr. Mehmed Gormez and gave his host a

Türkiye'nin Bulgaristan Büyükelçiliği Din Müşaviri ile Görüştü

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı 9 Şubat 2016 tarihinde Türkiye'nin Bulgaristan Büyükelçiliği Din Müşaviri Dr. Ulvi Ata'yı makamında ağırladı. Görüşme, Başmüftü'nün yeni den görevi seçilmesi vesilesiyle protokol görüşmesiydi. Dr. Ata, Başmüftülüğümü zü değerli çalışmalarından ve ülkemizdeki bir iş ve refahın koruyucusu olarak üstlenmiş oldukları görevinden dolayı tebrik etti. Dr. Ata, Türkiye Diyanet Vakfı Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmek'in dilek ve selamlarını ilettikten sonra ev sahibine Arap alfabetesinin ilk harfi olan, birlik ve beraberliği simgeleyen, tezhid sanatıyla yazılmış

painting containing a calligraphic interpretation of the first letter of the Arabic alphabet "elif", which is a symbol of integrity, combined with the art of "tezbih".

Dr. Ata had a meeting with the chairman of the Supreme Muslim Council, too; at the meeting he wished the chairman a successful and prosperous activity. Dr. Ata gave his host a specially designed work of the art of calligraphy with a text "Hu" (he) decorated with exquisite motifs of the art of "tezbih".

"Elif" hediyе etti.

Dr. Ulvi Ata, Yüksek İslâm Şûrası Başkanı Sayın Vedat Ahmet ile de görüştü, kendisine başarılı ve verimli çalışmalar dileklerinde bulundu. Konuk ev sahibine hat sanatıyla yazılmış "Hu" kelimesini hediyе etti.

Главният мюфтия бе домакин на ифтар в чест на турския посланик

По повод Свещения месец Рамазан главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи бе домакин на тържествена вечеря ифтар в чест на турския посланик в София Н. Пр. Сюлейман Гъокче. На ифтара присъстваха още представители на мюсюлманската и турска общност в столицата, академични учени, общественици и журналисти.

The Grand Mufti hosted an iftar to the honour of the Turkish Ambassador

The Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi hosted an official dinner-iftar to the honour of the Turkish ambassador His Excellency Süleyman Gokce on the occasion of the holy month of Ramazan. The dinner was attended by representatives of the Muslim and Turkish community in Sofia, academicians, public figures and journalists.

Başmüftü, Türkiye Büyükelçisi'ne İftarda Ev Sahipliği Yaptı

Mübarek Ramazan ayı münasebetiyle Başmüftü Mustafa Hacı, Türkiye Cumhuriyeti Bulgaristan Büyükelçisi Sayın Süleyman Gökcé onuruna verilen iftar yemeğinin ev sahibi oldu. İftara, başkentte bulunan Müslüman ve Türk topluluğu temsilcileri, bilmadamları, aydınlar ve gazeteciler de katıldı.

Посещение от Културното министерство на Турция

На 29 ноември 2016 г. заместник-министърът на културата на Република Турция Хюсейн Яйман и делегация посетиха Главно мюфтийство в рамките на официалното си посещение в България на ниво министерства на културата. Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи беше домакин на официален обяд със заместник-министър Хюсейн Яйман. Д-р Мустафа Хаджи подари на своя гост картина с изображение от интериора на разградската джамия „Ибрахим паша“. На срещата присъстваха още Н. Пр. Сюлейман Гъокче, посланик на Република Турция в България, заместник-главните мюфтии и главният секретар на Главно мюфтийство.

Visit of the Cultural Ministry of Turkey

On 29 November the Deputy Minister of the Republic of Turkey and a delegation visited the Grand Mufti's Office during their official visit to Bulgaria at the level of the ministries of culture. The Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi hosted an official lunch with the Deputy Minister Hussein Yayman. Dr. Mustafa Hadzhi gave his guest a painting depicting the interior of Ibrahim Pasha mosque in Razgrad. The meeting was attended by H. E. Suleyman Gokce, the ambassador of Turkey to Bulgaria, deputies of the Grand Mufti and the Chief Secretary of the Grand Mufti's Office.

Türkiye Kültür Bakanlığı Temsilcilerinin Başmüftülük Ziyareti

29 Kasım tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Kültür Bakanı Yardımcısı Sayın Hüseyin Yayman ve beraberindeki heyet Başmüftülüğümüzü ziyaret etti. Ziyaret, iki ülkenin kültür bakanlıklarını resmi görüşmeleri çerçevesinde gerçekleştirildi. Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, Bakan Yardımcısı Hüseyin Yayman ile resmi öğle yemeğine ev sahipliği yaptılar. Dr. Mustafa Hacı, konuğuuna Razgrad'daki İbrahim Paşa Camisi kitabesinin resmini hediye etti. Yemekte Türkiye'nin Bulgaristan Büyükelçisi Sayın Süleyman Gökçe, başmüftü yardımcıları ve Başmüftülük Genel Sekreteri de hazır bulundular.

Главен мюфтия ● Grand Mufti ● Bulgaristan Başmüftüsü

Международна дейност

International activities • Uluslararası etkinliklere katılım

В условията на глобализация се свят всяка уважаваща себе си институция или организация, независимо от предмета на дейност, неминуемо е длъжна да поддържа и укрепва своите международни контакти и позиции.

Историята свидетелства, че българското Главно мюфтийство не-веднъж е било фактор в страната, на Балканите и не само. Институцията не е преставала да бъде един от фундаментите на мира, разбирателството и добросъседството в региона. Това обуславя и активната международна дейност, която тя осъществява през годините. С превръщането на България в пълноправен член на европейското семейство интензитетът на международния диалог в Главно мюфтийство също отчита ръст. Разбира се, институцията еднакво добре комуникира, както със Запада, така и с Източна. Често тя е платформа за качествен обмен на добри практики и рационални решения, изисквани от нашето съвремие.

Адекватният международен обмен, включително и със сродни нам религиозни организации, позволява повишаване ефективността на дейността и далновидно визионерство, касаещо по-качествения живот на гражданите, изповядващи исламската религия.

Participation at International events

In a globalizing world, any self-respecting institution or organization, regardless of the object of its business, is inevitably required to maintain and consolidate its international contacts and positions.

History testifies that the Bulgarian Grand Mufti's Office has repeatedly been a factor in the country, in the Balkans, and elsewhere. The institution has not stopped being one of the foundations of peace, understanding and good neighborliness in the region. This determines the active international activity which it carries out through the years. With Bulgaria's becoming a full member of the European family, the intensity of international dialogue at Grand Mufti's Office showed an increase.

Of course, the institution communicates equally both with the West and the East. Often it is a platform for quality exchange of good practices and rational solutions required by our time.

The adequate international exchange, including with similar religious organizations like ours, allows the increase of the activity efficiency concerning the quality life of citizens professing the Islamic religion.

Uluslararası etkinliklere katılım

Globalleşen dünyamızda, faaliyet konusu ne olursa olsun, kendine saygı duyan her bir kurum veya kuruluşun uluslararası temas ve pozisyonlarını kaçınılmaz bir şekilde koruması ve güçlendirmesi gerekmektedir.

Tarih, Bulgaristan Başmüftülüğü'nün, ülkede, Balkanlarda ve diğer mekânlarda bir faktör olduğuna şahit olmuştur. Başmüftülük, bölgede barış, anlayış ve iyi komşuluk ilişkilerinin temellerinden biri olmayı hiç bırakmamıştır. Bu, başmüftülüğün uluslararası seviyede yıllar boyunca yürüttüğü aktif faaliyetlerini göstermektedir. Bulgaristan'ın Avrupa ailesinin tam üyesi olmasıyla birlikte başmüftülükteki uluslararası diyalog yoğunluğu da artış gösterdi.

Tabii ki, başmüftülük kurumu hem Batı, hem Doğu ile eşit şekilde iletişim kurmaktadır. Çok defa bu kurum, günümüzün gerektirdiği iyi uygulamalar ve rasyonel kararların kaliteli değişimi için bir platform olmuştur.

Bizim kurumumuza benzer dini kuruluşlarla yapılan değişim dahil olmak üzere uygun bir uluslararası değişim, İslam dinine mensup vatandaşların yaşam kalitelerine ilişkin faaliyetlerin verimliliğinin artmasını sağlamaktadır.

Конференция в Любляна за вакъфите в Европейския съюз

На 15 и 16 октомври 2016 г. главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи и главният секретар Джелал Фаик взеха участие в международна конференция на тема „Вакъфите в Европейския съюз“, състояла се в Любляна, Словения. Целта на конференцията бе да представи въпросите за вакъфите и тяхното значение като общо благо в различните области на дейността на мюсюлманските общности – в сферите на образование, културата, изкуството, социалната и хуманитарната дейност, както и тяхното място в европейския правен ред.

Участниците във форума установиха и се обединиха около идеята, че въпросът с правния статут на вакъфите в Европейския съюз и Югоизточна Европа не е решен и мюсюлманските общности са изправени пред редица предизвикателства. Необходими са усилия за запазването на вакъфите в автентичен вид и правилното им използване.

Изнесените доклади по време на конференцията ще бъдат публикувани в печатно издание. В конференцията взеха участие лидери и представители на мюсюлманските общности на Балканите и страните в Европа. На официалното откриване на конференцията изнесоха речи главният мюфтия на Словения д-р Неджат Грабус, кметът на Любляна Зоран Янкович, директорът на Вакъфите към Исламска банка за развитие Адел Мохамед ал-Шариф и представителят на Генералния секретариат за вакъфите в Кувейт Мансур Ал-Сакаби. Домакин на конференцията беше Исламската общност в Република Словения и главният мюфтия Неджат Грабус. Тя се проведе с подкрепата на Исламска банка за развитие и Генералния секретариат на вакъфите в Кувейт.

Conference of the waqfs in the European Union in Ljubljana

On 15 and 16 October the Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi, together with the chief secretary Dzhelyal Faik, took part in the

Avrupa Birliği’nde Vakıflar Konulu Lübliyana Konferansı

15-16 Ekim 2016 tarihlerinde Başmüftü Dr. Mustafa Hacı ve Genel Sekreter Celâl Faik, Slovenya'nın başkenti Lüblyana'da gerçek-

international conference under the topic "Vaqifs in the European Union" in Ljubljana, Slovenia. The objective of the conference was to raise the issues with the vaqifs and their significance as common wealth in various spheres of the activity of Muslim communities in the fields of education, culture, art, social and humanitarian activities as well as their place in the European judiciary agenda. The attendees to the forum united around the idea that the issue with the legal status of the vaqifs in the European Union and southeast Europe had not been solved and the Muslim communities had been facing numerous challenges; so, lots of efforts were needed to keep them in the authentic shape and their proper use. The reports delivered during the conference would be published in a printed issue in the near future. Further, leaders and representatives of the Muslim communities on the Balkans and European countries participated in the conference. At the official opening of the conference the following people delivered speeches: Grand Mufti of Slovenia, Dr. Nedjat Grabus, the mayor of Ljubljana Zoran Yankovich, the Director of the Waqfs at the Islamic Development Bank Adel Mohamed al-Sharif and the representative of the General Secretariat of Waqfs in Kuwait Mansur al-Sakabi. The host of the conference was the Islamic community in the Republic of Slovenia and the Grand Mufti Nedjat Grabus. It was held with the support of Islamic Bank of Development and the General Secretariat of Vaqifs in Kuwait.

leştilen Avrupa Birliğinde Vakıflar konulu konferansa katıldılar. Konferansın amacı, vakıfların durumlarını bildirmek ve onların Müslüman topluluklarının eğitim, kültür, sanat, sosyal faaliyetler ve yardımlama alanında önemini, Avrupa hukuk sistemindeki yerini belirtmekti. Konferans katılımcıları, vakıfların Avrupa Birliği ve Güneydoğu Avrupa'daki hukuki statüsünün henüz çözüme kavuşmadığı ve Müslüman toplulukların bir çok sorunla karşı karşıya kaldıklarını tespitle, bu fikir etrafında birleştiler. Vakıfların asıl纳 yakını bir şekilde korunması ve doğru bir şekilde kullanılmaları yönünde çaba sarfedilmesi gereği belirtildi.

Konferansta Balkanlar ve Avrupa ülkelerrinden Müslüman liderler ve temsilcileri yer aldı. Konferansın resmi açılışında Slovenya Başmüftüsü Dr. Necat Grabus, Lübyana Belediye Başkanı Zoran Yankoviç, İslâm Kalkınma Bankası Vakıflar Başkanı Adel Muhammed El- Şerif, Kuveyt Vakıflar Genel Sekreterliği temsilcisi Mansur El-Sakabi konuşmalar yaptılar. Slovenya Cumhuriyeti İslâm topluluğu ve Başmüftü Necat Grabus konferansa ev sahipliği yaptı. Konferans, İslâm Kalkınma Bankası ve Kuveyt'in Vakıflar Genel Sekreterliğinin desteğiyle gerçekleşmiş oldu.

Konferansta sunulan bildiriler özel bir kitapçıkta yayınlanacaktır.

Представители на Главно мюфтийство взеха участие в конференции на ОССЕ

Представители на Мюсюлманско изповедание взеха участие в конференции на Официала за демократични институции и права на човека (ОДИПЧ) на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) по време на германското председателство във Виена и Варшава. Във фокуса на конференцията във Виена на 19 февруари 2016 г. беше определянето на стратегии за противодействие на нетolerантността и дискриминацията спрямо мюсюлманите. Представителите на Главно мюфтийство обърнаха специално внимание на ролята на медиите в създаването на негативен образ на мюсюлманите в обществото, което прави несигурна средата за тях.

На 14–15 април, отново във Виена, се състоя конференция на тема „Политики и стратегии за по-нататъшно насърчаване на толерантността и недискриминацията“.

В периода 19–30 септември 2016 г. в столицата на Полша Варшава се състоя годишната среща на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) по човешкото измерение. Представителите на Мюсюлманско изповедание в България г-н Джелал Фаик, главен секретар на Главно мюфтийство, и г-н Хайри Емин взеха участие в сесията за „Правата на човека и свободата на религията“. Експертът в отдел „Международни връзки“ Хайри Емин в рамките на сесията сподели проблемите, с които се сблъскват мюсюлманите в България, и нарастващата исламофобия. В рамките на конференцията беше проведен панел, в който бяха изложени проблемите с реституцията на вакъфските имоти на мюсюлманската общност в България. Главният секретар на Главно мюфтийство г-н Джелал Фаик представи в панела проблемите, свързани с вакъфските имоти на Изповеданието. Гост-лектор в панела беше Жан-Мари Хейт – председател на център „Север–Юг“ към Съвета на Европа, а модератор бе Бashi Курейши, председател на European Muslim Initiative for Social Cohesion (EMISCO) – Европейска мюсюлманска инициатива за социално сближаване.

Representatives of the Grand Mufti's Office took part in the ODIHR/OSCE conference

Representatives of the Muslim denomination participated in the conferences of the Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR) to the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE) during the German Chairmanship in Vienna and Warsaw. The focus of the conference in Warsaw on 19 February was to identify strategies to oppose intolerance and discrimination against Muslims. The representatives of the Grand Mufti's Office drew special attention to the role of the media in generating a negative image of Muslims in society which makes it unsafe environment for them. On 14-15 April, in Vienna again, there was a conference under the subject "Policies and Strategies to Further Promote Tolerance and Non-discrimination".

In the period 19-30 September 2016, in the capital city of Poland – Warsaw, the annual meeting of the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE) regarding Human Dimension took place. The representatives of the Muslim Denomination in Bulgaria Mr. Dzhelal Faik, the chief secretary of the Grand Mufti's Office, and Mr. Hayri Emin took part in the session "Human Rights and Freedom of Religion". In the session the expert on Foreign Relations Hayri Emin shared the problems that Muslims in Bulgaria face and the increasing Islamophobia. Within the framework of the conference a panel was held where problems with vaqif properties of the Mus-

Başmüftülük Temsilcileri AGİT Konferanslarına Katıldılar

Bulgaristan Müslümanlar Diyaneti temsilcileri, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilâti'nın (AGİT) İnsan Hakları ve Demokratik Kurumlar Ofisi'nin (ODIHR) Almanya Başkanlığı döneminde Viyana ve Varşova'da düzenlediği konferanslara katıldılar.

19 Şubat 2016 tarihinde Viyana'da gerçekleştirilen konferansın ana konusu, Müslümanlara yönelik saldırı ve ayrımcılığa karşı koyma stratejisini belirlemek oldu. Başmüftülük temsilcileri, Müslümanların toplum içerisinde birer olumsuz sima olarak tanıtılmamasına, bunun ise yaşadıkları ortamı güvensiz hale gelmesine sebep olan medyanın etkisine değindiler.

14 ile 15 Nisan tarihlerinde, yine Viyana'da Hoşgörü ve Ayrımcılıkla Mücadeleyi Teşvik Politikaları ve Stratejileri konulu konferans gerçekleştirildi.

19 ile 30 Eylül tarihlerinde Polonya'nın başkenti Varşova'da Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilâtının (AGİT) genel toplantısı gerçekleştirildi. Bulgaristan'da Müslümanlar Diyaneti temsilcisi Başmüftülük Genel Sekreteri Sayın Celâl Faik ve Sayın Hayri Emin, İnsan Hakları ve Din Özgürlüğü toplantısına katıldılar. Uluslararası İlişkiler Dairesi Uzmanı Hayri Emin, toplantı esnasında Bulgaristan'da Müslümanların karşılaşlıklarla/problemsi ve İslâmofobinin giderek arttığını dile getirdi. Konferans dahilinde, Bulgaristan'da Müslümanlar topluluğuna ait vakıf mülklerinin iadesiyle ilgili meydana gelen sorunlar da masaya yatırıldı.

lim community in Bulgaria were presented. The chief secretary of the Grand Mufti's Office Mr. Dzhelal Faik set forth the problems related to the vaqif properties of the denomination during the panel. Jean-Marie Heydt, the President of North-South center to the Council of Europe, was a guest lecturer while a moderator was Bashi Qurashi, the president of EMISCO – European institute for combat with Islamophobia.

Sosyal Uyum için Avrupa Müslümanlar İnis-yatifi (European Muslim Initiative for Social Cohesion) Başkanı Bashy Quraishy'nin moderatörlik yaptığı panelde, Başmüftülük Genel Sekreteri Sayın Celâl Faik, Bulgaristan Müslümanlarının vakıf mallarının iade-sine ilişkin problemleri anlattı. Panelde, Avrupa Konseyi Kuzey-Güney Merkezi Başkanı Jan-Mari Heydt konuk olarak katıldı.

Представители на Изповеданието на работно посещение в Швеция

На 18–22 октомври 2016 г. представителите на Мюсюлманско изповедание в България Бейхан Мехмед, районен мюфтия на Кърджали, и Ерхан Реджеб, наместник на районния мюфтия в района на Ардино, бяха на работно посещение в град Малмъо, Швеция. По време на визитата гостите проведоха срещи с български граждани, имигрирали в Швеция. Те запознаха сънародниците си с дейността на Мюсюлманското изповедание в България и представиха възможностите за поклонението хадж и умре, запознаха ги с дейностите и кампанията на Изповеданието, свързани със Седмица на джамиите и Седмица на исламското образование, с кампанията за набиране на помощи за сираците и други. Домакините бяха изключително гостоприемни и изразиха надежда за по-чести бъдещи срещи.

Representatives of the denomination on a business visit to Sweden

On 18-22 October 2016 representatives of the Muslim denomination in Bulgaria Beyhan Mehmed, the regional mufti of Kardzhali, and Erhan Redzheb, deputy of the regional mufti of Ardino region, were on a business visit to Malmö, Sweden. During their visit they had meetings

Müslümanlar Diyaneti Başmüftülügü Temsilcileri İsveç'i Ziyaret Etti

18-22 Ekim 2016 tarihleri arasında Bulgaristan Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğünü temsilen Kırcaali Bölge Müftüsü Beyhan Mehmet ve Ardino Bölge Müftü Muavini Erhan Recep, İsveç'in Malmö şehrine çalıştay ziyaretinde bulundular.

with Bulgarian citizens who had immigrated to Sweden. They presented the activity of the Muslim denomination in Bulgaria to the compatriots as well as the opportunities to go on pilgrimage Hadj and Umrah; they talked about the activities and campaigns of the denomination in line of Week of Mosques, Week of Islamic Education, campaign to raise money for orphans, etc. The hosts were extremely hospitable and they shared their hopes to have more frequent meetings in future. The Grand Mufti participated in an international conference at the Council of Europe. The Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi was on a three-day visit to Brussels from 29th November to 1st December 2015 to participate in an international conference organized by the non-governmental organization European Muslim Initiative for Social Cohesion (EMISCO) in collaboration with the Council of Europe (CE) and the participation of representatives of numerous organizations from Europe and Azerbaijan. The topic of the conference was "A New Inclusive and Optimistic Europe: Examples of Good Practices of Intercultural Dialogue". The host of the event was the Secretary General of EMISCO Bashy Qurayshy and His Excellency Torbjorn Froysnes, the director and a special representative of the Council of Europe in the European Union. The conference was attended by Dr. Jean-Marie Heydt, the President of the Executive Committee of the North-South Centre to the Council of Europe; Milikh Yevdayev, the chief rabbi of the Jewish Com-

Konuklar bu ziyaretleri esnasında İsveç'e göç etmiş Bulgaristan vatandaşlarıyla görüştüler. Sayın Beyhan Mehmet ile Sayın Erhan Recep, İsveç'teki vatandaşlarımıza Bulgaristan'da Müslümanlar Diyaneti'nin çalışmalarını, hac ve umre imkanlarını, Başmüftülüğün yardım kampanyalarını ve eğitim çalışmaları hakkında bilgi verdiler. Misafirperverlikleriyle dikkatleri çeken ev sahipleri, gelecekte böyle görüşmelerin da ha sık yapılması temennisinde bulundular. Başmüftü'nün Brüksel Ziyareti

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, 29 Kasım – 1 Aralık tarihleri arasında resmi bir ziyaret için Brüksel'e gitti. Brüksel'deki temasları kapsamında Bulgaristan'ın AB Komisyoneri ve AB Komisyonu Başkan Yardımcısı Kristalina Georgieva, Bulgaristan'ın Belçika Büyülcisi Sayın Veselin Valkanov ve Bulgaristan Göçmenleri Topluluğu'ndan temsilciler ile görüştü. Dr. Hacı aynı zamanda Bulgaristan'ın AB milletvekilleri Filiz Hüsmenova, Necmi Ali ve İlhan Küçük ile bir araya geldi. Başmüftü ilaveten AB Parlamentosu Muhabafazır ve Reformcular Grubu üyelerinden Syed Kamall ve Sajjad Karim ile Sosyalistler ve Demokratlar İlerici İttifak Grubu üyeleri Afzal Khan ve İsmail Ertuğ ile de görüşerek Bulgaristan'daki Müslümanların durumu hakkında bilgi verdi. Başmüftü Dr. Hacı, dünyada İslam dini ve Müslümanların gittikçe artan oranda terörizm ile birlikte anılmasının Bulgaristan'daki yansımaları hakkında da görüşlerini paylaştı.

munity in Baku, Azerbaijan; Elnur Efendi, the press-officer of the Orthodox Church in Azerbaijan; the Director of the European Network against Racism (ENAR) Michael Privot; representatives of Jewish and Muslim organizations.

Представители на Изповеданието на работно посещение в Гърция

На 24 октомври 2016 г. районният мюфтия на Добрич Билял Дарджан и колегата му районният мюфтия на Хасково Басри Еминефенди гостуваха на мюфтията на град Комотини в Гърция. Срещата с многоуважавания домакин Ибрахим Шериф протече в изключително приятна атмосфера. Обсъдени бяха дейността и проблемите на мюсюлманите в двете съседни страни.

Representatives of the denomination on a business visit to Greece

On 24 October 2016 the regional mufti of Dobrich Bilyal Dardzhani and his colleague the regional mufti of Haskovo Basri Eminefendi visited the mufti of Komotini in Greece. The meeting with the respectable host Ibrahim Sherif proceeded in an extremely friendly atmosphere. They discussed the activities and the problem of the Muslims in the two neighbouring countries.

Başmüftülük Temsilcileri'nin Yunanistan Ziyareti

24 Ekim 2016 tarihinde Dobriç Bölge Müftüsü Bilâl Darcan ve meslektaşları Haskovo Bölge Müftüsü Basri Eminefendi, Yunanistan'ın Gümülcine müftüsünü ziyarette bulundular. Ev sahibi Sayın İbrahim Şerif ile görüşme, son derece samimi bir ortam içerisinde geçti. Görüşmede, iki komşu ülkedeki Müslümanların faaliyet ve sorunları ele alındı.

Участие в международен симпозиум

В Истанбул се проведе тридневен международен симпозиум на тема „Исламът в Евразия“. Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи и Ведат Ахмед, председател на Висшия мюсюлмански съвет, взеха участие в събитието. Форумът беше открит на 11 октомври 2016 г. в бившия дворец на османските султани „Долма бахче“. Симпозиумът, в който взеха участие исламски религиозни лидери от Азия, Европа, Кавказ и Балкани-

те, беше открит от президент на Република Турция Реджеп Тайип Ердоган. Форумът продължи до 14 октомври 2016 г.

Participation in an international symposium

A three-day international symposium under the subject "Islam in Eurasia" was held in Istanbul. The Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi and Vedat Ahmed, the chairman of the Supreme Muslim Council, took part in the event. The forum was opened on 11 October 2016 in the former palace of the Ottoman sultans Dolma Bahce. The forum, which was attended by Islamic religious leaders from Asia, Europe, Caucasus and the Balkans, was inaugurated by the President of the Republic of Turkey Recep Tayyip Erdogan. The forum lasted till 14 October 2016.

Uluslararası Sempozyuma Katılım

İstanbul'da düzenlenen Avrasya'da İslâmiyet konulu üç günlük sempozyuma Başmüftü Dr. Mustafa Hacı ve Yüksek İslâm Şurası Başkanı Vedat Ahmet katıldı. Toplantının açılışı, 11 Ekim 2016 tarihinde Dolmabahçe Sarayı'nda yapıldı. Asya, Avrupa, Kafkaslar ve Balkanlar'dan gelen din liderlerinin katıldıkları sempozyumun açılışı Türkiye Cumurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından gerçekleştirildi. Sempozyum 14 Enim 2016 tarihine kadar devam etti.

Главният мюфтия се срещна с наши сънародници в Лондон

По време на Свещения месец Рамазан главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи се срещна с българската мюсюлманска общност в Лондон. Срещата беше част от програмата на Изповеданието за чужбина по време на месец Рамазан.

The Grand Mufti had a meeting with our compatriots in London

During the holy month of Ramazan the Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi had meetings with the Bulgarian Muslim community in London. The meeting was part of the programme of the denomination in other countries during Ramazan.

Başmüftü Londra'da Soydaşlarla Görüşü

Mubarek Ramazan ayında Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, Londra'daki Bulgaristan Müslümanlar topluluğuyla görüştü. Görüşme, Bulgaristan Başmüftülüğü'nün Ramazan ayının yurt dışı programı dahilinde gerçekleştirildi.

Световен форум за междурелигиозен диалог в Катар

В Катар се проведе 12-ото издание на Световния форум за междурелигиозен диалог на тема „Интелектуална и духовна сигурност и безопасност“, организиран от Международния център за междурелигиозен диалог в Доха. България бе представена от д-р Ариф Абдулах, ръководител на Научноизследователския център към Висшия исламски институт в София, който представи доклад на тема „Разбирането за джихад и неговото влияние върху междурелигиозното общуване“.

В своя критичен анализ д-р Абдулах обърна внимание на характера на съвременното общество и начина на живот, които мотивират хората да се развиват, усъвършенстват и цивилизоват, както и на истинската същност на джихада като движеща сила на развитието. Според него днес от изключително значение за мирното и ползотворно съжителство и развитие е подходът ни към историческите събития и концептуализирането на религиозните понятия.

World forum for Inter-religious Dialogue in Qatar

The 12th edition of the world forum for Inter-religious Dialogue was held in Qatar on the topic: "Intellectual and Religious Security and Safety" organized by the International Centre for Inter-religious Dialogue in Doha. Bulgaria was represented

Katar'da Dünya Dinler Arası Diyalog Forumu

Katar'da, Doha Uluslararası Dinler Arası Diyalog Merkezi tarafından düzenlenen Entellektüel ve Manevi Emniyet ve Güvenlik konulu Dünya Dinler Arası Diyalog Forumu'nun 12-ci oturumu gerçekleştirildi. Bulgaristan, Sofya Yüksek İslâm En-

by Dr. Arif Abdullah, the director of Scientific Research Centre to the Supreme Islamic Institute in Sofia who delivered a report about "Understanding Djihad and Its Influence over Inter-religious Communication". In his critical analysis Dr. Abdullah payed attention to the nature of the contemporary society and life style that motivated people to develop, improve and civilize and put emphasis on the real essence of djihad as a drive for development. According to him, today our approach to historic events and the conceptualization of religious notions are very important for the peaceful and useful co-existence and development.

titüsü Bilimsel Araştırma Markezi Başkanı Dr. Arif Abdullah tarafından temsil edildi. Dr. Arif Abdullah, Cihad Anlayışı ve Onun Dinler Arasındaki Temaslara Etkisi başlıklı raporunu sundu. Dr. Abdullah, raporundaki eleştirel yaklaşım ile çağdaş toplumun ve yaşam tarzının insanları gelişime yöneltene ve medenileşmelerini teşvik eden yönlerine ve gelişimi harekete geçiren bir güç olarak cihadın aslına dikkatleri çekti. Dr. Abdullah'a göre, birlük ve beraberlik içindeki günümüz hayatın barışçıl ve yaarlı bir gelişimini sağlanması için, tarihsel olaylara yaklaşımıız ve dini kavramların tekrar tanımlanması büyük önem taşımakta olduğunun altını çizdi.

Ново ръководство на Сдружението на българските мюсюлмани във Великобритания

На 10 юли 2016 г. Сдружението на мюсюлманите от България в Обединеното Кралство проведе общо събрание за избор на ново ръководство. За председател на новосформирания състав на Управителния съвет на Сдружението беше избран г-н Севгин Карани.

New management of the association of the Bulgarian Muslims in UK

On 10 July 2016 the association of the Muslims from Bulgaria in the United Kingdom held a general meeting to select a new management. Mr. Sevgin Karani was elected as the chairman of the newly shaped panel of the Management Board of the association.

İngiltere'de Bulgaristan Müslümanları Derneği'nin Yeni Yönetim Kurulu

10 Temmuz 2016 tarihinde Birleşik Krallık'ta Bulgaristan Müslümanlar Derneği'nin yeni yönetim kurulu seçimi toplantısı düzenlendi. Derneği'nin yeni yönetim kurulu başkanı olarak Sayın Sevgin Karani seçildi.

Конгрес на исламските теолози в Истанбул

На 28–30 май 2016 г. главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи взе участие в Международния конгрес на исламските теолози в Истанбул. Едни от най-актуалните въпроси, които бяха обсъдени, бяха точната дата на настъпването и края на месец Рамазан всяка година. Мнението на голяма част от учените бе, че Рамазан и Байрам трябва да се обявяват в един и същи ден в целия свят, ако са налице необходимите условия. На форума присъстваха около 200 видни исламски теолози от 60 страни.

Congress of Islamic theologians in Istanbul

On 28-30 May the Grand Mufti Dr.Mustafa Hadzhi participated in an international congress of Islamic theologian in Istanbul. One of the most pressing issues that were discussed was the exact date of the beginning and end of Ramazan each year. The opinion of the bigger part of the theologians was that Ramazan and Bayram should be announced on one and the same day in the whole world if the necessary conditions are available. About 200 distinguished Islamic theologians from 60 countries took part in the forum.

İstanbul'da Müslüman Din Adamları Kongresi

28 ile 30 Mayıs 2016 tarihleri arasında Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, İstanbul'da düzenlenen Uluslararası Müslüman Din Adamları Kongresi'ne katıldı. Kongrede ele alınan en önemli ve güncel sorunlardan biri, Ramazan ayının başlangıç ve son tarihini belirleme konusu oldu. Bilim adamlarının büyük çoğunluğuna göre, koşullar elverdiği takdirde bütün dünyada Ramazan'ın ve Bayram'ın, aynı günde ilân edilmesi yönündeydi. Toplantıya 60 ülkeden yaklaşık 200 din ve ilahiyat bilim adamı katıldı.

Посещение за сътрудничество във Великобритания

На 25 и 26 ноември 2016 г. главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи и преподавателят от Висшия исламски институт д-р Сефер Хасанов бяха на двудневно посещение във Великобритания, където посетиха Института за висше образование „Маркфилд“, Лестър.

Домакините – ректорът на Института д-р Меназир Ахсан, изпълнителният директор на местната Исламска фондация Фарук Мурад и преподавателят по междурелигиозни отношения д-р Атауллах Сиддики – посрещнаха сърдечно своите гости от България. По време на посещението бяха обсъдени възможностите за сътрудничество между Висшия исламски институт в България и Института „Маркфилд“, съществуващ като висше учебно заведение от септември 2000 година. Институтът предлага бакалавърски програми в областта на исламските науки и магистърски програми в областта на исламските науки и исламското банкиране. В рамките на визитата главният мюфтия изнесе петъчна проповед в джамията на комплекса и запозна присъстващите с историята на мюсюлманската общност в България.

По време на посещението се проведе и среща с наши сънародници, живеещи в гр. Мейдстоун в Югоизточна Англия, и с българската мюсюлманска общност в Лондон.

Visit for cooperation to United Kingdom

On 25 and 26 November the Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi and the lecturer at the High Islamic Institute Dr. Sefer Hasanov were on a two-day visit to the United Kingdom where they visited the Institutre for High Education Markfield in Leicester.

The hosts – the rector of the institute Dr. Menasir Ahsan, the executive director of the local Islamic Foundation Faruk Murad and the lecturer of inter-religious relationships Dr. Ataullah Siddiki, cordially welcomed their guests from Bulgaria. During the visit the opportunities for cooperation were discussed between the High Islamic Institute in Bulgaria and Markfield Institute., which had been functioning as a school for high education since September 2000. The institute offers bachelor programmes in the sphere of Islamic sciences and master programmes in the sphere of Islamic sciences and Islamic banking. During the visit the Grand Mufti performed a Friday preaching in the mosque in the complex and told the history of the Muslim community in Bulgaria to the attendees. During the visit a meeting was also held with our compatriots who live in Maidstone in southeast England and the Bulgarian Muslim community in London.

İngiltere'ye İşbirliği Ziyareti

25 ve 26 Kasım 2016 tarihleri arasında Başmüftü Dr. Mustafa Hacı ve Yüksek İslâm Enstitüsü Öğretim Üyesi Dr. Sefer Fasanov, İngiltere'deki iki günlük ziyaretleri esnasında Lester'daki Markifld Yüksek Öğretim Enstitüsünü ziyaret ettiler.

Ev sahipliğini yapan Enstitü Rektörü Dr. Menazir Ahsan, yerel İslâm Vakfı Yürütme Kurulu Müdürü Faruk Murad ve dinler arası ilişkiler hocası Dr. Ataullah Siddiki, Bulgaristanlı konuklarını samimiyle karşıladılar. Ziyaret esnasında, 2000 yılından bu yana yüksek okul statüsünde faaliyet gösteren Bulgaristan Sofya Yüksek İslâm Enstitüsü ile Markifld Yüksek Öğretim Enstitüsü arasında işbirliği olanakları görüşüldü. Markifld Enstitüsü, İslâm bilimleri alanında lisans ve İslâm bilimleri ve İslâm bankacılığı alanında da yüksek lisans programlarını sunmaktadır.

Bu ziyaretleri dahilinde Başmüftü, Enstitü'nün camisinde cuma hutbesini okudu ve namaza gelen müminlere Bulgaristan Müslümanları tarihi hakkında bilgiler verdi. Güneydoğu İngiltere'nin Madestone şehrindeki ve Londra'daki Müslüman toplulukları ile görüşme de gerçekleştirildi.

Работна среща за антимюсюлманските престъпления от омраза във Варшава

На 5–6 декември 2016 г. се проведе консултивна работна среща на Бюрото за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) на ОССЕ с гражданското общество и НПО от региона на организацията, които работят по антимюсюлманските престъпления от омраза и нетolerантност. Темата на срещата беше: „Добри практики и поуки в мониторинга, регистрирането и докладването на антимюсюлманските престъпления от омраза“. Семинарът събра гражданските организации, които провеждат мониторинг и докладват антимюсюлманските престъпленията от омраза и инциденти, и регионални инициативи, които наблюдават и докладват данни за исламофобията. Представител на Мюсюлманското изповедание в България беше Хайри Емин от отдела за външни отношения на Главно мюфтийство. Той представи дейността на Изповеданието в тази област.

Workshop on anti-Muslim hate crimes in Warsaw

On 5-6 December the Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR) to OSCE held a consultative business meeting with the civil society and non-governmental organizations from the region of the organization that work on anti-Muslim hate crimes and intolerance. The topic of the meeting was "Best Practices and Deductions from the Monitoring, Registration and Reporting of Anti-Muslim Hate Crimes". The seminar summoned civil organizations that carry out monitoring and reporting on anti-Muslim hate crimes and incidents and regional initiatives and that observe and report data for Islamophobia. Hayri Emin from the Foreign Relations Department at the Grand Mufti's Office was the representative of the Muslim denomination in Bulgaria. He presented the activity of the denomination in that sphere.

Varşova'da Müslüman Karşıtı Nefret Suçları Çalıştayı

5 ile 6 Aralık 2016 tarihleri arasında Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nın Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi, sivil toplum kuruluşları ve Müslüman karşıtı suçlar ve hoşgörüsüzlikle mücadele eden kurumlarla istişare çalıştayı düzenledi. Çalıştay'ın konusu Müslüman Karşıtı Nefret Suçlarının İzlenmesi, Kaydedilmesi ve Raporlanmaları Konusunda İyi Uygulama Örnekleri oldu. Seminere Müslüman karşıtı nefret suçları ve İslamofobi ile mücadele eden kuruluşlar katıldı. Toplantıda Bulgaristan Müslümanlarını, Başmüftülük Dış İlişkiler Dairesi uzmanı Hayri Emin temsil etti.

Главният мюфтия – на тридневно посещение в Кувейт

Главният мюфтия на Република България д-р Мустафа Хаджи бе на официално тридневно посещение през декември в Държавата Кувейт, където взе участие в XXIII Международна конференция за вакъфите в ислама, организирана от кувейтското Министерство на вакъфите и исламските дела. На конференцията бяха засегнати въпроси, свързани с популяризирането на вакъфите и успешните практики за учредяването им по света. По време на визитата си главният мюфтия бе придружаван от районния мюфтия на София Мустафа Избищали.

The Grand Mufti – on a three-day visit to Kuwait

The Grand Mufti of the Republic of Bulgaria Dr. Mustafa Hadzhi was on an official three-day visit to Kuwait in December; he participated in 23rd International Conference on Waqifs in Islam there, which was organized by the Ministry of Waqifs and Islamic Affairs in Kuwait. The conference regarded issues concerning the promotion of waqifs and successful practices for their establishment around the world. On his visit the Grand Mufti was accompanied by the regional mufti of Sofia Mustafa Izbishtali.

Başmüftü'nün Kuveyt Ziyareti

Bulgaristan Cumhuriyeti Başmüftüsü Dr. Mustafa Hacı, Aralık ayında Kuveyt'e üç günlük resmi ziyarette bulundu. Bu ziyareti sırasında Başmüftü, Kuveyt Vakıflar ve İslami Çalışmalar Bakanlığı tarafından düzenlenen 23. Uluslararası İslâm Vakıfları Toplantısına katıldı. Konferans esnasında, vakıfların daha tanınır hale gelmesi ve vakif kurma deneyimleri gibi konular ele alındı. Başmüftümüze bu ziyaretlerinde Sofya Bölge Müftüsü Mustafa İzbıştalı de eşlik etti.

Семинар за учители по религия в Турция

На 16 април 2016 г. в гр. Едирне по покана на Главна дирекция по религиозното образование на Министерството на образованието в Турция учители по предмета „Религия–ислям“ и учители от средните общеобразователни духовни училища в България взеха участие в семинар за духовното образование. Целта на семинара бе обмяна на опит и споделяне на добри практики със своите колеги от съседните страни. Мюсюлманското изповедание беше представявано от Ведат Ахмед, председател на Висшия мюсюлмански съвет, и Хюсейн Карамолла, началник на отдел „Образование“ на Главно мюфтийство.

Seminar for teachers of religion in Turkey

On 16 April 2016 in Edirne, at the invitation of General Directorate of Religious Education to the Ministry of Education in Turkey, teachers of the subject “Religion-Islam” and teachers from secondary religious schools of general education in Bulgaria participated in a seminar about religious education. The objective was to exchange experience and share best practices among colleagues from neighbouring countries. The Muslim denomination was represented by Vedat Ahmed, the chairman of the Supreme Muslim Community, and Husein Karamolla, the director of Education department at the Grand Mufti’s Office.

Din Dersi Öğretmenlerine Seminer

16 Nisan 2016 tarihinde Edirne'de, Türkiye Eğitim Bakanlığı Dini Eğitim ve Öğretim Genel Müdürlüğü'nün daveti üzere, Bulgaristan'daki İslâm dersi hocaları ve ortaokul öğretmenleri din öğretimi seminerine katıldılar. Seminerin amacı, komşu ülkelerden gelen meslektaşlarıyla bilgi ve deneyim paylaşımıydı. Seminerde, Yüksek İslâm Şûrası Başkanı Vedat Ahmet ve Başmüftülük Eğitim Dairesi Başkanı Hüseyin Karamolla da hazır bulundu.

Конференции, срещи и събития

Conferences, meetings and events ● Seminer, konferans ve etkinliklere katılım

В своята дейност Главно мюфтийство традиционно организира конференции, семинари и срещи с цел усъвършенстване познанията на своите служители, аналитично информиране на мюсюлманската общност по канонични въпроси, злободневни теми, научни конференции и представяния на книги.

Този вид дейност позволява на широк кръг от хора да се запознаят отблизо с дейността и проблемите на Мюсюлманско изповедание и мюсюлманската общност в страната. Чрез езика на литературата, изкуството, академичния анализ и историческа перспектива се разкрива светът на мюсюлманина, който буди любопитство у все повече любознатели.

Conferences, workshops and meetings in Bulgaria

In its activities the Grand Mufti's Office has been organizing conferences, workshops and meetings in order to improve the knowledge of its employees, analytically informing the Muslim community in canonical issues, current affairs, academic conferences and book presentations.

This type of activity allows a wide range of people to get acquainted with the activities and problems of the Muslim denomination and the Muslim community in the country. Through the language of literature, art, academic analysis and historical perspective the world of the Muslim is revealed and this raises curiosity in more people.

Ulusal çapta düzenlenen konferanslar, seminerler ve toplantılara katılım

Başmüftülük, yürüttüğü faaliyetlerinde, çalışanlarının bilgilerini artırmak ve fikhi konular ve güncel olaylar hakkında Müslümanları bilgilendirmek amacıyla geleneksel olarak konferanslar, seminer ve toplantılar, bilimsel konferanslar ve kitap tanıtımları düzenlemektedir.

Bu tür faaliyetler, daha fazla insanın ülkedeki Müslümanlar Diyaneti'nin ve Müslüman toplumun çalışmaları hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamaktadır. Edebiyat, sanat, akademik analiz ve tarihsel perspektifin dili aracılığıyla Müslümanın dünyası zuhur etmektedir ve bu daha insanlarda merak uyandırmaktadır.

Национална мюсюлманска конференция

На 24 януари 2016 г. Мюсюлманското изповедание организира редовна мюсюлманска конференция за избор на главен мюфтия и членове на Висшия мюсюлмански съвет. Делегатите на конференцията, които представляваха мюсюлманската общност в страната, направиха своя избор, като избраха д-р Мустафа Хаджи за главен мюфтия и г-н Ведат Ахмед за председател на Висшия мюсюлмански съвет. Конференцията избра и новия състав на Висшия мюсюлмански съвет, който се състои от 25 души.

Най-висшият форум на мюсюлманите в страната се проведе в Зала 1 на Националния дворец на културата в София и беше излъчен на живо на сайта на Мюсюлманско изповедание. Гости на конференцията бяха дипломати, политици, религиозни лидери от балканските държави и множество гости от страната и чужбина.

Официални поздрави за преизбирането на главния мюфтия изпратиха президентът Радослав Петров, главният прокурор Сотир Цацаров, председателят на Диянета на Република Турция проф. д-р Мехмет Гьормез и други обществени личности. През февруари Софийският градски съд регистрира новоизбраното ръководство на Мюсюлманско изповедание в лицето на главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи и председателя на Висшия мюсюлмански съвет Ведат Ахмед, с което легитимира решенията на конференцията (решение № 11 по фирмено дело № 1659/2003).

1. Евгени Найденов, 2. Д-р Мустафа Хаджи, 3. Исмаил Джамбазов,
4. Хасан Кямил, 5. Ведат Ахмед.

1. Evgeni Naydenov, 2. Dr. Mustafa Hadji, 3. Ismail Djambazov,
4. Hasan Kamil, 5. Vedat Ahmed.

1. Evgeni Naydenov, 2. Dr. Mustafa Haci, 3. İsmail Cambazov,
4. Hasan Kâmil, 5. Vedat Ahmed.

National Muslim Conference

On 24 January 2016 the Muslim denomination organized a regular Muslim conference for the election of a grand mufti and members of the Supreme Muslim Council. The delegates to the conference who presented the Muslim society in Bulgaria made their choice by electing Dr. Mustafa Hadzhi as the Grand Mufti and Mr. Vedat Ahmed as the Chairman of the Supreme Muslim Council. At the conference the new members of the Supreme Muslim Council ennumbering 25 people were also selected.

The highest forum of the Muslims in Bulgaria took place in Hall 1 at the National Palace of Culture in Sofia and was broadcast live on the site of the Muslim denomination. Guests to the conference were diplomats, politicians, religious leaders from Balkan countries and lots of guests from Bulgaria and abroad.

Official congratulations on the re-election of the Grand Mufti were sent by the president Rosen Plevneliev, the Chief Prosecutor Sotir Tsatsarov, the Director of the Religious Affairs Department in the Republic of Turkey Prof. Mehmet Gormez and other public figures. In February the Sofia City Court registered the newly elected management of the Muslim denomination in the person of the Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi and the Chairman of the Supreme Muslim Council Vedat Ahmed and thus it legitimized the decisions from the conference (Decision No. 11 under company file No. 1659/2003).

Müslümanların Ulusal Kurultayı

24 Ocak 2016 tarihinde Müslümanlar Diyaneti, başmüftü ve Yüksek İslâm Şûrası üyeleri seçimi için Müslümanların Genel Kuruljtayı düzenledi. Ülkemizdeki Müslüman toplumunu temsil eden delegeler oylarıyla Dr. Mustafa Hacıyı başmüftü ve Vedat Ahmed'i de Yüksek İslâm Şûrası başkanı seçtiler. Kurultay, 25 üyeden oluşan Yüksek İslâm Şûrası'nı da seçti.

Bulgaristan Müslümanları'nın en yüksek mercini teşkil eden Kurultay, Sofyada Uluşal Kültür Sarayı'nda gerçekleştirildi ve Müslümanlar Diyaneti internet sayfasında canlı olarak yayınlandı. Kurultayda diplomatlar, siyaset adamları, Balkan devletlerinden din liderler, yurt içinden ve yurt dışından çok sayıda konuk yer aldı.

Başmüftü'nün yeniden göreve seçilmesi veileyle Cumhurbaşkanı Rosen Plevneliev, Başsavcısı Sotir Tsatsarov, Türkiye Cumhuriyeti Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez resmi tebrik mektuplarını gönderdiler. Şubat ayında Sofya Şehir Mahkemesi, Başmüftü olarak Dr. Mustafa Hacı'nın ve Yüksek İslâm Şûrası Başkanı olarak Vedat Ahmed'in yeni yönetim görevlerini tescil ederek Kurultay kararını tasdik etmiş oldu. (mahkeme sicil No.1659/2003, karar No. 11).

Конференция „Мюсюлманско изповедание 2016–2021“

На 28 март 2016 г. в София се проведе конференция на тема „Мюсюлманско изповедание 2016–2021“. Тя бе организирана с цел запознаване на широката общественост с работата на Изповеданието и перспективите за неговата дейност през следващите пет години. Ръководителите на различните отдели към Изповеданието изнесоха своите доклади по темата и представиха проектите и плановете, които се очаква да се реализират през 2016–2021 г. На конференцията бяха поканени представители на държавната администрация, общини, дипломати, учени, общественици, неправителствения сектор, журналисти и граждани. Очаква се съставяне на сборник на докладите.

Conference “Muslim Denomination 2016 – 2021”

On 28 March 2016 in Sofia a conference was held on the following topic: “Muslim Denomination 2016 – 2021”. The conference was organized to present to the general publicity the activities of the denomination, its perspectives for the activities in the coming five years. The directors of the different departments of the denomination delivered reports on the topic and presented the projects and plans that were expected to be implemented in the period 2016–2021. Representatives of the state administration, municipalities, diplomats, scientists, public figures, non-governmental organizations, journalists and citizens were invited to the conference. The reports are due to be published.

Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü'nün 2016-2021 Çalışma Planı Konferansı

28 Mart 2016 tarihinde Sofya'da, geniş kemuoyu katılımıyla Başmüftülüğün çalışmaları ve önemzdeki beş yıl içinde öngörduğu faaliyetleri tantmak amacıyla Müslümanlar Diyaneti 2016-2021 konulu konferans düzenlendi. Başmüftülük daire başkanları, konuya ilgili hazırladıkları raporları ve 2016-2021 yılları arasında gerçekleştirileceği öngörülen proje ve planlarını sundular. Konferansa merkez ve yerel yönetim temsilcileri, bilim adamları, sivil toplum kuruluşları temsilcileri, gazeteciler ve vatandaşlar davet edildi. Konferansta sunulan raporların kitabı haline getirilmesi öngörelüyor.

Среща на НСРОБ с Комисията по вероизповеданията

По покана на председателя на Комисията по вероизповеданията и правата на човека в 43-ото Народно събрание г-н Красимир Велчев членовете на Националния съвет на религиозните общности в България (НСРОБ) проведоха среща в парламента. Поводът за срещата бе внесеният в пленарна зала закон за носене на облекло, покриващо или скриващо лицето. Мюсюлманско изповедание представи своето становище на г-жа Цецка Цачева – председател на 43-ото Народно събрание. Комисията по вероизповеданията и правата на човека също бе запозната с позицията на Мюсюлманско изповедание. На срещата присъстваха председателят на Комисията г-н Велчев и зам.-председателят г-н Антонов. НСРОБ беше представен от своя председател проф. д-р Рупен Крикорян, зам.-главния мюфтия Бирали Бирали, отец Петко Вълов и пастор Евгени Найденов.

Членовете на Националния съвет изразиха своята подкрепа за Мюсюлманско изповедание и споделиха опасенията си, свързани със законопроекта. В своето становище Мюсюлманско изповедание предложи на народните представители да направят съответни корекции в частта, касаеща частичното покриване на лицето и инкриминирането на деянията за принуда и насилиствено покриване на жената в заключителните разпоредби.

Г-н Велчев изрази своята готовност за диалог, за представяне на коментирани моменти. Проф. д-р Крикорян изтъкна своето задоволство от появилия се диалог между законодателните институции и НСРОБ, представящ най-добре позициите на основните вероизповедания в страната.

Meeting of NCRCB with the Commission on Religion

At the invitation of the chairman of the Commission on Religion and Human Rights at the National Assembly Mr. Krasimir Velchev the members of NCRCB (National Council of Religious Communities in Bulgaria) had a meeting at the Parliament. The cause for the meeting was the draft act submitted to the parliament with reference to wearing clothes covering or hiding the face. The Muslim denomination presented its statement to Mrs. Tsetska Tsacheva – chairman of the 43rd National Assembly. The commission on religions and human rights got to know the position of the Muslim denomination. The meeting was attended by the chairman of the commission Mr. Velchev and the deputy chairman Mr. Antonov. NCRCB was represented by Prof. Dr. Rupen Krikoryan, deputy grand mufti Birali Birali, father Petko Valov and pastor Evgeny Naydenov. The members of the national council expressed their support to the Muslim denomination and shared their fears related to the draft act. In its statement the Muslim denomination proposed to the members of the Parliament to incur the respective corrections in the part concerning the partial cover of the face and the incrimination of the acts on forcing women to uncover themselves in the provision-

Ulusal Dinler Konseyi'nin Dinler Komisyonu ile Görüşmesi

Bulgaristan Ulusal Dinler Konseyi üyeleri 43. Millet Meclisi'nin Dinler ve İnsan Hakları Komisyonu üyeleriyle görüştü. Komisyon Başkanı Krasimir Velçev daveti üzere düzenlenen görüşmenin konusu, Meclise sunulan "Yüzü örten veya gizleyen giyilerin yasaklanması" (burka yasası) yasa tasarısıydı. Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü tasarıyla ilgili görüşünü yazılı olarak Meclis Başkanı Tsetska Tsacheva'ya ve Dinler Komisyonu'na sundu.

Görüşmeye katılanlar arasında Meclis'in Dinler ve İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Krasimir Velçev ve Başkan Vekili Antonova vardı. Ulusal Dinler Konseyi ise başkanı Prof. Dr. Rupen Krikoryan, Başmüftü Yardımcısı Birali Birali, Peder Petko Vilov ve Papaz Evgeni Naydenov tarafından temsil edildi. Dinler Konseyi üyeleri, Müslümanlar Diyanetine desteklerini ve bu yasa tasarısı ile ilgili endişelerini dile getirdiler.

Muslimanlar Diyaneti görüş bildirisinde, milletvekillerine, yüzün kısmen örtülmesi konusunda ve son hükümlerde yer alan dayatma ve zorla örtünmesinin suç isnad edilmesi konusunda düzeltmeler yapılması teklif edildi. Sayın Velçev, diyaloga açık olduklarını ve bu görüşlerin ilgili mercilere iletileceğini belirtti. Prof. Dr. Krikoryan,

al clauses. Mr. Velchev expressed his keenness on a dialogue to present the discussed moments. Dr. Krikoryan showed his satisfaction of the achieved dialogue between the law-giving institutions and NCRCB containing the best positions of the major religions in Bulgaria.

yasama ile ülkemizde esas dini mezhepleri temsil eden Ulusal Konsey arasında yapılan diyalogdan duyduğu memnuniyeti ifade etti.

Среща между мюфтия и митрополит

Районният мюфтия на Монтана Неджати Али посети Видинската митрополия на 22 март 2016 г. по случай настъпването на пролетта. Той беше посрещнат от Видинския митрополит Дометиан. Срещата бе традиционна и премина в сърдечен тон. Двамата духовници си пожелаха добронамерено съжителство за още дълги векове, както са завещали нашите предци. Там, където религии съжителстват добре, там хората са спокойни. А Видин е пример за толерантност и верска търпимост.

Meeting between the mufti and the bishop

The regional mufti of Montana Nedzhati Ali visited Vidin bishopry on 22 March on the occasion of the beginning of spring. He was welcomed by the Vidin bishop Dome-tian. The meeting was traditional and was held in a cordial manner. The two clerics wished well-intentioned co-existence for long centuries more than was bequeathed by our ancestors. In place where religions exist peacefully together people are happy. Vidin is an example of religious tolerance.

Montana Müftüsünün Vidin Piskoposu ile Görüşmesi

Montana Bölge Müftüsü Sayın Necati Ali, 22 Mart 2016 tarihinde ilkbahar mevsiminin gelişî münasebetiyle Vidin Piskoposu Dometiyan'ı ziyaret etti. Bu geleneksel ziyaret, samimi bir ortam içerisinde geçti. Her iki din adamı, atalarımızın vasiyetleri üzere, hoşgörü ve barış içinde daha nice asırlar beraberce bir yaşam temennisinde bulundular. Dinlerin iyi geçindiği yerde, insanlar da daha rahat yaşamaktadır. Bu bakımdan Vidin, dinî hoşgörü örneği teşkil etmektedir.

**Парламентарна делегация от Турция
посети „Джумая джамия“**

Парламентаристи начело със заместник-председателя на турския парламент г-жа Айшенур Бахчекапъль бяха приети от районния мюфтия г-н Танер Вели в Районно мюфтийство – Пловдив. Районният мюфтия запозна гостите с дейността на Мюсюлманско изповедание, историята на „Джумая джамия“ и предстоящите дейности през Свещенния месец Рамазан. Те останаха впечатлени от красотата на „Джумая джамия“, която е реставрирана с материалната помощ на Истанбулска община. Районният мюфтия подари на гостите си керамична чиния, на която е изрисувана великолепната „Мурадие джамия“. Турските парламентаристи бяха на официално посещение в страната по покана на своите колеги от Народното събрание на България.

**Parliamentary delegation of Turkey
visited Dzhumaya mosque**

The members of parliament headed by the deputy chairman of the Turkish Parliament Mrs. Ayshenur Bahchekapili were welcomed by the regional mufti Mr. Taner Veli at the Regional Mufti's Office in Plovdiv. The regional mufti presented to the guests the activity of the Muslim denomination, the history of Dzhumaya mosque and the coming activities during the holy month of Ramazan. The guests were impressed by the beauty of Dzhumaya mosque which was restored with the financial aid of Istanbul municipality. The regional mufti gave his

**Türkiye Paralmentosu Heyeti
Muradiye Camisini Ziyaret Etti**

TBMM Başkan Yardımcısı Sayın Ayşenur Bahçekapılı'nın başında bulunduğu heyet Filibe Bölge Müftüsü Taner Velim tarafından karşılandı. Bölge müftüsü, konuklarına Müslüman Diyaneti'nin çalışmaları, Muradiye camisi'nin tarihi, yaklaşmakta olan Mübarek Ramazan ayı boyunca gerçekleştirilecek oldukları etkinlikleri anlattı. Heyet üyeleri, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin maddi desteği ile restore edilen caminin güzelliğine hayran kaldılar. Bölge müftüsü, konuklarına üzerinde caminin resmi olan seramik çiniler hediye etti. Tür-

guests a ceramic dish depicting the magnificent Muradiye mosque. The guests were on an official visit to Bulgaria at the invitation of their colleagues from the National Assembly of Bulgaria.

kiye Millet Meclisi üyeleri, Bulgaristan zi-yaretlerini Bulgaristan Millet Meclisindeki meslektaşlarının daveti üzerine gerçekleştirmiştir.

Среща на балканските мюфтии в Хасково

Районно мюфтийство – Хасково, събра на среща на 7 март 2016 г. представители на районните мюфтийства в страната и на мюфтийства от съседните страни Турция и Гърция – мюфтиите на Ипсала, Сюолу, Мерич, Узункьопрю, Лалапаша, Комотини. Домакини бяха главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи и районният мюфтия на Хасково Басри Еминефенди. Срещата беше част от регулярните взаимоотношения на българските мюфтийства с мюфтийствата от съседните страни.

Meeting of the Balkan muftis in Haskovo

The regional Mufti's Office in Haskovo had a meeting with the representatives of the regional mufti's offices in Bulgaria and in the neighbouring countries Turkey and Greece, e.g. the muftis of Ipsala, Sulolu, Meric, Uzunkopru, Lalapasha, and Komitini. The hosts were the Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi and the regional mufti of Haskovo Basri Eminefendi. The meeting was part of the regular relationships between the mufti's offices in Bulgaria and in the neighboring countries.

Balkan Ülkeleri Müftülerinin Haskovo Buluşması

Haskovo Bölge Müftülüğü, 7 Mart tarihinde ülkemiz bölge müftülükleri temsilcileriyle komşu Türkiye ve Yunanistan'ın Ipsala, Süloğlu, Meriç, Uzunköprü, Lalapaşa, Gümülcine müftülükleri temsilcilerini bir araya getirdi. Toplantıya Başmüftü Dr. Mustafa Hacı ve Haskovo Bölge Müftüsü Basri Eminefendi ev sahipliği yaptılar. Görüşme, Bulgaristanlı müftülerin komşu ülkeler müftüleriyle geleneksel işbirlikleri dahilinde gerçekleştirildi.

Външният министър на Португалия посети Софийската джамия

На 18 май 2016 г. в рамките на своята официална визита в страната министърът на външните работи на Португалия г-н Руи Машете посети Софийската джамия. Той беше придружен от Н. Пр. г-н Луиш Фераш, посланик на Португалия в България. Гости те бяха посрещнати от секретаря на Районно мюфтийство – София, г-н Сезгин Халил, имама на столичната джамия г-н Шенол Исмаил и г-жа Емине Сечкина, екскурзовод. Домакините запознаха гостите с историята на джамията „Кадъ Сейфуллах ефенди“ и мюсюлманската общност в София.

The foreign minister of Portugal visited the mosque in Sofia

On 18 May 2016 during his official visit to Bulgaria the Minister of Foreign Affairs of Portugal Mr. Rui Mashete visited the mosque in Sofia. He was accompanied by H.E. Mr. Luish Ferash, the ambassador of Portugal to Bulgaria. The guests were

Portekiz Dışişleri Bakanı Sofya Camisini Ziyaret Etti

18 Mayıs 2016 tarihinde ülkemizde gerçekleştirdiği resmi ziyaret esnasında, Portekiz Dışişleri Bakanı Sayın Rui Maşete, Sofya camisini ziyaret etti. Bakan, Portekiz'in Bulgaristan Büyükelçisi Sayın Luiş Feraş eşlik etti. Konuklarımız, Sofya Bölge Müftülüğü

welcomed by the secretary of the Regional Mufti's Office in Sofia Mr. Sezgin Halil, the imam of the mosque in Sofia Mr. Shenol Ismail and Mrs. Emine Sechkina, a guide. The hosts talked to the guests about the history of the mosque Qadi Seyfullah effendi and the Muslim community in Sofia.

Sekreteri Sayın Sezgin Halil, Başkent Camisi İmamı Sayın Şenol İsmail ve tercüman Sayın Emine Sechkina tarafından karşılandılar. Ev sahipleri, konuklarını Kadi Seyfullan Efendi Camisi ve Sofya Müslümanlar topluluğunun tarihi hakkında bilgi verdiler.

Дипломати посетиха Пловдивското мюфтийство

Дипломати от Генералното консулство на Турция в Пловдив се срещнаха с районния мюфтия на Пловдив г-н Танер Вели на 9 юни 2016 г. На посещение в Районно мюфтийство – Пловдив, бяха генералният консул на Република Турция в гр. Пловдив г-н Бирей Йълмазой, г-н Метин Акбаш – аташе по социалните дейности, и г-н Мурад Мухаджироглу – вицеконсул. Гостите бяха запознати с дейността на Мюфтийството и подготовката за Свещения месец Рамазан от районния мюфтия.

Diplomats visited the mufti's office in Plovdiv

On 9 June 2016 Diplomats from the General Consulate of Turkey met with the regional mufti of Plovdiv Mr. Taner Veli. The General Consul of the Republic of Turkey in Plovdiv Mr. Birey Yilmazsoy, Mr. Metin Akbas, the attaché of social issues, and Mr. Murad Muhacioglu, deputy consul, visited the regional mufti's office in Plovdiv. The regional mufti presented to the guests the activity of the mufti's office and the preparations for the holy month of Ramazan.

Лекция на главния мюфтия в БАН

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи изнесе академична лекция в Българска академия на науките на тема „Методологични и доктринални проблеми в идеологията на „Исламска държава“. Събитието бе организирано с любезното съдействие на председателя на БАН акад. Стефан Воденичаров. На лекцията беше представена и книгата със същото заглавие, издание на Мюсюлманско изповедание, която представя разликите на нормативните учения на ислама с идеологията на ДАЕШ. На лекцията присъстваха представители на академичната общност, на религиозните общности, дипломати, политици, студенти и журналисти.

Grand Mufti's lecture at the Bulgarian Academy of Science (BAS)

The Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi delivered an academic lecture at the Bulgarian Academy of Science on the following topic: "Methodological and Doctrinal Problems in the Ideology of the Islamic State" with the kind cooperation of the chairman Acad. Stefan Vodenicharov. A book with the same title was promoted at the lecture; it presented the differences between the normative doctrines of Islam and the ideology of ISIS. The lecture was attended by representatives of the academic circles, representative of religious communities, diplomats, politicians, students and journalists.

Başmüftü'nün Bulgar Bilimler Akademisinde Konferansı

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, Bulgar Bilimler Akademisi (BAN) salonunda DAEŞ'in İdeolojisinde Metedoloji ve Doktrin Sorunları konulu bir konferans verdi. Etkinlik, Bulgar Bilimler Akademisi Başkanı Akad. Stefan Vodenîçarov'un desteği ile düzenlendi. Konferansta Müslüman Diyane-i Başmüftülüğü'nün yayınladığı ve konferans konusu ile aynı adı taşıyan kitap tanıtıldı. Kitap, İslâm'ın geleneksel öğretileriyle DAEŞ'in ideolojisi arasındaki farkları açıklamakta. Konferansa dini topluluklar temsilcileri, diplomatlar, siyasiler, gazeteciler ve üniversite öğrencileri katıldı.

400 години от построяването на джамията „Макбул Ибрахим паша“

В началото на октомври 2016 г. в Разград бе отбелязана 400-годишнината от построяването на джамията „Макбул Ибрахим паша“. В рамките на честването бяха инициирани различни събития, представящи архитектурното наследство, като научен панел, фотоизложба и концерт. В научния панел взеха участие проф. Любомир Миков, д-р Анка Стоилова и д-р Емине Байрактарова, която представи доклада на проф. Мехмед Ибрахимgil.

Присъстваха много гости, имами и граждани от града и околните селища. Фотоизложбата включваше уникални стенописи и калиграфия, представящи исламската култура. В рамките на честването в Държавния музикално-драматичен театър „Назъм Хикмет“ в град Разград зае своето място и спектакълът „Мирас – наследство“. Инициатор на събитията бе проф. Любомир Миков, който предложи идеята през 2015 г. при представянето на едно от прекрасните си научни изследвания – книгата „Джамията на Ибрахим паша и „Ибрахим паша“ джамия в Разград“. Честването се организира със съдействието на община Разград.

400 years Makbul Ibrahim Pasha mosque

At the beginning of October 2016 Razgrad commemorated 400 years since the construction of Makbul Ibrahim Pasha Mosque. The event initiated different activities presenting the architectural heritage as a scientific panel, photo exhibition and concert. The scientific panel was attended by Prof Lyubomir Mikov, Dr. Anka Stoilova and Dr. Emine Bayraktarova who presented Prof. Mehmed İbrahimgil's report. Lots of guests, imams and citizens from the town and its surroundings were there, too. The photo exhibition included unique murals and calligraphy representing the Islamic culture. At the end of the day, the performance "Miras – Heritage" took place in the state theater Nazim Hikmet ən Razgrad. Initiator of the event was Prof. Lyubomir Mikov who had proposed the idea in 2015 at the presentation of one of his wonderful scientific studies, the book "Ibrahim Pasha Mosque in Razgrad". The event was organized with the support of Razgrad Municipality.

Makbul İbrahim Paşa Camisi Yapılığının 400. Yılı

2016 yılı Ekim ayı başlarında Razgrad'da Makbul İbrahim Paşa camisinin yapılışının 400. yılı kutlandı. Kutlama programı dahilinde, mimarî mirasımız ile ilgili bilimsel panel, fotoğraf sergisi, konser ve benzeri etkinlikler gerçekleştirildi. Bilimsel panele Prof. Lüboim Mihov, Dr. Anka Stoilova ve Prof. Mehmet İbrahimgil'in bildirisini sunan Dr. Emine Bayraktarova katıldılar. Panelde ayrıca çok sayıda konuk, imam, şehir ve civar köylerin sakinleri katıldılar. Fotoğraf sergisinde İslâm kültürünü temsil eden eşsiz duvar ve el yazmaları tanıtıldı. Kutlamalar dahilinde, Razgrat'taki Nazım Hikmet Devlet Müzik ve Dram Tiyatrosunun Miras piyesi de sahnelendi. Etkinliğin müsebbibi, bilimsel araştırmalarından biri olan İbrahim Paşa'nın Camisi ve Razgrat'taki İbrahim Paşa Camisi kitabının 2015 yılında tanıtımı sırasında bu fikri ortaya sunan Prof. Lüboim Mikov oldu. Kutlamalar, Razgrat Belediyesinin desteği ile düzenlendi.

Междурелигиозен форум във Вършец

През месец октомври град Вършец бе домакин на Шестата традиционна научна конференция „Хуманизъм, наука и религия“ на Националния съвет на религиозните общини в България. Събитието се проведе под патронажа на председателя на Българската академия на науките акад. Стефан Воденичаров. Темата на форума беше „Религиозните символи като послание“. Събитието бе организирано от Института по междурелигиозен и етнокултурен диалог към Националния съвет на религиозните общини в България.

На конференцията бяха представени доклади от представители на шестте основни религиозни общини в страната, Българската академия на науките и УниБИТ. Представителите на Мюсюлманско изповедание бяха заместник-главният мюфтия на България Бирали Мюмюн и д-р Ариф Абдулах, преподавател във Висшия исламски институт, който представи доклад на тема „Посоката за молитва къбле като метод за религиозно идентифициране на мюсюлманска общност“. На научния форум бяха разгледани много съвременни проблеми, свързани с мястото и тълкуването на символите като средство за опознаване на другия.

Inter-religious forum in Varshtets

In October the town of Varshtets was the host of the Sixth Traditional Scientific Conference "Humanism, Science and Religion" of the National Council for the Religious Communities in Bulgaria. The patron of the event was the chairman of the Bulgarian Academy of Science Acad. Stefan Vodenicharov. The topic of the forum last year was "Religious Symbols as a Message". It was organized by the Institute for Inter-religious and Ethnic-Cultural Dialogue at the National Council of Religious Communities in the Republic of Bulgaria. At the conference representatives of the six major religious communities in Bulgaria, the Bulgarian Academy of Science and UniBit presented their reports. Representatives of the Muslim denomination were the deputy grand mufti Birali Myumyun and Dr. Arif Abdullah, a lecturer at the High Islamic Institute, who delivered a report on the topic "The Direction for Paryer Qable as a Method for Religious Identification of the Muslim Community". Many up-to-date problems discussed at the forum which were related to the place and interpretation of symbols as a means to get to know the others.

Vırşets'te Dinler Arası Konferans

Ekim ayında Vırşets şehri, Bulgaristan Dini Topluluklar Ulusal Konseyi'nin Hümanizm, Bilim ve Din konulu altıncı geleneksel bilimsel konferansına ev sahipliği yaptı. Mesaj Niteliğindeki Dinî Semboller başlıklı konferans, Bulgar Bilimler Akademisi Başkanı Akad. Stefan Vodeničarov'un himayesinde gerçekleştirildi. Etkinlik, Bulgaristanda Dinî Topluluklar Konseyi'nin Dinler Arası Etino-Kültürel Diyalogu Enstitüsü tarafından organize edildi. Konferansta, ülkemizdeki altı esas dinin temsilcileri, Bulgar Bilimler Akademisi ve UNİBİT üniversitesi temsilcileri bildirilerini sundular. Müslüman Diyaneti Başmüftülüği, Başmüftü Yardımcısı Birali Mümin ve Yüksek İslâm Enstitüsü Öğretim Üyesi Dr. Arif Abdullah tarafından temsil edildi. Dr. Arif Abdullah, Müslüman Topluluğunun Dinî Kimliğini Belirleyen Metod Olarak Namazda Kible konulu sunum gerçekleştirdi. Bilimsel forumda "öteki"yi tanıma aracı olarak sembollerin yeri ve yorumlanması gibi çok sayıda güncel sorun ele alındı.

Главният мюфтия уважи „Мевлид на толерантността“ в Пловдив

Главният мюфтия Мустафа Хаджи взе участие в „Мевлид на толерантността“ в Пловдив, организиран от Районното мюфтийство в Пловдив по повод втората годишнина от нападението над „Джумая джамия“. Нападението беше на 14 февруари 2014 г. по време на граждански протест, който оскверни храма, нападайки го с камъни. Знако-

вото събитие уважиха Н. Пр. Сюлейман Гьокче, посланик на Анкара в София, председателят на Общинския съвет Савина Петкова, зам.-кметът по сигурността Георги Маринов, представител на еврейската организация „Шалом“ в Пловдив, районни мюфтии и духовници.

The Grand Mufti attended “Mevlid of Tolerance” in Plovdiv

The Grand Mufti Mustafa Hadzhi participated in “Mevlid of Tolerance” in Plovdiv organized by the Regional Mufti’s Office in Plovdiv on the occasion of the second anniversary from the attack against Dzhumaya mosque. The Attack happened on 14 February 2014 during a civil protest that desecrated the temple by throwing stones at it. The momentous event was attended by H.E. Suleyman Gokce, the ambassador of Ankara to Sofia, the chairman of the Municipal Council Savina Petkova, deputy mayor of security Georgi Marinov, representative of the Jewish organization Shalom in Plovdiv, regional muftis and clerics.

Başmüftü Plovdiv’de Hoşgörü Mevlidi’ne Katıldı

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, Plovdiv Bölge Müftülüğünün Cuma Camsine yapılan saldırının ikinci yılı münasebetiyle organize ettiği Hoşgörü Mevlidi’ne katıldı. Saldırı, 14 Şubat 2014’té protestocuların gösterisi sırasında camiye taşlar atılarak gerçekleşti. Ankara’nın Sofya Büyükelçisi Sayın Süleyman Gökçe, Belediye Meclisi Başkanı Savina Petkova, Belediye Başkanı Yardımcısı Georgi Marinov, Plovdiv Şalom Yahudi Örgütü temsilcisi, bölge müftülerini ve din adamları etkinlige istirak ederek şeref lendirdiler.

Мюфтията на Видин се включи в тържествата по случай рождението на екзарх Антим I

През 2016 г. се навършиха 200 години от рождението на първия български екзарх и пръв Видински митрополит – Антим I. Годишнината бе отбелязана с тържествени чествания на 15 и 16 февруари в старопрестолния град Видин. Районният мюфтия на Видин Неджати Али и неговият екип взеха участие в редица тържества.

The mufti of Vidin took part in the celebrations on the occasion of the birth of Antim I

Last year 200 years had passed since the birth of the first Bulgarian exarch and first bishop of Vidin – Antim. On the occasion on 15 and 16 February 2016 in the old capital city of Vidin the 200th year since the birth of Antim I was commemorated with solemn celebrations. To this end the regional mufti of Vidin Nedzhati Ali and his team participated in many celebrations.

Vidin Müftüsü, Ekzah I. Antim'in Doğum Yıldönümü Kurlama Törenine Katıldı

2016 yılında Birinci Bulgar Ekzahı ve ilk Vidin mitropoliti olan I. Antim'in doğumunun 200. yıldönümü tamamlanmış oldu. Bu vesileyle, Bulgaristan'ın eski başkentlerinden Vidin şehrinde 15-16 Şubat tarihlerinde düzenlenen törenlerle anıldı. Törenlere Vidin Bölge Müftüsü Necati Ali ve ekibi de katıldı.

Ифтар на Висшия мюсюлмански съвет

Председателят на Висшия мюсюлмански съвет г-н Ведат С. Ахмед беше домакин на вечеря ифтар в чест на бившите и настоящите членове на ВМС. За втора година в сградата на Главно мюфтийство се организира ифтар в този формат с присъствието на настоящото и бившето висше ръководство и членовете на висшия колективен ръководен орган на Мюсюлманско изповедание. На вечерята присъстваха и районните мюфтии, представител на Дирекция „Вероизповедание“ и аташето по социалните въпроси в посолството на Република Турция в София.

Iftar at the Supreme Muslim Council

The chairman of the Supreme Muslim Council Mr. Vedat S. Ahmed hosted a dinner-iftar to the honour of the former and current members of the Supreme Muslim Council. For the second year at the building of the Grand Mufti's Office iftar was organized which was the presence of the current and former high management and the members of the high collective board of the Muslim denomination. The dinner was attended by regional muftis, representative of Religions Department and the attache on social issues at the embassy of the Republic of Turkey.

Yüksek İslâm Şûrası'nın İftar Yemeği

Yüksek İslâm Şûrası Başkanı Sayın Vedat Ahmed, eski ve halihazırda şûra üyeleri onuruna verilen iftar yemeğine ev sahipliği yaptı. Başmüftülük binasında düzenlenen iftar yemeğine, Yüksek Şûra'nın eski ve yeni başkanları ve Müslüman Diyaneti'nin Yönetim Kurulu üyelerinin yanı sıra, bölge müftüleri, Bakanlar Kurulu Diyanet Dairesi temsilcisi, Türkiye Cumhuriyeti Sofya Büyükelçiliği Sosyal İlişkiler Ataşesi de hazır bulundular.

Празник на религиите в София

На 25 септември 2016 г. за трета поредна година Националният съвет на религиозните общности в България (НСРОБ) в партньорство със Столична община организира Празник на религиите. Това е една възможност шестте основни вероизповедания да представят своите религии на широката общественост. Програмата включваше откриване на изложба на творци от шестте изповедания, която беше отворена за посетители в продължение на две седмици; концерт от музикални и фолклорни изпълнения, представящи изповеданията; Ден на отворените врати на храмовете; на площад „Бански“ бяха разположени шест шатри, представящи печатни издания и характерни символи на изповеданията. Форумът беше приветстван от кмета на София г-жа Йорданка Фандъкова и председателя на НСРОБ проф. д-р Рупен Крикорян. Тази инициатива е изключително важна и знакова за изграждане на автентичен диалог, толерантност и взаимодействие на различните вероизповедания.

Festival of religions in Sofia

On 25 September for the third successive year the National Council of Religious Communities in Bulgaria (NCRCB) in partnership with Sofia Municipality organized "Festival of Religions". It was an opportunity for the six major religions to present their beliefs to the wide publicity. The programme included the inauguration of an exhibition of artists from the six denominations which was open to visitors

Sofya'da Dinler Bayramı

25 Eylül 2016 tarihinde Bulgaristan Dinî Topluluklar Ulusal Konseyi (BD-TUK), Sofya Belediyesi desteği ile üçüncü kez Dinler Bayramı düzenledi. Bu etkinlik, ülkemizdeki altı temel din temsilcilerinin kamuoyu önünde kendi dinlerini tanıtmaya fırsatını sundu. Programa, altı din temsil eden sanatçının iki hafta boyunca açık kalan sergisi,

for two weeks; concert of musical and folklore performances representing the denominations, Day of Open Doors of the temples; at Banski square six tents were fixed that showed printed issues and the typical symbols of the denominations. The forum was hailed by the mayor of Sofia Mrs. Jordanka Fandakova and the Chairman of NCRCB Dr. Rupen Krikoryan. That initiative was extremely important and characteristic for building up an authentic dialogue, tolerance and interrelations among different religions.

mezhepleri temsıl eden müzik ve folklor konserleri, mabetlerde Açık Kapılar Günü gibi etkinlikler de dahildi. Banski meydanına kurulan altı adet çadırda dinlerin yayın eserleri ve sembolleri sergilendi. Etkinliğe katılanlar, Sofya Belediye Başkanı Sayın Jordanka Fındıkova ve BDTUK başkanı Prof. Dr. Rupen Krikoryan tarafından selâmlandı. Bu etkinlik, dinlearasın diyalogu, hoşgörüyü ve işbirliğinin sağlanmasında büyük öneme sahip bir girişimdir.

Главният прокурор на Турция посети „Джумая джамия“

Делегация, водена от главния прокурор на Република Турция Мехмет Акарджа, посети „Джумая джамия“ в Пловдив в рамките на официално посещение в България по покана на българските им колеги. Гостите бяха посрещнати от районния мюфтия г-н Танер Вели, който представи историята на джамията. Районният мюфтий подари на гостите двутомната история на Главно мюфтийство от 1878 до 2012 г.

The Chief Prosecutor of Turkey visited Dhzumaya mosque

A delegation headed by the Chief Prosecutor of the Republic of Turkey Mehmet Akarca visited Dzhumaya mosque in Plovdiv during their official visit in Bulgaria at the invitation of their Bulgarian colleagues. The guests were welcomed by the regional mufti Mr. Taner Veli who talked about the history of the mosque. The regional mufti gave his guests a two-volume history of the Grand Mufti's Office from 1878 to 2012.

Türkiye Cumhuriyeti Başsavcısı Cuma Camisini Ziyaret Etti

Türkiye Cumhuriyeti Başsavcısı Mehmet Akarca onderliğindeki heyet, Bulgaristanlı meslektaşlarının daveti üzere yurdumuza yaptıkları ziyareti çerçevesinde Plovdiv'deki Cuma Camisini ziyaret etti. Konuklarımız, Bölge Müftüsü Taner Veli tarafından karşılandı. Müftümüz konuklarına, caminin tarihini anlattı ve 1878-2012 yıllarını kapsayan Başmüftülük tarihini anlatan iki ciltlik kitabı hediye etti.

Столичното мюфтийство проведе еднодневен семинар

На 20 март 2016 г. Районно мюфтийство – София, организира еднодневен семинар за обсъждане на актуални теми. В мероприятието активно се включиха около 100 души от столицата и гр. Самоков. Лектори бяха д-р Ариф Абдуллах, председател на Научно-изследователския център към Висшия исламски институт, г-н Бирали Мюмюн, заместник-главен мюфтия, и д-р Сефер Хасанов, преподавател във Висшия исламски институт. Засегнати бяха теми, свързани с възпитанието на децата в съвременните условия, отношенията между родителите и децата в контекста на религиозните постановки, женитбата в ислама и др.

The Mufti's Office in Sofia held a one-day seminar

On 20 March 2016 the regional mufti's office in Sofia organized a one-day seminar to discuss up-to-date issues. More than 100 people from the capital city and Samokov participated actively in the event. The lecturers Dr. Arif Abdullah, the chairman of the Scientific Research Center to the High Islamic Institute, Mr. Birali Myumyun, deputy grand mufti, and Dr. Sefer Hasanov, a tutor at the High Islamic Institute. They covered topics concerning the education of children in modern conditions, the relationships between parents and children in the context of religious environment, marriage in Islam, etc.

Başkent Müftülüğü Bir Günlük Seminer Düzenledi

20 Mart 2016 tarihinde Sofya Bölge Müftülüğü, güncel konuları ele alan bir seminer düzenledi. Seminerde, başkentten ve Samokov şehrinden yaklaşık 100 katılımcı yer aldı. Konuşmacı olarak katılan Yüksek İslâm Enstitüsü Bilimsel Araştırma Merkezinden Dr. Arif Abdullah, Başmüftü Yardımcısı Sayın Birali Mümin ve Yüksek İslâm Enstitüsü Öğretim Üyesi Dr. Sefer Hasanov, günümüz koşullarında çocukların eğitimi, din açısından ana babalar ve çocukların arasındaki ilişkiler, İslâmiyyette evlilik vb. konuları ele aldılar.

Мюфтията на Добринище се срещна с кмета на Каварна

На 29 февруари 2016 година районният мюфтия на Добринище г-н Билял Дарджан посети новоизбрания кмет на община Каварна г-жа Нина Ставрева. Двамата обсъдиха теми, свързани с религиозния живот на хората в града.

Конференции, срещи и събития • Conferences, meetings and events • Seminer, konferans ve etkinliklere katılım

The mufti of Dobrich had a meeting with the mayor of Kavarna

On 29 February 2016 the regional mufti of Dobrich Mr. Bilyal Dardzhan visited the new elected mayor of Kavarna Municipality Mrs. Nina Stavreva. They discussed topics related to the religious life of the people in the town.

Dobriç Müftüsü Kavarna Belediye Başkanıyla Görüştü

29 Şubat 2016 günü Dobriç Böle Müftüsü Sayın Bilâl Darcan, yeni seçilen Kavarna Belediye Başkanı Sayın Nina Stavreva'yı ziyaret etti. Ziyareti sırasında kasaba sahkinlerinin dini hayatıla ilgili sorunlar ele alındı.

Районният мюфтия на Плевен почете жертвите на тоталитаризма

На 28 май 2016 г. на остров Персин – Белене, районният мюфтия на Плевен г-н Мурат Башнак беше официален гост на Националното поклонение в памет на невинните жертви на тоталитарните режими на XX век. Възпоменателната церемония в памет на жертвите се проведе за 27-и път и бе под мотото „Песента на свободата“. Районният мюфтия отправи молитва за всички жертви на тоталитаризма и благодари за добрата организация на отец Паоло Кортези, председател на Културен център „Евгений Босилков – Белене“.

The regional mufti of Pleven paid respect to the victims of totalitarianism

On 28 May 2016 in the island of Persin – Belene the regional mufti of Pleven Mr. Murad Boshnak was an official guest to National Respect to the Memory of the Innocent Victims of the Totalitarian Regime of 20th Century. The commemoration ceremony in memory of the victims was held for the 27th time and was under the slogan "Song of Freedom". The regional mufti prayed for all the victims of the totalitarianism and expressed his gratitude for the good organization to Paolo Kortezi, the chairman of the cultural centre Evgeniy Bosilkov – Belene.

Pleven Bölge Müftüsü, Totaliter Rejim Kurbanlarını Anma Törenine Katıldı

28 Mayıs 2016 tarihinde Pleven Bölge Müftüsü Sayın Murad Boşnak, Belene'nin Persin adasında 20. yüzyıl totaliter rejimlerinin kurbanları anısına düzenlenen anma töreninde hazır bulundu. Totaliter rejim kurbanlarını anma töreninin 27.'si Özgürlek Şarkısı başlığı altında geçti. Bölge Müftüsü, hayatlarını kaybedenler için dua edip, Belene Evgeniy Bosilkov Kültür Merkezi Başkanı Peder Paolo Kortezi'ye organizasyonlarından dolayı teşekkürlerini sundu.

Добричкият мюфтия проведе среща с областния управител на града

На 19 март 2016 г. районният мюфтия на град Добрич Билял Дарджан посети новоизбрания областен управител на града г-жа Детелина Николова. Срещата протече в изключително приятелски дух, тъй като двамата се познават от дълги години. По време на срещата бяха обсъдени много теми, касаещи съвременния религиозен живот в областта. Срещата помежду им приключи с пожелания за съвместна работа в бъдеще.

The mufti of Dobrich had a meeting with the governor of the town

On 19 March the regional mufti of Dobrich Bilyal Dardzhan visited the newly elected governor Mrs. Detelina Nikolova. The meeting was held in a friendly manner because they had known each other for long years. During the meeting they discussed

Dobriç Müftüsü Vali ile Görüştü

19 Mart 2016 tarihinde Dobriç Bölge Müftüsü Bilal Darcan, şehrin yeni valisi Sayın Detelina Nikolova'yı ziyaret etti. Dostane bir ortam içinde geçen ziyaret esnasında ildeki günümüz dinî hayatına ilişkin konular ele alındı ve gelecekte ortak çalışmalar gerçekleştirme temennisinde bulunuldu.

topics concerning the modern religious life in the region. The meeting between them finished with wishes for cooperation in future.

Районният мюфтия на Плевен се срещна с областния управител

На 12 май 2016 г. районният мюфтия на Плевен г-н Мурад Бошнак се срещна с областния управител на област Плевен г-жа Ралица Добрева. А на 19 май той проведе среща с кмета на община Ловеч г-жа Корнелия Marinova.

The regional mufti of Pleven had a meeting with the governor

On 12 May the regional mufti of Pleven Murad Boshnak had a meeting with the governor of Pleven region Mrs. Ralitsa Dobreva. On 19 May the regional mufti of Pleven Mr. Murad Boshnak had a meeting with the mayor of Lovech municipality Mrs. Kornelia Marinova.

Pleven Bölge Müftüsü Vali ile Görüştü

12 Mayıs 2016 tarihinde Pleven Bölge Müftüsü Sayın Murad Boşnak, Pleven Valisi Sayın Ralitsa Dobreva ile görüştü. 19 Mayıs'ta Loveç Belediye Başkanı Sayın Korneliya Marinova ile de bir görüşme gerçekleştirdi.

Среща на районния мюфтия с кмета на община Добрич

На 13 април 2016 г. районният мюфтия на Добрич г-н Билял Дардjan се срещна с новоизбрания кмет на община Добрич г-н Йордан Йорданов. Г-н Йорданов приветства

районния мюфтия за провеждането на тази среща. Двамата обсъдиха въпроси, касаещи религиозния живот на мюсюлманите в община Добрич.

Meeting of the regional mufti with the mayor of Dobrich

On 13 April 2016 the regional mufti of Dobrich Mr. Bilyal Dardzhan had a meeting with the new elected mayor of Dobrich Municipality Mr. Yordan Yordanov. Mr. Yordanov appraised the regional mufti for the organization of that meeting. The two men discussed issues concerning the religious life of the Muslims in Dobrich municipality.

Bölge Müftüsü Dobriç Belediye Başkanı ile Görüştü

13 Nisan 2016 tarihinde Dobriç Bölge Müftüsü Sayın Bilâl Darcan, yeni seçilen Dobriç Belediye Başkanı Sayın Yordan Yordanov ile görüştü. Sayın Yordanov, bu görüşmelerinden dolayı memnuniyetini dile getirdi. Görüşmede Dobriç şehrindeki Müslümanların dini hayatına ilişkin sorunlar ele alındı.

Среща на районния мюфтия на Плевен с кмета на общината

На 13 април 2016 г. районният мюфтия на Плевен г-н Мурад Бошнак се срецна с кмета на община Плевен г-н Георги Спартански. Районният мюфтия запозна кмета с дейността на Районно мюфтийство – Плевен.

Meeting of the regional mufti of Pleven with the mayor of the Municipality

On 13 April 2016 the regional mufti of Pleven Mr. Murad Boshnak had a meeting with the mayor of Pleven municipality Mr. Georgi Spartanski. The Regional mufti presented the activity of the Regional Mufti's Office – Pleven to the mayor.

Pleven Bölge Müftüsü Belediye Başkanıyla Görüştü

13 Nisan 2016 tarihinde Pleven Bölge Müftüsü Sayın Murad Boşnak, Belediye Başkanı Sayın Georgi Spartanski ile görüştü. Bölge müftüsü, belediye başkanına Müftülüğün çalışmalarını tanıttı.

Отбелязване на Деня на Добрич

По покана на кмета на община Добрич г-н Йордан Йорданов районният мюфтия на Добрич г-н Билял Дарджан и имами участваха в тържествените прояви по повод отбелязването на Деня на град Добрич и годишнината от връщането на Южна Добруджа на България. На общоградското поклонение на Военните гробища в Добрич беше отслужена панихида в памет на загиналите за свободата на Южна Добруджа. Районният мюфтия отслужи молитва в памет на загиналите турски войници, погребани във Военните гробища в гр. Добрич.

Commemoration of the Day of Dobrich

At the invitation of the mayor of Dobrich Municipality Mr. Yordan Yordanov, the regional mufti Mr. Bilyal Dardzhan and imams took part at the festive events for the commemoration of the Day of Dobrich and the 75th anniversary of reinstatement of South Dobrudzha to Bulgaria. At the town ceremony of paying respect at the military cemetery in Dobrich a memorial service was held in memory of the perished for the liberty of South Dobrudzha. The regional mufti performed a prayer in memory of the fallen Turkish soldiers buried in the military cemetery in Dobrich.

Dobriç Günü Kutlamaları

Dobriç Belediye Başkanı Sayın Yordan Yordanov'un daveti üzere Bölge Müftüsü Sayın Bilâl Darcan ve beraberindeki imamlar, Dobriç Günü kutlamalarına katıldılar. Dobriç Günü, Güney Dobruca'nın Bulgaristan'a iadesi vesilesiyle kutlanmaktadır. Dobriç'teki Askeri Mezarlığı gelen şehir sakinleri, Güney Dobruca şehitlerini anma törenine katıldı. Bölge Müftüsü, Dobriç Askeri Mezarlığına defnedilen Türk askerleri ruhuna dualar okudu.

Годишна среща и семинар за служителите на Изповеданието

На 16–18 декември 2016 г. Районно мюфтийство – Шумен, и Средното духовно училище „Нювваб“ бяха домакини на традиционната годишна среща със семинар за служителите на администрацията на Главно мюфтийство и на районните мюфтийства.

На тридневната среща присъстваха главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи, председателят на Висшия мюсюлмански съвет Ведат Ахмед, районните мюфтии, административните отдели на Главно мюфтийство и на районните мюфтийства.

Традиционната среща даде възможност на служителите да комуникират лице в лице и да обсъдят темите, свързани с дейността на Изповеданието. Отделите в Главно мюфтийство и районните мюфтийства представиха своите годишни доклади за дейността си и бе обсъден планът за дейността на Изповеданието за 2017 година. В рамките на събитието се проведе и семинар за лидерство и екипна работа с експерти.

Участниците в срещата почетоха паметта на загиналите в трагедията, сполетяла село Хитрино, с четене на мевлид-и шериф и дуа в шуменската джамия „Къляк“.

Annual meeting and seminar for the employees of the denomination

On 16–18 December 2016 the regional mufti's office in Shumen and the secondary religious school Nuvvab hosted the traditional annual meeting with a seminar for the administrative staff of the Grand Mufti's Office and regional muftis.

The three-day meeting was attended by the Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi, the

Müslüman Diyaneti Görevlilerinin Genel Toplantısı ve Semineri

16 ile 18 Aralık tarihleri arasında Şumen Bölge Müftülüğü ve Nüvvab İmam Hatip Lisesi, Başmüftülük ve bölge müftülükleri çalışanlarının geleneksel toplantısına ve seminerine ev sahipliği yaptılar. Her yıl düzenlenen bu toplantıya Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, Yüksek Şûra Başkanı Vedat Ahmet, bölge müftüler, Başmüftülük ve bölge müftü-

chairman of the Supreme Muslim Council Vedat Ahmed, regional muftis, administrative departments of the Grand Mufti's Office and regional mufti's offices.

The traditional meeting provided the opportunity to the staff of the denomination to communicate face to face and discuss topics related to the activity of the denomination. The departments of the Grand Mufti's Office and regional mufti's offices presented their annual reports about their activities and the plan for the activity of the denomination in 2017 was discussed. Within the framework of the event there was a seminar for leadership and teamwork delivered by experts.

The attendees at the meeting honoured the memory of those who perished in the tragedy that happened in the village of Hitrino by chanting mevlid-i sherif and dua in Kalyak mosque in Shumen.

lükleri idari personeli katıldı. Bir araya gelen personel, Müslümanlar Diyaneti'nin sorunlarıyla ilgili konuları görüşüller. Başmüftülük ve bölge müftülüklerindeki daire görevlileri, yıllık faaliyet raporlarını sundular. Bunun yanı sıra Diyanet'in 2017 yılı çalışma planı da değerlendirildi. Etkinlik esnasında liderlik ve ekip çalışması semineri de gerçekleştirildi. Toplantıda yer alan katılımcılar, Şumen'in Killâk mahallesindeki camide Hitrino'da yaşanan faciada ölenlerin anısına düzenlenen mevlide istirak ettiler.

Ахмед Хасанов бе избран за заместник-главен мюфтия

Висшият мюсюлмански съвет (ВМС) на редовното си заседание, проведено на 27 юли 2016 г., избра за заместник-главен мюфтия Ахмед Хасанов, който е преподавател във Висшия исламски институт. До избора се стигна, след като предшественикът му Ведат С. Ахмед беше избран за председател на ВМС от Националната мюсюлманска конференция, проведена на 24 януари 2016 г. Бяха преизбрани и зам.-главните мюфтии Мурат Пингов и Бирали Бирали.

Ahmed Hasanov was elected as a deputy of the Grand Mufti

The Supreme Muslim Council (SMC), at its regular session held on 27 July, elected Ahmed Hasan as a deputy grand mufti; he is a lecturer at the High Islamic Institute. His election was eminent because his predecessor Vedat S. Ahmed had been elected as the Chairman of SMC at the National Muslim Conference held on 24.01.2016. Murat Pingov and Birali Birali were re-elected as deputies to the Grand Mufti.

Ahmet Hasanov Başmüftü Yardımcısı Seçildi

Yüksek İslâm Şûrası, 27 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleştirdiği oturumunda Yüksek İslâm Enstitüsünde öğretim görevlisi olan Ahmet Hasanov'u başmüftü yardımcısı olarak seçti. Kendilerinden önce bu görevde bulunan Vedat Ahmed'in, 24 Ocak 2016 tarihinde yapılan Ulusal Müslümanlar Konseyinde Yüksek Şûra başkanı seçilmesiyle boşalan makama Ahmet Hasanov getirildi. Başmüftü yardımcıları Murat Pingov ve Birali Birali de tekrar görevlerine seçilmiş oldular.

Образователна дейност

Educational activities • Eğitim faaliyetleri

През 2016 година отдел „Образование“ към Главно мюфтийство организира и проведе редица мероприятия и дейности за постигане на своите цели за повишаване качеството на религиозното образование. В продължение на единадесет години образователните инициативи се финансираат основно от фонд „Исламско образование“, като средствата се набират от мюсюлманите в България.

Educational activities

In 2016 Education Department at the Grand Mufti's Office organized lots of events and activities to achieve its objectives to enhance the quality of the religious education through different activities. For 11 years the events has mainly been financed by Islamic Education fund as the resources are raised by the Muslims in Bulgaria.

Eğitim faaliyetleri

2016 yılında Başmüftülük Öğretim Dairesi, din öğretiminin kalitesini artırmak amacıyla bir sıra girişimlerde ve faaliyetlerde bulundu. On bir yıldan bu yana yürütülen öğrerim çalışmaları, Bulgaristan Müslümanlarının bağışlarından oluşan İslâmi Öğretim Fonu tarafından finanse edilmektedir.

Курсове за изучаване на Свещения Коран и летни училища

Традиционно през лятната ваканция се провеждат летни Коран-курсове, в които се включват децата на възраст от 6 до 18 години. Курсовете целят обучението на децата в основните религиозно-етични норми. Също така се провеждат семинари с педагогическо и методическо съдържание за преподавателите в тези курсове с цел повишаване качеството на обучението. Ежегодно се организира национално състезание за основни познания на исламската религия, в което участват ученици и курсисти от Коран-курсовете.

През 2016 г. в летните Коран-курсове се включиха около 8000 ученици в близо 550 населени места. През летния сезон бяха изпратени и близо 200 деца на летни училища в страната и чужбина. Летните училища са изключително ефективни, те влияят позитивно на мирогледа на децата, които се ограмотяват и повишават общата си култура.

Главно мюфтийство отдава голямо значение на Коран-курсовете и ще продължава да работи за повишаване качеството на обучението и условията за реализирането му.

Courses for learning the Holy Qur'an and summer schools

Traditionally, during the summer vacation, summer Qur'an courses are held; they are attended by children aged from 6 to 18. The objective of the courses is to educate children in the fundamental religious-ethical norms. More, seminars of pedagogical and methodological contents are delivered to teachers of those courses in order to enhance the quality of education. Every year national competitions take place for basic knowledge of Islamic religion that are attended by pupils and students of the courses.

Kuran'ı Kerim Öğrenme Kursları ve Yaz Okulları

Geleneksel olarak yaz tatillerinde, 6 ile 18 yaş arasındaki çocukların ve gençlerin kaldığı yaz Kur'an kursları düzenlenmektedir. Bu kursların amacı çocuklara temel din ahlaki normlarını öğretmektir. Bunun yanı sıra, eğitim kalitesini yükseltmek amacıyla bu kursları gerçekleştiren öğretim görevlilerine yönelik pedagojik ve metodik içerikli seminerler de düzenleniyor. Her yıl Kur'an kurslarında yer alan kursiyerlerin katılımıyla temel İslâm bilgileri yanşması organize edilmektedir.

Last year the summer Qur'an courses were attended by approximately 8000 children in 550 towns and villages. In the summer about 200 children were sent to summer schools in Bulgaria and abroad. Summer schools are extremely effective, they have impact over the positive point of view of the kids, and they become literate and enhance their world knowledge.

The Grand Mufti's Office pays high attention to the Qur'an courses and will continue to work on enhancing the quality of education and the conditions.

2016 yılında yaz Kur'an kurslarına yaklaşık 550 yerleşim yerinden yaklaşık 8 000 öğrenci katıldı. Yine yaz aylarında 200 çocuk yurt içinde ve yurt dışında yaz okullarına gönderildi. Bu yaz okulları, çocukların bilgilendirme, genel kültürlerinin artması ve dünya görüşlerinin oluşması için son derece etkili ve iyi bir eğitim sağlayan faaliyettir.

Başmüftülüğümüz Kur'an kurslarına büyük önem vermektedir. Bu nedenle, bu kurslarda öğretim kalitesinin artması ve eğitim şartlarının iyileşmesine yönelik çalışmaları na devam edecektir.

Семинари на отдел „Образование“

Отдел „Образование“ съвместно с отдел „Иршад“ организира образователен семинар за ръководителите на курсовете и лекторите. Целта беше да се повиши качеството на обучение в провежданите курсове. Участие взеха преподавателите от летните Коран-курсове и гост-преподаватели от Република Турция, които споделиха своя опит.

* * *

На 5–7 април 2016 г. се проведе традиционен семинар за учениците от трите Средни общеобразователни духовни училища – в Русе, Шумен и Момчилград – в гр. София. В рамките на събитието учениците имаха възможност да посетят Главно мюфтийство, Президентството, Народното събрание и историческите забележителности на столицата.

* * *

В град Шумен и село Устина, обл. Пловдив, в школите за имами се проведе едногодишен курс за повишаване квалификацията на свещенослужителите.

* * *

Главно мюфтийство проведе редица семинари за ученици от различни населени места в страната по време на априлската ваканция. В тях взеха участие десетки деца в училищна възраст. В периода 1–10 април 2016 г. такъв семинар се проведе в село

Устина, област Пловдив. Посещението в джамиите в град Пловдив и на забележителностите в Стария град беше част от програмата. Също така бяха проведени спортни състезания по тенис на маса и волейбол между курсистите, както и излет до местен водопад. Веднага след приключването на този семинар в базата в Устина пристигна втора група момчета.

В семинар в село Билка, област Бургас, учениците получиха основни познания за исляма. В него взеха участие деца от Айтос, Сливен и Стара Загора. Програмата включваше спортни състезания, екскурзии в района и посещение на курорта Сълнчев бряг.

Подобен семинар се проведе и в село Делчево, област Разград, в него се включиха 20 момчета от Разград, Силистра и Русе.

В рамките на 7-дневния семинар за деца от четвърти до осми клас в Шумен участниците се запознаха с основите на исламската религия и историческите обекти в града.

* * *

Районно мюфтийство – Благоевград, организира двудневен семинар за ръководителите на Коран-курсовете в областта. Темите, поставени на дневен ред, бяха свързани с новите методически норми в учебно-възпитателния процес.

* * *

На 13 май 2016 г. ученици и преподаватели от СОДУ – Момчилград, бяха на посещение във Видин. Районният мюфтия на Монтана Неджати Али разведе гостите из историческите обекти в града. Учениците посетиха джамията „Осман Пазвантоглу“ и библиотеката, единствената напълно запазена средновековна крепост в България „Баба Вида“, крепостната порта „Стамбол капия“ и други забележителности.

* * *

От 15 до 20 август 2016 г. в учебната база на централната джамия на гр. Рудозем се проведе семинар за ученици от четвърти до осми клас. В семинара, организиран от Главно мюфтийство, се включиха 35 момичета, учащи в Коран-курсовете в община Рудозем и гр. Сърница. За краткия си престой децата повишиха познанията си за основите на вярата и исляма, за живота на Пратеника Мухаммед (с.а.с.), за нравственно-етичните норми в исляма и подобриха четенето си на Корана.

Seminars of Education Department

Education Department, together with Irshad Department, organized an educational seminar for course teachers and lecturers. The objective was to increase the quality of the training in the courses. Teachers of summer Qur'an courses and guest teachers from the Republic of Turkey participated in it where they shared their experience.

* * *

On 5-7 April 2016, in Sofia a traditional seminar took place for students from the three secondary schools of general education – Ruse, Shmen and Momchilgrad. In the event the students were given the chance to visit the Grand Mufti's Office, the Presidency, the Parliament and historical sightseeing places in the capital city.

* * *

In Shumen and the village of Ustina, Plovdiv region, one-year course was carried out at the schools for imams to enhance the qualification of the clerics.

* * *

The grand Mufti's Office organized lots of seminars for students from various towns and villages in Bulgaria during the vacation in April; they were attended by hundreds of children at school age. From 1 to 10 April last year that seminar was held in the village of Ustina, Plovdiv region. A visit to the mosques in Plovdiv and the sightseeing places in the Old Town were part of the programme. Contests in table tennis and volleyball among the students were al-

Eğitim Dairesi Seminerleri

Eğitim Dairesi'nin İrşad Dairesi ile ortaklaşa düzenledikleri kurs öğretim görevlileri ve öğretmenlere yönelik eğitim semineri gerçekleştirildi. Seminerin amacı, bu kurslarda öğretimin kalitesinin artırmaktı. Seminerde, yaz Kur'an kursları öğretim görevlileri ve deneyimlerini paylaşan Türkiye Cumhuriyeti öğretim görevlileri yer aldı.

* * *

5 ile 7 Nisan 2016 tarihleri arasında Ruse, Şumen ve Momçilgrad İmam Hatip Lisele-ri öğrencileriyle Sofya'da geleneksel seminer düzenlendi. Seminer günlerinde öğrencilerin Başmüftülüğü, Cumhurbaşkanlığını, Millet Meclisini ve başkentin tarihî merkezlerini ziyaret etme imkânları oldu.

* * *

Bilgi düzeyini artırmak amacıyla Şumen şehrinde ve Plovdiv iline bağlı Ustina köyünde gerçekleştirilen imam kurslarının öğretim görevlilerine yönelik bir yıllık eğitim ve öğretim kursu düzenlendi.

* * *

Başmüftümüz, ülkemizin çeşitli yerleşim merkezlerindeki çocuklara yönelik Nisan ayı tatilinde bir sıra seminer düzenledi. Bu seminerlere okul çağında onlarca çocuk katıldı. 1-10 Nisan 2016 tarihleri arasında arasında Plovdiv iline bağlı Ustina köyünde de böyle bir seminer gerçekleştirildi. Seminerde katılan çocuklar, Plovdiv'in camilerini ve Eski şehrin tarihî yerlerini ziyaret ettiler. Bunun yanı sıra, kursiyerler arasında masa tenisi ve voleybol karşılaşmaları gibi spor müsabakaları ve yakındaki şellâleye

so implemented, as well as a picnic to the local waterfall. Right after the completion of the seminar at the base in Ustina a second group of boys arrived. At a seminar in the village of Bilka, Burgas region, the students were enlightened in the fundamental aspects of Islam. Children from Aytos, Sliven and Stara Zagora took part in it. The programme comprised sport competitions, excursions in the region and a visit to Slanchev Bryag (Sunny Beach) resort. Similar seminar took place in the village of Delchevo, Razgrad region; it was attended by 20 boys from Razgrad, Silistra and Ruse. In the 7-day seminar in Shumen for children from 4th to 8th grade the participants learned about the fundamentals of Islam and the historical monuments in the town.

* * *

The Regional Mufti's Office in Blagoevgrad organized a two-day seminar for the teachers of Qur'an courses in the region. The topics in the agenda concerned the new methodologies in the training process.

* * *

On 13 May 2016 students and teachers from secondary religious school of general education in Momchilgrad visited Vidin. The regional mufti of Montana Nedzhati Ali showed the guests the historical places in the town. The students visited Osman Pazvantoglu mosque and the library, the only entirely preserved medieval fortress in Bulgaria Baba Vida and the fortress gate Stambol Kapi and other sightseeing places.

* * *

gezi düzenlendi. Bu seminerin hemen sonrasında Ustina köyündeki okula gelen ikinçi bir grup ile seminerler başladı.

* * *

Burgas ili Bilka köyünde gerçekleştirilen seminerde öğrenciler İslâm hakkında temel bilgiler edindiler. Seminere Aytos, Sliven ve Stara Zagora bölgesinden çocuklar katıldı. Seminer programında daha spor müsabakaları, geziler ve Slinçev Bryag sayfiyesini ziyaret gibi etkinlikler de yer aldı.

* * *

Benzeri bir seminer Razgrat ili Delchevo köyünde de gerçekleştirildi. Seminere Razgrat, Silistra ve Ruse bölgelerinden 20 çocuk katıldı.

* * *

Şumen'de 4. ile 8. sınıflar arası öğrencilerin katılımıyla 7 günlük bir seminer gerçekleştirildi. Seminer esnasında öğrenciler İslâm'ın temel bilgilerini öğrendiler ve şehrin tarihî yerlerini ziyaret ettiler.

* * *

Blagoevgrad Bölge Müftülüğü, ildeki Kur'an kursları öğretim görevlilerine yönelik iki günlük bir seminer düzenledi. Seminerde gündeme alınan konular, eğitim ve öğretim sürecinde uygulanan yeni yöntemler ile ilgiliydi.

* * *

13 Mayıs 2016 günü Momçilgrad İmam Hatip Lisesi öğrencileri ve öğretim görevlileri Vidin şehrini ziyarette bulundular. Montana Bölge Müftüsü Sayın Necati Ali, konuklarına şehrin tarihî yerleriyle tanıttı. Momçilgrad'dan gelen konuklar, şehirdeki

From 15 to 20 August at the school base in the town of Rudozem there was a seminar for students from fourth to eighth grades. The seminar organized by the Grand Mufti's Office was attended by 35 girls doing Qur'an courses in the municipalities of Rudozem and Sarnitsa. During their short stay the kids enhanced their knowledge about the principles of Islam, about the life of the Prophet Muhammed, ethical norms in Islam and improved their reading of the Qur'an.

Osman Pazvantoğlu camisini ve kütüphanesini, Baba Vida kalesini, tarihî İstanbul Kapısı'nı vb. ziyaret ettiler.

***

15 ile 20 Ağustos tarihleri arasında Rudozem'deki Merkez cami eğitim salonunda dördüncü ile sekizinci sınıflar arası öğrencilerin yönelik seminer düzenlendi. Başmüftülüğün organize ettiği seminere, Rudozem ve Sırvıtsa şehirlerindeki Kur'an kurslarında okuyan 35 kız öğrenci katıldı. Öğrenciler, dinimizin temelleri ve İslâmîyet konusunda olduğu gibi, Peygamberimiz Muhammed (s.a.v.) ile İslâm'ın manevî ve ahlâkî değerleri hakkında bilgilerini ve Kur'an okuma becerilerini artırdılar.

Работна среща с преподавателите

На 11 и 12 ноември 2016 г. отдел „Образование“ към Главно мюфтийство проведе среща в град Момчилград с преподавателите от Висшия исламски институт в София и от трите духовни училища в Русе, Шумен и Момчилград. На срещата бяха обсъдени въпроси, свързани с образованието в средните духовни училища, учебната програма и новите учебници за тях.

Гости на срещата бяха експерти от Дирекция „Образователни програми и образователно съдържание“ на Министерството на образованието и от Регионалния инспекторат по образование – Кърджали. Г-н Ресим Шаматарев изнесе лекция с презентация за психологическия фактор при комуникацията с учениците.

На семинара присъстваха още Ведат Ахмед – председател на Висшия мюсюлмански съвет, заместник-главният мюфтия Ахмед Хасанов, Акиф Топуз – заместник-ректор на Висшия мюсюлмански институт, Хюсейн Карамолла – началник на отдел „Образование“, директорите и преподаватели от трите духовни училища.

Meeting with teachers

On 11 and 12 November 2016 Education Department at the Grand Mufti's Office held a meeting with the teachers from the High Islamic Institute in Sofia and from the three religious schools in Ruse, Shumen and Momchilgrad.

At the meeting they discussed issues concerning the education in the secondary religious schools, school curriculum and new textbooks for them.

Guests to the meeting were experts from School Curricula and Contents Department at the Ministry of Education and Regional Inspectorate of Education in Kardzhali. Mr. Resim Shamatarev delivered a lecture with the presentation of psychological factors at communication with students.

The seminar was attended by Vedat Ahmed, the chairman of the Supreme Muslim Council, the deputy grand mufti Ahmed Hasanov, Akif Topuz, deputy rector of the High Islamic Institute, Hyusein Karamolla, chief of Education Department, head masters and teachers from the three religious schools.

Öğretim Görevlileri Çalıştayı

11 ve 12 Kasım 2016 tarihlerinde Başmüftülük Eğitim Dairesi, Sofya Yüksek İslâm Enstitüsü öğretim görevlileri ve Ruse, Sımen, Momçilgrad İmam Hatip Liseleri öğretim görevlileri ile bir toplantı düzenlendi. Toplantıda imam hatip liselerimizdeki öğretim müfredatları ve yeni ders kitaplarıyla ilgili sorunlar görüşüldü. Toplantıda Eğitim Bakanlığı Öğretim Programları ve Müfredat Dairesi ve Kırcalı İl Eğitim Müdürlüğü uzmanları yer aldı. Sayın Rasim Şamatarev, Öğrencilerle iletişimde Psikolojik Etkenler konulu sunum gerçekleştirdi. Seminere daha Yüksek İlâm Şurası Başkanı Sayın Vedat Ahmet, Başmüftü Yardımcısı Ahmed Hasanov, Yüksek İslâm Enstitüsü Rektör Yardımcısı Akif Topuz, Başmüftülük Eğitim Dairesi Başkanı Hüseyin Karamolla, imam hatip liseleri müdürleri de katıldı.

Ученици посетиха джамията в Кърджали

На 30 март 2016 г. ученици от най-голямото училище в област Кърджали – СОУ „П. Р. Славейков“, посетиха централната джамия в града. Групата беше посрещната от районния мюфтия Бейхан Мехмед, който я запозна с основите и особеностите на исляма и с мястото на джамията в религията.

Students visited the mosque of Kardzhali

On 30 March students from the biggest school in Kardzhali region P.R. Slaveykov secondary school visited the central mosque in the town. The group was welcomed by the regional mufti Beyhan Mehmed who talked about the principles and special aspects of Islam and the significance of mosques in the religion.

Öğrenciler Kircali Camisini Ziyaret Etti

30 Mart 2016 günü Kircali P. R.Slaveykov ortaöğretim okulu öğrencileri şehrin camisini ziyaret ettiler. Öğrenciler, Bölge Müftüsü Sayın Beyhan Mehmet tarafından karşılandı. Müftü Beyhan Mehmet öğrencilere İslâmiyetin temellerini, özelliklerini ve camilerin dindeki rolünü anlattı.

Семинар за студенти в София

На 16–18 декември 2016 г. в хотел „Горна баня“, София, се проведе образователен семинар за студенти от различни висши учебни заведения в Благоевград и София. В рамките на срещата бяха представени и дискутирани темите, засягащи положението на жената в ислама и ролята ѝ в обществото, както и факторите, които определят активността и влиянието ѝ.

Seminar for students in Sofia

On 16–18 December 2016 in Gorna Banya Hotel, Sofia, an educational seminar was held for students from different schools in Blagoevgrad and Sofia. At the meeting topics were presented and discussed that concern the place of women in Islam and her role in society as well as the factors determining her activity and influence.

„Ролята на мюсюлманката в обществото“

Отдел „Образование“ в Главно мюфтийство организира на 12–14 февруари 2016 г. семинар на тема „Ролята на мюсюлманката като майка, съпруга, сестра и дъщеря“ за студентки от различни висши учебни заведения. В рамките на семинара беше изведено важно заключение – здраво общество може да бъде изградено само от осъзнати хора и всеотдайни майки, но за това е необходимо правилно възпитание с високи морални ценности и идеали.

The Role of a Muslim Woman in the Society

On 12-14 February 2016 the Education Department at the Grand Mufti's Office organized a seminar on the topic "Role of a Muslim Woman as a Mother, Wife, Sister and Daughter" for students from various universities. The seminar came up with an important deduction – stable society can be built up only by conscientious people and devoted mothers and to achieve that right education with high ethical values and ideals is needed.

Toplumda Müslüman Kadının Rolü

Başmüftülük Eğitim Dairesi, 12 ile 14 Şubat 2016 tarihleri arasında Sofya'nın çeşitli yüksek okullarında ve üniversitelerinde öğrenim gören kız öğrencilere yönelik Bir Ana, Eş ve Kızkardeş Olarak Müslüman Kadının Rolü konulu seminer düzenledi. Seminer dahilinde yapılan söyleşiden sonra, sağlıklı bir toplum ancak bilinçli insanlar, özverili analar sayesinde yaratılabilıldığı, fakat bunun için yüksek manevi değerler ve idealleri aşlayan bir eğitim gereği olduğu sonucuna varıldı.

Духовното образование е фактор за мира и сигурността

На 25–26 март 2016 г. в гр. Момчилград Главно мюфтийство организира двудневна работна среща за ръководителите и преподавателите в мюсюлманските образователни институции в страната. Участие в мероприятиято взеха около 30 педагози и теолози от Главно мюфтийство, Висшия исламски институт, средните духовни училища и курсовете за имами. Гост-лекторът на семинара проф. Айдън от Турция отбелаяз, че най-същественият проблем на мюсюлманския свят е образованието и в частност – религиозното образование. Той подчертва значението на извършваните анализи върху образователните процеси и осъвременяването на разбирането за наука и образование и методите им. Проф. Айдън недвусмислено констатира, че образованието и в частност – мюсюлманското образование, са гарант за просперитета, сигурността, мира и разбирателството.

Religious education is a factor for peace and security

On 25-26 March in Momchilgrad the Grand Mufti's Office organized a two-day business meeting for the managers and tutors of the Muslim educational institutions in Bulgaria. The event was attended by about 30 pedagogues and theologians from the Grand Mufti's Office, High Islamic Institute, secondary Muslim schools and courses for imams. The guest lecturer at the seminar Prof. Aydan from Turkey pointed out that the most pressing issue in the Muslim world was education, religious education in particular. He emphasized the importance of the analyses made about educational processes and that the understanding of science and education and methods should meet the contemporary standards. He clearly stated that education, religious education in particular, guaranteed prosperity, security, peace and understanding.

Başış ve Güvenlik Amili Olarak Din Eğitimi

Başmüftülük, 25 ile 26 Mart 2016 tarihlerinde Momçilgard'da, ülkemizdeki İslâm öğretim kurum ve kuruluşları çalışanları ve öğretmenleriyle iki günlük bir çalıştay düzenledi. Çalıştayda Başmüftülük, Yüksek İslâm Enstitüsü, imam hatip liseleri ve imam hazırlık kurslarından yaklaşık 30 öğretim görevlisi ve ilahiyatçı yer aldı. Türkiyeli konuk Prof. Aydın, vermiş olduğu konferansta Müslüman dünyasının en önemli problemlerinden biri eğitim, özellikle de dinî eğitim olduğunu kaydetti. Eğitim sürecini değerlendirmeye çalışmaları, bilim ve eğitim anlayışını ve bu alandaki çalışma yöntemlerini güncelleme çabalarının önemine de değindi. Prof. Aydın açıkça, eğitimin, özellikle de din eğitiminin istikrar, güvenlik, barış ve uzlaşmanın garantisini olduğunu belirtti.

**Представители на Главно мюфтийство приветстваха
семинар за учители по религия в съседна Турция**

Областната дирекция на Министерството на образованието в Едирне покани учители от България, които преподават предмета „Религия–ислям“, както и учители от средните общеобразователни духовни училища на семинар за учители по религиозните дисциплини в духовните и религиозните училища, както и в другите държавни училища, на тема „Духовното образование в Република Турция“. В мероприятието взеха участие и председателят на Висшия мюсюлмански съвет г-н Ведат Ахмед, както и началникът на отдел „Образование“ на Главно мюфтийство г-н Хюсейн Карамолла. Целта на участието бе обмяна на опит и споделяне на добри практики между педагогите в двете страни и борбата с крайните тълкувания на религията и радикализацията на обществото. Семинарът се проведе на 16 април в град Едирне, Турция.

Representatives of the Grand Mufti's Office attended a seminar for teachers of religion in neighbouring Turkey

The regional office of the Ministry of Education in Edirne invited teachers from Bulgaria who teach Religion Islam as well as teachers from secondary religious schools of general education to a seminar for teachers of religious subjects in other state schools on the topic "Religious Education in the Republic of Turkey". The event was attended by the chairman of the Supreme Muslim Council Mr. Vedat Ahmed and the chief of Education Department at the Grand Mufti's Office Mr. Hyusein Karamolla. The objective of the participation was the exchange of experience and share of best practices among pedagogues from both countries and the combat against the extreme interpretations of the religion and the radicalization of the society. The seminar was held on 16 April in Edirne, Turkey.

Başmüftülük Temsilcileri, Türkiye'de Din Dersi Öğretmenleri Seminerine Katıldılar

Eğitim Bakanlığı Edirne İl Müdürlüğü, Bulgaristan'da din dersini gerçekleştiren öğretim görevlilerini ve imam hatip ile devlet okullarında din dersi veren öğretmenleri, Türkiye Cumhuriyeti'nde Din Öğretimi konulu seminere davet etti. Seminerde, Yüksek Şûra Başkanı Sayın Vedat Ahmet ve Başmüftülüğümüzün Eğitim Dairesi Başkanı Sayın Hüseyin Karamolla da katıldılar. Seminerin amacı, iki ülkenin eğitimcileri arasında bilgi ve iyi uygulamalar paylaşımı, dini farklı yorumlayarak toplumun radikalleşmesini sağlayan kimselere mücadele idi. Seminer, 16 Nisan'da Edirne'de gerçekleştirildi.

Началникът на Шуменското военно окръжие посети СОДУ „Нюваб“

Началникът на Военно окръжие – гр. Шумен, подполк. Георги Георгиев посети Средното общеобразователно духовно училище „Нюваб“ в гр. Шумен. Целта на посещението бе запознаване с процеса на обучение в училището. Подполковник Георгиев и екипът му се запознаха с учебната програма на училището и разгледаха учебния корпус. Директорът на училището Шериф Хюсюн подробно разказа на гостите си за порядките и дейността в училището и им благодари за визитата. Гостите се срещнаха с учениците и педагогическия колектив.

Chief of the Military Command in Shumen visited the secondary religious school of general education Nuvvab

The chief of the Military Command in Shumen lieutenant-colonel Georgi Georgiev visited the secondary religious school of general edication Nuvvab in Shumen. The goal of the visit was to get to know the process of education at the school. Lieutenant-colonel Georgiev and his team were shown the curriculum of the school and they inspected the campus. The headmaster of the school Sherif Hyusnyu gave details to the guests about the procedures and the activities of the school and he thanked them for their visit. The guests had a meeting with the students and the teaching staff.

Şumen Askerî Merkez Komutanı Nüvvab Okulunu Ziyaret Etti

Şumen Askerî Merkez Komutanı Yarbay Georgi Georgiev, şehirdeki Nüvvab İmam Hatip Lisesini ziyaret etti. Ziyaretinin amacı, okulun öğretim süreci hakkında bilgi almakti. Yarbay Georgiev ve ekibine, okulun öğretim programı hakkında bilgiler verildi ve okul binası gezdirildi. Okul Müdürü Şerif Hüsnü, konuklarına okuldaki nizam ve intizamı ayrıntılılarıyla anlattı ve ziyaretlerinden dolayı kendilerine teşekkür etti. Yarbay Georgiev, öğrenciler ve öğretim görevliliği ile de tanıtı.

Заседание на Комисията за подготовка на новите учебни програми за духовните училища

На 2 и 3 декември 2016 г. в сградата на Висшия исламски институт отдел „Образование“ на Главно мюфтийство проведе заседание на Комисията за подготовка на новите учебни програми на трите духовни училища. На срещата бяха обсъдени новият Закон за предучилищното и училищното образование, подготовката за новите учебни програми и начинът на работа на Комисията. Броят на часовете за обучение и предметите, които ще съдържат учебните програми, също станаха обект на обсъждане. Засегнати бяха и въпроси за положението на училищата и нуждите им от нова учебна програма, за мисията и визията на училищата. След подготовката на новата учебна програма за духовните училища впоследствие ще се изготвят и учебници.

На заседанието на Комисията присъстваха г-н Ведат Ахмед – председател на Висшия мюсюлмански съвет, заместник-главният мюфтия г-н Ахмед Хасанов, г-н Хюсеин Карамолла – началник отдел „Образование“, г-н Халил Ходжов – началник отдел „Иршад“, г-жа Назмие Кулова – експерт отдел „Образование“, директорите на трите духовни училища и преподаватели.

Session of the Comission for the preparation of the new school curricula in religious schools

On 2 and 3 December 2016, at the building of the High Islamic Institute, Education Department at the Grand Mufti's Office held a session for the Commission on the Preparation of the New Curricula at the three religious schools. At the meeting were discussed the Law on Pre-school and School Education, the preparation of the new curricula and the work style of the commission. The number of lessons and subjects included in the curricula were also reviewed. The issues with the condition of the schools and the need of new curricula, mission and vision of the schools were also covered. After having developed the new curricula for the religious schools the textbooks will be prepared.

The session of the commission was attended by Mr. Vedat Ahmed – the chairman of the Supreme Muslim Council, the deputy grand mufti Mr. Ahmed Hasanov, Mr. Hyusein Karamolla – chief of Education Department, Halil Hodzhov – chief of Irshad Department, Mrs. Nazmije Kulova – expert at Education Department, the headmasters of the three religious schools and teachers.

İmam Hatip Okullarının Yeni Öğretim Müfredatını Hazırlama Komisyonunun Toplantısı

2 ve 3 Aralık 2016 tarihlerinde Başmüftülük-gümrük Eğitim Dairesi, Yüksek İslâm Enstitüsünde imam hatip okulları için yeni öğretim müfredatı hazırlama komisyonunun oturumunu düzenledi. Gerçekleştirilen oturumlarda, yeni Okul Öncesi Öğretim ve Okul Öğretimi Yasası, yeni öğretim programı hazırlıkları ve Komisyon'un çalışma şekli görüşüldü. Öğretim programlarında yer alacak dersler ve ders sayıları da tartışma konusu oldu. Ayrıca okulların durumu, yeni öğretim programı ihtiyacı ve okulların misyonları ile vizyonları da görüşüldü. İmam hatip liselerine yeni ders kitapları hazırlanması da gündeme getirildi. Komisyon'un çalışmalarına Yüksek Şura Başkanı Sayın Vedat Ahmed, Başmüftü Yardımcısı Sayın Ahmed Hasanov, Başmüftülük Eğitim Dairesi Başkanı Sayın Hüseyin Karamolla, İrşad Dairesi Başkanı Sayın Halil Hocov, Eğitim Bakanlığı Eğitim Dairesi Uamanı Sayın Nazmije Kulova, imam hatip okulları müdürleri ve öğretmenleri de katıldılar.

Проведени кампании

С цел увеличаване броя на учениците се проведе едномесечна национална кампания за популяризирането на предмета „Религия–ислям“ между 1 и 31 май 2016 г. Училищните ръководства и учениците активно участваха в проведените кампании за набиране на ученици и студенти. През учебната 2015/2016 г. предметът „Религия–ислям“ се изучаваше в 27 населени места и 175 групи в страната от приблизително 3150 ученици.

* * *

Учениците от Средното общеобразователно духовно училище в Русе показваха задълбочено разбиране на необходимостта от данъци при обсъждането на презентацията „Влез в час с данъците“ – част от съвместната кампания на НАП и МОН. Предпоставка за това е изучаваното от тях, че Свещената книга изисква от всеки, който притежава повече от 80 грама злато, да плаща (зекят) налог и той да се повишава според богатството му. Кражбата на обществени приходи чрез издаването на фалшиви касови бележки под различни варианти ги провокира да се замислят за почтеността на доста от търговците, от които редовно пазаруват. За учениците беше полезно да се запознаят със законовите изисквания за внасяне на здравни осигуровки след завършването им и при продължаване на обучението им в чуждестранни университети, както и за сключването на реални трудови договори при започване на работа. Учениците са съвременни млади хора и за тях разглежданите теми имат практически проекции в днешния свят, които те с интерес дебатираха с лекторите от офиса на НАП в Русе.

* * *

Между 28 юни и 4 юли 2016 г., по време на месец Рамазан, се проведе традиционната кампания за подпомагане на исламското образование. Кампанията набра общо 122 хиляди лева помощи. Набраните средства от фонд „Исламско образование“ се изразходват изцяло в тази сфера, а именно за:

- летните Коран-курсове;
- целогодишни Коран-курсове;
- хонорари на преподавателите по „Религия–ислям“;
- стипендии за студенти от Висшия исламски институт и ученици от трите средни духовни училища;
- извънучилищни мероприятия на учебните заведения на Мюсюлманско изповедание;
- курса за хафъзи в гр. Мадан;

- ✓ учебен център в гр. Рудозем;
- ✓ общежитието в гр. Велинград;
- ✓ курса за имами в с. Устина;
- ✓ курса за имами в гр. Шумен;
- ✓ семинари за учители и преподаватели;
- ✓ екскурзии и семинари за учениците;
- ✓ стипендии за студентите в други ВУЗ-ове;
- ✓ отпечатване на рекламни материали и др.

Campaigns implemented

Aiming to increase the number of student a national campaign was implemented for a month from 1 to 31 May 2016 to popularize Religion Islam subject. The school boards and students actively took part in the campaigns carried out for recruiting pupils and students. In the school year of 2015-2016 the subject Religion Islam was taught in 27 towns and villages and 175 groups in the country to approximatlely 3150 students.

* * *

Students from the secondary religious school of general education in Ruse demonstrated profound knowledge on the need of taxes during the discussion at the presentation of "Get Schooled in Taxes" in the joint campaign of the National Revenue Agancy and the Ministry of Education and Science. The grounds for that was provided from their learning that the Holy Book requires of everybody who possesses more than 80 gr. of gold should pay a tax (zekat) which should be increased paralely to his/her wealth. The theft from public revenues by issuing false receipts in different options

Eğitim Kampanyaları

1 ile 31 Mayıs 2016 tarihleri arasında ülke genelindeki okullarda İslâm Dini dersi için başvuru yapan öğrenci sayısını artırmak amacıyla bir aylık tanıtım kampanyası gerçekleştirildi. Okul yönetimleri ve öğrenciler, orta ve yüksek okullara öğrenci kayıt kampanyasına faal olarak katıldılar. 2015/2016 eğitim öğretim yılında 27 yerleşim merkezinde 175 grup halinde yaklaşık 3150 öğrenci din derslerine katıldı.

* * *

Ulusal Gelirler Ajansı (NAP) ve Eğitim Bakanlığı'nın ortaklaşa düzenledikleri Vergilerin Aslini Anlayalım kampanyası dahilinde gerçekleştirilen sunuma katılan Ruse İmam Hatip Lisesi öğrencileri, vergi ödeme gerekliliğini derinlemesine anladıklarını gösterdiler. Çocukların bunu iyi kavramış olmalarının nedeni, Kutsal Kitabımızın, her müminin 80 gramdan fazla altına sahip olması durumunda zekât vermesi gerektiği ve zengilik oranına göre de zekâtinin artması şartından kaynaklanmaktadır. Çeşitli yollarla sahte fiyat ve fatura vererek kamu gelirinden çalma olayları, öğrencileri devamlı alış veriş yaptıkları tüccarların

provoked them to think over the honesty of quite a lot of merchants who they purchase from. The students are modern young people and for them that principle has a practical projection today; they discussed with interest with the lecturer from the National Revenue Agency office in Ruse.

* * *

In the period from 28 June to 4 July 2016, during the holy month of Ramazan, a traditional campaign took place to support the Islamic education. The campaign raised 122 thousand leva in total. The money raised is spent entirely in that sphere by the Islamic Education Fund, namely:

- On summer Qur'an courses;
- Qur'an courses during the whole year;
- On wages of the teachers of the subject Religion Islam;
- Bursaries for students from the High Islamic Institute and students from the three secondary religious schools;
- Out-of-school events organized by the schools of the Muslim denomination;
- The course for hafizes in Madan;
- The school in Rudozem;
- The dormitory in Velingrad;
- The course for imams in Ustina;
- The course for imams in Shumen;
- Seminars for teachers and tutors;
- Excursions and seminars for students;
- Bursaries for students in other universities;
- Printing advertisement materials, etc.

şeref ve yasalik düzeyleri konusunda düşünmelerini teşvik etmiştir. Öğrencilerin, yüksek okul ve üniversitelerde öğrenimlere devam ettikleri veya mezun oldukları durumda sağlık sigortalarının ödenmesi ve çalışmaya başladıklarında işverenle sözleşme imzalamanın yasal gerekçelerini öğrenmesi oldukça faydalı oldu. Sunumu yapan uzmanlarla konuları zevkle tartışan ve büyük ilgiyle dinleyen öğrenciler, birer çağdaş genç insan olarak, bu konuların günümüz koşullarında pratik öneme sahip olduğunu düşünmekteki.

* * *

28 Haziran ile 4 Temmuz 2016 tarihleri arasında, Ramazan ayında geleneksel olarak İslâm öğretimine destek kampanyası düzenlendi. Kampanya'da 122 000 leva değerinde bağış toplandı. İslâm Öğretim Fonu tarafından toplanan bu yardımalar, aşağıda sıralanan amaçlar doğrultusunda harcanmaktadır:

- Yaz Kuran kursları
- Yıllık Kuran kursları
- Din dersi öğretmenlerinin ücretleri
- Yüksek İslâm Enstitüsü ve imam hatip okulları öğrencileri için burslar
- Müslümanlar Diyaneti öğretim kurumlarının okuldışı faaliyetleri
- Madan'daki Hafız Kursu giderleri
- Rudozem'deki Öğretim Merkezi harcamaları
- Velingrad'daki öğrenci yurdu giderleri
- Ustina'daki imam kursu harcamaları
- Şumen imam kursu harcamaları

- Öğretmen ve okutmanlarla yönelik seminerler
- Öğrencilerle düzenlenen seminerler
- Diğer üniversitelerinde öğrenim gören öğrencileri için burslar
- Reklâm harcamaları

Стипендии за студенти

Отдел „Образование“ отпусна пет стипендии с обявен конкурс по успех за студенти по архитектура, журналистика и право, както и за студентите от Висшия исламски институт и учениците от трите духовни училища.

Bursaries for students

Education Department allocated five bursaries by announcing a competition based on the score of students of architecture, journalism and law as well as students from the High Islamic Institute, from the three religious schools.

Üniversite Öğrencileri Bursları

Başmüftülüğümüzün Eğitim Dairesi, imarlık, gazetecilik, hukuk fakültelerinde, Yüksek İslâm Enstitüsü ve imam hatip okullarında öğrenim gören 5 öğrenciye başarı bursu vermektedir.

Религиозна дейност – Иршад

Religious activity – Irshad ● Dini faliyetler – İrşad

„И нека сред вас има общност, която зове към благото и повелява одобряваното, и възбранива порицаваното! Тези са сполучилите“, повелява Всевишния Аллах в 104-ия стих на сура „Ал Имран“ в Корана. Именно по този начин Всевишният натоварва вярващите с тази отговорност. А тя се обобщава в думата с арабски произход – иршад, означаваща просвещение. Това е специфична дейност, свързана с просвещението на мюсюлманската общност. Исламската религия отделя специално място на иршада, като го окачествява като една от най-достойните отговорности на света. От отношението на раба към това деяние зависи неговата духовна извисеност при Аллах. Отдел „Иршад“ в Главно мюфтийство организира тази дейност, като в нея са включени всички имами-свещенослужители, вайзи-проповедници и вайзета-проповедничи. Използвайки съвременен методологичен подход, се цели да бъдат запазени и популяризираны високите ценности на ислама сред вярващите.

Religious activity – Irshad

“And let there be a community among you who will call to the good, and enjoin the right and forbid the wrong! Those are the fortunate,” says the command of Allah in the 104th verse of Surah “Al Imran” in the Holy Qur'an. This is the responsibility the Almighty demands from His believers. And it is summarized in the word of Arabic origin – “Irshad”, meaning “enlightenment”. This is a specific activity related to the enlightenment of the Muslim community. Islam pays special attention to the deeds, related with Irshad, qualifying it as one of the most decent responsibilities in this world. The attitude of Allah's servant to this act depends on his or her spiritual elevation before the Almighty. The department of “Irshad”, conducted by the Grand Mufti's Office runs this activity, where all imams, priests, preachers and preachers take part and contribute to its success. Using the modern methodological approach, the high values of Islam among believers is intended to be preserved and promoted.

Dini faliyetler – İrsad

Allahu Teâlâ, Al-i İmran Suresi'nin 104. ayetinde şöyle buyurmaktadır: “Sizden, hayra çağırın, iyiliği emreden ve kötülükten men eden bir topluluk bulunsun. İşte kurtuluşa erenler onlardır.”

Allahu Teâlâ'nın müminlere bu şekilde yüklediği bu sorumluluk, Arapçada “doğru yolu göstermek, manen aydınlatmak, gafletten uyandırmak” anımlarına gelen “irşad” kelimesiyle özetlenen ve Müslüman toplumu aydınlatmakla ilişkili özel bir faaliyettir.

İslam, irşada özel bir yer ayırmakta ve dünyanın en saygın ve onurlu sorumluluklarından biri olarak nitelendirdir. Kulun Allah katındaki manevi yükselişi, bu sorumluluğa karşı gösterdiği tavrına bağlıdır.

Başmüftülük İrsat Dairesi'nin organize ettiği bu faaliyete tüm imamlar, vaizler ve vaizeler dahil edilmektedir. Modern metodolojik yaklaşım kullanarak müminlerde İslam'ın yüksek değerlerinin muhafaza edilmesi ve yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.

Образователни програми по повод Седмицата на рождението на Пророка Мухаммед (с.а.с.)

В рамките на една седмица, от 18 до 24 април 2016 г., под егидата на Главно мюфтийство на мюсюлманите в България районните мюфтийства в цялата страна организираха образователни програми и семинари, посветени на Пратеника Мухаммед (с.а.с.). В рамките на Седмицата на Пратеника Мухаммед (с.а.с.) стотици хора успяха да си припомнят и да се запознаят с посланието на исляма относно съвместното съжителство. Присъстващите задаваха въпроси и споделиха мнения по темата, като пожелаха подобни програми да бъдат организирани по-често и да бъдат с по-голяма публичност.

Educational programmes on the occasion of the birth of prophet Muhammed

Within a week, from 18 to 24 April 2016, under the patronage of the Grand Mufti's Office the Muslims in Bulgaria, the regional mufti's offices in the whole country organized educational programmes and seminars dedicated to Prophet Muhammed. During the Week of Prophet Muhammed hundreds of people were reminded and learned about the message of Islam regarding living together. The attendees asked questions and shared their opinion on the topic; the expressed their desire to organize such events more often and promoted to wider publicity.

Kutlu Doğum Haftası Münasebetiyle Gerçekleştirilen Eğitim Programları

18-24 Nisan 2016 tarihleri arasında, Bulgaristan Müslümanları Başmüftülüğü'nün himayesi altında bir hafta boyunca ülke genelindeki müftülüklerde Peygamberimiz Muhammed (s.a.v.)'e hasredilmiş öğretilim programları ve seminerler düzenlendi. Kutlu Doğum Haftası esnasında yüzlerce mümin, İslâm'ın birlikte yaşama çağrısını hatırlamaya ve onunla tanışmaya muvaffak oldu. Katılımcılar etkinliklere büyük ilgi gösterip bu gibi programların daha sık ve daha kapsamlı bir şekilde düzenlenmesi ricalarını arz ettiler.

Национално състезание по четене на Свещения Коран

На 11 и 12 август 2016 г. гр. Мадан бе домакин на Десетото национално състезание по наизустяване и художествено четене на Свещения Коран, организирано от Главно мюфтийство на мюсюлманите в Република България със съдействието на Районно мюфтийство – Смолян, и Мюсюлманското настоятелство в гр. Мадан. В надпреварата се включиха 38 участници от цялата страна, които се явиха на предварителен кръг в шест категории, като за финала се класираха 17 състезатели. Новото в тазгодишното състезание беше, че в него взеха участие мюсюлманки в категория „Художествено четене“. Финалът на състезанието се проведе на 12 август в централната джамия на гр. Мадан. Журито определи за най-добър хафъз в категория „Целият Коран“ 16-годишния Абдуллах Хасан от гр. Мадан. Първото място в категория „15 джуза“ (половината Коран) взе Ибрахим Камбач от с. Брезница. В категория „5 джуза“ (100 страници) на първо място се класира Абдуррахман Ушев от гр. Мадан. Първенец в категория „джуз „Амме“ (последната част от Корана) до 40-годишна възраст стана Адем Муса от с. Мъглен, общ. Айтос. В същата категория до 15-годишна възраст на първо място се класира Шабан Кальов от с. Брезница. А в категория „Художествено четене“ на първо място бе Хюсейн Камберов от с. Долен, общ. Златоград.

National competition on reading the Holy Qur'an

On 11 and 12 August 2016 the town of Madan hosted the tenth national competition on learning the Holy Qur'an by heart and literary reading which was organized by the Grand Mufti's Office with the cooperation of the Regional Mufti's Office in Smolyan and the Muslim board in Madan. 38 competitors from all over the country participated in the contest; they took part in a preliminary stage in six categories and 17 contestants were ranked for the final. The new thing in the competition last year was that Muslim girls participated in the category of "literary reading". The final of the completion took place on 12 August 2016 in the central mosque in Madan.

The jury ranked the 16-year-old boy Abdullah Hasan from Madan as the best in the category of "Whole Qur'an". The first

Ulusal Kur'an-ı Kerim Okuma Yarışması

11 ve 12 Ağustos 2016 tarihlerinde Madan şehri, Kur'an-ı Kerim hafızlık ve güzel okuma yarışmasına ev sahipliği yaptı. Yarışma, Bulgaristan Cumhuriyeti Başmüftülüğü'nün desteği ile Smolyan Bölge Müftülüğü ve Madan Müslüman Encümenliği tarafından organize edildi. Altı kategoride gerçekleştirilen ön elemede yer alan 38 yarışmacıdan finale 17 yarışmacı kaldı. Bu yıl yapılan yarışmadaki yenilik ise güzel okuma kategorisine kız öğrencilerinin de katılması oldu. Yarışmanın finali 12 Ağustos'ta Madan Merkez Camisinde gerçekleştirildi.

Jüri, Kur'an'ın Tamamını Okuma kategorisinde en iyi hafız olarak Madanlı Abdullah Hasarı seçti. 15 Cüz kategorisinde birinci yeri Breznitsalı İbrahim Kambaç aldı. 5 Cüz (100 sayfa) kategorisinde birinciliği Madan şehrinde Abdurahman Uşev kazandı.

place in the category "15 Cuz" (half of the Qur'an) was occupied by Ibrahim Kambach from the village of Breznitsa. In the category "5 Cuz" (100 pages) Abdurrahman Ushev from Madan was ranked the first. The first one in the category "Cuz Amme" (the last portion of the Qur'an) for those aged up to 40 was Adem Musa from the village of Maglen, Aytos municipality. In the same category but for those aged up to 15 Shaban Kalyov from the village of Breznitsa was ranked the first. In the category "literary reading" the first place was taken by Hyusein Kamberov from the village of Dolen, Zlatograd.

Amme Cüzü kategorisinde birinciliği 40 yaşa kadarki yarışmacılardan Aytos'un Yeğen köyünden Adem Musa kazandı. Aynı kategoride 15 yaşa kadar olan yarışmacılar dan birinciliği Breznitsalı Şaban Kalöv elde etti. Güzel Okuma kategorisinde birinciliği ise Zlatogarat'ın Dolen köyünden Hüseyin Kamberov kazandı.

Завърши курсът по Тасхих-и хуруф в Шумен

На 19 май 2016 г. в гр. Шумен бе организирано тържество по случай завършването на курса по Тасхих-и хуруф, който беше започнат в началото на същата година. Гости на програмата бяха главният мюфтия на Република България д-р Мустафа Хаджи, Метин Акбаш – аташе по социалните въпроси към консулството на Република Турция в гр. Пловдив, районните мюфтии на Разград, Пловдив и Силистра – Мехмед Аля, Танер Вели и Мюддесир Мехмет.

The course in Tahsis-I Huruf completed in Shumen

On 19 May in Shumen there was a celebration on the occasion of the completion of Tahsis-i Huruf course that had started at the beginning of the year. Guests to the programme were the Grand Mufti of the Republic of Bulgaria Dr. Mustafa Hadzhi, Metin Akbash – attaché on social issues at

Şumen'de Tashif-i Huruf Kursu

19 Mayıs 2016 günü Şumen'de yılbaşında açılan Tashih-i Huruf kursunun sona ermesi münasebetiyle bir tören gerçekleştirildi. Törene Bulgaristan Cumhuriyeti Başmüftüsü Dr. Mustafa Hacı, Türkiye Cumhuriyeti Plovdiv Konsolosluğu Sosyal Faaliyetler Ataşesi Metin Akbaş, Razgrad Müftüsü Mehmet Alâ, Plovdiv Müftüsü Taner Veli ve

the consulate of the Republic of Turkey in Plovdiv, the regional muftis of Razgrad, Plovdiv and Silistra – Mehmed Alya, Taner Veli and Myuddessir Mehmet.

ve Silistra Müftüsü Müddesir Mehmet katıldılar.

Семинар за завършилите висше исламско образование

На 26–28 август 2016 г. в Средното общеобразователно духовно училище – Момчилград, се състоя Дванадесетата среща семинар на завършилите висше исламско образование в страната и чужбина. В рамките на програмата се дискутираха различни актуални теми от обществено значение. Гост-лектор на срещата беше проф. Тодор Танев – бивш министър на образованието. Той изнесе лекция на тема „Лидерството“. Други лектори в традиционната годишна среща бяха д-р Мустафа Хаджи – главен мюфтия, който засегна една от най-актуалните теми в световен мащаб – исламофобията. Заместник-главният мюфтия Мурат Пингов изнесе кратък доклад, свързан със състоянието на мюсюлманско изповедание, който беше на тема „Мюсюлманското изповедание – между идеал и реалност“.

В семинара се включиха още Фатима Цинева с темата „Стимулът – неделима част от нашето ежедневие“, Селиви Мурад говори за „Поощрение и предупреждение – мотивиращи методи, използвани в Корана и Сунната“, а Ахмед Абдуррахман изнесе лекция на тема „Доверието към институцията Главно мюфтийство“. Д-р Сефер Хасанов представи доклад пред завършилите висше исламско образование, свързан с дейността и бъдещите проекти на създадената преди три години Българска асоциация на завършилите висше исламско образование (БАЗВИО). Участниците в срещата подкрепиха декларацията на Главно мюфтийство относно внесените законопроекти в Народното събрание.

Seminar of alumni of high Islamic education

On 26-28 August the twelfth meeting-seminar of the alumni of high Islamic education in Bulgaria and abroad was held at the Secondary Religious School – Momchilgrad. At the programme different pressing issues of public importance were discussed. Guest-lector of the meeting last year was Prof. Todor Tanev – former minister of education. He delivered a lecture on the topic "Leadership". Other lector at the meeting was Dr. Mustafa Hadzhi, the Grand Mufti, who covered the most up-to-date issues in the world: Islamophobia. The deputy grand mufti Murat Pingov delivered a short report related to the status of the Muslim denomination which was entitled "Muslim Denomination – between Ideal and Reality". Further, the seminar was attended by Fatima Tsineva with the report "Stimulus – Inseparable Part of Our Daily Life", Selvi Murad talked about "Incentives and Warning – Motivating Methods Used in Qur'an and Sunna" and Ahmed Abdurrahman who delivered a lecture on the topic "Trust in the Institution of the Grand Mufti's Office". Dr. Sefer Hasanov presented a report before the alumni concerning the activity and the future projects of the Bulgarian Association of the Alumni of High Islamic Education (BAAHIE) established three years ago. The attendees to the meeting supported the declaration of the Grand Mufti's Office regarding the draft acts submitted to the National Assembly.

Yüksek İslami Öğrenimlilerle Seminer

26 ile 28 Ağustos 2016 tarihleri arasında Mestanlı İmam Hatip Okulunda, yurt içinde ve yurt dışında ilahiyat alanında öğrenim görmüş kimselerin geleneksel 12. toplantısı düzenlendi. Program dahilinde top lumsal öneme sahip çeşitli güncel konular ele alındı. Toplantıya konuşmacı olarak eski Eğitim Bakanı Todor Tanev davet edildi. Tanev, Liderlik başlığı altında bir sunum gerçekleştirdi. Toplantıya katılan Başmüftü Dr. Mustafa Hacı ise günümüzün en güncel konularından biri olan İslâmofobi üzerinde durdu. Başmüftü Yardmcısı Murad Pingov, Müslümanlar Diyaneti'nin durumuyla ilgili İdealler ve Gerçekler Arasında Müslümanlar Diyaneti konulu kısa bir rapor sundu. Seminere konuşmacı olarak katılan Fatma Tsineva, Selvi Murat ve Ahmed Abdurrahman Günlük Hayatımızın Eyrılmaz Bir Parçası: Teşvik, Kur'an ve Sünnet'te Teşvikler ve Uyarılar, Başmüftülük Kurumuna Güven konularında sunum gerçekleştirdiler. Dr. Sefer Hasanov katılımcılara, 3 yıl önce kurulan İlahiyat Mezunları Derneği'nin gelecekteki çalışmaları ve projeleri hakkında rapor sundu.

Katılımcılar, Başmüftülüğümüzün Millet Meclisi'ne sunulan yasa tasarıları hakkında beyannamesini desteklediklerini bildirtiler.

Тържества за хатим

На 15 май 2016 г. в село Тръстеник, общ. Иваново, се проведе тържество – хатим-дуя. Тържеството беше открито от районния мюфтия Юджел Хайреддин. Хатим имаше и в Хасково на 6 май. Групата от петнадесет души от най-различни възрасти получиха грамоти и подаръци от районния мюфтия на Хасково.

* * *

На 8 май 2016 г. в джамията на град Цар Калоян се проведе тържество хатим по случай завършилите хатим 18 жени и момичета при имама Реджеб Кертик. На тържеството присъстваха районният мюфтия на Разград – Мехмед Аля, преподаватели от СОДУ – гр. Русе, и имами от района.

Celebration for Hatim (reading the whole Qur'an)

On 15 May in the village of Trastenik a ceremony was held – Hatim Dua. The ceremony was inaugurated by the regional mafati Yudzhel Hayreddin. There was Hatim in Haskovo on 06.05.2016. The group of fifteen people of different age received certificates and gifts from the regional mufati of Haskovo.

* * *

Hatim Törenleri

15 Mayıs 2016 tarihinde İvanovo ilçesinin Tristenik köyünde hatim töreni gerçekleştirildi. Tören, Bölge Müftüsü Sayın Yücel Hayreddin tarafından açıldı. 6 Mayıs'ta ise Haskovo'da düzenlenen hatim töreninde farklı yaşlardan oluşan 15 kişilik grup, Haskovo bölge müftüsü tarafından ödüllendirildi.

* * *

On 8 May 2016 in the mosque in the town of Tsar Kaloyan there was a ceremony for hatim for the 18 women and girls who had read the whole Qur'an with the guidance of the imam Redzheb Kertik. The ceremony was attended by the regional mufti of Razgrad, Mehmed Alya, teachers from the secondary religious school of general education in Ruse and imams from the region.

8 Mayıs 2016 tarihinde Tsar Kaloyan şehr camisinde, İmam Recep Kertik yönetiminde Kur'an öğrenimini tamamlayan 18 genç kız ve kadın için hatim töreni düzenlendi. Törenin Razgrad Bölge Müftüsü Mehmet Alâ, Ruse İmam Hatip Okulu öğretmenleri ve bölge imamları katıldılar.

Плакет за изключителен принос

Плакет за изключителен принос в дейността на Мюсюлманското изповедание беше връчен на г-н Аптигадир Ахмед, председател на Мюсюлманско настоятелство – село Глухар, община Кърджали. Ахмед от дълги години оглавява местното мюсюлманско настоятелство в селото. Плакетът бе връчен от районния мюфтия на Кърджали Бейхан Мехмед. Той благодари и поздрави колегата си за усърдието му и му пожела още много професионални успехи за благото на мюсюлманите в селото и в цялата страна.

Plaque for exceptional contribution

A plaque for exceptional contribution to the activity of the Muslim denomination was given to Mr. Aptikadir Ahmed, the chairman of the Muslim board in the village of Gluhar, Kardzhali municipality. Ahmed has been at the head of the Muslim board for long years in the village of Gluhar. The plaque was handed by the regional mufti Beyhan Mehmed. He thanked and congratulated his colleague for his efforts and wished him much more professional success for the welfare of the Muslims in the village and in Bulgaria.

Olağanüstü Katkı Plaketi

Müslümanlar Diyanetı çalışmalarına olağanüstü katkılarından dolayı Kırcalı Belediyesine bağlı Gluhar köyü Cami Encümeliği Başkanı Aptikadir Ahmed'e plaket takdim edildi. Plaketi taktım eden Kırcalı Bölge Müftüsü Beyhan Mehmet, gayretli çalışmalarından dolayı meslektaşını tebrik etti, köy ve memlekettindeki Müslümanların refahı için çalışmalarına azimle devam etmesini, bu yönde daha bir çok başarı elde etmesini temenni etti.

Традиционен мевlid в джамията „Йеди къзлар“

Близо 3000 души от околните села и гости от Гърция се включиха в ежегодния общински мевlid в известната джамия „Йеди къзлар“ в село Подкова, община Момчилград. Мероприятието се организира от местното мюсюлманско настоятелство.

Traditional mevlid in Yedikizlar mosque

Approximately 3000 people from the neighbouring villages and guests from Greece came to the yearly village mevlid at the well-known mosque Yedikizlar in the village of Podkova, Momchilgrad municipality. The event was organized by the local Muslim board.

Yedi Kızlar Camisinde Geleneksel Mevlid

Civar köylerden ve komşu Yunanistan'dan gelen 3000 dolayında kişinin katılımıyla Momçilgarad'a bağlı Podkova köyü yakınındaki Yedi Kızlar camisinde yerel Müslüman encümenliği tarafından geleneksel köy mevlidi düzenlendi.

Екскурзия за децата от летния Коран-курс в с. Драгиново

Впечатлени от миналогодишното си посещение, и тази година децата от летния Коран-курс в село Драгиново пожелаха да посетят град Рудозем. Гостите бяха посрещнати от председателя на футболния отбор в града, ФК „Палас“, Хайри Шерифов, който предостави на децата възможността да използват спортната база. Ръководството на ФК „Палас“ организира футболната среща между гостите и футболния клуб.

Trip for children from the summer Qur'an course from the village of Draginovo

Impressed by their visit the year before the children from the summer Qur'an course in the village of Draginovo desired to visit Rudozem again. The guests were welcomed by the chairman of the football club "Palace" in the town Hayri Sherifov who gave the children the opportunity to use the sports hall. The management of FC Palace organized a football match between the guests and FC Palace.

Draginovo Köyü Yaz Kuran Kursu Öğrencileri İçin Gezi

Geçen yılı ziyaretlerinden memnun kalan Draginovo köyü Kuran kursuna katılan çocuklar, yeniden Rudozem kasabasını ziyaret etmek isteğinde bulundular. Şehrin Palas Futbol Takımı Başkanı Hayri Şerifov tarafından karşılanan çocuklar, spor tesislerinden yararlandılar. Palas Futbol Kulübü yönetim, konuklarla futbol takımı arasında çalışma düzenledi.

Курсисти посетиха Районно мюфтийство – Кърджали

Преподавателите в летните Коран-курсове в селата Бял извор и Диамандово г-н Арслан Хайрула и г-н Мюмюн Мехмед организираха малка екскурзия до град Кърджали за двадесетината си ученици, като част от програмата им бе посещение на централната джамия в Кърджали и офис-сградата на Районното мюфтийство. Учениците бяха посрещнати от районния мюфтия г-н Бейхан Мехмед.

Students visited the Regional Mufti's Office in Kardzhali

Teachers of the summer Qur'an courses in the villages of Byal Izvor and Diamandovo Mr. Arslan Hayrulla and Mr. Myumyun Mehmed organized a small excursion to Kardzhali for the twenty students in the course; their programme included a visit to the central mosque in Kardzhali and the office building of the Regional Mufti's Office. The students were welcomed by the regional mufti Mr. Beyhan Mehmed.

Kursiyerler, Kırçalı Bölge Müftülüğünü Ziyaret Etti

Byal Izvor ve Diamandovo köyleri yaz Kur'an kursları öğretmenleri Arslan Hayrullah ve Mümün Mehmet, öğrencileriyle birlikte Kırçalı camisi ziyaretinde bulundular. Kırçalı Merkez camisini ve Bölge Müftülüüğü binasını ziyaret eden yaklaşık 20 öğrenci, Bölge Müftüsü Sayın Beyhan Mehmet tarafından karşılandı.

Традиционен сюннет в Хасково и Шумен

Районните мюфтийства в Хасково и Шумен организираха традиционни церемонии по обрязване (сюннет) за момчетата на 12 юли 2016 г. В церемонията в Хасково се включиха 120 деца. Събитието беше организирано с любезната подкрепа на сдружение „Кошукаваклар“ и бизнесмени от региона.

Традиционното събитие в Районно мюфтийство – Шумен, се проведе в джамията „Шериф Халил паша“ (Томбул джамия). В сюннета през 2016 г. бяха обрязани 166 деца от област Шумен.

Traditional circumcision in Haskovo and Shumen

The regional muftis of Haskovo and Shumen organized traditional ceremonies for the circumcision (sunet) of boys on 12.07.2016. 120 children took part in the circumcision ceremony in Haskovo. The event was organized with the kind cooperation of Koshukavaklar association and businessmen in the region. The traditional event at the regional mufti's office in Shumen took place in Sherif Halil Pasha mosque (Tombul Dzhamiya). Last year 166 children from Shumen region were circumcised.

Haskovo ve Şumen'de Geleneksel Sünnet Törenleri

Haskovo ve Şumen bölge müftülükleri 12 Temmuz 2016 tarihinde çocukların için geleneksel sünnet törenleri düzenlediler. Haskovo'daki törene 120 çocuk katıldı. Tören, Koşukavaklılar Derneği ve yöredeki işadamlarının destekleriyle gerçekleştirildi. Şumen'de düzenlenen sünnet töreni Şerif Halil Paşa (Tombul) camisinde gerçekleştirildi. 2016 yılı sünnet merasiminde Şumen ilinden 166 çocuk sünnet edildi.

Молебен за берекет

Молебен за здраве и берекет се проведе на 22 май 2016 г. в село Калайджии, община Златарица, област Велико Търново. На мероприятиято присъстваха над 100 души – мюсюлмани и християни, сред които бяха и районният мюфтия на Велико Търново, посланикът на Судан в България Нейно Превъзходителство г-жа Илхам Ахмед и имамът на град Сухиндол.

Prayer for fertility

A prayer for health and fertility was held on 22 May 2016 in the village of Kalaydzhi, Zlataritsa municipality, Veliko Tarnovo region. The event welcomed more than 100 people – Muslims and Christians, including the regional mufti of Veliko Tarnovo, the ambassador of Sudan to Bulgaria – Her Excellency Mrs. Ilham Ahmed and the imam of Suhindol.

Bereket Duası

Veliko Tırnovo'nun Zlataritsa ilçesine bağlı Kalaycılar köyünde 22 Mayıs 2016 tarihinde sağlık ve bereket duası yapıldı. Bereket Duası'na yüzden fazla Müslüman ve Hristiyan katıldı. Katılımcılar arasında Veliko Tırnovo Bölge Müftüsü ve Sudan'ın Bulgaristan Büyükelçisi Sayın İlham Ahmed ve Suhindol imamı da hazır bulundular.

Традиционен молебен за дъжд

По традиция през летните месеци в Пловдивско се провеждат молитви за берекет и дъжд. Молитвите за дъжд (маие), които се организират от съответните мюсюлмански настоятелства, преминават в четене на Коран, мевлид и дуа за дъжд. Тазгодишната молитва за дъжд в кв. „Долни Воден“ – Асеновград, събра хиляди хора, които с нетърпение очакваха това събитие. На 24 юли подобна молитва за дъжд беше организирана и в с. Езерово, общ. Първомай, и на 31 юли – в с. Браниполе, общ. Родопи, както и в с. Воден, общ. Първомай. Молебен за дъжд се състоя и в местността „Баба Конду“, област Търговище, организиран от Мюсюлманско настоятелство – село Братово, както и в селата Веренци и Зелена морава, организирани от мюсюлманските настоятелства.

Traditional prayer for rain

Traditionally in the summer months in Plovdiv region prayers for rich crop and rain took place. The prayer for rain (mane) organized by the respective Muslim boards consists of reading the Qur'an, mevlid and a prayer for rain. The prayer this year in the residential area of Dolni Voden in Asenovgrad gathered thousands of people who waited impatiently for the event. On 24 July such prayer for rain was organized in the village of Ezerovo, Parvomay municipality; on 31 July – in the village of Branipole, Rodopi municipality, as well as in the village of Voden, Parvomay municipality. A prayer for rain was performed in the locality of Baba Kondu, Targovishte region, organized by the Muslim board of the village of Bratovo and in the villages of Verentsi and Zelena Morava organized by the Muslim boards.

Geleneksel Yağmur Duası

Gelenek olarak yaz aylarında Plovdiv yöresinde bereket ve yağmur duaları düzenlenmektedir. Bölgedeki Müslüman encümenlikleri tarafından organize edilen yağmur dualarında Kur'an, Mevlid ve dualar okunur. Bu yıl etkinliğe, Asenovgrad'ın Dolni Voden köyünde yağmur duasını sabırsızlıkla bekleyen binlerce kişi katıldı. 24 Temmuz'da Pirvomay ilçesine bağlı Ezero köyünde, 31 Temmuz'da ise Rodopi ilçesine bağlı Brani Pole ve Pirvomay ilçesinin Voden köyünde de yağmur duaları okundu. Tırgovişte ilinin Baba Kondu bölgesinde ise Bratovo köyü Müslümanlar encümenliği ve Verentsi ile Zelena morava köyleri encümenlikleri de yağmur duaları düzenlediler.

Възпитанички от целогодишния Коран-курс в Кърджали завършиха успешно

Целогодишният Коран-курс към Районно мюфтийство – Кърджали, беше успешно завършен от 11 курсисти, които усвоиха четенето на Корана. Гордостта на преподавателките Сибел Мехмед и Айше Хасан бе 64-годишна курсистка, която доказа, че човек се учи от люлка до гроб.

Students successfully completed the yearly Qur'an course

The yearly Qur'an course to the Regional Mufti's Office in Kardzhali was successfully completed by 11 students who acquired the reading of the Qur'an. The pride of the teachers Sibel Mehmed and Ayshe Hasan was the 64-year-old student lady who proved that man learns from cradle to grave.

Kırcalı'de Kur'an Kursu Başarıyla Tamamlandı

Kırcalı Bölge Müftülüğü'ne bağlı yıllık Kur'an kursuna katılıp Kur'an'ı okumayı öğrenen on bir öğrenci, kursu başarıyla tamamladı. Kurs öğretmenleri Sibel Mehmed ve Ayşe Hasanova'nın gururu ise, Kur'an'ı okumayı öğrenen ve öğrenmenin yaşı olmadığını kanıtlayan 64 yaşındaki kursiyer oldu.

Конкурс „Джамията в моя живот“

По повод Седмицата на джамиите в началото на месец септември Главно мюфтийство организира конкурс за есе, стихотворение и рисунка на тема „Джамията в моя живот“. За конкурса бяха изпратени общо 110 рисунки, 26 есета и стихотворения от цялата страна. В категория „Най-добър художник“ в групата на възраст между 6 и 13 години на първо място се класира Реджеп Бирков от с. Горна Биркова, на 8 години. В тази категория на възраст между 14 и 18 години на първо място беше отличена Мерве Ферад от гр. Асеновград, на 16 години. В категорията на литературните творби – есета и стихотворения – във възрастовата група между 6 и 13 години първо място зае 10-годишната Мерийем Ардалиева от гр. Сърница, а в категория 14–18-годишни – 15-годишната Фатме Авушина от с. Рибново. В категория 18–25-годишна възраст на първо място бе класирана 20-годишната Фатме Кърпач от с. Лъжница.

Competition “The mosque in My Life”

On the occasion of the Week of Mosques at the beginning of September the Grand Mufti's Office organized a competition for an essay, poem and painting on the topic "The mosque in My Life". 110 paintings, 26 essays and poems were sent to the competition from all over the country. In the category The Best Artists in the group aged 6-13 Redzhep Birkov from the village of Gorna Birkova aged 8 was ranked the first. In the group aged 14-18 the prize got Merve Ferad from Asenovgrad aged 16. In the category of literary works: essays and poems of group aged 6-13 the first was ranked the 10-year-old Meyrem Ardalieva from Sarnitsa, while in the group aged 14-18 – 15-year-old Fatme Avusheva from the village of Ribnovo. In the agroup aged 18-25 the first prize went to 20-year-old Fatme Karpach from the village of Lazhnitsa.

Cami'nin Hayatımızdaki Yeri Yarışması

Her yıl olduğu gibi, bu yıl da Eylül ayında Camiler Haftası münasebetiyle Başmüftülüğümüz, Cami'nin Hayatımızdaki Yeri konulu kompozisyon, şiir ve resim yarışması düzenledi. Yarışmaya ülke genelinden toplam 110 adet resim, 26 kompozisyon ve şiir geldi. 6 ile 13 arası yaş grubunda En İyi Ressam kategorisinde birinciliği Gorna Birkova köyünden 8 yaşındaki Recep Birkov elde etti. Aynı kategoride 14-18 yaş grubunda Asenovratlı 16 yaşındaki Merve Ferad birinci oldu. Kompozisyon ve şiirden oluşan Edebiyat Eserleri kategorisinde 6-13 yaş arası grubunda 10 yaşındaki Sırnitsalı Meryem Ardalieva, 14-18 yaş grubunda ise Ribnovolu Fatme Avuşina birinci oldular. 18-23 yaş grubunda ise birinciliği Lijnitsalı 20 yaşındaki Fatme Kırpacı elde etti.

Едноседмичен семинар в Рудозем

От 1 до 5 февруари 2016 г. в учебната база на централната джамия в гр. Рудозем се проведе семинар за ученици от осми до двадесети клас. В семинара се включиха 30 деца от Смолянска област. За краткия си престой младежите получиха основни познания за исламската религия, живота на Пророка Мухаммед (с.а.с.), нравствено-етичните норми в исламската религия и се научиха да четат правилно части от Корана. Учениците отделиха време и за спорт в спортно-техническите бази в града. Те създадоха нови приятелства помежду си чрез ежедневните спортно-развлекателни програми. Семинарът приключи с получаване на подаръци от Главно мюфтийство.

One-week seminar in Rudozem

From 1 to 5 February at the school base of the central mosque in Rudozem a seminar took place for students from 8th to 12th grade. 30 children from Smolyan region attended the seminar. During their short stay the young obtained fundamental knowledge about Islam, the life of the Prophet, ethical norms of the Islamic religion and they learned to read parts of Qur'an correctly. The students spent time on doing sport at the sportshalls in the town, too. They made new friends among themselves during the daily sports-entertainment programmes. The seminar ended up with distribution of the presents by the Grand Mufti's Office.

Rudozem'de Seminer

1 ile 5 Şubat 2016 tarihleri arasında Rudozem'in Merkez camisi öğretim merkezinde sekizinci ile on ikinci sınıflar arası öğrencilere yönelik seminer düzenlendi. Seminerde, Smolyan ilinden 30 öğrenci katıldı. Öğrenciler, bu kısa zaman zarfında İslâm ve Peygamberimiz Muhammet (s.a.v.)'ın hayatı, İslâm'ın ahlâk ve etik esasları hakkında temel bilgiler edindiler ve Kur'an'ın bazı kısımlarını doğru okumayı öğrendiler. Seminer esnasında öğrenciler, şehirdeki spor tesislerinden de yararlandılar. Günlük spor ve eğlence programları sayesinde aralarında yeni dostluklar kurdu- lar. Seminer, Başmüftülük'ten gönderilen hediyelerle son buldu.

Главно мюфтийство проведе семинар в Момчилград

Между 1 и 4 февруари 2016 г. в базата на СОДУ – Момчилград, беше проведен културно-образователен семинар за ученици, организиран от Главно мюфтийство. В рамките на семинара районният мюфтия на Кърджали Бейхан Мехмед организира посещение в джамията „Йеди къзлар“ в село Подкова.

The Grand Mufti's Office had a seminar for boys in Momchilgrad

From 1 to 4 February a cultural-educational seminar was held for students at the campus of the secondary religious school of general education in Momchilgrad organized by the Grand Mufti's Office. Within

Başmüftülük Momçılgrad'da Seminer Düzenledi

1 ile 4 Şubat 2016 tarihleri arasında Başmüftülük Momçılgrad'daki İmam Hatip Lisesi öğrencilerine yönelik kültür ve eğitim semineri düzenlendi. Seminer dahilinde öğrenciler, Kircali Müftüsü Beyhan Mehmet ile

the framework of the seminar the regional mufti of Kardzhali Beyhan Mehmed organized a visit to Yedikizlar (Seven Maidens) mosque in the village of Podkova.

birlikte Podkova köyü yakınındaki Yedi Kızlar Camisini ziyaret etti.

Семинар за ученици в Шумен

Между 1 и 5 февруари 2016 г. Главно мюфтийство съвместно с Районно мюфтийство – Шумен, проведе едноседмичен образователен семинар за ученици от четвърти до осми клас в СОДУ „Нювваб“. В семинара участваха около 40 ученици. Те обогатиха познанията си за исламската религия. Програмата включваше не само образователни лекции, но и различни развлечателни игри и посещения на културни и исторически забележителности в града. Момичетата получиха възможността да се докоснат до изкуството ебру – рисуване върху водна повърхност.

Seminar for students in Shumen

From 1 to 5 February the Grand Mufti's Office together with the regional mufti's office in Shumen held a one-week educational seminar for students from fourth to eighth grade in the secondary religious school of general education Nuvvab. 40 students took part in the seminar. They widened their knowledge about the Islamic religion. The programme comprised not only educational lectures but also various entertaining games and visits to cultural and historical places in the town. The girls got the opportunity to touch the art of ebru – painting on water surface.

Şumen'de Öğrenciler İçin Seminer

1 ile 5 Şubat 2016 tarihleri arasında Başmüftülüğümüzün desteği ile Şumen Bölge Müftülüğü, dördüncü ve sekizinci sınıflar arası öğrencilerle Nüvvab İmam Hatip Okulunda bir seminer düzenledi. Seminere katılan yaklaşık 40 öğrenci, temel din bilgilerini artırdılar. Din konulu konferansların yanı sıra programa çeşitli oyunlar ve tarih ve kültür merkezlerini ziyaret de yer almaktaydı. Seminer esnasında öğrencilere ebru sanatı da tanıtıldı.

Семинар в Устина

Ученици от Благоевград, София, Пазарджик и Пловдив се включиха в едноседмичния семинар на Главно мюфтийство по време на междусрочната ваканция, който се проведе в село Устина. Той запозна учениците с дейността на Мюфтийството, с многовековната история на „Джумая джамия“ в Пловдив и с историята на исламските духовни сгради в града. Участниците посетиха и Стария град на Пловдив.

Seminar in Ustina

Students from Blagoevgrad, Sofia, Pazardzhik and Plovdiv participated a week seminar of the Grand Mufti's Office during their mid-term vacation that took place in Ustina. It gave the students the chance to learn about the activity of the mufti's office, the centuries-long history of Dzhumaya mosque in Plovdiv and about the history of the Islamic religious buildings in the town. The participants visited the Old Town in Plovdiv.

Ustina'da Seminer

Blagoevgrad, Sofya, Pazarcık ve Plovdiv şehirlerinden gelen öğrenciler, sümestr döneminde Başmüftülüğümüzün Ustina'da düzenlediği seminere katıldılar. Öğrenciler bu seminerde Başmüftülük faaliyetleri, Plovdiv'deki tarihî Cuma Camisi, tarihî ve manevî değerleri bulunan mimarî eserler ve binalar hakkında bilgi edindiler, şehrin eski yerleşkesini ziyaret ettiler.

Районно мюфтийство – Кърджали, отбеляза Деня Ашуре

На 14 октомври 2016 г. в двора на джамията в гр. Кърджали се раздаде ашуре по повод десетия ден от месец Мухаррем. Мероприятието се организира от Районно мюфтийство –Кърджали, със съдействието на Мюсюлманското настоятелство.

The regional mufti's office in Kardzhali celebrated the day of Ashure

On 14 October in the garden of the mosque in Kardzhali ashure was distributed on the occasion of the tenth day of the month of Muharrem. The event was organized by the Regional Mufti's Office in Kardzhali in cooperation with the Muslim Board.

Kırcalı Bölge Müftülüğü Aşure Gününu Kutladı

14 Ekim 2016 tarihinde Kırcalı camisi avlusunda Muharrem ayının onuncu günü münasebetiyle aşure dağıtıldı. Etkinlik, Kırcalı Bölge Müftülüğü'nün desteği ile Müslüman encümenliği tarafından düzenlendi.

Главно мюфтийство проведе семинар за преподаватели в Устина

Главно мюфтийство проведе през октомври тридневен семинар за ваизи в село Устина, Пловдивско. Целта на семинара беше запознаването на свещенослужителите с утвърдената от Главно мюфтийство програма за целогодишните Коран-курсове. На семинара бяха поканени и гост-лектори от чужбина, за да споделят своя опит в тази сфера.

The Grand Mufti's Office held a seminar for teachers in Ustina

In October, the Grand Mufti's Office held a three-day seminar for vaizlers (preachers) in the village of Ustina, Plovdiv region. The objective of the seminar was to present to the clerics the programme for yearly Qur'an courses approved by the Grand Mufti's Office. Foreign guest-lecturers were also invited to the seminar to share their experience in that sphere.

Başmüftülük Ustina'da Öğretmenlere Yönelik Seminer Düzenledi

Başmüftülüğümüz, Ekim ayında Plovdiv iline bağlı Ustina köyünde vaizlerle üç günlük seminer düzenledi. Seminerin amacı, din görevlilerine Başmüftülük tarafından tas-tik edilen Yıllık Kur'an Kursları Programını tanıtmaktı. Bu alandaki deneyimlerini paylaştan üzere seminere yurt dışından konuk öğretim görevlileri de davet edildi.

Десето Национално състезание по основни познания за ислама

На 9 и 10 септември 2016 г. в Дома на културата в Гоце Делчев се проведе Десетото национално състезание по основни познания за ислама. Първата част от състезанието беше предварителен кръг, на който се явиха представители на 12 Районни мюфтийства от цялата страна. Това бяха групи от Коран-курсовете, които са спечелили най-висок резултат на предварителните регионални състезания или на тестови задачи. За втората, финална част бяха номинирани групите от Районните мюфтийства в Благоевград, Силистра и Смолян. Класирането на трите групи е както следва: на трето място – Благоевград, на второ място – Смолян, и на първо място – Силистра. Състезанието протече в пет кръга, в които състезателите представиха своите умения.

10th National Competition on Fundamental Knowledge about Islam

On 09-10 September at the House of Culture in Gotse Delchev a national competition on fundamental knowledge about Islam took place. The first part of the competition was a preliminary phase which hosted representatives of 12 regional mufti's offices from all over the country. They were from the Qur'an courses that won the highest score at the preliminary regional competitions or tests. For the second, final part were ranked the groups of the regional mufti's offices of Blagoevgrad, Silistra and Smolyan. The ranking of three groups was the following: third was ranked Blagoevgrad, second – Smolyan and first – Silistra. The competition consisted of five phases where the contestants presented their skills.

Temel İslâm Bilgileri Ulusal Yarışması

9 ile 10 Eylül 2016 tarihlerinde Gotse Delchev şehri Kültür Merkezinde İslâm bilgileri konusunda onuncu kez ulusal yarışma düzenlendi. Yarışmanın ön eleme niteliğinde olan birinci bölümünde 12 bölge müftülüğümüzün temsilcileri yer aldı. Katılımcılar, bölgelerde yapılan yarışmalarda veya müsabaklarda en yüksek başarı elde etmiş Kur'an kursları gruplarıydı. Blagoevgrad, Silistra ve Smolyan bölge müftülüklerinden seçilmiş gruplar finale gitme hakkı kazandılar. Beş bölümden oluşan yarışmada Blagoevgrad üçüncülüğü, Smolyan ikinciliği, Silistra ise birinciliği elde etti.

Хатим в село Байково

На 20 август 2016 г. в село Байково, област Шумен, се проведе хатим на единадесет курсисти от местния Коран-курс с преподавател Джелил Шакир – учител в СОДУ „Нювваб“. Гости на тържеството бяха районният мюфтия на град Шумен Месут Мехмедов, общинският кмет на община Хитрино и много мюсюлмани от околните села. По време на тържеството учениците от курса представиха програма, в която показваха знанията, които са усвоили, като рецитираха наизуст знамения от Корана.

Hatim took place in the village of Baykovo

On 20 August in the village of Baykovo, Shumen region hatim took place for the eleven students from the local Qur'an course which teacher was Dzhelil Shakir – a teacher from the secondary religious school of general education Nuvvab. Guests to the festivity were the regional mufti of Shumen Mesut Mehmedov, the municipal councilor of Hitrino municipality and many Muslims from the neighbouring villages. During the celebration the students from the course delivered a programme where they demonstrated their acquired skills as they quoted omens from the Qur'an by heart.

Baykovo Köyünde Hatim

20 Ağustos 2016 tarihinde Şumen iline bağlı Baykovo köyünde, Nüvvab İmam Hatip Lisesi öğretmeni Celil Şakirov'un on bir Kur'an kursu öğrencisi için hatim töreni düzenlendi. Tören, Şumen Bölge Müftüsü Mesut Mehmet, Hitrino belediye başkanı ve civar köylerden çok sayıda Müslüman konuk olarak katıldı. Törende Kur'an'dan súreler okuyan kursiyerler, edindikleri bilgileri sergileme fırsatı buldular.

Посещение в Бурса

Учениците от курса за хафъзи в град Мадан бяха на посещение в турския град Бурса със съдействието на Главно мюфтийство. Децата имаха възможност да посетят няколко джамии около центъра на града, както и да разгледат исторически забележителности.

Visit to Bursa

Students from the course for hafizes in Madan visited the Turkish city of Bursa with the support of the Grand Mufti's Office. The children had the opportunity to visit a couple of mosques in the city centre and to go to some sightseeing places.

Bursa Ziyareti

Madan şehrindeki Hafız Kursu öğrencileri, Başmüftülüğümüzün desteği ile Türkiye'nin Bursa şehrinizi ziyaret ettiler. Bu ziyaretleri esnasında öğrenciler, şehir merkezindeki camileri ve tarihî yerlerini görme imkânı buldular.

Екскурзия до Разград и Шумен

Екскурзия до Разград и Шумен беше организирана за курсистите от курса за Коран в град Кубрат от преподавателите Байрие Ахмедова и Алпер Ахмедов. Групата посети джамията „Шериф Халил паша“ (Томбул Джамия), която все още е в процес на реставрация, СОДУ „Нювваб“, джамията „Къляк“, Паметника „Създатели на българската държава“ и Зоологическата градина. В Разград учениците бяха посрещнати от районния мюфтия Мехмед Аля, който запозна децата с дейността на Мюфтийството, и посетиха Разградската джамия.

Trip to Razgrad and Shumen

A trip to Razgrad was organized for the students from the Qur'an course in the town of Kubrat by the teachers Bayrie Ahmedova and Alper Ahmedov. The group visited Sheriff Halil Pasha mosque (Tombul Dzhamiya) that was still being restored, the sondary religious school Nuvvab, Kalyak mosque, the momument "Creators of the Bulgarian State" and the zoo. The students were welcomed in Razgrad by the regional mufti Mehmed Alya who presented the activity of the regional mufti's office to the students and then they visited the mosque.

Razgrad ve Şumen Gezileri

Kubrat şehrindeki Kuran Kursu öğretmenleri Bahriye Ahmedova ve Alper Ahmedov, öğrencileri için Razgrad ve Şumen gezileri düzenlendi. Grup Şumen'de hâlâ restorasyonu devam eden Şerif Halil Paşa (Tombul) Camisi, Killâk Camisini, Bulgar Devletinin Kurucuları anıtını ve hayvanat bançesini ziyaret ettiler. Razgrad'da ise öğrenciler, bölge müftülüğünün çalışmalrı hakkında bilgi veren Müftü Menmet Alâ tarafından karşılandılar. Daha sonra Razgrad camisi de ziyaret edildi.

Семинари за преподаватели в летните Коран-курсове

На 14–18 май Районно мюфтийство – Смолян, проведе семинар за преподаватели-те и имамите в летните Коран-курсове. По време на семинара участниците се запознаха с подготовката за предстоящите летни Коран-курсове и опресниха знанията си в областта на методологията на преподаване, както и обмениха личен опит в преподаването.

* * *

Главно мюфтийство със съдействието на Районно мюфтийство – Кърджали, и любезното домакинство на СОДУ – гр. Момчилград, организира семинар с преподаватели от летните Коран-курсове в областта. Близо 50 души участваха в семинара, който се провежда на три етапа. Целта на тези семинари е разнообразяване на летните Коран-курсове с различни способи и средства.

Едноседмичен семинар се проведе и за преподаватели от Благоевград, Плевен, Велико Търново, Монтана и др.

Seminars for teachers in the summer Qur'an courses

On 14-18 May the regional mufti's office in Smolyan organized seminars for the teachers and imams of the summer Qur'an courses. During the seminar the attendees were presented the preparations for the coming summer Qur'an courses and refreshed their memory in the sphere of teaching methodologies and they shared their personal teaching experience.

***

The Grand Mufti's Office in cooperation with the regional mufti's office in Kardzhali and the kind support of the secondary religious

Kuran Kursları Öğretim Görevlilerine Yönelik Seminer

14 ile 18 Mayıs 2016 tarihleri arasında Smolyan Bölge Müftülüğü, yaz Kur'an kursları öğretmenleri ve imamlara yönelik seminer düzenledi. Katılımcılar, yapılacak yaz Kur'an kurslarına hazırlık çalışmaları ve ders verme yöntemleri ile ilgili bilgilerini güçlendirdiler ve aralarında bilgi ve deneyim paylaşımında bulundular.

***

Başmüftülüğümüz, Kırcalı Bölge Müftülüğünün desteği ve Momçilgrad İmam Hatip Lisesinin ev sahipliği ile bölgedeki Kur'an kursları öğretim görevlilerine yönelik semi-

school in Momchilgrad organized a seminar for teachers of summer Qur'an courses in the region. About 20 people attended the seminar that was conducted in three phases. The objective of these seminars are to diversify the summer Qur'an courses through different methods and resources. A one-week seminar was organized for the teachers from Blagoevgrad, Pleven, Veliko Tarnovo, Montana, etc.

ner düzenledi. Üç aşamada gerçekleştirilen seminere yaklaşık 50 kişi katıldı. Seminerin amacı çeşitli yöntem, araç ve gereçlerle yaz Kur'an kurslarını zenginleştirmekti. Bu kapsamında, Blagoevgrad, Pleven, Veliko Tırnovo ve Montana gibi yerleşim yerlerindeki öğretmenler için de birer haftalık seminerler düzenlendi.

Молитва за берекет в Сливо поле

На 8 май в гр. Сливо поле, обл. Русе, се проведе традиционният курбан – дуа за берекет и благотворство, от община Сливо поле и местното мюсюлманско настоятелство. На традиционното мероприятие присъстваха общинският управител Валентин Атанасов, районният мюфтия на Русе Юджел Хайреддин, представители на другите религиозни общности и граждани. Откриването на дуата беше направено от районния мюфтия Юджел Хайреддин с благопожелания за берекет и благоденствие. Програмата завърши с организирани народни борби и футболен мач.

Prayer for fertility in Slivo Pole

On 8 May in the town of Slivo Pole, Ruse region, the traditional qurban (sacrifice)-prayer for rich crop and prosperity was organized by Slivo Pole municipality and the local Muslim board. The traditional event was honoured by governor Valentin Atanasov, the regional mufti of Ruse Yudzhel Hayreddin, representatives of other religious communities and citizens. The opening of the prayer was conducted by the regional mufti Yudzhel Hayreddin with wishes for rich crop and prosperity. The programme ended with organized wrestling and football.

Slivo Pole'de Bereket Duası

8 Mayıs 2016 tarihinde Ruse iline bağlı Slivo Poleehrinde Belediye yönetimi ve yerel Müslümanlar Encümenliği'nin desteğiyle geleneksel bereket ve hayır duası yapıldı. Törenin açılışını bereket ve refah dileğiyle Bölge Müftüsü Yücel Hayreddin yaptı. Program, halk güreşleri ve futbol müsabakası ile son buldu.

Тържествено отбелязване на Нощта Мирадж

На 3 май Районно мюфтийство – Хасково, организира програма по случай Нощта Мирадж с подкрепата на община Османгази в град Бурса, Турция. Събитието се състоя в „Чаршъ джамия“ в град Хасково и бе предавано на живо по националната турска телевизия „Олай ТВ“. Гости на събитието бяха главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи, кметът на община Османгази г-н Мустафа Дюндар, районните мюфтии на Айтос, Сливен, Кърджали, Пазарджик и Пловдив, депутати, общественици и граждани.

Celebration at the Night of Miraj

On 3 May the regional mufti's office in Haskovo organized a programme on the occasion of the night of Miraj with the support of Osmangazi municipality in Bursa, Turkey. The event took place at Charshi mosque in Haskovo and was broadcast on the national Turkish television Olay TV. Guests to the event were the Grand Mufti Dr. Mustafa Hadzhi, the mayor of Osmangazi municipality Mr. Mustafa Dundar, the regional muftis of Aytos, Sliven, Kardzhali, Pazardzhik and Plovdiv, members of Parliament, public figures and citizens.

Mirac Gecesi Programı

3 Mayıs akşamı Haskovo Bölge Müftülüğü, Bursa Osmangazi Belediyesi'nin desteğiyle Miraç Gecesi programı hazırladı. Etkinlik, Haskovo'nun Çarşı Camisinde düzenlendi ve Türk televizyonu Olay TV tarafından canlı olarak yayınlandı. Tören, Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, Osmangazi Belediye başkanı Sayın Mustafa Dündar, Aytos, Sliven, Kircali, Pazarcik ve Plovdiv bölge müftüleri, milletvekilleri, toplumun onde gelen temsilcileri ve vatandaşlar katıldı.

В подготовка за Свещения месец Рамазан

На 2 юни в Медийно-културния център на Главно мюфтийство се проведе дискусия на тема „Влиянието на оруча (говеенето) върху психиката и физиката на човека“. В дискусията лекари представиха кратки доклади за влиянието на оруча върху физическото и психическото състояние на говеещия. Поканени бяха граждани от София.

Getting ready for the holy month of Ramadan

On 2nd June the Media-Cultural centre at the Grand Mufti's Office hosted a discussion under the topic "the Impact of Oruc (Fasting) over the Psychology and Physique of a Man". At the discussion doctors delivered their short reports about the impact of fasting over the physical and psychological condition of a man. Citizens from Sofia were invited to the discussion.

Ramazan-ı Şerif Hazırlıkları

2 Haziran 2016 tarihinde Başmüftülük Medya ve Kültür Merkezinde, Orucun İnsan Psikolojisi ve Fizyolojisi Üzerindeki Etkisi konulu bilimsel tartışma programı düzenlendi. Tartışmada hazır bulunan tıp uzmanları kısa sunumlarla orucun insan üzerindeki fiziksel ve psikolojik etkisini açıkladılar. Tartışmada Sofyalı vatandaşlar yer aldı.

Поклонението хадж и умре

Piligrimage Hadj and Umrah • Hac ve Umre Ziyaretleri

Поклонението хадж е едно от най-съкровените и величествени богослужения в живота на всеки мюсюлманин. Главно мюфтийство ежегодно провежда подготвителни курсове за кандидат-хаджиите преди пътуването. Тази година те бяха информирани за изискванията при пътуването, настаняването и пребиваването в Саудитска Арабия, както и разполагаха с подробна информация за програмата в рамките на посещението в Свещените земи. Кандидат-хаджиите получиха информационни материали и помощни средства, които служат за ръководство за пълноценното осъществяване на поклонението, което се извършва поне веднъж в живота. Семинарите се проведоха в различни населени места за улеснение на участниците. За свещеното пътуване през 2016 г. бяха записани 233 кандидат-поклонници, които имаха честта да станат хаджии, имаше и петима души от безплатната квота на краля на Саудитска Арабия.

Според екипа на отдел „Хадж и умре“ в Главно мюфтийство около четири месеца са били необходими за записване и оформяне на документите на хората, желаещи да изпълнят по клонението хадж. С търпение, ентузиазъм, въодушевление и силен копнеж кандидат-хаджиите са изчакали този срок, за да отпътуват на 30 август 2016 г. за Свещените земи – Мекка и Медина, където прекараха един месец, изпълнен с незабравими преживявания. Защото хаджът носи огромни ползи за хората.

За улесняване и правилното изпълнение на ритуалите в Мекка и Медина се погрижи екип от 12 души, които оказваха съдействие на кандидат-хаджите, както и медицински екип, който се грижеше за безопасното пребиваване и доброто здраве на групата в продължение на един месец.

През 2016 г. хаджите, освен изпълнението на религиозните ритуали на поклонение-то, имаха и възможността да посетят редица исторически места и музеи, които се намират в Мекка и Медина. Сезонът на поклонението хадж бе добра възможност за запознаване, координиране на действията и приемане на общи инициативи от страна на хората и организацията от различни краища на света. В тази връзка ръководството и служителите на Главно мюфтийство организираха и участваха в срещи за укрепване на братството между мюсюлманите. Поклонниците тази година бяха предимно от България и Турция – български граждани или с разрешение за продължително пребиваване в страната.

Organization and carrying out hadj (pilgrimage)

The pilgrimage of hadj is one the most sacred and magnificent ceremonies in the life of each Muslim. Every year the Grand Mufti's Office organizes preparatory courses for candidate-pilgrims before their departure. Last year the candidates were informed about the requirements to travel, accommodate and stay in Saudi Arabia; they were given detailed information of the programme during the visit to the holy lands. The candidate-pilgrims got information materials and auxiliary devices that would help them as a guide for achieving a satisfying pilgrimage that is made at least once in a lifetime. The seminars were held in various towns and villages to facilitate the participants. 233 candidate-pilgrims enrolled for the holy trip last year; the honour to become pilgrims had five people in the free quota of the king of Saudi Arabia, too.

According to team of Hadj & Umre Department at the Grand Mufti's Office they needed four months to register the people who wanted to go on the pilgrimage of hadj and fill in their documents. The candidate-pilgrims waited patiently, enthusiastically, excitedly and fervently for the departure to the holy lands of Mecca and Medina on 30 August 2016; there they spent a month full of unforgettable experiences because the pilgrimage brings immense satisfaction to people. To facilitate and carry out the rituals correctly in Mecca and Medina a team of 12 people were assigned to render support to the candidate-pilgrims and a medical team that took the care to ensure the safe stay and good health of the group for a month.

Поклонението хадж и умре ● Piligrimage Hajj and Umrah ● Hac ve Umre Ziyaretleri

Last year the pilgrims not only carried out the religious rituals of the pilgram but they also had the chance to visit lots of historic places, museums located in Mecca and Medina. The pilgrimage season was a good opportunity for the people and organizations from all over the world to meet new people, coordinate the activities and take up common initiatives. To this end, the management and employees of the Grand Mufti's Office organize and take part in meetings to strengthen the brotherhood among Muslims.

The pilgrims last year were mainly from Bulgaria and Turkey – Bulgarian citizens or people with permit for long residence in the country.

Hac Organizasyonu

Hac ziyareti her Müslümanın hayatında bir defa gerçekleştirmesi gereken en samimi ve Allah'ın hoşuna giden en yüce ibadetlerden biridir. Başmüftülüğümüz, her yıl hac adaylarıyla hazırlık kursları düzenlemektedir. 2016 yılı hacı adaylarına yolculuk, Suudi Arabistan'da bulunma ve barnma, kutsal toprakları ziyaret esnasında gerçekleştirilen programı hakkında ayrıntılı bilgiler verildi. Ayrıca hacı adaylarına, bilgilendiren materyaller ve insanoğlunun ömründe tek bir defa yapılan hac görevini gerektiği gibi yerine getirmesine yardımcı olacak rehberler sunuldu. Seminerler, hacı adaylarına kolaylık sağlanması amacıyla farklı yerleşim merkezlerinde düzenlendi.

2016 yılında 233 hacı adayı kaydını yaptıarak hacı olma şerefine nail oldular. Aralarından beş kişi, Suudi Arabistan kralının ücretsiz kotasından yararlanmış oldu. Başmüftülükte Hac ve Umre Dairesi ekibinin verdiği bilgiye göre, hac ziyaretini icra etmek isteyenlerin kayıt ve belge işlemleri dört ay sürmüştür. Sabır, sebat ve sonsuz bir hevesle hacı adayları bu süreci tamamlayıp 30 Ağustos 2016 tarihinde kutsal topraklara, Mekke ve Medine'ye hareket ettiler. Burada ise unutulmaz anılarla dolu bir ay geçirdiler. Unutulmamalı ki, hac ibadeti insanlara büyük faydalar getirmektedir. Hacı adaylarının Mekke ve Medine'de yapacakları ibadetlerinin icrasını kolaylaştmak ve doğru bir şekilde yerine getirilebilmeleri için 12 kişilik bir ekip yardımcı oldu. Ayrıca adayların sağlık ve güvenliği için bir de sağlık ekibi görevlendirilmiştir.

Ibadetlerinin icrasının yanı sıra 2016 yılı hacılarının Mekke ve Medine'de bulunan bir çok tarihî yeri gezip görme imkânları oldu. Hac mevsimi, dünyanın dört köşesinden insanların birbiriley tanışmasına ve çeşitli teşkilatların aralarında işbirliği kurmak ve ortak inisyatiflerde bulunmak için vesile olmuştur. Bununla ilgili olarak, Başmüftülüğümüzün yönetimi ve görevlileri, Müslümanlar arasında kardeşliği güçlendirmek amacıyla çeşitli görüşmelere ve toplantılar katılma fırsatı buldular. 2016 yılı hac kafilesi, genelde ülke içinde ve dışında ika-met eden Bulgaristan vatandaşları ve uzun vadeli ikâmet bulunan kimselerden oluşmaktadır.

Главно мюфтийство организира поклонение умре

Мюсюлманско изповедание за първи път организира умре (посещение в Свещените земи извън сезона на хадж) през месец март 2016 година. Според Комисията по хадж и умре в Главно мюфтийство това ще се превърне в традиция и мюсюлманите в България ще имат възможност да посетят Свещените места – Мекка и Медина, не само по време на хадж, но и по друго време. През 2016 г. умре се организира през месец април, в него се включиха 42-ма души.

The Grand Mufti's Office organized Umrah

For the first time the Muslim denomination organized Umrah (visit to the Holy Land out of the hadj season) in March 2016. According to Hadj & Umrah Commision it would turn into a tradition and the Muslims in Bulgaria would have the opportunity to visit the holy places, Mecca and Medina, not only during the hadj but at another time too. In 2016 Umrah was organized in April and 42 people took part in it.

Basmüftülüğün Umre Ziyareti Düzenledi

Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü 2016'nın Mart ayında ilk defa Kutsal topraklara hac dışında ziyarette bulunarak umre gerçekleştirdi. Başmüftülük Hac ve Umre Komisyonu'na göre, benzeri ziyaretler gelezek hale gelerek Bulgaristan Müslümanları Mekke ve Medine gibi kutsal toprakları sadece hac mevsiminde değil, başka zamanlarda da ziyaret etme imkanı bulacaklardır. 2016 yılının Nisan ayında düzenlenen umre ziyaretine 42 kişi katıldı.

Главен мюфтия ● Grand Mufti ● Bulgaristan Başmüftüsü

Издателска дейност

Publishing • Yayıncılık

Исламът отдава огромно значение на науката и открито се противопоставя на невежеството. Тя е светлината, озаряваща пътя на човека към света, и наследство на пратениците за техните последователи. Чрез нея вярващите опознават Всевишния Аллах, разграничават хеляля (позволеното) от харама (забраненото). Мястото й в религията е определено още в първото откровение с, което Всевишния дарява своя пратеник Мухаммед (с.а.с.), а именно – „Чети [о, Мухамед] в името на твоя Господар, Който сътвори – сътвори човека от съси-рек! Чети! Твойт Господар е Най-щедрият, Онзи, Който научи чрез калема, научи човека на онова, което не е знаел.“ В Корана човекът е насочен към четене и размисъл, а това е пътят към науката, която е средство за избавление от безверието и начин за духовно, нравствено и социално израстване.

„Нима са равни онези, които знаят, и онези, които не знаят? Поучават се само разумните хора“, се казва още в Свещеното слово.

Publishing activities

Islam attaches great importance to science and openly opposes to ignorance. It is the light which illuminates the path of man to the world and becomes heritage of the messengers for their followers. Believers know the Almighty Allah through it; learn to distinguish Halal (permissible) of Haram (forbidden). Its place in our religion is defined in very first revelation with which the Almighty bestows his messenger Muhammad (PBUH), namely in surah number 96 of the Holy Quran:

"Read! In the Name of your Lord, Who has created (all that exists), Has created man from a clot (a piece of thick coagulated blood). Read! And your Lord is the Most Generous, Who has taught (the writing) by the pen [the first person to write was Prophet Idrees (Enoch)], Has taught man that which he knew not..."

In the Qur'an, man is directed to reading and reflection, and this is the way to science, which is a means of deliverance from unbelief and is a way of spiritual, moral and social development.

"Are equal to those who know and those who do not know? Only wise people take a warning", says the Holy Book. In order to ensure the popular demand for quality and correct references to the Grand Mufti's Office, works the "Publishing" department as well.

Yayincılık faaliyetleri

İslam, ilme büyük önem vermekte ve cehalete açıkça karşı çıkmaktadır. İlim, insanın yolunu aydınlatan bir ışiktır ve peygamberlerin kendilerini izleyenlere bıraktığı mirasıdır. İlim sayesinde müminler Allahü Teâlâ'yı tanıyor, helali haramdan ayırt ediyor.

İlmin dindeki yerini Allah Resulü'ne (s.a.v.) ilk vahiyden anlıyoruz. Allahu Teala Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor: "Yaratan Rabbinin adıyla oku! O, insanı pihtilaşmış kandan (alak'tan) yarattı. Oku! Kalemle öğreten, insana bilmediğini bildiren Rabbin, en büyük kerem sahibidir."

Kuran'da insan, okuma ve tefekkäre teşvik edilmiştir. Bu ise, imansızlıktan kurtulma, manevi, ahlaki ve içtimai gelişim aracı olan ilme giden yoldur.

Kuran-ı Kerim'de "Bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Doğrusu ancak akıl sahipleri ögüt alırlar" buyrulmaktadır. Başmüftülük Yayın Dairesi, toplumun, kaliteli ve doğru kaynaklara ihtiyacını karşılamak için çalışmaktadır.

Издателската дейност на Мюсюлманско изповедание е една от най-важните. Още в първите години след учредяването на институцията Главно мюфтийство започва публикуването на различни издания – книги, бюлетини, календари и др. Основната цел на отдел „Издателство“ е да осигури на мюсюлманската общност в България религиозна литература, която е необходима за нейното просвещаване и опознаване на исламската религия и култура. Книги, издадени през 2016 година:

The publishing activity of the Muslim denomination is very important. In the years after the establishment of the institution of the Grand Mufti's Office it started publishing different editions – books, calendars, bulletins, etc. The main goal of the department is to provide religious literature to the Muslim community in Bulgaria that would be needed for their enlightenment and learning about the Islamic religion and culture. Books issued in 2016 are enlisted below:

Yayıncılık, Müslümanlar Diyaneti'nin en önemli çalışmalarından biridir. Kurumuzun faaliyete geçtiği günden itibaren kitaplar, bültenler, broşürler, takvimler vs. gibi yayınların basımı da gerçekleştirilmeye başlandı. Yayın Dairesinin esas amacı, Bulgaristan Müslüman topluluğunun aydınlanması, İslâm dini ve kültürüyle tanışması için gerekli dini eserleri temin etmektir. Bu bağlamda 2016 yılında yayınlanan kitaplar şunlardır:

Вярвам в Аллах

Тази малка книжка съдържа разкази с въпроси и отговори, свързани с вярата в Аллах и Неговото съществуване. Чрез нея читателите имат възможност да се запознаят със своя Създал, с Неговата милост, сила и величие. В книгата са представени деветнадесет прекрасни разказа с илюстрации. **Предназначени са за деца на възраст от 4 до 14 години.**

I Believe in Allah

This small book contains stories with questions and answers related to Allah and His existence. Readers will have the opportunity through it to learn about their Creator, His mercy, power and glory. It contains nineteen beautiful stories with illustrations. They are for children aged from 4 to 14.

Allah'a İnanıyorum

Bu küçük kitapçık, Allah'a inancı ve O'nun varlığı konusunda soru ve cevaplar şeklinde yazılmış öyküler içermektedir. Bu kitapçık sayesinde okuyucular, Yaratıcımız ve O'nun merhameti ve yüceliğiyle tanışma imkânı bulacaklardır. 4 ile 14 yaş arası çocuklara yönelik olan bu kitapta on dokuz resimli öykü yer almaktadır.

Оручът – терапия, лекарство, ибадет

Кратка брошура, публикувана специално за месец Рамазан. В нея се разглеждат същността, видовете и основните понятия, свързани с оруча.

Fasting – Therapy, Medicine, Praying

A short brochure published specially for the month of Ramazan. The brochure covers the essence, types and major notions connected with fasting.

Terapi, İlâç ve İbadet Olarak Oruç

Ramazan ayı münasebetiyle özel olarak basılmış bir broşürdür. Burada oruçla ilgili esas kavramların məhiyi ve türleri açıklanmaktadır.

Сподвижниците на Мухаммед (с.а.с.) – Хаят-ус-сахабе – том 3

В настоящия 3. том, който е с обем 216 страници, се разглеждат животът и дейностите на единадесет от праведните сподвижници на Мухамед (с.а.с.).

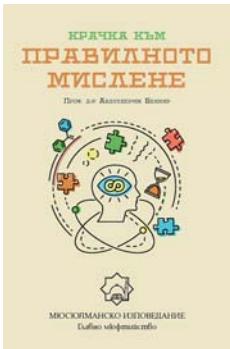
Companions of Muhammed- Hayat-us-Sahabe – vol. 3

This volume 3 that is as long as 216 pages presents the life and deeds of eleven more righteous companions of Muhammed.

Sahabelerin Hayatı – 3.cilt

On bir sahabenin hayatını ve faaliyetlerini anlatan 216 sayfalık bir eserdir.

Крачка към правилното мислене

В книгата авторът проф. д-р Абдулкерим Беккар разглежда тридесет възгледа за грешките и недостатъците в мисленето. Във въведението на книгата си той споделя: „Онова, което трябва да разберем, когато мислим за развитието, личността и другите неща, които интересуват всеки човек на тази земя, е, че логиката, по която трябва да се ръководим, е логиката, която разбира всеки човек, независимо дали е мюсюлманин, или немюсюлманин... И именно това е голямото предизвикателство пред исламския мислител в тази епоха...“.

A Step towards Thinking Correctly

The author of the book reviews thirty concepts about mistakes and drawbacks in thinking. In the introduction the author shares: "What we should understand when we think about development, personality and other things that every person on this earth is interested in, is that the logic which should guide us is the logic that every person understands regardless whether he/she is a Muslim or non-Muslim... Namely that is the big challenge before an Islamic thinker nowadays ..."

Doğru Düşünme Yolunda İlk Adım

Prof. Dr. Abdulkerim Bekkâr bu kitabında düşünme sürecinde meydana gelen hatalar ve yetersizlikler konusunda otuz görüş üzerinde durmaktadır. Yazar şunları paylaşmaktadır: "Yerüzarında herkesi ilgilendiren gelişim, şahsiyetler vb. üzerinde düşüncelerimiz konusunda anlamamız gereken şeyin, hareket ettirmiz mantığın, kişinin Müslüman olup olmaması gözetilmeksizin, herkesin anladığı mantık olmalıdır. Bugün, İslâm düşünürünün önünde duran en büyük engel budur...".

Отреденото се променя с дуа

В книгата се разглеждат връзката на молитвата дуа със съдбата на човека и начинът, по който човек трябва да отправя молитва към Всевишния Аллах. Автор на книгата е известният арабски теолог Мухаммед Селяме Джибир.

What is Destined Changes with a Prayer)

The book covers the connection between a prayer and the destiny of a man/woman and the way in which a person should pray to the Almighty Allah. The author of the book is the famous Arabic theologian Muhammed Selyame Djibir.

Kader Dua ile Değişir

Bu kitapta duanın kaderyle ilgisi ele alınmış olup, insanın dualarını Allah Tealâ'ya yöneltme yolları açıklanmaktadır. Kitabın müellifi, Arap asıllı meşhur İslâm ilahiyat bilgini Muhammed Selâme Cibir'dir.

Как да се молим по време на хадж и умре? Дуи и зикр

Хаджът е ибадет, който засилва вярата и предоставя възможност на мюсюлманите да придобият морални качества като богообязън, търпение, любов, уважение, братство, саможертва, щедрост и др. Настоящата книга е сборник с молитви – дуи и зикр, които мюсюлманинът може да отправя по време на поклоненията хадж и умре в Свещените земи.

How should we pray during Hajj and Umra? Prayers and Invocations

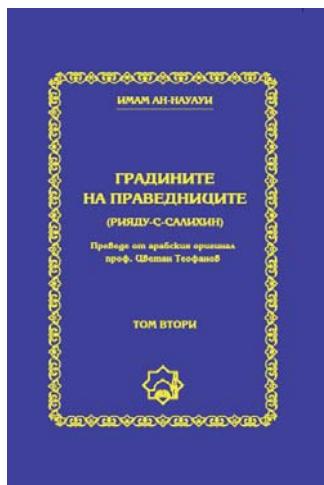
Hadj is a ritual that strengthens faith and gives Muslims the opportunity to acquire ethic qualities as fear of God, patience, love, respect, self-sacrifice, generosity, etc. This book is a collection of prayers – prayers and invocations that a Muslim can use during the pilgrimages – hadj and umre to the holy lands.

Hac ve Umre Esnasında Nasıl Dua Edilir?

Hac, Müslümanlara Allah korkusu, sabır, sevgi, saygı, kardeşlik, fedakârlık, cömertlik vs. gibi manevî değerler edindiren bir ibadettir. Bu kitap, bir dua ve zikr derlemesi olup Müslümanların hac ve umre ziaretleri esnasındaki ibadetlerini kolaylaşdırma amacıyla basılmıştır.

Градините на праведниците – (Рияз-ус-салихин) – том 2

Луксозното издание, с твърди корици, е втори том от книгата, чийто първи том беше издаден от Главно мюфтийство през 2008 и 2013 година. „Градините на праведниците“ (Рияз-ус-салихин) на известния богослов и познавач на пророческата традиция Яхя ибн Шераф ен-Невеви (поч. 1277) принадлежи към книгите, които са се превърнали в незаменим справочник по теория и практика на ислама и най-вече – в учебник по благочестие сред мюсюлманите.

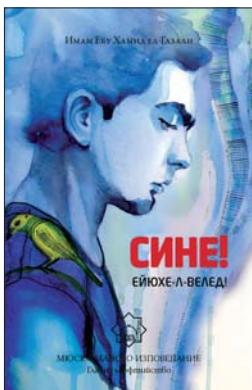

Gardens of Righteous People – (Riyaz-us-Salihin) – Vol. 2

The luxurious edition with hard covers is the second volume of the book whose first volume was printed by the Grand Mufti's Office in 2008 and 2013. Gardens of Righteous People (Riyaz-us-Salihin) by the well-known theologian and expert of the prophetic tradition Yahya ibn Sheraf en-Nevevi (died 1277) belongs to the books which have turned into a unique reference book of theory and practice of Islam, more into a textbook of piety among Muslims.

Riyaz-üs-Salihin – 2.cilt

Başmüftülüğümüzün ilk cildini 2008 ve 2013 yıllarında yayınladığı kitabın devamıdır. Eser, Peygamberimizin ibadet ve ananelerini çok yakından tanıyan seçkin ilahiyatçı Yahya Ibni Şeraf en-Nevevi'nin (öl.1277) kaleminden çıkmış olup İslâm teorisi, uygulaması ve Müslümanların inanç konusunda âdetâ bir ders kitabı haline gelmiştir.

Сине! – Ейюхе-л-велед!

Във всички общества един от основните проблеми е изграждането на морални ценности и устои. С тази малка книжка на великия богослов имам Ебу Хамид ел-Газали ще се запознаете с решението на този проблем в мюсюлманското общество. Съветите са изложени под формата на писмо между бивш учител и ученик, превърнали се от прекараното заедно дълго време в духовен баща и син.

Sine – Eyuhe-l-Veled!

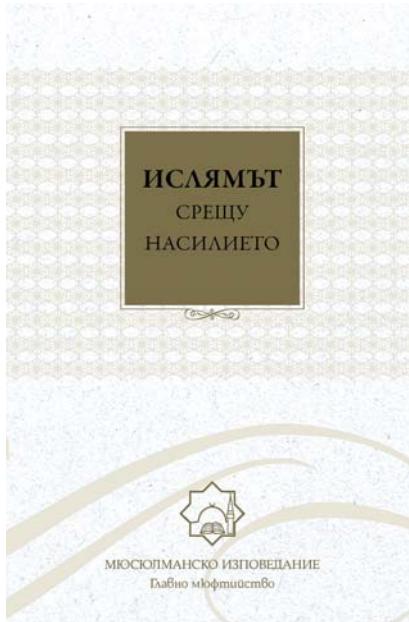
One of the biggest problems in all societies is the building of moral values and foundations. With this small book by the great theologian Imam Ebu Hamid el-Gazali you will learn about the solution of that problem in Muslim society. The pieces of advice are given in the shape of a letter between a teacher and disciple who have turned to be more like father and son because of the time they have spent together.

Ey, Oğul!

Bütün toplumların esas sorunlarından biri ahlâkî değerler oluşturmaktır. Büyük ilâhiyatçı İmam Ebu Hamid El-Gazalî'nin bu kitabıyla, Müslüman topluluklarda bu sorunun çözümleri ile tanışacaksınız. Kitapta ki nasihatler, uzun yıllar beraberlikleri sonucu âdetâ manevi babası haline gelen bir öğretmenin öğrencisine tavsiye mektupları şeklinde verilmiştir.

Исламът срещу насилието

Трудно разбираемо е съчетаването на ислама, означаващ „мир“, с понятието „насилие“, което има негативно съдържание. Въщност това е ситуация, създадена под влиянието на управлението на възприятията, на което сме свидетели в модерния свят. Идентифицирането на ислама с насилието при всяка възможност и представянето му като религия, която генерира насилие и го поощрява, са действия, които заблуждават хората, които не са запознати с темата. Същевременно това е опит за убиване на интереса на хората към ислама. Книгата е сборник от научни статии по темата за понятията насилие, тероризъм и мир в съвременния свят и исламската религия.

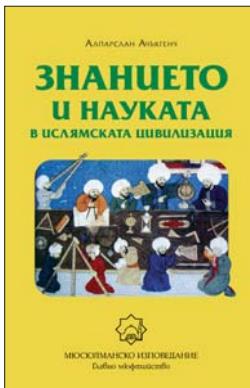

Islam against Violence

It is difficult to understand the combination of Islam meaning “peace” with the notion “violence” that has a negative denotation. Actually, it is a situation created under the influence of the management of senses that we have been witnessing in the modern world. To identify Islam with violence at any opportunity and presenting it as a religion that generates violence and gives incentives to it are actions that deceive people who are not familiar with that subject. At the same time it is an attempt to kill the interest of people in Islam. The book is a compilation of scientific articles on the topics related to the notion of violence, terrorism, and peace in modern world and Islamic religion.

Şiddete Karşı İslâm

Kökü “sulh” anlamına gelen İslâm’ın olumsuz bir anlam taşıyan şiddetle birlikte anılması zor anlaşılır bir durumdur. Aslında bu durum, günümüzde şahit olduğumuz algıların etkisi altında doğmuş bir durumdur. Her koşulda İslâm’ı şiddetle eşit tutmak ve onu şiddet üreten ve teşvik eden bir din olarak yansıtmak, konu hakkında bir bilgiyi olmayan insanları yanılmak demektir. Aynı zamanda, bu insanların İslâmiyete olan ilgilerini azaltmaya yöneliktir. Kitap, dünyamızda şiddet, teröizm, barış ve İslâm dini konularında bilimsel makaleler derlemesidir.

Знанието и науката в исламската цивилизация

Връзката между религията и науката е една от най-обсъжданите теми през последния век. Книгата разглежда именно въпросите, свързани с тази тема.

Knowledge and Science in the Islamic Civilization

The link between religion and science is one of the most discussed topics in the last century. The book covers namely the issues related to that topic.

İslâm Medeniyetinde Bilgi ve Bilim

Din ile bilim arasındaki bağlantı son asırlarda en çok üzerinde durulan ve incelenen konulardan biridir. Kitapta konuya ilgili bilgiler yer almaktadır.

Списание „Мюсюлмани“ и неговата детска притурка „Хилял“

Списание „Мюсюлмани“ е дългогодишно издание на Главно мюфтийство на Мюсюлманското изповедание в България. Всеки месец в него се публикуват статии, рубрики, репортажи и хутбета, засягащи живота на мюсюлманите у нас и по света. Малко споменато списание „Хилял“ е безплатна детска притурка към списанието, която се подготвя специално за нашите малки читатели.

“Muslim” Magazine and Its Kids’ Addendum “Hilyal”

Muslims magazine has been an issue of the Grand Mufti’s Office of the Muslim denomination in Bulgaria for many years. Each month articles, columns, interviews, sermons concerning the life of Muslims in Bulgaria and in the world are published in it. The small magazine “Hilyal” is a free children’s addendum to the magazine which is specially designed for our little readers.

Müslümanlar Dergisi ve Çocuk İlavesi Hilâl

Müsümanlar Dergisi, Bulgaristan’dı Müslüman Diyaneti Başmüftülüğü’nün uzun yıldır yayınladığı aylık dergidir. Her ay dergide, ülkemizdeki ve dünyadaki Müslümanların hayatına ilişkin makaleler, röportajlar ve hutbeler yayınlanmaktadır. Hilâl adını taşıyan ek ise, derginin küçük okuyucularına ücretsiz olarak sunduğu özel bir broşürdür.

През 2016 г. отдел „Издателство“ проведе редица образователни кампании и представяния на своите издания. Ето и някои от тях:

Кампания „Опознайте Пратеника на Аллах“

По случай настъпването на седмицата Кутлу Доум отдел „Издателство“ организира кампанията „Опознайте Пратеника на Аллах“. Основната цел на кампанията беше читателите да се запознаят с живота на Последния вестител Мухаммед Мустафа (с.а.с.). За целта бяха подгответи специални промоционални пакети с книги.

Кампания „Рамазанско четене 2016 – Прочети или подари книга!“

В началото на Свещения месец Рамазан стартира кампания под надслов „Прочети или подари книга!“ По време на кампанията, която продължи през целия Свещен месец, читателите имаха възможност да си закупят всички книги, издадени от Главно мюфтийство, с 50% намаление.

Конкурс за написване на есе на тема „Защо децата не четат?“

Целта на конкурса беше да се представят различните гледни точки на родителите и децата по отношение на четенето и да се насърчи четенето и изграждането на нови читателски и авторски навици сред обществото.

Представяне на дейността в Благоевградско

През месец март отдел „Издателство“ представи своята дейност и бъдещи проекти в Районно мюфтийство – Благоевград. По инициатива на Районното мюфтийство бяха посетени 9 населени места, където се проведоха срещи с повече от 1000 души.

Празник на дълголетната журналистическа младост

През март Съюзът на българските журналисти проведе среща под мотото „С бодра крачка към стотачка“, на която награди своите дългогодишни членове. Сред наградените с най-високото отличие „Златно перо“ и грамота за активна журналистическа дейност и заслуги за развитието и утвърждаването на българската журналистика и по повод неговия юбилей бе и дългогодишният писател и журналист Исмаил Чаушев. Доскоро той бе и главен редактор на списание „Мюсюлмани“. Г-н Чаушев бе награден по предложение на ръководството на Дружеството на журналистите на свободна практика.

In 2016 publishing department carried out a lot of educational campaigns and presented its publications. Here are some of them:

“Learn about the Messenger of Allah” campaign

On the occasion of the week of “Holy Birth” the Publishing Department started a campaign “Learn about the Messenger of Allah”. The main objective of the campaign was to make the readers learn about the life of the last herald Muhammed Mustafa. Special promotional packages with discounts were designed for that.

“Reading in Ramazan – Read or Give a Book!” Campaign

At the beginning of the holy month of ramazan the campaign under the title “Read or Give a Book!” took place. During the campaign, which lasted during the whole month, readers had the opportunity to buy all books issued by the Grand Mufti’s Office at 50% discount.

2016 yılı içinde Yayıncılık Dairesi bir sıra öğretim ve eğitim kampanyaları ve kitap sunumları düzenledi. Bunlardan birkaçı:

Allah’ın Peygamberi ile Tanışın Kampanyası

Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle Yayıncılık Dairesi, Allah’ın Peygamberi ile Tanışın başlığı altında bir kampanya düzenledi. Kampanyanın temel amacı, okuyuculara son peygamber Muhammed Mustafa'nın (s.a.v.) hayatını tanıtmaktı. Bu amaçla, özel promosyonda olan kitap paketleri hazırlandı.

2016 Ramazan Okumaları – Bir Kitap Oku veya Hediye Et Kampanyası

Mübarek Ramazan ayı başında Bir Kitap Oku veya Hediye Et başlığı altında bir kampanya başlatıldı. Ramazan ayı boyunca devam eden kampanya esnasında okuyucular Başmüftülüğümüzün yayınladığı bütün kitapları 50% indirimle satın alma imkânını bulduklar.

Campaign – competition for writing an essay "Why Don't Children Read?"

The objective of the competition was to present different points of view of parents and children regarding reading and to encourage to read more and to build up new reading and writing habits in society.

Promotion of the Activity in Blagoevgrad Region

In March Publishing Department promoted its activity and projects at the regional mufti's office in Blagoevgrad. Under the initiative of the regional mufti's office 9 villages and towns were visited where more than 1000 people came to the promotion.

Festival of Long Journalistic Youth

In March the Association of Bulgarian Journalists had a meeting under the slogan "At Brisk Pace to a Hundred" where its members for long years were awarded. A writer and journalist of many years experience Ismail Chaushev was among the winners of the high prize "Golden Pen" and a certificate for an active journalistic activity and contribution to the development and establishment of Bulgarian journalism and on the occasion of his jubilee. Recently, he was an editor of Muslims magazine. Mr. Chaushev was awarded at the proposal of the management of the Association of Freelancers.

"Çocuklar Neden Okumak İstemiyor?" Konulu Yarışma

"Çocuklar Neden Okumak İstemiyor?" konulu kompozisyon yarışmasının amacı, kitap okuma konusunda ebeveynlerin ve çocukların değişik bakış açılarını göstermek ve toplumda okuma ve yazma alışkanlığını yaratmak oldu.

Blagoevgrad'da Faaliyet Tanıtımı

Mart ayında Yayıncılık Dairesi, kendi faaliyetini ve Blagoevgrad Bölge Müftülüğü'nün gelecekteki projelerini tanıttı. Bölge Müftülüğünün girişimi üzere 9 yerleşim yeri ziyaret edildi ve yaklaşık 1000 kişiyle görüşüldü.

Gazetecimize Ödül

Mart ayında Bulgar Gazeteciler Birliği, Dinç Adımlarla Yüzyıla Doğru başlığı altında gerçekleştirdiği törende yıllar boyunca gazetecilik alanında emek veren üyelerine ödüller verdi. Aktif çalışmalarından ve Bulgaristan'da gazeteciliğin gelişmesine katkılarından dolayı, en yüksek ödülü Altın Kalem ile ödüllendirdiği gazeteciler arasında arasında gazeteci ve yazar Ismail Çavuşev de vardı. Çavuşev, yakın geçmişte Müslümanlar dergisinin baş editörüydu ve Serbest Çalışan Gazeteciler Derneği'nin teklifi üzere ödüllendirildi.

Главен мюфтия ● Grand Mufti ● Bulgaristan Başmüftüsü

Вакъфи

Waqfs • Vakıflar

Отдел „Вакъфи“ е специализирано звено в администрацията на Главно мюфтийство, което е ангажирано с управлението на вакъфското имущество, собственост на Мюсюлманско изповедание, съобразно законите, устава на Мюсюлманско изповедание и Правилника за стопанисване и управление на вакъфското имущество. Работата на отдел „Вакъфи“ е да участва в управлението на вакъфските имоти, да контролира дейността на районните мюфтийства и другите структури, свързани с управлението и стопанисването на вакъфските имоти.

Вакъф е имот, който е придобит на името на Мюсюлманско изповедание или на някоя от неговите местни структури. Имот, придобил статута на вакъф, се сдобива с документ за собственост, като копие от същия документ се изпраща до отдел „Вакъфи“, за да бъде включен в картотеката за регистър на вакъфските имоти.

Waqfs (Charities)

Vaqifs department is a specialized unit in the administration of the Grand Mufti's Office which deals with the management of vaqif properties owned by the Muslim denomination in accordance with the laws, statutes of the Muslim denomination and the regulations for the use and management of the vaqif properties. The activity of the Vaqifs Department is to participate in the management of the vaqifs properties, to control the activity of the regional mufti's offices and other structures related to the management and use of the vaqif properties.

Vaqif is a property that was acquired on behalf of the Muslim denomination or some of its local structures. Property that has acquired the status of vaqif gets a document of ownership, a copy of it is sent to Vaqifs Department to be inserted in the register files of vaqif properties.

Vakıflar

Vakıflar Dairesi, Başmüftülüğümüzün özel bir birimi olup yasalar, Müslüman Diyaneti Tüzüğü ve Vakıf Malları Yönetmeliği uyarınca Müslümanlar Diyaneti'nin sahip olduğu vakıf mallarının idaresi ile yükümlüdür. Vakıflar Dairesinin başlıca görevi, vakıf mallarının yönetiminde yer almak, bölge müftülüklerini ve vakıfların istihdamı ve idaresiyle ilgili diğer kuruluşların faaliyetlerini denetlemektir. Vakıf, Müslümanlar Diyaneti veya onun yerel kuruluşları adına edinilmiş bir mülktür. Vakıf statüsüne geçmiş olan her mülk, sahiplik belgesiyle edinilir. Aynı belgenin sureti Vakıf Malları Siciline dahil edilmek üzere Vakıflar Dairesine gönderilir.

През 2016 г. са описани и обработени 32 броя нови нотариални акта за собственост на вакъфски имоти.

Мюсюлманско изповедание притежава покрити и непокрити вакъфски имоти. Покритите вакъфски имоти, според функцията си, се делят на две основни групи.

Имоти с религиозна функция (джамия, месджид, тюрбе).

Имоти с търговска функция.

Имотите с търговска функция се делят също на две групи: покрити и непокрити имоти, които се отдават под наем съгласно приетия Правилник за стопанисване и управление на вакъфите.

На основание Правилника за стопанисване и управление на вакъфите през 2016 г. Мюсюлманско изповедание подписа и поднови 218 договора за наем на земеделска земя и покрити недвижими имоти.

Отдел „Вакъфи“ следи за строително-монтажните дейности, свързани с вакъфското имущество. Изготвят се и се съставят регистри на имоти, които имат нужда от ремонтни дейности, строителни работи и др. В регистъра за ремонтни дейности на отдела за 2016 г. са вписани следните имоти, собственост на Мюсюлманско изповедание:

Имоти с приключили строително-монтажни работи:

- Реставрация на „Баня Башъ джамия“ – гр. София
- Ремонт на сградата за Коран-курс в с. Устина, обл. Пловдив
- Ремонт на сградата на Районно мюфтийство – гр. София
- Ремонт на джамията в с. Септемврийци, обл. Добрич
- Ремонт на джамията в с. Торос, обл. Плевен
- Ремонт на джамията в с. Бреница, обл. Силистра
- Ремонт на джамията в с. Раковски, обл. Разград
- Ремонт на джамията в с. Самуил, обл. Разград
- Ремонт на джамията в с. Ясеновец, обл. Разград
- Ремонт на джамията в с. Радинград, обл. Разград
- Ремонт на джамията в с. Брестовене, обл. Разград
- Ремонт на джамията в с. Батин, обл. Русе
- Ремонт на джамията в с. Бъзовец, обл. Русе
- Ремонт на джамията в гр. Кардам, обл. Добрич

- Ремонт на джамията в с. Савин, обл. Русе
- Ремонт на джамията в с. Захари Стояново, обл. Търговище
- Ремонт на джамията в с. Килифарево, обл. Велико Търново
- Ремонт на джамията в с. Райнино, обл. Разград
- Ремонт на джамията в гр. Благоевград, обл. Благоевград
- Ремонт на покривна конструкция на джамията в с. Аврамово, обл. Благоевград
- Ремонт на джамията в гр. Балчик, обл. Добрич
- Ремонт на джамията в с. Къпиновци, обл. Разград
- Строеж на джамия в с. Листец, обл. Бургас
- Строеж на джамия в с. Ловчанци, обл. Добрич
- Строеж на джамия в гр. Никопол, обл. Плевен
- Частична помощ за обособяване кухнята към Районно мюфтийство – Смолян, като социална, обл. Смолян

Освен тези имоти Мюсюлманско изповедание продължава ремонтните дейности на следните вакъфски имоти:

- Укрепване и реставрация на „Сейид Мирза паша джамия“ в гр. Русе, обл. Русе
- Ремонт на „Шериф Халил паша джамия“ в гр. Шумен, обл. Шумен
- Ремонт и обезопасяване на хотел „Балкан“ в гр. Русе, обл. Русе
- Ремонт на джамията в с. Зарица, обл. Силистра
- Ремонт на джамията в с. Скална глава, обл. Кърджали
- Ремонт на джамията в с. Краище/Бимбашова махала, обл. Благоевград
- Ремонт на вътрешно стълбище на вакъфски имот, находящ се в гр. София, бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 27

Освен гореописаните ремонтни дейности Мюсюлманско изповедание започна строежи на джами и други вакъфски сгради в следните населени места:

- Строеж на джамия в с. Кьосево, обл. Кърджали
- Строеж на джамия в с. Река, обл. Смолян
- Строеж на сграда за курс към джамията в гр. Рудозем, обл. Смолян
- Строеж на стая за Коран-курс и гасилхане в гр. Нови пазар, обл. Шумен
- Строеж на културно-образователен център в гр. Смолян, обл. Смолян
- Строеж на джамия в гр. Кърджали, кв. „Прилепци“, обл. Кърджали

- Строеж на пристройка и надстройка на джамия в гр. Асеновград, кв. „Долни Воден“, обл. Пловдив
- Строеж на джамия в с. Браничево, обл. Шумен
- Строеж на многофункционална сграда в гр. София, кв. „Орландовци“
- Строеж на джамия в с. Черешово, обл. Благоевград
- Строеж на джамия в с. Йорданово, обл. Силистра
- Строеж на джамия в с. Малко Враново, обл. Русе
- Строеж на джамия в с. Миладиновци, обл. Търговище
- Строеж на административна сграда в гр. Сливен, обл. Сливен
- Строеж на джамия в с. Магерово, обл. Пазарджик
- Строеж на джамия в с. Планиница, обл. Бургас
- Строеж на сграда за учебни дейности в с. Краище – до средната джамия, обл. Благоевград
- Строеж на джамия в с. Кликач, обл. Бургас

In 2016, 32 new notary deeds of ownership of vaqif properties were described and processed.

The Muslim denomination possesses covered and uncovered vaqif properties. The covered vaqif properties are divided into two major groups according to their function:

1. Properties of religious function (mosques, prayer rooms, shrines);
2. Properties of commercial function.

The properties of commercial function are divided into two subgroups: covered and uncovered properties that are rented pursuant to the approved regulations for use and management of the vaqif properties.

According to the regulation of use and

2016 yılında vakıf malları mülkiyetini gösteren 32 adet yeni tapu tasvir ve tavsif edilmiştir. Müslümanlar Diyaneti örtülü ve açık mallara sahiptir. Örtülü vakıf malları, icra ettikleri işlevlerine göre, iki temel gruba ayrılmaktalar:

- Dini görev icra eden vakıflar (cami, mescit ve türbeler)
- Ticari görev icra eden vakıflar.

Ticari işlevleri olan vakıflar da kendi tarafından iki gruba ayrırlırlar: örtülü ve açık mülkiyet. Bunlar, kabul edilen istihdam ve idare yönetmeliğine göre kiraya verilirler. Vakıfların istihdamı ve idaresi yönetmeliğine göre 2016 yılında Müslümanlar Diyaneti tarım toprağı ve örtülü taşınmaz mülklerin kiralanması için 218 sözleşme imzalanmış ve yenilenmiştir. Vakıflar Dairesi, vakıf

management of the vaqifs the Muslim denomination signed and renewed 218 rental contracts for agricultural land and covered real estates in 2016.

Vaqifs Department monitors the construction and repair works on the properties. It prepares registers of properties that need repairing, constructing, etc. In the register of repair works of the Department for 2016 the following properties owned by the Muslim denomination were entered:

Properties with completed construction-repair works:

- Restoration of Banya Bashi mosque in Sofia;
- Repairs on the building for Qur'an courses in the village of Ustina;
- Repairs in the building of the regional mufti's office in Sofia;
- Repairs in the mosque in the village of Septemvriytsi, Dobrich province;
- Repairs in the mosque in the village of Toros, Pleven province;
- Repairs in the mosque in the village of Brenitsa, Silistra province;
- Repairs of the mosque in the village of Rakovski, Razgrad province;
- Repairs in the mosque in the village of Samuil, Razgrad province;
- Repairs in the mosque in the village of Yasenovets, Razgrad province;
- Repairs in the mosque in the village of Radingrad, Razgrad province;
- Repairs in the mosque in the village of Brestovene, Razgrad province;

mallarına ilişkin inşaat ve restorasyon faaliyetlerini takip eder. Tamir veya inşaat işleri gerektiren mülklerin sıçılı ve gerekli belgeler hazırlanır. 2016 yılında tamir işleri sıçılıne Müslümanlar Diyanetinin aşağıda sıralanmış mallarının kaydı yapılmıştır. İnşaat ve restorasyon işleri tamamlanmış mülkler aşağıdaki gibidir:

- Sofya'da Banya Başı camisinin restorasyonu
- Plovdiv ili Ustina köyü Kuran kursu binasının tamiri
- Sofya Bölge Müftülüüğü binasının tamiri
- Dobriç ili Septemvriytsi köyü camisinin tamiri
- Pleven ili Toros köyü camisinin tamiri
- Silistra ili Brenitsa köyü camisinin tamiri
- Razgrad ili Rakovski köyü camisinin tamiri
- Razgrad ili Samuil köyü camisinin tamiri
- Razgrad ili Yasenovets köyü camisinin tamiri
- Razgrad ili Radingrad köyü camisinin tamiri
- Razgrad ili Brestovene köyü camisinin tamiri
- Ruse ili Batin köyü camisini tamiri
- Ruse ili Bızovets köyü camisinin tamiri
- Dobriç ili Kardam ilcesi camisinin tamiri
- Ruse ili Savin köyü camisinin tamiri
- Tırgovişte ili Zahari Stoyanov köyü ca-

☒ Repairs in the mosque in the village of Batin, Ruse province; ☒ Repairs in the mosque in the village of Bazovets, Ruse province; ☒ Repairs in the mosque in the town of Kardam, Dobrich province; ☒ Repairs in the mosque in the village of Savin, Ruse province; ☒ Repairs in the mosque in the village of Zahari Stoyanovo, Targovishte province; ☒ Repairs in the mosque in the village of Kilifarevo, Veliko Tarnovo province; ☒ Repairs in the mosque in the village of Raynino, Razgrad province; ☒ Repairs in the mosque in the town of Blagoevgrad, Blagoevgrad province; ☒ Repairs on the roof of the mosque in the village of Avramovo, Blagoevgrad province; ☒ Repairs in the mosque in the town of Balchik, Dobrich province; ☒ Repairs in the mosque in the village of Kapinovtsi, Razgrad province; ☒ Construction of a mosque in the village of Listets, Burgas province; ☒ Construction of a mosque in the village of Lovchantsi, Dobrich province; ☒ Construction of a mosque in the town of Nikopol, Pleven province; ☒ Partial aid to turn the kitchen at the regional mufti's office in Smolyan to a social one.	- misinin tamiri ☒ Veliko Tırnovo ili Kilifarevo köyü camisinin tamiri ☒ Razgrat ili Raynino köyü camisinin tamiri ☒ Blagoevgrad il merkezindeki caminin tamiri ☒ Blagoevgrad ili Avramovo köyü camisi-nin tamiri ☒ Dobriç ili Balçık ilçesi camisinin tamiri ☒ Razgrat ili Kipinovtsi köyü camisinin ta-miri ☒ Burgas ili Listets köyü camisinin inşaa-tı ☒ Dobriç ili Lovçantsi köyü camisinin in-şaati ☒ Pleven ili Nikopol ilçesi camisinin inşa-atı ☒ Smolyan Bölge Müftülüüğü yanın-da-ki mutfağın ayrılması için kîsmî mad-di destek.

Bu mülklerden başka Müslümanlar Diyane-ti, aşağıda sıralanan vakıf mülklerinin restorasyon çalışmalarına devam etmekte-dir:

- Ruse il merkezinde Seyit Mirza Paşa ca-misinin tahkim ve restorasyon çalışma-ları
- Ruse il merkezinde Balkan otelinin ta-miri ve güvenliğin sağlanması
- Şumen il merkezinde Şerif Halil Paşa (Tombul cami) camisinin restorasyonu
- Silistra ili Zaritse köyü camisinin tamiri
- Kircali ili Skalna Glava camisinin tamiri

Apart from those properties the Muslim de-

nomination continues with the repairs of the following vaqif properties:

- ✓ Reinforcement and restoration of Seyid Mirza Pasha mosque in the town of Ruse, Ruse province;
- ✓ Repairs in Sherif Halil Pasha mosque in the town of Shumen, Shumen province;
- ✓ Repairs the Balkan hotel in the town of Ruse and making it safe, Ruse province;
- ✓ Repairs in the mosque in the village of Zaritsa, Silistra province;
- ✓ Repairs in the mosque in the village of Skalna Glava, Kardzhali province;
- ✓ Repairs in the mosque in the village of Kraishte/Binbashova neighbourhood, Blagoevgrad province;
- ✓ Repairs of the inner staircase of the vaqif property located in Sofia, 27 Knyaginya M. Luiza blvd.

Apart from the repair works enlisted above the Muslim denomination started construction of mosques and other vaqif buildings in the following villages and towns:

- ✓ Construction of a mosque in the village of Kyosevo, Kardzhali province;
- ✓ Construction of a mosque in the village of Reka, Smolyan province;
- ✓ Construction of a building for courses to the mosque in the town of Rudozem, Smolyan province;
- ✓ Construction of a room for Qur'an courses and places for washing deceased and prepared for burial in the town of Novi Pazar, Shumen province;

- ✓ Blagoevgrad ili Kraïste köyü, Binbaşova mahallesi camisinin tamiri

- ✓ Sofya il merkezinde, Kniyagina Mariya Luiza Bulvarı No. 27'de bulunan vaqif malının iç restorasyonu.

Yukarıda adı geçen restorasyon çalışmalarının yanı sıra Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü, camiler ve başka vakıf binaları inşaatını da başlattı. Bunlar şu şekildedir:

- ✓ Kircali ili Kösevo köyüne cami inşaatı
- ✓ Smolyan ili Reka köyüne cami inşaatı
- ✓ Smolyan ili Rudozem ilçesi camisi yanında kurs binası inşaatı
- ✓ Şumen ili Novi pazar ilçesi Kur'an kursu odası ve gasilhane inşaatı
- ✓ Smolyan il merkezinde eğitim ve kültür merkezi inşaatı
- ✓ Kircali il merkezi, Prileptsi mahallesine cami inşaatı
- ✓ Plovdiv ili Asenovgrad ilçesi Dolni Voden mahallesi camisine kat ve ek bina inşaatı.
- ✓ Şumen ili Braniçevko köyü cami inşaatı
- ✓ Sofya'nın Orlandohvtsi semtinde çok kullanışlı bina inşaatı
- ✓ Blagoevgrad ili Çereşovo köyüne cami inşaatı
- ✓ Silistra ili Yordanovo köyüne cami inşaatı
- ✓ Ruse ili Malko Vranovo köyüne cami inşaatı
- ✓ Tırgovişte ili Miladinovtsi köyüne cami inşaatı
- ✓ Sliven il merkezinde idari bina inşaatı

✓ Construction of a cultural-educational centre in the town of Smolyan, Smolyan province; ✓ Construction of a mosque in the town of Kardzhali, Prileptsi housing estate, Kardzhali province; ✓ Construction of an extention and over-building the mosque in Asenovgrad, Dolni Voden housing estate, Plovdiv province; ✓ Construction of a mosque in the village of Branichevo, Shumen province; ✓ Construction of a multifunctional building in Sofia, Orlandovtsi housing estate; ✓ Construction of a mosque in the village of Chereshevo, Blagoevgrad province; ✓ Construction of a mosque in the village of Yordanovo, Silistra province; ✓ Construction of a mosque in the village of Malko Vranovo, Ruse province; ✓ Construction of a mosque in the village of Miladinovtsi, Targovishte province; ✓ Construction of an administrative building in the town of Sliven, Sliven province; ✓ Construction of a mosque in the village of Magerovo, Pazardjik province; ✓ Construction of a mosque in the village of Planinitsa, Burgas province; ✓ Construction of a building for teaching activities in the village of Kraishte next to the middle mosque, Blagoevgrad province; ✓ Construction of a mosque in the village of Klikach, Burgas province.	✓ Pazarcık ili Magerovo köyüne cami inşaatı ✓ Burgas ili Planinitsa köyüne cami inşaatı ✓ Blagoevgrat ili Kraishte köyünde, orta cami yanında öğretim binası inşaatı ✓ Burgas ili Klikaç köyüne cami inşaatı ✓ Smolyan Bölge Müftülüğü'nün yeni binasının açılışı

Откриване на новата сграда на Районно мюфтийство – Смолян

На 27 юни 2016 г. официално беше открита новата административна сграда на Районно мюфтийство – Смолян. Сред официалните гости на откриването бяха главният мюфтия на Република България д-р Мустафа Хаджи, Негово Превъзходителство по-сланикът на Република Турция Сюлейман Гъокче, кметът на община Смолян Николай Мелемов, заместник-областният управител на Смолян Андриян Петров, районни мюфтии, имами и представители на мюсюлмански настоятелства от областта, жители на Смолян. На откриването присъстваха около 450 души.

Opening of the new building of the regional mufti's office in Smolyan

On 27 June the new administrative building of the regional mufti's office in Smolyan was officially opened. Among the guests at the opening were the Grand Mufti of the Republic of Bulgaria Dr. Mustafa Hadzhi, His Excellency the ambassador of the Republic of Turkey Suleyman Gokce, the mayor of Smolyan municipality Nikolay Melemov, the deputy governor of Smolyan Andriyan Petrov, regional muftis, imams and representatives of Muslim boards from the region, citizen of Smolyan. There were about 450 people at the opening.

Smolyan Bölge Müftülügü İdari Binasının Açılışı

27 Haziran 2016 tarihinde Smolyan Bölge Müftülüğü'nün yeni yönetim binasının açılışı gerçekleştirildi. Açılışata Bulgaristan Cumhuriyeti Başmüftüsü, Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçisi Sayın Süleyman Gökçe, Smolyan Belediye Başkanı Nikolay Melemov, Smolyan Vali Yardımcısı Adriyan Petrov, bölge müftüleri, imamlar, ildeki Müslüman encümenlikleri ve Smolyan şehir sakinleriyle birlikte yaklaşık 450 konuk yer aldı.

Откриване на месджид в Кърджали

На 4 юни 2016 г. в кърджалийския квартал „Боровец“ официално бе открит мюсюлмански молитвен дом (месджид). Това се случи благодарение на съвместната дейност на Районно мюфтийство – Кърджали, и местното мюсюлманско настоятелство. Гост на официалното тържество бе и главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи.

Opening of a prayer room in Kardzhali

On 04.06.2016, in the residential area of Kardzhali Borovets, a Muslim prayer house (mescid) was opened. It happened thank to the cooperation between the regional mufti's office in Kardzhali and the local Muslim board.

Kircali'de Mescid Açılışı

4 Haziran 2016 tarihinde Kircali'nin Borovets mahallesinde mescid açılışı gerçekleştirildi. Açılış, Kircali Bölge Müftülüğü ve yerel Müslüman encümenliğinin ortaklaşa gayretleriyle gerçekleştirildi. Resmi açılış münasebetiyle yapılan törende Başmüftü Dr. Mustafa Hacı da hazır bulundu.

Нова джамия в град Велики Преслав

На 19 август 2016 г. Районно мюфтийство – Шумен, и Мюсюлманското настоятелство на квартал „Кирково“ организираха програма по случай откриването на новопостроената джамия в квартал „Кирково“, Велики Преслав. На откриването присъстваха официални гости и граждани.

New mosque in the town of Veliki Preslav

On 19 August the regional mufti's office in Shumen and the Muslim board in Kirkovo residential area organized a programme on the occasion of opening a newly built mosque in Kirkovo residential area, Veliki Preslav. Official guests and citizens were at the opening.

Veliki Preslav'da Yeni Cami Açılışı

19 Ağustos 2016 tarihinde Şumen Bölge Müftülüğü ve cami encümenliği, Veliki Preslav ilçesi Kirkovo mahallesinde yeni inşa edilen caminin açılışı münasebetiyle bir program düzenlediler. Açılışa resmi konuklar ve vatandaşlar katıldı.

Социална и благотворителна дейност

Social activity and charity ● Sosyal faaliyetler ve yardım

Главно мюфтийство, отчитайки своята социална функция в обществото, развива целогодишно масирана социална политика, която цели да мотивира тези, които имат възможност, да протегнат ръка за помощ на нуждаещите се. В тази си дейност институцията често изпълнява функциите на мост. Инициативите в тази насока са насочени към всички нуждаещи се, независимо от техните потребности, убеждения и етнос. Безprecedентни успехи покърна благотворителната кампания на Главно мюфтийство „Подай ръка, бъди Енсар!“, огромно бе желанието на цялото българско общество да помогне на „осиротелите“ бежанци, за което институцията поднася своите искрени благодарности за безапелативната отзивчивост на обществото.

Social activity and charity

Taking into account its social function in society, the Grand Mufti's Office develops a massive year-round social policy which aims to motivate those who have the opportunity to help those in needs. In this initiative of its, the institution often serves as a bridge. Initiatives in this direction are aimed at all those who are deprived of basic social opportunities, regardless of their needs, beliefs or ethnicity. Unprecedented success reaped the charity campaign of the Grand Mufti's Office bearing the name: "Stretch a hand, be an Ensar!" Great was the desire of the whole Bulgarian society to help the poor refugees. The institution presents its sincere thanks to all the volunteers of this society who took part in this charity work.

Sosyal faaliyetler ve yardım

Başmüftülük, toplumdaki sosyal fonksiyonunu bilinci içinde, yıl boyunca ihtiyaç sahiplerine yardım eli uzatmak isteyenleri motive etmeyi hedefleyen kitlesel bir sosyal politika yürütürmektedir. Bu faaliyetinde Başmüftülük sıkça bir köprü görevi görmektedir.

Bu girişimler; ihtiyaçları, inançları ve etnik kökenlerine bakılmaksızın tüm ihtiyaç sahiplerine yönelik gerçekleştirilmektedir. Başmüftülüğün başlattığı ve benzeri görülmemiş bir başarı elde eden "Elini uzat, Ensar ol" kampanyasında tüm Bulgar toplumu mültecilere yardım için büyük istek gösterdi. Başmüftülük, bu çağrıya verdiği kararlı yanıtından dolayı topluma içten teşekkürlerini sunar.

Фонд „Сираци“ в служба на сираците

От 2012 година отдел „Социален“ на Главно мюфтийство разработва проект за подпомагане на сираци. В рамките на проекта всяка година през месец ноември Мюсюлманско изповедание обявява и провежда Седмица на сираците в цялата страна, в което набира помощи и средства, които се даряват на сираците в домовете за сираци в България. Инициативата се осъществява с активната и усърдна работа на районните мюфтийства и джамиите в цялата страна. През 2016 година кампанията се проведе между 20 и 27 ноември под мотото „Някога помисли ли за сираче?“. Набраните средства от кампанията са над 106 000 лева. Този резултат е постигнат благодарение на вложеното усърдие на всички мюсюлмани в България.

Районно мюфтийство – Кърджали, проведе две инициативи в рамките на кампанията на Мюсюлманско изповедание Седмица на сираците. На 25 ноември беше организирана среща със сираци и техните настойници от Кърджалийския регион. Децата получиха ученически сакове и детски книги и химикалки. На срещата в Кърджали присъстваха и представители от Главно мюфтийство – заместник-главният мюфтия Бирали Бирали и експертът от отдел „Социален“ Бахри Изет.

* * *

На 22–23 април 2016 г. група от 17 деца сираци, които получиха помощ от отдел „Социален“ на Главно мюфтийство се включиха във Втората световна среща на сираците, организирана от община Султангази в Истанбул и благотворителното сдружение „Балканлара вефа“. Тук те отбелязаха Националния празник на детето. По време на честванията деца сираци от над 10 държави се включиха в различни развлечателни програми и състезания, както и имаха възможност да посетят забележителностите на града.

* * *

Среща с деца сирачета от региона на Кърджали се проведе на 21 юни в сградата на Районно мюфтийство – Кърджали. Благодарение на социалната инициатива за подкрепа на деца без родители на Главно мюфтийство 12 деца сирачета от Кърджалийски регион получават ежемесечни помощи от средствата на фонд „Сираци“.

* * *

На 21 февруари Мюсюлманско настоятелство – Самоков, организира среща със сираци. На срещата присъстваха повече от двадесет деца със своите настойници. Децата получиха подаръци от Районно мюфтийство – София.

Orphans Funds in service of orphans

Since 2012 Social Activity Department at the Grand Mufti's Office has been developing projects for supporting orphans. Every year, in November, the Muslim denomination announces and carries out Week of Orphans in the whole country within the framework of the project; it raises money and resources that are given to orphans at orphanages all over the country. The initiative is achieved with the active and hard work of the regional mufti's offices and mosques in Bulgaria. Last year the campaign was carried out from 20 to 27 November under the slogan "Have You Ever Thought about an Orphan?". The money raised at the campaign was more than 106 000 BGN. The result was obtained thank to the efforts exerted by all Muslims in Bulgaria.

The regional mufti's office in Kardzhali conducted two initiatives within the frame of the campaign of the Muslim denomination Week of Orphans. On 25 November there was a meeting with orphans and their guardians from Kardzhali region. The children received school backpacks and kids' books and pens. The meeting in Kardzhali was attended by the representatives of the Grand Mufti's Office – the deputy grand mufti Birali Birali and the expert from Social Activity Department Bahri Izet.

* * *

On 22-23 April 2016 a group of 17 orphans who received aid from the Social Activity Department at the Grand Mufti's Office participated in the Second World Meeting of

Yetimler Fonu Yardımları

2012 yılından bu yana Başmüftülüğümüzün Sosyal Faaliyetler Dairesi yetimlere yardım projesi geliştirmektedir. Bu proje dahilinde Kasım ayında Müslümanlar Diyaneti ülke genelinde, Bulgaristan'da yetim çocukların kaldığı ev ve yurtlara yardım topladığı Yetimler Haftası'nı ilân eder. Bu kampanya, ülke genelindeki bölge müftülükleri ve cami encümenlikleri çalışmaları ile gerçekleştirilmektedir. 2016 yılında düzenlenen kampanya 20 ile 27 Kasım tarihleri arasında Bir Kez Olsun Yetimleri Düşündürmü? başlığı altında geçti. Kampanya sonucu 106 000 leva para toplandı. Bu başarı, bütün Bulgaristan Müslümanlarının gayreti sonucu elde edildi. Kırcalı Bölge Müftülüğü, Müslümanlar Diyanetinin düzenlediği Yetimler Haftası kampanyası çerçevesinde iki inisiatif gerçekleştirdi. 25 Kasım'da Kırcalı yöresinden yetimler ve onların velileri ile bir toplantı organize edildi. Toplantıda çocuklara sırt çantaları, çocuk kitapları ve kalemler hediye edildi. Kırcalı'deki görüşmeye Başmüftü Yardımcısı Birali Birali ve Sosyal Faaliyetler Dairesi görevlilerinden Bahri İzzet katıldı.

* * *

22 ile 23 Nisan 2016 tarihleri arasında Başmüftülüğümüzün Sosyal Faaliyetler Dairesi tarafından maddi destek gören 17 çocuk, İstanbul'da Sultangazi Belediyesi ile Balkanlara Vefa Derneği tarafından düzenlenen Yetimlerin İkinci Dünya Toplantısı'na katıldılar. Bu etkinlik sırasında çocuklar Ulusal Çocuk Bayramı kutlamalarına da katıldılar.

Orphans organized by Sultangazi municipality in Istanbul and the charity association Balkanlara Vefa where they commemorated the national day of children. During the celebration orphans from more than 10 countries took part in various entertainments, programmes, contests and had the opportunity to visit the sightseeing places in the city.

* * *

A meeting with orphaned kids from the region of Kardzhali was held on 21 June in the building of the regional mufti's office in Kardzhali. Thank to the social initiative for support to children without parents of the Grand Mufti's Office, 12 orphans from the region of Kardzhali has been receiving monthly aids from the resources of Orphans Fund.

* * *

On 21 February the Muslim board in Samokov arranged a meeting with orphans. The meeting was attended by more than twenty children with their guardians. The children got presents from the regional mufti's office in Sofia.

dilar. Kutlamalar sırasında çocukların, 10'dan fazla ülkeden gelen yetim çocukların birlikte çeşitli eğlence programları ve yanışlar katıldılar, şehrin tarihî ve turistik yerlerini ziyaret ettiler.

* * *

Kırcalı yöresinden yetim çocukların yapılmış görüşme 21 Haziran günü Kırcalı Bölge Müftülüğü binasında gerçekleşti. Başmüftülüğümüzün yetim çocukların destekleme faaliyeti sayesinde Kırcalı bölgesinden 12 çocuk Yetimler Fonundan her ay yardım görmektedir.

* * *

21 Şubat'ta Samokov Camisi Encümenliği yetimlerle bir görüşme düzenledi. Görüşmeye velileriyle birlikte yirmiden fazla çocuk katıldı. Onlara Sofya Bölge Müftülüğü tarafından hediye verildi.

Кръводарителска кампания

Районно мюфтийство – София, регулярно организира кръводарителска кампания съвместно с Националния център по трансфузионна хематология (НЦТХ). На 27 май след джума намаз десетки мюсюлмани се включиха и дариха кръв в доброволната дари-

телска кампания. Тази инициатива е поредното събитие, чрез което мюсюлманската общност показва и доказва чрез дела своята съпричастност и отзивчивост към всичко положително и добро за обществото.

Blood-donation camapign

The regional mufti's office in Sofia regularly organizes a blood donation campaign together with the National Centre of Transfusion Hematology (NCTH). On 27 May after the Friday prayer dozens of Muslims donated blood in the voluntary donation campaign. That initiative was another deed through which the Muslim community showed and proved through actions their sympathy and responsiveness to all the positive and beneficent for the society.

Kan Bağışı Kampanyası

Sofya Bölge Müftülüğü, Ulusal Hematoloji Kan Merkeziyle birlikte düzenli olarak kan bağışı kampanyaları organize etmetedir. 27 Mayıs günü, cuma namazından sonra onlarca Müslüman gönüllü kan verme kampanyasına katıldı. Bu inisyatif, Müslüman topluluğunun bütün hayır işlerindede da- yanışmaya ve yardıma hazır olduğunu ka- nitlamaktadır.

„И се надпреварвайте в доброто“

Месец преди настъпване на Рамазан беше обявена кампания за социално подпомагане на нуждаещите се под надслов „Направи добро, спечели сърце“ в партньорство с благотворителни организации като фондация „Диянет“, фондация „Хасене“, „Сада-

каташъ“, фондация „Ихсан“, „Дениз фенери“ и др. Бяха раздадени хранителни пакети на около 3380 души.

В навечерието на Свещения месец Рамазан Главно мюфтийство беше домакин на представителите на благотворителната фондация „Хасене“. Целта на посещението бе реализирането на проект, свързан с подпомагане на хора в неравностойно положение. Фондацията участва активно в социалните дейности на Мюсюлманско изповедание – в различните проекти като хуманитарни пакети, iftari, колене на курбани и подпомагане на сираци. През 2016 г. проектът обхваща всички районни мюфтийства, като приоритет бяха сираците. В рамките на проекта бяха подпомогнати над 1000 семейства.

"And Compete with each other in goodness"

A month before the month of Ramazan a campaign was announced to support socially those in need under the slogan "Do Good, Win a Heart" in partnership with charity organizations as Diyanet Foundation, Hasene Foundation, Sadakatashi Foundation, Deniz Feneri, etc. Food packages were distributed to about 3380 people.

İyilikte de Yarışın

Mübarek Ramazan ayının başlamasına bir ay kala, muhtaçlara yardım amaçlı İyilik Yap, Bir Gönül Kazan! başlığı altında ki kampanya başlatıldı. Kampanya, Diyanet Vakfı, Hasene Vakfı, Sadaka Taşı, İhsan Vakfı, Deniz Feneri vb. hayersever vakıfların işbirliği ile organize edildi. Bu vesileyle 3380 kişiye gıda paketleri dağıtıldı.

Before the start of the holy month of Ramazan the Grand Mufti's Office welcomed the representatives of the charity foundation of Hasene; the goal of the visit was to implement a project related to support underprivileged people. The foundation takes active part in the social activities of the Muslim denomination in its various projects as humanitarian packages, iftar-dinners, qurbans and support to orphans. Last year the project covered all regional mufti's offices as orphans were of priority. The project is planned to reach to about 1000 families.

Mübarek Ramazan ayı arefesinde Başmüftülüğümüz Hasene Hayırsever Vakfı temsilcilerine verdiği yemeğe ev sahipliği yaptı. Muhtaç kimselere destek verme amaçlı gelen ziyaretçiler, Müslümanlar Diyaneti'nin yardım paketleri, iftarlar, kurban kesme, yetimlere yardım gibi çeşitli sosyal faaliyetlerinde yer aldılar. 2016 yılında, bütün bölge müftülüklerini ve yetimleri kapsayan proje dahilinde 1000'den fazla aileye yardım edildi.

Заедно можем да върнем радостта на много хора

Социалният отдел на Главно мюфтийство организира ифтар с група лекари от столицата. Трапезата събра специалисти в различни направления на медицината, като стана повод за лично запознанство помежду им. Домакин на ифтара бе заместник-главният мюфтия Бирали Бирали, който представи на гостите дейностите на отдел „Социален“ на Главно мюфтийство и откри дискусия за бъдещи съвместни проекти. Присъстващите изразиха своето задоволство от организираната среща, която дава възможност не само за запознанства, а също така предоставя и повод за благотворителни инициативи.

Together we can get back the joy of many people

The Social Activity Department of the Grand Mufti's Office organized a dinner-iftar with a group of physicians from Sofia –experts in different spheres in medicine, which provided them with the opportunity to make friends. The host of the dinner was the deputy grand mufti Birali Birali

Birlikte BirÇok İnsanı Sevindirebiliriz

Başmüftülüğümüzün Sosyal Faaliyetler Dairesi tıbbın çeşitli branş uzmanlarına bir iftar yemeği verdi. Bu vesileyle birbirileriyle tanışma fırsatı bulan konuklara Başmüftü Yardımcısı Birali Birali ev sahipliği yaptı. Misafirler, Başmüftülüğümüzün Sosyal Faaliyetler Dairesi çalışmaları hakkında bilgi edindiler ve olası işbirliklerini tartışılıp, ha-

li who presented the activity of the Social Activity Department at the Grand Mufti's Office to the guests and started a discussion for future joint projects. The attendees expressed their delight from the organized meeting which gave them the chance not only to make friends but also provided opportunities for charity acts.

yırseverlik inisiyatiflerine yön veren bu görüşmenin organize edilmesinden duydukları memnuniyeti dile getirdiler.

Протегната ръка за братска Турция

На 5 август Главно мюфтийство обяви кампания за набиране на средства за пострадалите семейства в опита за преврат в съседна Турция на 15 юли 2016 г. Кампанията се проведе във всички районни мюфтийства. Хиляди мюсюлмани се отзоваха на този призив.

A helping hand to brotherly Turkey

On 5 August the Grand Muftis'Office started a campaign for raising funds for the families who were affected by the coup attempt in neighbouring Turkey on 15 July 2016. The campaign was conducted by the regional mufti's offices. Thousands of Muslims responded to the appeal.

Türkiye'ye Uzatılan Kardeş Eli

5 Ağustos'ta Bulgaristan Başmüftülüğü, 15 Temmuz 2016 tarihinde Türkiye'de yapılan darbe girişiminde kayıplar veren ailelere ve yaralılara yardım toplama kampanyası düzenledi. Kampanyaya binlerce Müslüman katıldı.

Благотворителна кампания за Курбан байрам 2016

През 2016 г. Главно мюфтийство проведе кампания под надслов „Курбанът сближава“. В рамките на кампанията бяха събрани 183 курбана от дребен рогат добитък. Всички те бяха дарени от мюсюлманите в страната, както и от българските мюсюлмани в чужбина и чуждестранни дарители. Кампанията се проведе в сътрудничество със

сродни организации от чужбина. В резултат на това бяха подпомогнати 52 320 души, които нямаха възможност да закупят животно тази година.

Charity campaign for Kurban Bayram – 2016

Last year the Grand Mufti's Office carried out a campaign under the motto "Kurban Brings Us Together". 183 sacrificial sheep and goats were donated to the campaign. All of them were donated by Muslims from Bulgaria and from Bulgarian Muslims abroad and foreign donators. The campaign was conducted together with similar organizations abroad. As a result 52 320 people received an aid as they could not afford to buy a sacrificial animal last year.

2016 Kurban Bayramı Kampanyası

2016'da Başmüftülüğümüz, Kurban Yakınlaştırıyor başlığı altında bir kampanya düzenledi. Kampanya esnasında 183 adet küçük baş kurbanlık hayvan bağışı yapıldı. Ülke içi ve ülke dışında yaşayan birçok Bulgaristan Müslümanının ve yabancı vatandaşın bağısta bulunduğu kampanya sayesinde, kurban satın alamayan 52 320 kişiye yardım edildi. Kampanya yurt dışından benzeri teşkilatlarla birlikte düzenlendi.

Благородна инициатива

В началото на месец октомври голям пожар унищожи 12 къщи в кв. „Филиповци“ в София. В резултат на това 12 семейства останаха без покрив на прага на идващата зима и предстоящи дъждове. Районно мюфтийство – София, чрез настоятелството във „Филиповци“ и благодетели осигуриха хранителни продукти и други помощи от първа необходимост за пострадалите хора.

Lofty initiative

At the beginning of October a big fire destroyed 12 houses in Filipovtsi residential area in Sofia. As a result 12 families were without a roof above their heads just before the winter snow and rain. The regional mufti's office in Sofia through the board of Filipovtsi and benefactors provided food and other aid of first need to the affected people.

Bir Hayırseverlik Girişimi

Ekim ayı başında Sofya'nın Filipovtsi semtinde çıkan bir yangında 12 aile evsiz kalmıştı. Sofya Bölge Müftülüüğü, Filipovtsi en-cümelenliği ve hayırseverlerin desteği ile soğuk kış aylarında evsiz kalan felâketzedele-re gıda ve başka yardımlarda bulundu.

Благотворителен базар

Джамията на град Кричим беше домакин на благотворителен базар, който традиционно се организира от учениците към целогодишния Коран-курс. Тази година в благотворителния базар (кермес) децата се включиха с ръчно изработени картички, рисунки и други творения. Техните родители се присъединиха с домашно изпечени сладкиши, курабии и сладкарски изделия. Чрез събранныте средства от базара за учениците към целогодишния Коран-курс предстои да се организира екскурзия в страната.

Charity bazaar

The mosque in Krichim was the host of a charity bazaar which is traditionally organized by students of the yearly Qur'an courses. Last year the children participated in the charity bazaar (kermes) with hand-made cards, drawings and other items. Children's parents took part with home-made cakes, cookies and other pastry. The funds raised in the bazaar for the students to the yearly Qur'an course will be used for a trip in Bulgaria.

Yardım Kermesi

Kriçim camisi Kuran kursu öğrencileri düzenli olarak her yıl yardım kermesi düzenlemektedir. Bu yıl yardım kermesine çocuklar el sanatları ve çizdikleri resimlerle katıldı. Çocukların velileri de evlerinde hazırladıkları tatlılar, kurabiye vb. yiyeceklerle destek verdiler. Bu yolla toplanan yardımlar Kuran kursuna katılan öğrencilerin yurt içi gezisi için harcanmaktadır.

От плодовете на Рамазана

Мюсюлманска традиция е по време на месец Рамазан да се раздават помощи, храна и да се гощават близки, роднини, бедни, мюсюлмани и немюсюлмани, особено онези, които нямат възможност да се изхранват. През месец Рамазан Мюсюлманско изповедание провежда редица благотворителни инициативи в цялата страна за подпомагане на хората в нужда. Районните мюфтийства и мюсюлманските настоятелства активно работят за набиране на средства, раздаване на храна и организиране на вечери ифтар за хората, които постят, и за онези, които нямат средства за препитание. Ифтарите се организират и се реализират с подкрепата на дарители – обикновени граждани, бизнесмени, организации и др.

* * *

На 10 юни Районно мюфтийство – Монтана, организира тържествена вечеря ифтар в джамията „Осман Пазвантоглу“ в град Видин. Официални гости на вечерята бяха епископ Поликарп от Видинската митрополия, както и гости от различни институции и граждани.

* * *

Ловешкото село Бежаново беше домакин на ифтар, който събра мюсюлмани и християни заедно. Съжителството между различните етноси и религии в селото има своите дългогодишни корени. Преди 100 години мюсюлманите в селото решават да отстъпят място за строеж на църква в двора на джамията. Така днес в един двор се помещават два храма. Хората споделят своите радости и несгоди и продължават да са заедно. Ифтарът беше повод да се продължи тази вековна традиция в района. Гости на ифтара бяха заместник-главният мюфтия г-н Бирали Бирали, главният секретар на Главно мюфтийство г-н Джелал Фаик, наместник-районният мюфтия на Ловеч г-н Ниджатин Мустафов и гости от близките населени места. Вечерята приключи с кратка беседа за ползата от Рамазана в съживяването на общочовешките ценности.

* * *

През Свещения месец Рамазан мюсюлманите от Районно мюфтийство – Хасково, проведоха кампания за подпомагане на дете от София, нуждаещо се от спешна операция. Кампанията се състоя по инициатива на вицепрезидента в Районно мюфтийство – Хасково, Гюлгюн Гайгаджова. За кратко време бяха събрани средства и предадени на семейството на детето. Съпричастността на мюсюлманите от Хасковския регион е прекрасен пример за подражание и надпревара в доброто.

* * *

За пета поредна година асеновградският квартал „Долни Воден“ бе домакин на традиционен ифтар под мотото „Братство без граници“, който се дава от истанбулската община Байрампаша. На централния площад в кв. „Долни Воден“ до вековния чинар бяха наредени маси за около 2200 души. Събитието бе изльчвано на живо от няколко турски телевизии. След ифтара до 22 часа гостите представиха културно-религиозна програма, посветена на месец Рамазан.

* * *

Истанбулската община Султангази съвместно с благотворителни организации от Турция бяха домакини на ифтар в село Брезница. В тържествената вечеря на площада се включиха стотици граждани. На рамазанска вечера присъстваха посланикът на Република Турция в България Н. Пр. г-н Сюлейман Гьокче и районният мюфтия на Благоевград г-н Айдън Мухаммед.

* * *

Федерацията на балканските изселници и емигранти „Балгъоч“ от Бурса, Турция, организира вечеря ифтар в град Кърджали за 1400 души. На обща трапеза бяха мюсюлмани и християни, уважили поканата на организаторите на благотворителната вечеря. На вечерята присъстваха още лидерът на Федерацията доц. д-р Юксел Йозкан и представители на други изселнически организации, районните мюфтии на Кърджали и Хасково.

* * *

Пловдивският квартал „Столипиново“ беше домакин на културно-религиозна програма, организирана от Главно мюфтийство. На централния площад в квартала беше построен декор в духа на Свещения месец Рамазан, където за пръв път на живо жителите на квартала имаха възможност да се включат в дискусия, да задават своите въпроси и да изразят мнения и впечатления, свързани с месец Рамазан. Гости на дискусията бяха зам.-главният мюфтия Бирали Мюмюн и преподаватели от Висшия исламски институт. След програмата беше раздаден ифтар за около 400 души. Подобна среща се проведе и в двора на Средното духовно училище в Момчилград, в която участваха районният мюфтия на Кърджали, наместник-мюфтиите на Крумовград и Ардино.

* * *

Районното мюфтийство – София, и Мюсюлманското настоятелство организираха вечеря ифтар през месец Рамазан в града. Благотворители и доброволци се отзоваха на инициативата на Изповеданието. Повече от хиляда човека – мъже, жени, деца, бедни

и богати, мюсюлмани и немюсюлмани, различни по етнос хора, дипломати и редови граждани – рамо до рамо присъстваха на традиционната вечеря ифтар в Централната софийска джамия „Баня Башъ“ и в месджидите в кварталите „Люлин“, „Ботунец“, „Орландовци“ и село Световрачене. Картина, която не може да се види по друго време освен през месец Рамазан.

* * *

На 21 юни Районно мюфтийство – Плевен, организира вечеря ифтар за студентите от Медицински университет – Плевен. На ифтара присъстваха над 100 души.

* * *

Посланикът на Република Турция в България Негово Превъзходителство г-н Сюлейман Гьокче беше домакин на ифтар в „Имарет джамия“ в Пловдив. На събитието присъстваха и районните мюфтии на Кърджали, Хасково и Пловдив, представители на неправителствени организации, журналисти, бизнесмени и граждани.

* * *

Със съдействието на Районно мюфтийство – Шумен, и Мюсюлманското настоятелство продължи традицията през Свещения месец Рамазан всяка вечер в двора на джамията „Шериф Халил паша“ да се дават ифтари за над 200 души. По същия начин и в други населени места в страната това се превърна в традиция.

* * *

По повод Деня Ашуре през месец Мухаррем на 22 октомври пред джамията „Кадъ Сейфуллах ефенди“ („Баня башъ джамия“) в столицата беше раздаден традиционен десерт (ашуре) на над 1000 души.

From the fruits of Ramazan

It is a Muslim tradition during Ramazan to distribute aids, food and give feasts to friends, relatives, poor, Muslims and non-Muslims, especially those who cannot provide food for themselves. During Ramazan the Muslim denomination conducts a lot of charity initiatives all over the country to help people in need. The regional mufti's

Ramazan Ayı'nın Meyveleri

Ramazan ayında Müslüman veya gayri-musliman kişilerin yakınlarına, yoksullara, özellikle imkâni olmayanlara, gıda yardımında bulunma ve iftar verme İslâmîyet'te bir gelenektir. Ramazan ayı esnasında, Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü bütün ülkede muhtaç kimselere yardım etmek amacıyla bir sıra yardım inisyatifleri

offices and the Muslim boards work actively to raise money, to distribute food and to organize dinners-iftar for people who fast and for those who cannot feed themselves. Iftars are organized and take place with the support of donators – ordinary citizens, businessmen and organizations, etc.

* * *

On 10 June the regional mufti of Montana organized a festive dinner-iftar at Osman Pazvantoglu mosque in Vidin. Official guests to the dinner were bishop Polikarp from Vidin bisopry, guests from different institutions and citizens.

* * *

The village of Bezhanova in Lovech region hosted an iftar that gathered Muslims and Christians. The coexistence of different ethnic groups and religions in the village dates back to centuries before. 100 years ago the Muslims in the village decided to concede a piece of land in the garden of the mosque for the construction of a church. So, today two temples stand by each other in the same plot. The people share their joys and misfortunes and continue to be together. The iftar was an occasion to keep on that century-old tradition in the region. Guests to the dinner-iftar were the deputy grand mufti Mr. Birali Birali, the chief secretary of the Grand Mufti's Office Mr. Dzhelyal Faik, deputy regional mufti of Lovech Mr. Nidzhatin Mustafov and guests from the neighbouring villages. The dinner ended up in a short conversation about the benefits of Ramazan to re-

düzenlemiştir. Bu maksatla vatandaşlar, iş adamlarını, bölge müftülerini, müslüman en-cüménlikleri ve derneklerin desteğiyle bağış, muhtaçlara gıda yardımları, oruçlulara iftar yemeği gibi etkinliklerde yer almaktadırlar.

* * *

10 Mayıs'ta Montana Bölge Müftülüğü, Videl şehrindeki Osman Pazvantoglu Camisi'nde iftar yemeği verdi. İftara resmi konuk olarak Vidin Mitropoliyasından Piskopos Polikarp, çeşitli kurumların temsilcileri ve vatandaşlar katıldı.

* * *

Loveç iline bağlı Bejanovo köyünde düzenlenen iftar yemeğinde Müslümanlar ve Hristyanlar bir araya geldiler. Uzun yıllar boyunca çeşitli etnik gruplara ve dinlere mensup insanlar uzun yıllar hep beraber yaşamışlardır, bu birlilik ise derin köklerin salınmasına neden olmuştur. Bundan 100 yıl önce köydeki Müslümanlar kilise inşa edilmesi için cami arasından bir parça yer ayırmışlardır. Böylece bugün, her iki dini mabet de aynı avluda yan yana bulunmaktadır. Birbirlerinin sevinç ve kederlerini paylaşan insanlar beraberce yaşamaya devam etmektedirler. Düzenlenen iftar yemeği uzun yıllara dayanan bölgedeki buogeneityn devam ettiğinin bir göstergesi idi. İftara katılanlar arasında Başmüftü Yardımcısı Birali Birali, Başmüftülük Genel Sekreteri Celâl Faik, Loveç Bölge Müftü Yardımcısı Necatin Mustafov ve yakın köylerden gelen misafirler vardı. İftar yemeği, Ramazan'ın genel insanî değerlerinin canlandırılması-

vive general humanity values.

* * *

During the holy month of Ramazan the Muslims from the regional mufti's office in Haskovo conducted a campaign to support a child from Sofia that needed urgent operation. The campaign took place under the initiative of the lady preacher at the regional mufti's office in Haskovo Gyulgyn Gaygadzhova. In short time the money was raised and given to the child's family. The sympathy of the Muslims in Haskovo region is a good example to be imitated and to compete in doing good.

* * *

For the fifth year in row Dolni Voden residential area in Asenograd hosted a traditional iftar under the slogan "Brotherhood without Borders" that was provided from Bayrampaşa municipality in Istanbul. At the central square of Dolni Voden, near the centuries-old sycamore, tables were arranged for about 2200 people. The event was broadcast live on a couple of Turkish TVs. After the iftar until 10 pm the guests presented a cultural-religious performance for Ramazan.

* * *

Sultangazi municipality in Istanbul, together with charity organizations from Turkey, was the host of iftar in the village of Breznitsa. Hundreds of people came to the festive dinner at the square. The dinner in Ramazan was honoured by H.E. Mr.Suleyman Gokce, the ambassador of the

daki rolü konusunda yapılan kısa bir söyleşi ile son buldu.

* * *

Mübarek Ramazan ayında Haskovo Bölge Müftülüği görev alanındaki Müslümanlar, acilen ameliyat edilmesi için yardıma muhtaç Sofyalı bir çocuğa destek vermek için bir kampanya düzenlediler. Kampanya, Haskovo Bölge Müftülüğündeki Vaize Gülgün Gaygacova'nın inisyatifi üzere başlandı ve kısa bir zaman içinde toplanan yardımçılar çocuğun ailesine teslim edildi. Haskovo bölgesi Müslümanlarının yardım girişimi, iyilikte da yarışılabilceğinin mükemmel bir örneğiydi.

* * *

Beş yıldır Asenovgrad'ın Dolni Voden semti, İstanbul'un Bayrampaşa Belediyesi tarafından Sınır Tanımayan Kardeşlik başlığı altında düzenlediği iftar yemeğine ev sahipliği yapmaktadır. Asırlık çınar ağıcının da bulunduğu Dolni Voden semti meydanı 2200 kişiyi biraraya getirdi.

* * *

Etkinlik birkaç Türk televizyonu tarafından canlı olarak yayınlandı. İftardan sonra konuklar saat 22'ye kadar Ramazan ayına atfedilen dinî ve kültürel program icra ettiler.

* * *

Türkiye'nin hayırsever dernekleriyle birlikte İstanbul'un Sultangazi Belediyesi, Breznitsa köyünde verdikleri iftara ev sahipliği yaptılar. Köy meydanında düzenlenen törenli akşam yemeğine yüzlerce vatandaş

Republic of Turkey to Bulgaria, and the regional mufti of Blagoevgrad Mr. Aydan Muhammed.

* * *

The Federation of Bulgarian Emigrants and Exiles Balgoch from Bursa, Turkey, organized a dinner-iftar in Kardzhali for 1400 people. The common table hosted Muslims and Christians who had honoured the invitation of the organizers of the charity dinner. The dinner was attended by the president of the Federation Dr. Yuksel Yozkan and representatives from other emigrants' organizations, regional muftis of Kardzhali and Haskovo.

* * *

The residential area of Stolipinovo in Plovdiv was the host of a cultural-religious programme organized by the Grand Mufti's Office. A decoration in the spirit of the holy month of Ramazan was erected at the central square in the residential area where the citizens had the chance to the first time to get involved in a discussion, to ask their questions and to express their opinion and impressions on the month of Ramazan. Guests to the discussion were the deputy grand mufti Birali Myumyun and tutors from the High Islamic Institute. After the programme iftar was distributed to approximately 400 people. Such a meeting took place in the campus of the secondary religious school in Momchilgrad that was attended by the regional mufti of Kardzhali, deputy muftis of Krumovgrad and Ardino.

* * *

katıldı. İftara Türkiye Cumhuriyeti Bulgaristan Büyükelçisi Sayın Süleyman Gökçe ve Blagoevgrad Bölge Müftüsü Sayın Aydin Muhammed de katıldılar.

* * *

Balkan Göçmen Dernekleri Federasyonu Balgöç, Kırcalide 1400 kişiye iftar yemeği verdi. Yemeğe davet edilen Müslüman ve Hristiyanlar iftarda aynı sofrayı paylaştı. Yemekte, Federasyon Başkanı Dr. Yüksel Özkan, farklı sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve göçmen dernekleri, Kırcalı ve Haskovo bölge müftüleri iftarda davetliler arasındaydı.

* * *

Plovdiv'in Stolipinovo semti, Başmüftülügün düzenlediği dini ve kültürel etkinliğe ev sahipliği yaptı. Sempt meydanında Mübarek Ramazan ayı havasında bir dekor kırularak, mahalle sakinlerinin ilk defa dini konuları ele alan tartışmaya katılma, sorular sorma ve görüş belirtme ve paylaşma imkânı buldu. Tartışmaya Başmüftü Yardımcısı Birali Birali ve Yüksek İslâm Enstitüsü öğretim üyeleri katıldılar. Programdan sonra yaklaşık 400 kişiye iftar yemeği verildi. Benzer bir etkinlik Momçilgarad'daki imam Hatip oOkulunda da düzenlendi. Buradaki etkinliğe Kırcalı Bölge müftüsü ile Krumovgrad ve Ardino müftü vekilleri katıldılar.

* * *

Sofya Bölge Müftülüğü ve Müslümanlar Enkümenliği Ramazan ayı şerefine şehirde iftar yemeği organize ettiler. Müftülüğün da-

The regional mufti's office in Sofia and the Muslim board organized a distribution of dinner-iftar during Ramazan in the city. Benefactors and volunteers responded to the initiative of the denomination. More than thousand men, women, children, poor and rich, Muslims and non-Muslims, people from different ethnic groups, diplomats and ordinary citizens, shoulder to shoulder were at the traditional dinner-iftar in the central mosque in Sofia – Banya Bashi and the prayer houses in Lyulin, Botunets, Orlandovtsi and the village of Svetovrachene. That picture cannot be viewed at another time but in the month of Ramazan.

* * *

On 21 June the regional mufti's office in Pleven organized a dinner-iftar for the students of the Medical University in Pleven. The iftar was attended by 100 people.

* * *

The ambassador of the Republic of Turkey to Bulgaria His Excellence Mr. Suleyman Gokce hosted an iftar in İmaret mosque in Plovdiv. The event was honoured by the regional muftis of Kardzhali, Haskovo and Plovdiv, representatives of non-governmental organizations, journalists, businessmen and citizens.

* * *

With the cooperation of the regional mufti's office in Shumen and the Muslim board the tradition was kept on to give iftar to more than 200 people every evening in the garden of Sherif Halil Pasha Mosque. Similar-

vette hayırseverler ve gönüllüler de iştirak etti. Aynı anda Merkez Sofya Banyabaşı Camisi ve Lülin, Botunets, Orlandovtsi semtleriyle Svetovrachen köyü mesçitlerinde verilen, Müslüman ve gayrimüslümanın, kadın, erkek, çocuk, yoksul ve zenginler, çeşitli etnik gruplara mensup kimse, diplomatlar ve vatandaşlardan oluşan binden fazla insanın yer aldığı geleneksel iftar yemeğinde yan yana, omuz omuza geldiler. Böyle bir beraberlik tablosu sadece Ramazan ayında görülebilirdi.

* * *

21 Haziran'da Pleven Bölge Müftüsü, Pleven Tıp Üniversitesi öğrencileri için iftar yemeği verdi. İftara yaklaşık 100 kişi katıldı.

* * *

Bulgaristan'da görev yapan Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçi Sayın Süleyman Gökcé, Plovdiv İmaret Camisinde verilen iftara ev sahipliği yaptı. İftara, Kıraklı, Haskovo ve Plovdiv bölge müftüleri, sivil toplum kuruluşları temsilcileri, gazeteciler, işadamları ve vatandaşlar katıldı.

* * *

Şumen Bölge Müftülüğü ve Müslümanlar encümenliğinin destekleriyle Mübarek Ramazan ayı boyunca Şerif Halil Paşa Camisi avlusunda 200 kişiye iftar yemeği verme geleneği devam etti. Buna benzer iftar yemekleri, ülkemizin birçok yerleşim merkezinde de gelenek haline gelmiştir.

ly, in other places in the country that has become a tradition.

* * *

On the day of ashure during the month of Muharrem on 22 October, in front of Qadi Seyfulla Efendi (Banya Bashi) mosque in Sofia traditional dessert (ashure) was given to more than 1000 people.

* * *

22 Ekim'de, Muharrem ayında, Aşure Günü vesilesiyle Başkent Sofya'da Kadi Seyfullah Efendi (Banyabaşı) Caması önünde yaklaşık 1000 kişiye aşure ikram edildi.

Хелял сертифициране

Helal certification • Helâl gıda ve helâl sertifikası

Главно мюфтийство на Мюсюлманско изповедание е единствената институция в България, която има правомощията да издава сертификат „Хелял“ на производителите на хранителни продукти. Отчитайки високата отговорност и нарастващото търсене на хелял продукти, в Главно мюфтийство вече пета година работи петчленна комисия, която е оправомощена и одобрена с решение № 107/16.05.2016 г. на Висшия мюсюлмански съвет за регулиране на процеса за издаване на сертификат „Хелял“. Комисията съблюдава съответния продукт да бъде произведен по начин, отговарящ на всички изисквания на исламското право в тази област. През календарната 2016 г. Комисията по издаване на „Хелял“ сертификат поднови членството си в една от най-големите и авторитетни организации в света за хелял сертифициране, която се намира в Обединените арабски емирства. Тя е и единствената институция, чийто сертификат е валиден за страните от ОАЕ, Саудитска Арабия, Кувейт, Оман и други страни в региона. Главно мюфтийство в България предлага хелял сертифициране за местни производители на хранителни продукти от целия спектър, като по отношение на месните изделия се прилага диференцирана методология на сертифициране. До момента сертификат за хелял продукти са издадени на над 45 фирми производители в хранителния сектор, чиито продукти са предназначени за местния и чуждестранния пазар.

Helal certification

The Grand Mufti's Office of the Muslim denomination is the single institution in Bulgaria which is authorized to issue Helal certificate to producers of food products. Considering the high responsibility and the increasing demand of helal products now five years in row a five-member commission has been working at the Grand Mufti's Office; the commission was authorized and approved with decision No. 107/16.05.2016 by the Supreme Muslim Council to regulate the process of issuance of Helal certificates. The commission pays attention whether the respective product was produced according to all requirements of Islamic regulations in that sphere. In 2016 the commission on issuance of Helal certificates renewed its membership in one of the biggest and authoritarian organizations in the world for helal certification, which is located in the United Arabic Emirates now. It is the only institution whose certificates are valid in the countries of UAE, Saudi Arabia, Kuwait, Oman and other countries in the region. The Grand Mufti's Office in Bulgaria offers helal certification for meat producers of the whole range of food products as a different certification method is applied for meat products. Up to now more than 45 producer companies in the food sector have obtained helal certificates; their products are sold at the local and foreign markets.

Helâl gıda ve helâl sertifikası

Bulgaristan Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü, gıda ürünleri üreticilerine Helâl sertifikası veren tek kurumdur. Giderek artan Helâl gıda taleplerini ve sorumluluğunu karşılamak üzere Başmüftülüğümüzde beş yıldan bu yana, Yüksek İslâm Şurası'nın Helâl belgelendirme sürecini düzenlemesi üzere 107/16.05.2016 numaralı kararıyla yetkilendirilen ve onaylanan beş kişilik komisyonumuz çalışmaktadır.

Komisyon ilgili ürünlerin, İslâm hukukunun bütün kriterilerine uyacak şekilde üretilmesine dikkat etmektedir. 2016 yılında Helâl Belgelendirme Komisyonu, Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) bulunan dünyanın en büyük ve en güvenilir helâl belgelendirme organizasyonuna üyeliğini yeniledi. Bu organizasyonun vermiş olduğu sertifikal BAE, Suudi Arabistan, Kuveyt, Umman ve bölgedeki diğer ülkelerde geçerli olan tek sertifika kurumudur. Bulgaristan Başmüftülüğü, ülkemizdeki üreticilerin tüm gıda çeşitlerine Helâl sertifikaları vermekte olup, et ve et mamulleri aynı bir yönteme tabi tutularak belgelendirilmektedir. Bugüne kadar yerel ve dış pazarlara yönelik gıda ve gıda ürünleri üretimi sektöründenden 45 şirkete Helâl ürün sertifikası verilmiştir.

Международни форуми за хелял сертифициране

Членовете на Комисията на Мюсюлманското изповедание в България взеха участие в международен симпозиум за хелял сертифициране в Истанбул и Сакаря, Турция, където представиха правилата си за контрол и процедурите за хелял сертифициране на българските фирми.

* * *

Комисията участва и в мероприятия, организирано от Йордано-европейската бизнес асоциация (JEBA) и Изпълнителната агенция за настърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП). Комисията запозна заинтересованите страни с процедурите за издаване на сертификат „Хелял“ в България.

* * *

На 2-4 ноември 2016 г. Главно мюфтийство участва в международния форум в Република Хърватия за хелял сертифициране, с който се чества Световният ден на хелял храната. По време на форума се състоя изложение на хелял продукти от цял свят. Инициативата се проведе в партньорство с Република Турция и бе по повод 100-годишнината от признаването на исламската религия за една от официалните религии в страната. На откриването присъстваха президентът на Република Хърватия Колинда Грабар-Китарович, главният мюфтия на Хърватия Азиз Хасанович, министърът на икономиката на Турция Нихат Зейбекчи, министърът на околната среда и водите на ОАЕ Рашид бин Ахмед бин Фахд, председателят на Камарата на предприемачите в Иран Али Фазели, както и много други високопоставени държавни лица, представители на хелял организации, на религиозни организации, бизнесмени, учени от бранша на хелял индустрията от цял свят. Главно мюфтийство бе представено от членовете на Комисията за хелял сертифициране д-р Шахин Сюлейман и Бейхан Мехмед.

International forums for helal certification

Members of the commission of the Muslim denomination in Bulgaria took part in an international symposium for helal certification in Istanbul and Sakarya, Turkey where they presented the control regulations and procedures for helal certification of Bulgar-

Helâl Belgelendirme Konferansları

Bulgaristanda Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü Helâl Belgelendirme Komisyonu üyeleri, İstanbul ve Sakarya'da düzenlenen uluslararası sempozyumlara katıldı ve Bulgaristan şirkelerine helâl sertifika verme prosedürlerini ve denetimi konusunda sunum gerçekleştirdi.

ian companies.

* * *

The commission participated in an event organized by Jordan – European Business Association JEBA and the Bulgarian Small and Medium Enterprises Promotion Agency /BSMPA/. The commission presented the procedures for issuance of halal certificate in Bulgaria to the interested parties.

* * *

From 2 to 4 November 2016 the Grand Mufti's Office in Bulgaria participated in an international forum in the Republic of Croatia for Halal certification where the World Day of Halal Food was celebrated. During the forum there was an exhibition of halal products from all over the world. The initiative was implemented together with the Republic of Turkey and its was for the occasion of the 100th anniversary of the recognition of Islam as one of the official religions in the country. The opening was attended by the president of the Republic of Croatia Kolinda Grabar-Kitarovic, the Grand Mufti of Croatia Aziz Hasanovic, the Minister of Economy of Turkey Nihat Zeybekci, the Minister of Environment and Water f UAE Rashid bin Ahmed bin Fahd, the Chairman of the Chamber of Entrepreneurs in Iran Ali Fazeli, as well as many other high-standing state officials, representatives of halal organizations, of religious organizations, businessmen, scientists in the sphere of halal industry from all over the world. The Grand Mufti's Office in Bulgaria was represented by the members of the commission Dr. Shahin Syuleyman and Beyhan Mehmed.

* * *

Helâl Belgelendirme Komisyonu, Ürdün-Eropa İşadamları Birliği (JEBA) ile KOBİ'leri (Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler) Teşvik Etme Ajansı tarafından organize edilen etkinliklere de katıldı. Komisyon, ilgili taraflara Bulgaristan'da Helâl belgelendirme süreçlerini hakkında bilgi verdi.

* * *

2 ile 4 Kasım tarihleri arasında Başmüftülüğümüzün temsilcileri, Dünya Helâl Gıda Günü'nün kutlandığı Hırvatistan Cumhuriyeti'nde helâl belgelendirme uluslararası kongresine katıldılar. Kongre esnasında, tüm dünyadan helâl ürünler fuar düzenlendi. Türkiye Cumhuriyeti ile ortaklaşa gerçekleşen bu etkinlik, Hırvatistan'da İslâm'ın resmi din olarak tanımının 100. yıldönümü vesilesiyle düzenlendi. Burada Hırvatistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Kolinda Grabar-Kitanović, Hırvatistan Başmüftüsü Dr. Aziz Hasanović, Türkiye Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi, Birleşmiş Arap Emirlikleri Çevre ve Su Bakanı Raşid bin Ahmed bin Fahd, İran Girişimciler Odası Başkanı Ali Fazeli ve birçok üst düzey devlet yetkilileri, dünya genelinden dinî ve sivil toplum kuruluş temsilcileri, helâl belgelendirme kuruluşları, işadamları ve bilim adamları biraraya geldi. Bulgaristan Başmüftülüğünü Helâl Belgelendirme Komisyonu üyeleri Dr. Şahin Süleyman ve Beyhan Mehmet temsil etti.

Антимюсюлмански прояви в България – 2016

Anti-muslim acts and islamofobia in Bulgaria – 2016 • 2016 yılında
Bulgaristan'da müslüman karşıtı nefret olayları ve İslâmofobi

Антимюсюлманските прояви, езикът на омразата, престъпленията от омраза и исламофобията са актове, с които за съжаление се срещаме в нашето ежедневие, особено през последните години. Подобни действия са осъждани от всички държавни и неправителствени структури, и отделни членове на обществото, но тяхното проявление продължава силно да тревожи Мюсюлманското изповедание. Ксенофобското и антагонистично слово, с което често си служи част от политическата класа в България създава реални предпоставки тези актове да продължат. До момента в страната няма осъдени за подобен род престъпления, тъй като се класифицират в графата с дребни хулиганства.

Antimuslim acts in Bulgaria – 2016

Anti-Muslim acts, hate speech, hate crimes and Islamophobia are acts which we unfortunately face in our daily lives, especially in recent years. Such acts are condemned by all government and non-governmental organizations and individual members of society, but the Muslim denomination is worried by these acts. Xenophobic and antagonistic speech, often used by part of the political class in Bulgaria creates conditions for these acts to continue. For the time being there are not convicted of this kind of crimes in the country since they are classified as petty hooliganism.

Bulgaristan'da 2016 yılında gerçekleşen İslam karşıtı eylemler

Müslüman karşıtı eylemler, nefret söylemleri, nefret suçları ve İslamofobi, maalesef özellikle son yıllarda günlük hayatımızda yüzleştiğimiz eylemler arasında yer alıyor. Bu tür eylemler, tüm hükümet ve sivil toplum örgütleri ve toplumun bireysel üyeleri tarafından kınanmakta, ancak Müslümanlar Diyaneti bu eylemlerden büyük endişe duymaktadır. Bulgaristan'daki siyasi sınıfın bir kısmının kullandığı yabancı düşmanlığı ve muhalif söylemler, bu eylemlerin devam etmesi için koşullar meydana getirmektedir. Bunların küçük çaplı holiganlık olarak sınıflandırılması nedeniyle ülkede bu tür suçlardan hüküm giyenler mevcut değil.

АНТИМЮСЮЛМАНСКИ ПРОЯВИ В БЪЛГАРИЯ – 2016 Г.

На 18 март се проведе гражданско протест срещу молитвения дом в квартал „Люлин“ в София. Според медиите става ясно, че гражданите протестираят срещу незаконен молитвен дом и проповядване на радикален ислам в него. Те носеха плакати с надписи „Спри исламизацията, спаси България“ и пееха патриотични песни. Сред протестиращите имаше представители на крайни националистически формации и политически партии. Правеха впечатление провокативните и скандални заглавия по медиите.

Главно мюфтийство опроверга изнесената некоректна информация в медиите, свързана с молитвения дом в столичния квартал „Люлин“ и съмненията за незаконосъобразност. Молитвеният дом е регистриран в Дирекция „Вероизповедания“ към Министерски съвет и е заведен в регистрите на Столична община съгласно действащите нормативни актове още преди 3 години. Главно мюфтийство е назначило имам и следи богослужебния и проповеднически процес в месджида. Главно мюфтийство призова богомолците, посетители на молитвения дом, да не се поддават на провокативното поведение на групата граждани, подкрепяни от крайно националистически политически формации.

* * *

Председателят на Регионалния съвет на тракийските дружества от Старозагорския регион г-жа Петра Филирова Мечева в свое открыто писмо до институциите съобщи, че в България се изучава „джихад“ с учебници, написани на чист български език, и се води свещена война срещу християните. Тя призова властите да се погрижат българите мохамедани да бъдат върнати към българското им самосъзнание. Текстът съдържа невярна и подвеждаща информация, провокация и явно подстрекаване и призов към насилие. Това буди сериозни тревоги в Мюсюлманско изповедание. На 23 март 2016 г. гражданинът Али Качан от град Крън, област Стара Загора, подаде сигнал в Районна прокуратура – гр. Казанлък, и Районна прокуратура – гр. Стара Загора, за случая. Районната прокуратура издаде постановление за отказ да се образува досъдебно производство на 15.06.2016 г.

* * *

През месец юни външната фасада на джамията в Ямбол беше осквернена със заплашителни думи.

* * *

На 9 август 2016 г. неизвестни извършители оскверниха превозното средство за по-

гребения (катафалка) на Районно мюфтийство – Плевен. Беше подаден сигнал, след което имаше разследване с неуспешен край.

* * *

По време на мюсюлманските празници между 12 и 15 септември 2016 г. външната стена на Главно мюфтийство в София, ул. „Братя Миладинови“ 27, бе изрисувана с националистически символи и заканителни квалификации.

* * *

В началото на октомври 2016 г. неизвестни лица поругаха „Куршум джамия“ в град Карлово. Над входната врата бе изписан нецензурният надпис „Fuck all“. Джамията е паметник на културата на България. За случая бяха информирани органите на реда. Този вандалски акт бе поредната гавра с религиозните чувства на мюсюлманското малцинство в страната.

* * *

Оскверниха джамията в с. Медовец, общ. Дългопол, обл. Варна. Сутринта на 4 ноември 2016 г. местни мюсюлмани са забелязали надпис на стената „Смърт турци“ и зачакана свинска глава на дърво до входа.

* * *

С осърбителни надписи осъмна в изборния ден за президент на страната на 6 ноември джамията в Плевен. Неизвестни бяха написали през нощта преди изборите върху една от стените на джамията в Плевен „Allah is a pig – Аллах е свиня“. Районното мюфтийство подаде сигнал в полицията. Това бе поредният антимюсюлмански акт срещу джамията в града.

* * *

На 21 октомври националистите в София, Варна, Ямбол и други градове в страната протестираха срещу бежанците и недостатъчните мерки от страна наластите за спрavяне с нелегалната миграция. По време на протеста в София, организиран от „Национална съпротива“, националистите скандираха срещу турците и мюсюлманите: „Аллах пратете на въжето“, „Смърт на турците“ и други обидни исламофобски и расистки квалификации, както и лозунги като „Дедите ни изпълниха дълга си! Сега е наш ред!“ с изображения, които описват битка между турци и българи в миналото. Този лозунг е използван и по време на протестите срещу бежанците на 19 ноември в София.

* * *

На 21 октомври 2016 г. по време на антибежански протести във Варна един от протес-

тиращите заявява, че джамиите в страната са пълни с оръжия и има доказателства за това. Новината беше публикувана във в. „Флагман“ и предаването „Тази сутрин“ на БТВ на 21 октомври 2016 г. Едно от официалните искания на протестите, организирани от движение „Национална съпротива“ на 7 и 21 октомври 2016 г. в София и страната, бе да се обискират всички джамии в страната, защото били „складове за оръжия“. Тези неверни, провокативни и безответворни твърдения имат потенциала да нарушат спокойствието и мира в държавата и да стреснат не само немюсюлманите, но и самите мюсюлмани. Мюсюлманско изповедание изрази беспокойство си от изказването и случващото се, което подлага на опасност спокойствието и мирното съжителство в страната. Това е провокация, която обслужва политически интереси и е жертване на религиозно-етническия мир в името на нечисти политически цели.

* * *

В интервю за в. „Труд“ на 1 ноември 2016 г. г-н Мохд Аббуаси, директор на Центъра за близкоизточни изследвания в София, твърди, че 15 имами на Главно мюфтийство, завършили в чужбина, проповядват чужди на България идеологии и че има голема концентрация на уахабити в редица градове като Велинград, Кърджали, Гоце Делчев, Смолян. Г-н Аббуаси твърди, че проповядването на радикален ислам е политика на Главно мюфтийство и продължава с думите: „...забелязваме, че в редиците на Главното мюфтийство, което трябва да бъде лице на умерения и традиционен ислам, има привърженици на „Мюсюлмански братя“, уахабити и салафити, изповядващи именно радикален ислам“. Главно мюфтийство изрази своето беспокойство от провокативните и неверни изказвания на Мохд Аббуаси и подаде сигнал в съответните институции. Този случай видимо търси провокация, това е политическо послание и обслужва интересите на недоброжелателни политики и техните привърженици. Подобно поведение е продукт, а и източник на видимо подбудителство към престъпни деяния с исламофобски и дискриминационен мотив. Този род изказвания опетняват до-брото име на Изповеданието и мюсюлманската общност в страната.

* * *

Мюсюлманско изповедание изпрати сигнал за всички случаи до съответните институции и настоява за тяхното разследване.

ANTI-MUSLIM ACTS AND ISLAMOPHOBIA IN BULGARIA – 2016

On 18 March a civil protest was held against the Muslim prayer house in Lyulin residential area in Sofia. Obviously from the media the citizens protested against an illegal prayer house and the preaching radical Islam in it. They were carrying posters with slogans as "Stop the Islamization, Save Bulgaria" and were chanting patriotic songs. Representatives of extreme nationalistic formations and political parties were spotted among the protesters. The provocative and scandalous headlines in the media were eye-catching. **The Grand Mufti's Office denied the presented incorrect information in the media related to the the prayer house in Lyulin residential area and the suspicion about illegality. The prayer house was registered in the Department of Religions at the Council of Ministers and was written in the registries of the Sofia Municipalities in conformity with the valid legislation three years ago; the Grand Mufti's Office had appointed an imam there and had been monitoring the sermons and preaching in the prayer house.** The Grand Mufti's Office appealed to the worshippers visiting the prayer house not to succumb to the provocative behavior of a group of citizens supported by extreme nationalistic political formations.

* * *

The Chairwoman of the Regional Association of the Thracian Unions in the Stara Za-

2016 YILINDA BULGARIstan'DA MÜSLÜMAN KARŞITI NEFRET OLAYLARI VE İSLÂMOPOBİ

18 Mart tarihinde Sofyan'ın Lülin semtinde bulunan mescite karşı protesto eylemleri gerçekleştirildi. Medyalarda bu protesto, yasası ibadet evine ve burada radikal İslâm öğretileri karşıtı bir protesto olarak yansıtıldı. Protesotular "İslâmlaştırmayı durdur, Bulgaristanı kurtar!" sloganı yazılı pankartlar açtılar. Protestocular arasında aşırı milliyetçi örgüt ve siyasi parti temsilcilerinin de bulunduğu görüldü. Medyalarda kıskırtıcı ve skandal başlıklar dikkati çekiyordu. Başmüftülüğümüz, Lülin'deki mescidle ilgili medyalardaki yasa dışı haberlerini yalanladı. Söz konusu ibadethane Bakanlar Kurulu Diyanet Dairesi silsilinde kayıtlı olup daha 3 yıl önce yasala- rı uygun olarak Sofya Büyükşehir Belediyesinde kaydı bulunmaktadır. Başmüftülük adı geçen mescide imam tayin etmiş olup, mescidde okunan hutbeleri ve yapılan va- azları takip etmektedir. Başmüftülüğümüz bu ibadet evini ziyaret eden Müslümanlara, aşırı milliyetçi örgüt ve siyasi partiler tara- findan desteklenen bir grup kimsenin kiş- kırtıcı tutumlarına yanıt vermeme çağrısında bulunmuştur.

* * *

Stara Zagora Trakya Dernekleri Bölgesel Konseyi Başkanı Petra Filipova Meçeva, devlet kurumlarına gönderdiği açık mektubunda Bulgaristan'da Bulgarca yazılmış ders kitaplarında "cihad" öğretildiğini ve Hristiyanlara karşı savaş yürütüldüğünü belirtmiştir. Meçeva daha, devlet adamları-

gora Region Mrs. Petra Filipova Mecheva, in her open letter to the institutions, stated that "jihad" had been studied in Bulgaria with textbooks written in pure Bulgarian language and a crusade had been carried out against Christians. The text of the letter contained false and misleading information, provocation and apparent instigation and appeal to violence. All that seriously worried the Muslim denomination. On 23 March 2016 the citizen Ali Kachan from the town of Kran, Stara Zagora region informed the regional prosecutor's office in Kazanlak and the regional prosecutor's office in Stara Zagora about the case. The regional prosecutor's office issued a decree for the refusal to start a preliminary proceeding on 15.06.2016.

* * *

In June the facade of the mosque in Yambol was violated with threatening words.

On 9 August 2016 unknown people desecrated the hearse of the Regional Mufti's Office in Pleven Police was informed about it, hence an investigation was carried out but to no avail.

* * *

During the Muslim holiday from 12 to 15 September 2016 the wall of the Grand Mufti's Office, 27 Bryatya Miladinovi st., was painted with nationalistic symbols and threats.

* * *

At the beginning of October 2016 unknown people profaned Kurshum Mosque in Kar-

na Bulgar Müslümanlarının yeniden Bulgar bilincine döndürülmeleri çağrısında bulunmakta. Yanlıltıcı bilgiler içeren ve kışkırtıcı usulple yazılan mektup, Müslümanlara yönelik açıkça bir baskı çağrısında bulunmaktadır. Bu durum Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğünü son derece kaygılandırmaktadır. 23 Mart 2016 tarihinde Stara Zagora ili Krin şehrinden Ali Kaçan, Kazanlık ve Stara Zagora Bölge Savcılara bu duruma ilgili suç duyurusunda bulunmuştur. Bunu akabinde, Bölge Savcılığı 15 Haziran 2016 tarihli kararı ile soruşturma açmayı reddetmiştir.

* * *

Haziran ayında Yambol camisi dış cephesine tehdit unsurları içeren sözler yazılmıştır.

* * *

9 Ağustos 2016 tarihinde kimliği bilinmeyen şahıslar Pleven Bölge Müftülüğü'nün cenaze nakil aracına hakaret içerikli yazılar yazdı. Olay Polise ihbar edilmiş, ancak soruşturmadan sonuç alınamamıştır.

* * *

12 ile 15 Eylül 2016 tarihleri arasında Kurban Bayramı esnasında Sofya, Bratya Miladinovi sok. No 27 adresinde bulunan Bulgaristan Müslümanlar Diyaneti Başmüftülügü genel merkez binası duvarına milliyetçi semboller ve tehdit içerikli sözler yazıldı.

* * *

2016 yılı Ekim ayı başlarında kimliği belirsiz şahıslar Karlovo şehrindeki Kurşunlu Ca-

lovo. The uncensored inscription "Fuck all" was written above the entrance door. The mosque is a cultural monument of Bulgaria. The police authorities were informed about the case. That act of vandalism was another outrage against the religious ideas of the Muslim minority in Bulgaria.

* * *

The mosque in Medovets village, Dalgopol Municipality, Varna Region, was violated. In the morning of 4 November 2016 the local Muslims spotted the inscription "Death Turks" on the wall and a pig's head hanging from a tree near the entrance

* * *

The mosque in Pleven dawned on the day of the presidential election in Bulgaria on 6 November with offensive inscriptions. Unknown people wrote on one of the walls of the mosque "Allah is a pig". It was another anti-Muslim act against the mosque in the town.

* * *

On 21 October extreme nationalistic formation and football fans in Sofia, Varna, Yambol and other towns in Bulgaria protested against the refugees and the insufficient measures taken by the authorities to deal with illegal migration. During the protest in Sofia organized by "Natsionalna Saprotiva /National Resistance/" the nationalists chanted slogans against the Turkish and Muslims as "Send Allah to the Gallows", "Death to Turks" and other offensive Islamophobic and racist qualifications; they raised a poster reading "Our ancestors

mi duvarına hakaret içerikli sözlerle yazdılar. Giriş kapısına "Fuck all" küfür ifadesi yazıldı. Bu cami Bulgaristan'nın kültür abideleri listesinde yer almaktadır. Olayla ilgili kurumlara bildirildi. Bu vandalizm, ülkedeki Müslüman azınlığının dinî duygularıyla alay etmenin bir örneği idi.

* * *

Varna ilinin Dilgopol ilçesine bağlı Medovets köyü camisine da küfür içerikli sözler yazıldı. 4 Kasım 2016 sabahı Müslümanlar cami duvarına "Smirt na turtsite!" (Türklere ölüm!) sözleri yazdığını ve giriş kapısına yakın bir ağaca domuz kafası asıldığı görüldüler.

* * *

Ülkemizde cumhurbaşkanı seçimleri yapılacak 6 Kasım günü Pleven camisine hakaret dolu sözler yazıldı. Kimliği tespit edilemeyen şahıslar tarafından Pleven camisi duvarlarına "Allah is pig" sözleri yazılmıştır. Bölge Müftülüğü olayla ilgili polise ihbara bulundu. Bu olay şehirdeki camiye karşı sıkça yapılan saldırılardan sadece bir tanesiydi.

* * *

21 Ekim'de Sofya, Varna, Yambol ve ülkemizin diğer şehirlerindeki milliyetçiler, mültecilere karşı ve devletin illegal göçle ilgili yetersiz kaldığı gerekçesiyle protestolar düzenledi. Sofya'da Ulusal Direniş Hareketi tarafından düzenlenen protesto esnasında milliyetçiler "Allah'ı ipte sallandırın!", "Türklere ölüm!" gibi Türk ve Müslüman karşıtı sloganlar attılar; tarihte Türkler

did their duty! Now it is our turn!" together with depictions describing epic battles between Turks and Bulgarians in the past. That slogan was used during the protest against the refugees on 19 November in Sofia, too.

* * *

On 21 October 2016 during the anti-refugees protest in Varna one of the protesters stated that weapons had been stored in the mosques in Bulgaria and there was proof for that. The news about this statement was published on 21 October 2016 in the Flagman newspaper and television BTV in Tazi Sutrin programme. One of the official request of the protests organized by Natsionalna Saprotiva on 7 and 21 October 2016 in Sofia and in the country was to search all mosques in Bulgaria because they were "storages for weaponry". Those false, provocative and irresponsible allegations had the potential to jeopardize the peace and good co-existence in Bulgaria and to scare not only non-Muslims, but Muslims, too. The Muslim Denomination expressed its worries about such allegations and what was happening, which jeopardized the peace and good co-existence in Bulgaria. It is a provocation that serves political interests and a threat to the religious-ethnic peace in the name of shady political objectives.

* * *

In an interview for Trud newspaper on 01.11.2016 Mr.Mohd Abbuasi, the Director of the Centre for Middle East Research

ile Bulgarlar arasında geçen savaşları yanıtlan resimli ve "Atalarımız borcunu ödedi. Sıra bizde!" yazılı pankartlar açıldı. Aynı pankart 19 Kasım'da Sofya'da yine mültecilere karşı düzenlenen protestolarda da kullanıldı.

* * *

21 Ekim 2016 tarihinde Varna'da mültecilere karşı düzenlenen protestolar sırasında, protestoculardan birisi ülkemizdeki camilerin silâh dolu olduğunu ve bunu ispat edecek delilleri bulunduğu beyan etmiştir. Bu haber Flagman gazetesinde basılmış ve BTV'nin 21 Ekim 2016 tarihinde Tazi Sutrin (Bu Sabah) programında yayınlanmıştır. 7 ile 21 Ekim'de mülteci karşıtı protestolar düzenleyen Natsionalna Sıproativa (Ulusal Direniş) Hareketi'nin hükümete göndermiş olduğu resmi talepte, ülkedeki camilerin "silah deposu ve cephanelik" olduğu gerekçesiyle hepsinin aranmasını istediler. Bu gerçek dışı, kişkirtıcı ve sorumsuz iddialar ülkeyi huzur ve barışı tehdit edecek niteliktir ve sadece gayrimüslimleri değil, Müslümanları da korkutmaktadır. Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü, ülkede hakim olan huzurlu ve barışçıl ortak yaşamı tehdit eden bu olaylardan duyduğu rahatsızlığı ve kaygılarını ifade etti. Bu provokasyon, siyasi çıkarlara hizmet etmekte olup art niyetli siyasi amaçlar uğrunda var olan din ve etnik barışı kurban etmektedir.

* * *

1 Kasım 2016 tarihinde Trud gazetesiinin Yakındogu Araştırmaları Merkezi müdürü Mohd Abbuasi ile yapmış olduğu söyleşi-

in Sofia, claimed that 15 imams of the Grand Mufti's Office who studied abroad were preaching ideologies new to Bulgaria and that there was a big concentration of wahabis in lots of towns as Velingrad, Kardzhali, Gotse Delchev, Smolyan. Mr. Abbuasi stated that the preaching of radical Islam was the policy of the Grand Mufti's Office and spoke on: "... we have noticed that in the Grand Mufti's Office, which should be the embodiment of moderate and traditional Islam, there are supporters of "Muslim Brothers", wahabits ana salafits that profess namely radical Islam". The Grand Mufti's Office was worried from the provocative and incorrect allegations by Mohd Abbuasi; it informed the respective institutions about it. That case obviously was looking for some provocation and was in favour of the interests of unfriendly policies and their supporters. Such conduct was not only a product but also a source of apparent instigation to criminal deeds of Islamophobic and discriminative motives. Such allegations stained the good name of the denomination and the Muslim community in Bulgaria

* * *

At the night of 9 to 10 December 2016 the mosque in Silistra was attacked by unknown people. 7 fire bombs – molotov cocktails were thrown at the mosque. The bombs hit the façade of the shrine. The Ministry of Interior in Silistra was informed about it.

* * *

de, Başmüftülüğümüzün yurt dışında öğrenim görmüş 15 imamının Bulgaristan'a yabancı ideolojiler telkin ettiklerini ve Velingrad, Kircali, Götse Delçev, Smolyan gibi şehirlerde birçok vahhabinin bulunduğuunu belirtmiştir. Abbuasi, Başmüftülüğümüzün siyaseti radikal İslâm'ı yayma olduğunu belirterek sözlerine şöyle devam etmiştir: "Bizde ilimi ve geleneksel İslâm'ın temsilcisi olması gereken Başmüftülük savlarında asıl radikal İslâm'a hizmet eden Müslüman Kardeşler, vahhabiler ve selefiler taraftarları bulunmakta olduğu gözlemlenmektedir." Başmüftülük, Mohd Abbuasi'nin bu provatatif ve gerçek dışı sözlerinden duyduğu rahatsızlığı ifade etmiş ve ilgili kurumlara bildirmiştir. Göründüğü üzere bu olay, siyasi bir mesaj olup kötü niyetli bir siyasete ve taraftarlarına hizmet etmektedir. Böyle bir tutum, İslâm düşmanlığı ve ayrımcılık içeren söylem ve kıskırtmanın eseri ve kaynağıdır. Bu tür söylemlerin memleketimizde Müslümanlar Diyaneti ve topluluğunun temiz adını kirletmektedir.

* * *

Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü, yukarıda sözedilen bütün olaylar hakkında ilgili kurumlara suç duyurusunda bulunmuş ve araştırmalarını talep etmiştir.

Главен мюфтия ● Grand Mufti ● Bulgaristan Başmüftüsü

The Muslim Denomination informed the respective institutions in writing about all the cases and insisted on their investigation

Декларации

Declaratins of the muslim denomination • Müslümanlar Diyaneti'nin bildirileri

Главно мюфтийство, отчитайки своята незаменима обществена функция и балансър в обществените отношения, не веднъж е заявявало своето мнение по обществено значими събития и проблеми.

Многократно институцията е фокусирала вниманието на държавните ръководители и широката общественост върху проблеми, чийто отложени във времето решения биха довели до дисбаланс в отношенията на различни структурни единици на цялото българско общество.

Не са рядкост и случаите, в които Главно мюфтийство се е произнасяло и по международни въпроси, касаещи световния мир и разбирателство.

Declarations of the muslim denomination

Grand Mufti's Office, considering its irreplaceable social function and balancer in social relations, has repeatedly stated its opinion on socially significant events and issues.

The institution has repeatedly focused the attention of state leaders and the public on issues whose postponed solutions would lead to an imbalance in the relationships of the different structural units of the entire Bulgarian society.

Grand Mufti's Office has also expressed its views on international issues concerning world peace and understanding.

Müslümanlar Diyaneti'nin bildirileri

Başmüftülük, toplumsal ilişkilerdeki eşsiz toplumsal fonksiyonunu ve dengeleyici rolünü dikkate alarak, sosyal öneme sahip olaylar ve sorunlar hakkında defalarca görüşlerini dile getirmiştir.

Başmüftülük kurumu, devlet liderlerinin ve toplumun dikkatini, çözümlerinin ertelenmesi nedeniyle tüm Bulgar toplumunun farklı yapısal birimlerinin ilişkilerinde dengesizliğe yol açabilecek sorunlar üzerine çekmiştir.

Başmüftülük, aynı zamanda dünya barışı ve uzlaşısı ile ilgili uluslararası konularda da fikirlerini dile getirmiştir.

**Декларация на Висшия мюсюлмански съвет
на Мюсюлманско изповедание в Република България
от 11.01.2016 г.**

Ние, членовете на Висшия мюсюлмански съвет (ВМС), пряко избрани от представителите (делегатите) на мюсюлманската общност в Република България на проведена на 12 февруари 2011 г. Национална мюсюлманска конференция и действащи в качеството си на централен колективен ръководен орган на Мюсюлманско изповедание (МИ) в Република България, заявяваме, че:

На 12 февруари 2016 г. приключва мандатът на избраните централни ръководни органи на Мюсюлманско изповедание в лицето на Висшия мюсюлмански съвет, главния мюфтия и председателя на ВМС, които в рамките на 5 години изпълняваха своите задължения, вменени им от Устава на Мюсюлманско изповедание, съобразно волята на мюсюлманската общност и действащите законодателни актове в Република България.

Мюсюлманско изповедание високо цени и държи на законообразността на своите решения и действия и строго съблюдава за тяхната прозрачност и висока обществена оценка. Затова на свое редовно заседание, проведено на 13 декември 2015 г., взе решение за свикване на редовна Национална мюсюлманска конференция (РНМК) на 24 януари 2016 година. Това решение на ВМС е естествен израз на волята на ръководствата на мюсюлманските настоятелства в цялата страна. Те ясно и категорично заявиха своето желание пред ВМС с подписка за свикване на Национална мюсюлманска конференция в определеното време.

В изпълнение на волята на мюсюлманската общност и ВМС бяха определени комисии по организацията на РНМК. За тази цел решенията на ВМС своевременно бяха оповестени в два национални ежедневника, сайта на МИ, районните мюфтийства и мюсюлманските настоятелства, чрез медиите бе информирана и широката общественост. В тази връзка бяха изпратени покани на висши държавници, дипломати, общественици, представители на неправителствения сектор и международни наблюдатели.

В изпълнение на волята на мюсюлманската общност и решенията на ВМС в края на месец декември 2015 г. и началото на месец януари 2016 г. бяха свикани Общи събрания (ОС) на мюсюлманите по населени места. ОС предварително бяха надлежно обявени в определените за целта места – джамии и други обществени места. В съответствие с определените дати и дневен ред до момента са проведени над 1200 ОС, на които са избрани делегати за участие в РНМК на 24 януари 2016 г., която ще се състои в Зала 1 на Националния дворец на културата в София – от 10:30 часа.

Делегатите разполагат с пълни правомощия да представляват мюсюлманите на най-висшия форум и да упражнят своето право на изповедание чрез свободен избор – за промени в устава, определяне на централни ръководни органи, както и да изложат проблемите на мюсюлманската общност и да направят предложения за тяхното решаване.

Членовете на ВМС изразяват своята категорична воля за ползотворното противане на РНМК, която ще вземе най-правилните решения за развитието на религиозния живот на мюсюлманите в България. В тази връзка приканваме всички делегати и представители на мюсюлманската общност да участват активно във вземането на решенията, както и да заявят своите кандидатури за централните ръководни органи. Надяваме се, че средствата за масова информация ще информират обективно българската общественост за реда и противането на най-висшия форум на мюсюлманите в България.

В период на усиlena подготовка за РНМК, с оглед на активните политически процеси и неправомерната намеса на името на Мюсюлманско изповедание и неговите ръководни органи в тях, сме длъжни да опровергаем внушенията, че Мюсюлманско изповедание има отношение към случващото се в сферата на политиката.

В качеството си на легитимен и официален представител на исламската религия и на мюсюлманите в Република България МИ е деполитизирана религиозна организация, имаша свой собствен дневен ред и ареал на действие. Основни цели на Изповеданието са: качествена организация на религиозно-просветния живот на мюсюлманите в страната, осигуряване свободата на съвестта и убежденията, съблюдаване правата и свободите на гражданите и степента, в която ги прилагат.

Религията е висша форма на общение с Всевишния и в този смисъл тя не диференцира последователите си по какъвто и да било признак. Религиозните убеждения са сакрална част от същността и битието на человека, което не позволява те да бъдат подменяни от преходни философии и доктрини. Естествено качество на религията е да обединява, облагородява и сплотява хората.

Мюсюлманско изповедание е авторитетна институция, поставяща открито приоритетите и проблемите на мюсюлманите в страната като: необходимостта от акредитирано висше учебно заведение за качествено образование на религиозни кадри в страната; законосъобразните искания на мюсюлманската общност за връщане на завещаните от дедите им култово-религиозни храмове, изнети по време на комунистическия режим; навременната превенция на евентуални злонамерени и радикални влияния; ефективно и прозрачно управление на религиозните дела и тяхното представяне на разбираем език на общността.

Ние смятаме, че проблемите на мюсюлманската общност биха се решили благодарение на далновидна политика, основана на европейските ценности и демократичните порядки. Единствено тогава бихме могли да заявим, че се чувстваме истински европейски граждани на България.

Свободните артикулации и внушения в общественото пространство по отношение на Мюсюлманско изповедание създават недействителен образ на институцията, който ние ясно и категорично опровергаваме с гореизложеното. Не приемаме обвиненията, че МИ е функция на една или друга политическа сила и категорично се противопоставяме на опитите да ни бъдат внушени функциите на политическо инженерство.

**Declaration of the Supreme Muslim Council
to the Muslim denomination in the Republic of Bulgaria
on 11.01.2016**

We, the members of the Supreme Muslim Council /SMC/, directly elected by the representatives (delegates) of the Muslim community in the Republic of Bulgaria at the National Muslim Conference held on 12 February 2011 and acting in the capacity of a central collective management body of the Muslim denomination (MD) in the Republic of Bulgaria, state that:

On 12 February 2016 the mandate of the elected central management bodies of the Muslim denomination in the person of the Supreme Muslim Council, grand mufti and chairman of SMC finishes; in the last 5 years they have performed their duties imposed on them by the Statutes of the Muslim denomination in accordance with the will of the Muslim community and the legislative regulations valid in the Republic of Bulgaria.

The Muslim denomination highly values and prizes the legality of its decision and actions and strictly observes their transparency and high public appraisal. Therefore, at its regular session on 13 December 2015 decided to summon a regular national Muslim conference (RNMC) on 24 January 2016. That decision of SMC is a natural expression of the will of the management of the Muslim boards in Bulgaria. They clearly and explicitly stated their desire before SMC under the form of a signature list to summon a national Muslim conference at the specified time.

For the execution of the will of the Muslim community and SMC commission was appointed for the organization of RNMC. Therefore the decisions of SMC were duly published in two national daily papers, the site of MD, regional mufti's offices and Muslim board, the

broad public was informed through the media. Invitations were sent to high-standing statesmen, diplomats, public figures, representatives of non-governmental sector and international observers.

For the execution of the will of the Muslim community and the decisions of SMC at the end of December 2015 and the beginning of January 2016 General Meetings (GM) were held for Muslims in villages and towns. GM was duly announced in the designated places – mosques and other public places. In accordance with the fixed dates and agenda more than 1200 GM were held and delegates were elected in them to participate at RNMC on 24 January 2016 which took place in Hall 1 at the National Palace of Culture in Sofia, 10:30 am.

The delegates have full authority to represent the Muslims at the highest forum and to exercise their right of religion through a free choice – changes in the statutes, selection of central management bodies, and to speak up the problems of the Muslim community and to submit proposals for their solution.

The members of SMC express their explicit will for the beneficial course of RNMC that will take the best decisions for the development of the religious life of the Muslims in Bulgaria. Therefore, we call to all delegates and representatives of the Muslim community to participate actively in taking decisions and to submit their application to the central management bodies. We hope that the mass media will objectively inform the Bulgaria society about the procedure and course of the highest forum of the Muslim in Bulgaria.

In the period of hectic preparation for RNM, considering the active political processes and adversely putting the name of the Muslim denomination and its management in them, we are obliged to deny the implications that the Muslim denomination have anything to do with what has been happening in the sphere of policy.

In its capacity of a legitimate and official representative of Islamic religion and of the Muslims in the Republic of Bulgaria, MD is a depolitized religious organization that has its own agenda and area of action. The main objectives of the denomination are: quality organization of the religious-cultural life of the Muslims in the country, provision of freedom of consciousness and beliefs, observance of the rights and freedom of citizens and the extent they have been applied.

Religion is a sublime form of aspiration to the Almighty and in this sense it does not differentiate its followers under any criterion. Religious beliefs are sacral part of the life of a person which does not allow them to be replaced by transitional philosophies and doctrines. A natural feature of a religion is that it unites, ennobles and unifies people.

The Muslim denomination is an institution that openly presents the priorities and problems of the Muslims in the country as: the need of having accredited university for quali-

ty education of religious staff in Bulgaria; legal requests of the Muslim community to get back religious temples bequeathed by our ancestors but taken away during the communist regime; timely prevention of potential malicious and radical trends; effective and transparent management of religious deeds and their presentation in an intelligible language to the community.

We consider that the problem of the Muslim community would be sorted out thank to clear-sighted policy based on the European values and democratic foundations. Only then we would be able to say that we feel like genuine European citizens of Bulgaria.

Free articulation and implications in the society regarding the Muslim denomination create an unreal image to the institution, which we clearly and definitely deny herein. We do no accept the accusations that MD is a function of one or another political force and we decidedly oppose to the attempts to imply the functions of a political engineering on us.

Yüksek İslâm Şûrası'nın 11 Ocak 2016 tarihli Beyanatı

12 Şubat 2011 tarihinde yapılan Ulusal Müslümanlar Kongresine katılan Bulgaristan Cumhuriyeti Müslüman topluluğunun temsilcileri tarafından doğrudan seçilen ve Bulgaristan Cumhuriyeti Müslümanlar Diyaneti'nin merkez kollektif yönetim organı sıfatındaki bizler aşağıdaki beyanatta bulunuyoruz:

12 Şubat 2016 tarihinde Yüksek İslâm Şûrası şahsında Müslümanlar Diyaneti'nin merkez yönetim organlarının, Başmüftünün ve Yüksek İslâm Şûrası Başkanının görev süresi tamamlanmıştır. Onlar, Bulgaristan Cumhuriyetinde Müslüman topluluğunun iradesi ve yürürlükteki yasalar mucibince beş yıl boyunca Müslümanlar Diyaneti Tüzüğü tarafından atfedilen görevlerini icra etmişlerdir.

Muslimanlar Diyaneti, aldığı kararların yasalara uygun olmasında son derece ısrarlı olup onların şeffaf olmaları ve toplum tarafından kabul görmelerini gözetmektedir.

Bu nedenle 13 Aralık 2015 tarihinde gerçekleştirdiği oturumunda, 24 Ocak 2016 tarihinde Ulusal Müslümanlar Kongresinin (UMK) düzenlenmesi kararını almıştır. Yüksek İslâm Şûrası'nın (YİŞ) bu kararı, ülke genelindeki tüm cami encümenlikleri istememin tabii bir ifadesidir. Encümenliklerimiz, YİŞ'in belirlenen tarihte Ulusal Müslümanlar Kongresini düzenlenmesi isteklerini imzlarıyla kesin ve açık bir şekilde beyan etmişlerdir.

Musliman topluluğunun ve YİŞ'in istemi üzere OUMK'yi organize edecek komisyonlar tayin

edildi. Bu amaçla YİŞ kararları vaktince iki ayrı ulusal gazetede ve Müslümanlar Diyaneti'nin (MD) internet sayfasında yayınlanmış oldu. Bölge müftülükleri, cami encümenlikleri, medya aracılığıyla geniş kamuoyuna da duyurulmuştur. Bununla ilgili olarak devlet yöneticilerine, diplomatlara, aydınlarla, sivil kuruluş temsilcilerine ve uluslararası gözlemcilere davetipler gönderilmiştir.

Müslüman topluluğun istemi ve YİŞ kararlarının yerine getirilmesi amacıyla 2015 yılı Aralık ayı sonunda ve 2016 yılının Ocak ayı başlarında yerleşim yerlerine göre Müslüman genel kurullar düzenlendi. Genel kurullar bu maksatla belirlenen yerlerde – camilerde ve toplantı salonlarında, önceden gereğince ilân edilerek gerçekleştirilmişlerdir. Belirlenen tarihlerle ve gündemlere göre 1200 genel kurul topantısı yapılmış ve 24 Ocak 2016 tarihinde Sofya'da Ulusal Kültür Sarayının 1. salonunda, saat 10.50'de gerçekleşcek Olağan Müslüman Kongresi'ne katılacak delegeler seçilmiştir.

Delegeler, Müslüman Diyaneti'nin en üst düzey organı olan Olağan Müslüman Kongresi'nde toplumu temsil etme, tüzükte değişiklikler önerme, merkez yönetim organlarını belirleme, Müslüman toplumunun problemlerini bildirme ve onların çözümü için tekliflerde bulunma yetkisine ve özgür bir şekilde seçme ve seçilme yetkisine sahiptir. YİŞ üyeleri, Bulgaristan'da Müslümanların dinî hayatının daha iyi bir noktaya gelmesi için en doğru kararların alınacağı OMK'nin verimli bir şekilde geçmesi yönünde kesin istemlerini belirtmektedirler. Bununla ilgili olarak, bütün delegeleri ve Müslüman topluluğu temsilcilerini kararların alınmasına faal olarak katılmaya ve merkez yönetim organlarına kendi adaylarını göstermeye davet etmekteyiz. Bu hususta Bulgaristan Müslümanları Diyaneti'nin bu en yüksek düzeydeki organının toplantısında alınan kararlar ve prosedürlere ilişkin takibi ve çıkan haberlerin Bulgaristan kamuoyunda objektif olarak yansıtılacağını ümit ediyoruz.

OMK'nin hazırlık aşamasında Müslümanlar Diyaneti'nin ve yönetminin faal bir şekilde gelişen siyasi süreçlerde haksız yere yapılan müdahalelere, olup bilenlerle ilgisi varmış gibi telkinlerin doğru olmadığını ifade ediyoruz.

Bulgaristan Cumhuriyeti'nde İslâm'ın ve Müslümanların tanınmış resmi temsilcisi olarak Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüüğü, siyaset dışı dini bir kurum olup kendi gündemi ve çalışma sahası vardır. Müslüman Diyaneti'nin temel amaçları şunlardır: Ülkemizde Müslümanların din ve eğitim hayatını kaliteli bir şekilde örgütlemek, vicdan ve düşunce özgürlüğünü garantilemek, vatandaşların hak ve özgürlüklerini savunmak ve bunların korunmasını ve uygulanması derecesini gözetlemektir. Din, Yüce Allah ile en üst düzey iletişim şekli olduğundan, O, kendisine inananları herhangi bir özelliğe veya sıfata göre ayırmamaktadır.

Dini inançlar, insanın kimliği ve hayatının kutsal bir parçası olmasından dolayı, yerini geçici felsefeler ve doktrinlere bırakılmasına izin vermemektedir. Dinin doğal mahiyeti onun birleştirici olması, insanları ıslah ederek yakınlaştırmaktadır.

Müslümanlar Diyaneti ülkemizde Müslümanların öncelikli ihtiyaçlarını ve sorunlarını açık bir şekilde ortaya koyan saygın bir kurumdur. Bu ihtiyaçlar ve sorunların bazıları şunlardır: Ülkemizde kaliteli din adamlarının yetiştirilmesi için yüksek öğretim kurumunun teskil olması; Müslüman topluluğunun atalarımızdan vasiyet edilmiş ve Komünizm rejimi döneminde ellerimizden alınmış dinî mabetlerimizin iade edilmesi yolundaki yasal talepleri; muhtemel kötü niyetli ve radikal etkilerin vakitince önüne geçilmesi; dinî faaliyetlerin etkin ve şeffaf yönetimi ve bunların topluma anlaşıılır bir dille açıklanması vs.

Müslüman toplumunun sorunları, Avrupa değerleri ve demokratik bir nizam temelinde çözülebileceği görüşündeyiz. Ancak ve ancak bu şekilde kendimizi Bulgaristan'ın Avrupalı vatandaşları olarak hissettimizi söyleyebileceğiz.

Müslümanlar Diyaneti hakkında kamuoyunda gelişigüzel söylemler ve telkinler, kurum hakkında gerçek dışı bir imaj oluşturmaktadır ve biz bunu yukarıda yaptığımız beyanatla kesin olarak yalanlıyoruz. Biz, Müslümanlar Diyaneti'nin bir veya başka siyasi gücün uzantısı olduğu suçlamalarını asla kabul etmiyor, herhangi bir siyasi oluşumun fonksiyonu olduğu telkinlerine ve söylemlerine kesinlikle karşı çıkyoruz.

ДЕКЛАРАЦИЯ

на Главно мюфтийство на Мюсюлманско изповедание в Република България по повод активната кампания за компрометиране свободното право на избор на мюсюлманите в страната за централни религиозни ръководни органи

Главно мюфтийство на Мюсюлманско изповедание в Република България е силно обезпокоено от подетата компроматна война срещу Мюсюлманско изповедание и неговите легитимни ръководни органи. От изнесена информация в медииното пространство става ясно, че в ход е желанието на определени кръгове в държавата да опорочат предстоящия свободен избор на мюсюлманите за свой религиозен лидер.

Риториката на глашатаите, чрез които се твърдят откровени неистини в публичното пространство, се припокрива с инфантилните теории на мюфтията от тоталитарния период г-н Недим Генджев и неговото обкръжение, които са обединени около фантомното „Мюсюлманско сунитско ханефитско изповедание“. Чрез него Изповеданието се компрометира през последните 25 години.

Съждения, виждащи заплаха за националната сигурност от дейността на Изповеданието, са ясен признак за агресивното желание на определени субекти то да не може да осъществява своите функции адекватно и ефективно.

Зад неаргументирания интерес прозира незаконообразното желание за груба намеса в религиозния живот на мюсюлманите в страната. За светска държава, каквато е нашата, това е недопустим противоконституционен акт. Още по-укорима е претенцията за предварително предопределяне на съдебни решения, с поставяне под съмнение свободната воля на съдиите, справедливостта и независимостта на българския съд.

Опитите за демонизиране на националните и международни отношения на Мюсюлманско изповедание са категоричен индикатор за намеренията Институцията да бъде изпразнена от съдържание и употребена в името на нездрави политически интереси.

Ръководството на Главно мюфтийство категорично не приема подобни обвинения и държи да подчертая, че ще продължи да отстоява интересите на мюсюлманската общност, от която черпи кардиналната си сила в синхрон със законите на страната.

Мюсюлманската общност и нейната независима и свободна воля е авторитетът, който може да има легитимни претенции за избор на свой религиозен лидер. Добър по-

казател за нивото на демокрацията в страната е дали този демократичен и свободен акт ще бъде регистриран от съответните институции.

DECLARATION

Of the Grand Mufti's Office of the Muslim denomination in the Republic of Bulgaria on the occasion of active campaign for damaging the free right of election of Muslims in Bulgaria for central religious management bodies

The Grand Mufti's Office of the Muslim Denomination in the Republic of Bulgaria is increasingly worried from the discrediting war wreaked against the Muslim denomination and its legitimate management bodies. Obviously from the information disclosed in the mass media certain circles in the country desire to disrupt the coming free election of the Muslims of their religious leader.

The rhetorics of the heralds through whom apparent untruths are circulated in publicity overlaps with infantile theories of the mufti from the totalitarian period Mr. Nedim Gen-dzhev and his environment who are united around the phantom Muslim Sunni Hanefi Denomination. Through him the denomination has been discredited in recent 25 years.

Thoughts seeing threats for the national security because of the activity of the denomination are a clear sign for the aggressive desire of certain people to obstruct it from doing duties adequately and effectively.

Behind the ungrounded interest lies the wrongful desire to meddle adversely in the religious life of the Muslims in Bulgaria. It is an unadmissible unconstitutional act for a secular country like Bulgaria. More reproachable is the claim for influencing court decisions beforehand by casting doubt over the free will of the judges, justice and independence of the Bulgarian court.

The attempts to demonize national and international relationships of the Muslim denomination are a definite indicator for the intentions to make the institution empty of content and to use it in the name of unhealthy political interest.

The management of the Grand Mufti's Office definitely does not accept such accusations

and insists on emphasizing that it will continue to stand for the interests of the Muslim community as it takes its cardinal strength from it by observing the laws in the country.

The Muslim community and its independent and free will are the authority that can have legitimate claims for the election of its religious leader. Indicator for the level of democracy in Bulgaria is whether that democratic and free act will be registered by the respective institutions.

BEYANAT

Bulgaristan Cumhuriyeti Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü'nün ülkemizde Müslümanların merkez dini yönetim organlarının serbest seçimini engellemek amacıyla yürütülen kampanyaya ilişkin bildiri.

Bulgaristan Cumhuriyeti Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü, Müslümanlar Diyaneti ve onun yasal olarak seçilmiş yönetim organlarına karşı başlatılan itibarsızlaştırma savaşından son derece rahatsızıdır. Medyalarda yayınlanan haberlerden anlaşıldığı üzere, devlet içinde mevcut bazı çevreler Müslümanların kendi din liderlerini özgür bir şekilde seçmelerini itibarsızlaştmaya çalışmaktadır.

Genel kamuoyunda açıktan açıkça gerçek dışı söylemlerde bulunan tellaların, totaliter dönemin müftüsü Nedim Gencev ve hayatı Müslüman Sünni-Hanefi Diyaneti etrafında birleşen maiyetinin çocuksu nazariyeleriyle örtüşmektedir. Onun sayesinde Başmüftülük son 25 yıldır itibarzlaştırılmıştır.

Diyanetin çalışmalarını ulusal güvenlik tehdidi olarak gören zihinler, bazı çevrelerin Başmüftülük kurumunun görevlerini gerektiği gibi yerine getirememesini şiddetli bir şekilde arzuladıklarının açık bir göstergesidir.

Bu gerekçesi olmayan menfaatin arkasında, ülkemizde Müslümanların hayatına kaba ve yasadışı bir müdahale arzusu sezilmektedir. Bu tutum, ülkemiz gibi laik bir devlette kabul edilemez ve anayasaya aykırı düşen bir harekettir. Üstelik mahkeme kararlarını önceden belirleme iddiası, hakimlerin serbest iradesini ve Bulgaristan mahkamelerinin adaletini ve bağımsızlığını şüpheye düşüren daha da ayıp bir durumdur.

Muslimanlar Diyaneti'nin yurt içi ve yurt dışı faaliyetlerini şeytanlaşdırma çabaları, yanlış politikalar uğuruna kurumun içeriğinin boşaltılması ve işlevinden mahrum edilmesi niyet-

лериниң кесин гөстergесидір.

Башмұттүлкүп yönetimi bu türden suçlamaları kesin olarak kabul etmediğini belirterek, ülкede yaşayan Müslüman topluluğundan aldığı güç ile ülke yasalarına uygun bir şekilde çizkarlarını savunmaya devam edecekünün altını çizmektedir.

Müslümanlar topluluğu ve onun bağımsız ve özgür iradesi bir otorite olup kendi dini liderini seçme yolunda yasal istemleri olabilir. Bu demokratik ve özgür seçim, ilgili kurumlar tarafından tescil edilip edilmeyeceği ülkemizde var olan demokrasinin derecesini gösteren önemli bir sınavdır.

ПРОТЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ

**срещу опитите за ограничаване на религиозните
свободи в Република България, приета на заседание
на Висшия мюсюлмански съвет на Мюсюлманско
изповедание в Република България, гр. София, на
13.06.2016 г.**

Висшият мюсюлмански съвет, в качеството си на централен колективен ръководен орган на религиозната институция Мюсюлманско изповедание, представляваща мюсюлманската общност в Република България, позовавайки се на правото на вероизповедание като основно, естествено и демократично човешко право, гарантирано от Конституцията на Република България, Всеобщата декларация за правата на человека на ООН, Европейската конвенция за правата на человека, заявява следното:

Отчитайки явлението на нарастваща исламофобия през последните 15 години в глобален план и тенденцията за пренасянето на това явление в национален мащаб, изразяваме безпокойството си от опитите за ограничаването на религиозните права под претекст истерията и популизма на определени политики и кръгове, че с налаганието на рестрикции върху религиозните права се защитава националната сигурност и обществен ред.

В този контекст ние сме обезпокоени от действията на някои общини, които с нормативните си документи накърняват религиозните права и чувства на мюсюлманите, налагайки забрана и санкция за носенето на определени дрехи, покриващи лицето. Защото според определени сунитски канонични тълкувания това е религиозна разпоредба и задължение за мюсюлманките.

Още повече мюсюлманската общност в България е силно обезпокоена и потресена от действията чрез законопроект за носенето на облекло, прикриващо или скриващо лицето, да бъде забранено вековно установеното традиционно и религиозно предписано облекло (хиджаб, забрадка, шамия, кърпа и др.) на жените мюсюлманки, под претекста, че се защитават националната сигурност и обществен ред, които касаят и гражданите, изповядващи ислама.

Припомняме, че мюсюлманската общност в България се представлява от Мюсюлманско изповедание – религиозната институция с повече от 100-годишна история, и всички опити да се говори от името на общността или да бъде пренебрегната Институция е откровено незачитане на демокрацията и Конституцията предвид факта, че религиозната институция е призвана да организира религиозния живот и да отстоява религиозните права на мюсюлманската общност в България.

Заявяваме, че ще отстояваме човешките и най-вече религиозните права, вековните традиции и идентичност на мюсюлманската общност в България с всички законови и демократични методи, осъзнавайки, че това е всеобщ граждански дълг в една демократична страна с пълноправни граждани на България и Европа.

Затова ясно и категорично се противопоставяме на опитите за инкриминирането на религиозни задължения и обязаности в исламската религия и в частност носенето на хиджаб от мюсюлманките.

Надяваме се на мъдър и обществено отговорен подход от страна на държавните институции в Република България при приемането на закони, касаещи правото на свободно изповядване на религията, предпазването от въвлечение в евтин политически популизъм, който би върнал мюсюлманската общност в спомените им за мракобесните времена преди 1989 г. и би заличил положените през последните 26 години общи огромни усилия по пътя към изграждането на демокрацията в Република България чрез гарантиране зачитането на изконните човешки права.

DECLARATION OF PROTEST

Against the endeavours to restrict the religious freedom in the Republic of Bulgaria accepted at the session of the Supreme Muslim Council of the Muslim denomination of the Republic of Bulgaria, 13.06.2016

The Supreme Muslim Council, in its capacity of a central collective management body of the religious intstitution of the Muslim denomination representing the muslim community in the Republic of Bulgaria, relying on the right of religion as a fundamental, natural, and democratic human right guaranteed by the Constitution of the Republic of Bulgaria, the Universal Declaration for Human Rights of UN, European Convention on Human Rights, states the following:

Taking into account the increasing Islamophobia in recent 15 years around the globe and the tendency to transfer that phenomenon to a national level, we express our worries from the attempts of restricting religious rights under the excuse, history and populism of certain politicians and circles that through the imposed restrictions on religious rights national security and public order has been protected.

In this sense we are worried from the actions of some municipalities which do not respect the religious rights and feeling of Muslims through their normative documents imposing restriction and sanctions for wearing of certain types of clothes covering the face. According to some Sunni canonical interpretations it is a religious obligation and duty of Muslim women.

More, the Muslim community in Bulgaria is really alarmed and shocked from the actions through "Draft Regulations on Wearing Clothes Covering or Hiding the Face" to ban the century-old and established traditional and religiously obligated clothing (hijab, head-cloth, headcover, kerchief, etc.) of Muslim women under the excuse that the national security and public order has been protected, which refers to citizens professing Islam.

We remind that the Muslim community in Bulgaria is represented by the Muslim denomination – the religious institution has more than a century-old history and all attempts to speak up in the name of the community or to ignore the institution is a sign of open disrespect of democracy and the Constitution taking into consideration that the calling of the religious institution is to organize the religious life and to stand for the religious right of the Muslim community in Bulgaria.

We state that we will stand for human and especially for religious rights, centuries-old traditions and identity of the Muslim community in Bulgaria with all legal and democratic methods as we are aware that it is a common civil duty in a democratic country with citizens enjoying full rights as in Bulgaria and Europe.

Therefore, we explicitly and definitely resist to the attempts on incriminating religious obligations and duties in Islam, wearing hidjab by Muslim women in particular.

We hope upon wise and socially responsible approach by the state institutions of the Republic of Bulgaria when passing laws concerning rights of freedom to profess a religion, prevention of getting into a cheap political populism that would make the Muslim community go back in their memory to the obscurant time before 1989 and would write off the positive common immense efforts in the last 26 years on the way to build up democracy in the Republic of Bulgaria through the guarantee of respect of fundamental human rights.

PROTESTO BİLDİRİSİ

Bulgaristan Cumhuriyetinde Dini Özgürlükleri Kısıtlama Teşebbüslerine Karşı Müslümanlar Diyaneti Yüksek İslâm Şûrası'nın Sofya'da 13 Haziran 2016 tarihli protesto bildirisi

Yüksek İslâm Şurası Bulgaristan'da Müslüman topluluğunu temsil eden Müslümanlar Diyaneti Kurumu'nun merkez kollektif yönetim organı sıfatıyla Yüksek İslâm Şûrası, Bulgaristan Cumhuriyeti Anayasası tarafından garanti altına alınan doğal ve demokratik hakları olan Din Özgürlüğü Hakkı, BM Evrensel İnsan Hakları Beyannamesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine dayanarak şunları beyan eder:

Son 15 yıldır giderek artan İslâm düşmanlığı ve İslâmofobi olgusunun küresel planda artışını ve bu eylemin ulusal ölçülere taşınması eğilimini göz önünde bulundurarak, belirli bazı siyasişlerin ve siyaset çevrelerinin ulusal güvenliğin ve toplumsal asayişin korunduğu bahanesiyle dinî hak ve özgürlükleri sınırlandırma girişimlerinden duyduğumuz rahatsızlığı beyan ediyoruz.

Bu bağlamda, bizler bazı belediyelerin yasal belgelere dayanarak cehreyi örten elbiseler taşımayı yasaklamak ve bunları cezalandırmakla Müslümanların dinî haklarını ve duygularını zedelemiş olmaktan rahatsızlığını belirtiyoruz. Zira bazı sünni yasaların yorumuna gö-

re bu, Müslüman kadınlar için dinî bir emir ve zorunluluktur. Üstelik Bulgaristan'da Müslüman topluluğu yüzüllar boyunca varolan Müslüman kadınların geleneksel ve dinen tavsiye edilen elbiselerini (hicap, başörtüsü, eşarp, bez vs.) ulusal güvenliği ve asayışi koruma sebebiyle yasaklayan, çehreyi örten veya gizleyen elbise taşımayı yasaklayan yasa tasarısı bizi hayret ve dehşet içinde bırakıyor.

Bulgaristanda Müslüman topluluğunun yüz yıldan fazla tarihi olan Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü gibi bir kurum tarafından temsil edildiğini, topluluk adına söz söylemenin veya onu gözardı etmenin demokrasi ve Anayasaya riayet etmemeye anlamına geldiğini hatırlatıyoruz. Sözü geçen kurum, Bulgaristan'da Müslümanların dinî yaşamını düzenleyip onları dini hak ve özgürlüklerini savunmaktadır.

Bizler, insan haklarını, özellikle insanların dinî haklarını, Bulgaristan'da Müslüman topluluğunun asırlık geleneklerini ve özbenliğini bütün yasal ve demokratik yollarla koruyacağımızı, bunun demokratik bir ülkede Bulgaristan ve Avrupa'nın eşit haklara sahip vatandaşlarının bir görevi olduğu bilinciyle beyan ediyoruz.

Bu nedenle, Müslüman kadınların hicap taşımaları da dahil olmak üzere, İslâm'ın bizi yükümlü kıldığı vazife ve sorumlulukların, suç kabul edilmelerini kesinlikle tekzip etmekteyiz.

Bulgaristan Cumhuriyeti devlet kurumlarının, dini görevlerini serbestçe yerine getirmekle ilgili yasalar kabul ederken egemen ve toplum önünde sorumluluk duygusuyla yanaşacaklarını, ucuz siyasi popülizme kapılmayacaklarını, Müslüman topluluğuna 1989 öncesi zulmet günlerini hatırlatmayacağını ümit eder, bu gibi hareketler son 26 yıl içinde Bulgaristan Cumhuriyeti'nde inşa edilen insan hakları ve demokratik nizamın korunması yolunda harcanan muazzam gayretleri silip yok etmeyeceğini temenni ederiz.

Декларация на Съвета на духовните водачи

“Спрете опитите за ограничаване на правата на мюсюлманите в България”

Съветът на духовните водачи е един от висшите органи на Мюсюлманско изповедание, който включва в състава си всички главни мюфтии и председатели на Висшия мюсюлмански съвет, ръководили религиозните дела на мюсюлманската общност в България след 1990 година. Съветът заседава много рядко и в правомощията му е да разглежда въпроси от изключително и съдбовно значение за мюсюлманите.

Осъзнавайки сериозната си отговорност, Съветът на духовните водачи проведе първото си заседание на 26 юли 2016 г. В него участваха главните мюфтии д-р Мустафа Хаджи, Фикри Сали, Селим Мехмед и председателите на Висшия мюсюлмански съвет Ведат С. Ахмед, Хюсейн Карамолла, Ридван Кадъов и Басри Пехливан. Единствената точка в дневния ред бе разглеждане на законопроектите, които са в дневния ред на Народното събрание и целят ограничаване на правото на изповедание, гарантирано от Конституцията и международното право.

Членовете на Съвета единодушно заявиха, че единството на мюсюлманската общност в България е най-ценното й богатство, оценяват това много високо и ще полагат усилия за съхраняването му и в бъдеще. Единството на мюсюлманите е силен фактор за изграждане на единно, сигурно и спокойно общество в страната ни. Това е важна придобивка за страната ни, която трябва да се оцени, запази и развие, особено в настоящата глобална ситуация и в атмосфера на сложни международни и междуетнически процеси на Балканите, в Европа и Близкия изток.

В момент, когато редица опити за укрепване на националната сигурност будят респект, борбата срещу радикалните действия на различни лица и течения заемат важно място в действията на почти всички държави, естествено, и в България трябва да се предприемат определени мерки в съответствие с обстановката в страната – без да се игнорира и без да се преувеличава това, което се случва и може да се случи. Но за да има ефект, това трябва да се извърши по един балансиран и експертен начин, като, от една страна, се засилят факторите, които биха били преграда пред опасността за националната сигурност и радикализирането, а от друга – да се предприемат определени рестриктивни мерки. На преден план трябва да излеза убеждаването, облагородяването, а не забраняването или отрязването. Защото забраняването и отрязването не унищожават вредното, а му дават възможност да се развие в друга среда и по друг начин, дори много по-добре.

Членовете на Съвета на духовните водачи, отчитайки тази реалност, изразиха тревогата и загрижеността си по отношение на законопроекта за ограничаване и забраняване на мюсюлманското облекло, което е божествено предписание, както и проектите за промени в Закона за вероизповеданията и Наказателния кодекс. Защото голяма част от направените предложения за законодателни промени са опит за ограничаване на права, които са гарантирани от Конституцията и международните правни норми за защита на правата на човека. Съветът е убеден, че предприетите законови стъпки няма да допринесат за сигурността и спокойствието на българското общество, на против, те ще подтикнат определени лица към нерегламентирано извършване на определени дейности, защото природата не търпи празнота, а всяко действие поражда ответна реакция. В тези трудни времена за страната и региона ни е необходим диалог между институциите и реалистичен подход при решаването на проблемите, а не постъпване според емоциите, дори и възпламенените чувства. Защото крайности не могат да се излекуват с крайности.

Главните мюфтии и председателите на Висшия мюсюлмански съвет, които са ръководили мюсюлманската общност през последните 25 години, призовават българското общество да не се поддава на крайности, независимо откъде и от кого идват, а държавниците и политиците да действат по-толерантно, по-диалогично и по-мъдро и да не игнорират мюсюлманската общност и нейните религиозни, образователни и социални институции, защото те са дали много за това, с което днес често се гордеем.

От Съвета на духовните водачи заявиха желанието си в най-кратък срок да поставят тези сериозни въпроси и да изразят опасенията и тревогите си пред държавните органи, искайки среща с президента, председателя на Народното събрание и министър-председателя.

Declaration of the Council of Religious Leaders

"Stop the Attempts to Restrict the Rights of the Muslims in Bulgaria"

The council of Religious Leaders is one of the high bodies of the Muslim denomination which includes all grand muftis and chairmen of the Supreme Muslim Council who have managed the religious deeds of the Muslim community in Bulgaria since 1990. The Council holds rare sessions and it has the authority to consider issues of extreme and momentous significance for the Muslims. Being aware of their serious responsibility the Council

of Religious Leaders held their first session on 26 July 2016. It was attended by the Grand Muftis Dr. Mustafa Hadzhi, Fikri Sali, Seim Mehmed and the chairmen of the Supreme Muslim Council Vedat S. Ahmed, Hyusein Karamolla, Ridvan Kadyov and Basri Pehlivan. The single item in the agenda was to review the draft acts that were in the agenda of the National Assembly and that aim at restricting the right of religion guaranteed by the Constitution and international law.

The members of the Council unanimously stated that the integrity of the Muslim community in Bulgaria was their most valuable treasure, they estimated it highly and would exert efforts to keep it for the future. The integrity of the Muslims is a powerful factor for building up a united, stable and peaceful society in our country. It is an important acquisition for our country which should be cherished, preserved and developed especially at the present global situation and in atmosphere of complicated international processes on the Balkans, Europe and Middle East.

At the moment, when lots of attempts to reinforce national security arouse respect, the battle against radical actions of different people and trends occupy an important place in the actions of almost every country; naturally, in Bulgaria certain measures should be taken in accordance with the environment in the country – without ignoring and exaggerating what has been happening and might happen. However, to have effect it should be done in a balanced and expert way as on one side factors should be strengthened that can serve as a barrier before the danger to national security and radicalization, on the other hand, to take certain restrictive actions. The foreground should be occupied by the conviction, ennoblement, not oblivion or denial. Because oblivion and denial do not destroy the harmful but give it the opportunity to develop in another ambience or in another way even better.

The members of the Council of Religious leaders taking into account that reality reflected their worry and anxiety regarding the draft acts for restricting and banning Muslim attire, which is a divine direction, as well as the draft amendments in the Law on Religions and Penalty Code. Because a big part of the proposals made for legislative amendments are an attempt to restrict rights which are guaranteed by the Constitution and international legal regulations for human rights protection. The Council is convinced that the legislative steps undertaken would not contribute to the security and peace of the Bulgarian society, on the contrary, they will push certain entities to unlawful execution of certain actions because nature does not tolerate void and each action generates a counter-action. In these hard times for the country and region we need a dialogue among the institutions and a realistic approach in sorting out problems but not acting according to emotions, even when they are stirred. Because the extreme cannot be healed with the extreme.

The grand muftis and chairmen of the Supreme Muslim Council who have managed the Muslim community in recent 25 years appeal to Bulgarian publicity not to succumb to extremes regardless where and who they come from and statesmen and politicians to act more tolerantly, in a more dialogue-manner way and more wisely, not to ignore the Muslim community and its religious, educational and social institutions because they have given so much for what we are often proud of today.

The Council of Religious Leaders express their desire to raise these serious issues in shortest time and to share their worries and anxiety before the state authorities requesting a meeting with the president, the chairwoman of the Parliament and the prime-minister.

Dini Önderler Konseyi'nin Bildirisi

"Bulgaristan'da Müslümanların haklarını kısıtlama girişimlerine son verin!"

1990 yılından sonra Bulgaristan'da Müslümanlar toplumunun dini kurumlarını yönetmiş olan bütün baş müftüleri ve Yüksek İslâm Şurası başkanlarının dahil olduğu Dini Önderler Konseyi, Müslümanlar Diyaneti'nin yüksek yönetim organlarından biridir. Nadir hallerde toplanan bu konsey, Müslümanların hayatını ilgilendiren olağanüstü ve kaderlerini belirleyici sorunları ele almak üzere toplanır.

Dini Önderler Konseyi, ciddi sorumluluğunu bilerek 26 Temmuz 2016 tarihinde bir oturum düzenledi. Oturuma Dr. Mustafa Hacı, Fikri Salih, Selim Mehmet gibi sabık başmüftülerle Vedat S. Ahmet, Hüseyin Karamolla, Ridvan Kadyov ve Basri Pehlivan gibi Yüksek İslâm Şurası üyeleri katıldı. Gündemin tek noktası, Millet Meclisi gündemine alınan Anaya-sa ve uluslararası hukuk tarafından garantiленen din özgürlüğünü sınırlamayı amaçlayan yasa tasarılarını gözden geçirmekti. Konsey üyeleri, Bulgaristanda Müslüman topluluğunun birliği ve beraberliğini onun en büyük zenginliği olduğunu bildiklerini, buna yüksek değer biçiklerini ve gelecekte de korunması için gayret göstereceklerini beyan ettiler. Müslümanların birlik ve beraberliği ülkemizde tek, emin ve rahat bir toplum kurma yolunda güçlü bir amildir. Bu ülkemizin önemli bir kazanımı olup, özellikle küreselleşen bir dünya da, Balkanlar'da, Avrupa'da ve Yakındoğu'da karmaşık uluslararası ve etnik gruplar müna-sebetleri sırasında onu değerlendirmek, korumak ve geliştirmek gereklidir.

Ulusal güvenliği güçlendirmek için yapılan bir sıra deneyimler saygı telkin ederken çeşitli şahısların radikal eylemleri ve çeşitli akımlar hemen hemen bütün devletlerin hareket ve

eylemlerinde önemi bir yer almaktadır. O nedenle ülkemizdeki duruma göre olanları ve olabilecekleri büyütmeden ve gözardı etmeden Bulgaristan'da da bazı önlemler alınmalıdır.

Fakat harcanan bu gayretlerden bir sonuç elde edilebilmesi için onların ölçülu ve bilirkişilere yapılması gereklidir ki, bir yandan ulusal güvenlik tehdidi ve radikalleşme tehlikesi karşısında engel teşkil edebilecek faktörleri güçlendirmek gerekirken, diğer taraftan sınırlayıcı önlemler alınmalıdır. Bu amaç doğrultusunda çalışırken yasaklamak ve kesip atmakla değil, inandırmak ve ıslah etmek gibi eylemler ön plana alınmalıdır. Zira yasaklamak ve kestirip atmak, zararlı olanı yok etmeyip bir başka ortamda daha iyi gelişmesine imkân vermektedir.

Bu gerçeği göz önünde bulunduran Dini Önderler Konseyi, Allah'ın emrettiği Müslüman giym tarzını sınırlama ve yasaklamayı neden bilen ve Dinler Yasası ile Ceza Knunu'nda değişiklikler yapılmamasını öngören yasa tasarısıyla ilgili endişe ve kaygılarını beyan etmiştir. Zira, yasal değişiklikler getirme yolunda yapılan önerilerin büyük bir kısmı, Anaya-sa ve insan haklarını savunan uluslararası hukuk normları tarafından garantiленen hakları sınırlamak deneyimleridir. Konsey, yapılan yasal adımların Bulgar toplumunun güvenliği ve asayışine fayda getirmeyecek, bilâkis, belirli kimseleri nizam ve intizama uylayan bazı eylemlerde bulunmaya itecktir, zira tabiat boşlukları tahammül etmez, her eylem karşıt bir tepki doğurur. Ülkemiz ve bulunduğuuz bölge için bu zorlu zamanlarda kurumlar arasında diyalog kurulması ve problemlerin çözümünde duygusalıık veya ateşli heyecanlarla hareket etmek değil, gerçekçi bir yaklaşım gereklidir. Zira aşırılıklar aşırılıklarla tedavi edilemez.

Son 25 yıl içinde Müslüman topluluğunu yönetmiş olan başmüftüler ve Yüksek İslâm Şûrası başkanları, Bulgar toplumunu, hangi yönden gelirse gelsin, aşırılıklara kapılmamaya, devlet adamları ve siyasetçileri daha hoşgörülu olmaya, diyaloga yatkın, hakimane bir şekilde hareket etmeye, Müslüman topluluğunu ve onun dini, eğitim ve sosyal kurumlarını gözardı etmemeye davet etmektedir.

Zira onlar bugün daima gururlandığımız edinimler için çok şeyler vermişlerdir. Dinî Önderler Konseyi üyeleri en kısa zamanda bu ciddi sorunları devlet kurumlarına sunarak Millet Meclisi, Cumhurbaşkanı ve Başbakanla görüşüp bu korku ve endişelerini beyan etmek istediklerini bildirmişlerdir.

ПРИЗИВ

Главно мюфтийство призовава мюсюлманите да не се провокират от гражданския протест против молитвения дом в столичния квартал „Люлин“

Главно мюфтийство призовава мюсюлманската общност от столицата да не се провокира от гражданския протест против молитвения дом в столичния квартал „Люлин“, насочен за 18 март 2016 г. По публикации в медиите става ясно, че е насочен граждански протест срещу правото на местната мюсюлманска общност да изпълнява конституционно гарантиралото им право на вероизповедание. Главно мюфтийство опровергава изнесената некоректна информация в медиите, свързана с молитвения дом в столичния квартал „Люлин“ и съмненията за незаконностъобразност. Молитвеният дом е регистриран в Дирекция „Вероизповедания“ към Министерски съвет и е заведен в регистрите на Столична община съгласно действащите нормативни актове. Главно мюфтийство е назначило свещенослужител – имам, и следи богослужебния и проповеднически процес в месджида. В този смисъл уверяваме гражданското общество, че не са налице причини, които да ги беспокоят. Горещо призоваваме вярващите да не се поддават на провокативното поведение на група граждани, подкрепяни от крайно националистически политически формации. Те не представляват автентичното гражданско мнение, а провокират и насаждат нетърпимост и омраза на религиозна основа. Главно мюфтийство призовава институциите да обезпечат сигурността на вярващите, за да не сме свидетели на втори 20 май по подобие на случилото се пред столичната джамия „Кадъ Сейфуллах ефенди“. В петъчния празначен ден за мюсюлманите петъчна молитва ще има.

APPEAL

The Grand Mufti's Office appeals to Muslims not to succumb to the civil protest against the prayer house in Lyulin residential area in Sofia

The Grand Mufti's Office appeals to the Muslim community in Sofia not to succumb to the civil protest against the prayer house in Lyulin residential area in Sofia to be held on 18 March 2016. It is obvious from the media that there would be a civil protest against the right of the local Muslim community to perform their right of religion guaranteed by the constitution. The Grand Mufti's Office denies the false information revealed in the media

about the prayer house in Lyulin residential area and the suspicion about its illegality. The prayer house was registered in the Religions Department at the Council of Ministers and was entered in the registers of Sofia Municipality in accordance with the valid regulations. The Grand Mufti's Office has appointed a priest – imam, and monitors the worship and preaching process in the mesjid. We reassure the civil society that there is nothing to worry about. We strongly appeal to the worshippers not to succumb to the provocative behavior of a group of citizens supported by extremely nationalist, political formations. They do not represent the authentic civil opinion but provoke and instill intolerance and religious hatred. The Grand Mufti's Office calls upon the institutions to ensure the security of the worshippers so that they would not witness a second 20 May event that happened in front of Qadi Seyfullah Efendi mosque. On Fridays Muslims will deliver their Friday prayer for the Muslims in the mosque.

ÇAĞRI

Başmüftülüğümüz, Müslümanları başkentin Lülin semtindeki mescide karşı yapılan sivil protestonun provakasyonuna yanıt vermeme çağrısı

Başmüftülüğümüz, Sofya'daki Müslüman topluluğunun Lülin semtindeki mescide karşı 18 Mart 2016 günü yapılması kararlaştırılan sivil protesto nedeniyle oluşan provakasyona yanıt vermemeleri çağrısında bulunmakta. Medyada yayınlanan haberlere göre, yerel Müslüman topluluğunun Anayasa tarafından garantielenen dini ibadet hakkına karşı protesto gösterisi yapılması kararlaştırılmıştır. Başmüftülüğümüz, sözkonusu mescidin yasalick şüphelerine dair medyada yer alan haberleri yalanlıyor. Sözü geçen mescidin, Bakanlar Kurulu Diyanet Dairesince tescil edilmiş olup aynı zamanda yürürlükteki yönetmelikler uyarınca Başkent Belediyesi siciline de kaydı yapılmıştır. Başmüftülük buraya din görevlisi olarak imam tayin etmiş olup yapılan ibadetleri ve okunan hutbeleri takip etmektedir. Bununla ilgili olarak, sivil toplumu rahatsız edecek durumlar bulunmadığını temin ediyoruz. Aynı zamanda cemaate aşırı milliyetçi siyasi örgütler tarafından desteklenen bir grup kimsenin provokasyon içerikli davranışlarına karşı sakinliklerini kuruyup yanıt vermemeleri çağrısında bulunuyoruz. Bu kimseler kamuoyu görüşünün genelini oluşturmayıp din üzerinden provokasyonlarda bulunup nefret aşılamaya çalışmaktadır.

Başmüftülüğümüz, 20 Mayıs 2011'de başkentteki Kadı Seyfullah Efendi camisi önünde meydana gelen olayın ikinci bir benzerine şahit olunmaması adına ilgili kurumları güvenliği temin etmeye davet etmektedir. Müslümanlar için bir bayram olan Cuma namazı mescidde kılınacaktır.

ОПРОВЕРЖЕНИЕ

на Главно мюфтийство относно некоректната информация за молитвения дом в столичния квартал „Люлин“

С оглед на ежедневно нарастващия брой на гражданите, изповядващи ислама в столицата, нараства и нуждата от джамии и молитвени домове (месджиди), където вярващите да могат да изпълняват своите религиозни обвязаности. Небезизвестна е необходимостта от повече от една джамия и невъзможността тя да бъде построена поради административно бездействие на общинските власти. Нуждата от храмове в столицата под регулатацията на Мюсюлманско изповедание е тема, която ръководството поставя от години на най-високо държавно ниво. Главно мюфтийство опровергава изнесената некоректна информация в медиите, свързана с молитвения дом в столичния квартал „Люлин“. Месджидът е разкрит въз основа на изразената нужда от местната мюсюлманска общност. Мюсюлманско изповедание е наела имот, находящ се на адрес: София, жк „Люлин-6“, ул. „Индира Ганди“ №6, с цел да бъде задоволено конституционното право на гражданите за свободно изповядване на исламската религия и отслужване на молитвите. Местното мюсюлманско настоятелство с председател Хюсеин Абу-Калбайн също е учредено по инициатива на гражданите, които сами избират и предлагат за назначение ръководството на настоятелството. Въпросното Мюсюлманско настоятелство, съобразно Устава на Мюсюлманско изповедание, не е назначаемо, а избираемо от общността. Лицето, избрано за председател, е български гражданин. Настоятелството е регистрирано в Столична община по регламент на Закона за вероизповеданията. За да функционира месджидът съобразно регулатията на Изповеданието, е назначен свещенослужител – имам, на трудов договор, който да води молитвите и проповедите и се отчита пред районния мюфтия на София. Имамът се казва Ахмед Карабейзов, български гражданин, със средно духовно образование от Средно общообразователно духовно училище – Момчилград, и диплома за степен „Бакалавър по теология“ от Йордански университет, легализирана от Министерство на външните работи на Република България. Спекултивни и некоректни са обвиненията за това, че във въпросния месджид се проповядват нерегламентирани идеи, свързани с радикални течения. Изповеданието опровергава всички слухове, витаещи в общественото пространство под формата на неаргументирани съмнения. От години подобни спекултивни твърдения, без каквото и да било легитимно доказателство, се използват за да се дезинформира общественото мнение по отношение на мюсюлманската общност в страната и нейното духовно ръководство. Главно мюфтийство при-

зовава средствата за масова информация да проверяват истинността на публикуваната информация и източниците ѝ.

Disclaimer of the Grand's Mufti's Office on the false information about the prayer house in Lyulin residential area

Taking into account the increasing number of citizens professing Islam in Sofia the need of mosques and prayer houses (mesjids) has increased where worshippers can perform their religious duties. It is well-known that more than one mosque is needed and it is impossible to build one due to the administrative idleness of the municipal authorities. The necessity of temples in Sofia under the regulation of the Muslim denomination is a topic that the management has raised for years at the highest governmental level. The Grand Mufti's Office denies the false information in the media on the prayer house in Lyulin residential area. The mesjid was opened because it was needed to the local Muslim community. The Muslim community has rented a property located at the address: Sofia, Lyulin-6 residential area, 6 Indira Gandhi st. in order to meet the constitutional right of the citizens to profess the Islamic religion and to carry out prayers there. The local Muslim board headed by the chairman Hyusein Abu-Kalbayn was also established at the initiative of the citizens who elect and propose for appointment the management of the board. The respective Muslim board, in accordance with the Statutes of the Muslim denomination, is not appointed but elected by the community. The person elected as the chairman is a Bulgarian citizen. The board was registered in Sofia Municipality following the procedures of the Act on Religions. A priest – imam has been hired under a labour contract to run the mesjid pursuant to the regulations of the Muslim denomination; he performs the prayers and preaches and gives account to the regional mufti of Sofia. The imam's name is Ahmed Karafeyzov, a Bulgarian citizen who has graduated from the secondary religious school of general education in Momchilgrad and has a diploma for Bachelor Degree in theology from a Jordanian university certified from the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Bulgaria. It is speculative and wrong to render suspicion that unregulated ideas related to radical trends are preached in the prayer house. The denomination denies all rumours that go round in the public sphere in the shape of ungrounded suspicions. Similar speculative allegations have been going around for years without any legitimate proof that are used to misinform the publicity about the Muslim community in Bulgaria and its religious management. The Grand Mufti's Office appeals to the massmedia to verify the authenticity of the published information and the sources.

Yalanlama Bildirisи

Başkentin Lülin semtindeki mescid hakkında yayınlanan yanlış haberleri yalanlıyoruz

Başkente yaşayan Müslümanların sayısının gün geçtikçe arttığını, ibadetlerini yapabilecekleri camiler ve mescidler için duyulan ihtiyacın da artmakta olduğunu görüyoruz. Başkente birden fazla camiye olan ihtiyaç çoktan bilindiği halde Belediye yetkililerinin ataleti yüzünden gerçekleştirilmemesi herkesçe bilinen bir gerçektir. Başkentte Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü'nün idaresi altında işlev görecek dini mabetler inşa edilmesi konusu, yillardan beri devlet kurumlarından talep edilen bir meseledir.

Başmüftülük, Başkentin Lülin semtindeki mescid hakkında medyanın yayınladığı yanlış haberleri reddetmektedir. Buradaki mescid, Müslüman topluluğunun ihtiyacı üzere açılmış bulunmaktadır. Müslümanlar Diyaneti, Sofya'nın Lülin-6, İndira Gandhi sok. No:6 adresinde bulunan ibadet yeri, vatandaşların Anayasal haklarından istifade ederek, dini görevlerini yerine getirebilmek ve ibadetlerini serbestçe yapabilmek amacıyla kiralanmıştır. Cemaatin kendisinin seçtiği ve başkanı Hüseyin Abu-Kalbeyn olan cami enecümeliği, hakeza vatandaşların inisyatifi üzere kurulmuştur. Adı geçen Müslümanlar encümeliği, Müslümanlar Diyaneti Tüzüğü uyarınca tayin edilmeyip topluluk tarafından seçilmektedir. Başkan olarak seçilen şahıs Bulgaristan vatandaşıdır. Encümelenlik, Dinler Yasası istemleri uyarınca Başkent Belediyesince tescil edilmiştir. Diyanet'in istemleri doğrultusunda çalışabilmesi için mescide çalışma sözleşmesi yapılarak, ibadetleri yönetecek ve hutbeleri okuyacak din görevlisi olarak bir imam tayin edilmiş olup, Sofya Bölge Müftüsü nezdinde sorumludur. İmamın adı Ahmet Karafeyzov olup Bulgaristan vatandaşıdır. Kendisi, Momçilgrad'daki İmam Hatip Okulu mezunudur, Ürdün Üniversitesi ilâhiyat lisansı diplomasına sahiptir. Diploması Bulgaristan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tarafından onaylanmıştır. Söz konusu mescidde radikal akımlarla ilgili fikirler telkin edildiği iddiaları spekulasyon olup gerçeği yansıtmadır. Diyanetimiz, gerçeğe uymayan şüpheler şeklinde toplum içinde dolaşan her türlü söylemlerini yalanlamaktadır. Yillardan beri hiç bir geçerli ispatı olmayan benzer sahtekâr iddiaları Müslüman topluluğu ve dinî idaresi hakkında kamuoyunu yanıltak için kullanılmıştır. Başmüftülük medyaları, yayınladıkları haberlerin gerçekliğini ve kaynaklarını daha sıkı denetlemeleri çağrısında bulunmaktadır.

ДЕКЛАРАЦИЯ

на Висшия мюсюлмански съвет на Мюсюлманско изповедание в Република България, приета единодушно на 16.05.2016 г. на редовно заседание в гр. София, по повод 5-тата годишнина от кървавото нападение срещу посетителите на джамията „Баня башъ“ в гр. София на 20 май 2011 г.

На 20 май 2011 г. по време на петъчна молитва (джума намаз) срещу мюсюлманите, изпълняващи религиозните си обязанности в единствената столична джамия „Баня башъ“, бе извършено тежко престъпление срещу человека, човешките права, добрите отношения, мира и сигурността в страната. Това беше нападение срещу мирни хора, при което бяха ранени посетители на джамията и запалени молитвени килими.

Цяла България бе потресена от случилото се, като всички държавни институции заклеймиха позорния акт и почти всички политици изразиха недоволство и съжаление. Представители на дипломатическите мисии в страната ни и на редица европейски институции също заклеймиха бруталния акт, а добросъвестни български граждани от различни етноси и вероизповедания поднесоха цветя пред джамията в израз на противопоставяне срещу исламофобския акт.

Този позорен акт беше сериозна провокация срещу усилията, които се полагат за съхраняване на Родината ни като мирен и сигурен кът. Затова Висшият мюсюлмански съвет на Мюсюлманско изповедание в Република България изказва своите благодарности към всички мюсюлмани в джамията, неподдадли се на провокациите на екстремистите, към всички служители на сигурността, допринесли за овладяването на евентуални по-тежки последствия от случилото се, както и към всички братя и сестри мюсюлмани и немюсюлмани, изразили подкрепата си в мъчителния момент към своите съграждани. Специални благодарности на Европейския съд по правата на человека, който показа европейски подход и осъди българската държава за несправедливото и омаловажаващо отношение на българските съдебни власти към тежкия случай на поругаване на човешки права.

Същевременно сме възмутени от издаването на разрешение от Столична община за организиране на протест в рискова зона, застрашаваща националната ни сигурност, което стана причина за поругаването на общочовешки и сакрални ценности. Още по-неразбираеми и укорими са последвалите действия от страна на българската държа-

ва, в частност на съдебната власт и други държавни органи, тъй като до настоящия момент не са открити и не са наказани лицата, извършили това тежко престъпление пред очите на целия свят. Освен това срещу няколко души от посетителите на джамията, които бяха обект на нападение, все още се води дело с цел да бъдат осъдени!

Стремежът за отлагане на проблемите във времето дотолкова е обсебил държавните власти, че не се вземат предвид дори международни съдебни решения, които биха допринесли за разрешаването на евентуални по-тежки проблеми. А безнаказаността поражда много по-сериозни проблеми, поради което днес една част от „бившите“ съмишленици на атакувалите джамията се опитват да ограничат универсални права на гражданите, записани в Европейската конвенция за правата на човека, като свободно изповядване на вярата с придрожаващите го: осигуряване на места за богослужение, спазване на религиозния кодекс за покриване на тялото при жените и правото на религиозно обучение. Но не това е най-тежкото, а именно, че „демократично мислещи“ политики и политически формации дават подкрепа на радикални националистически идеи и постъпки. По този повод Висшият мюсюлмански съвет:

1. Категорично осъжда подобни актове, насочени срещу човешките права.
2. Настоява компетентните български институции да положат всички необходими усилия за разкриване на извършителите и издаване на ефективна присъда за тежкото престъпление, уронващо обществените порядки и достойнството на около един милион съвестни граждани на Република България.
3. Призовава президента, парламента, министър-председателя и политическите партии ясно да заявят позициите си по отношение на последствията от нападението срещу джамията „Баня башъ“ и да насочат усилията си за разкриване и наказване на извършителите на това престъпление срещу човешките права.
4. Заявява, че ще отстоява правата на своите членове по законен и мирен път.
5. Призовава мюсюлманската общност по-активно да се включи в бъдещите гражданска инициативи в подкрепа на човешките и особено на религиозните им права, които са подложени на сериозна опасност, подобна на тази от времената на „възродителния процес“, когато се затваряха и събаряха джамии, с ножици се режеха шалвари, забраняваше се носенето на фередже, сменяха се имена и се изгонваха граждани от Родината им България.
6. Призовава всички граждани на Република България да не жалят усилия за съхраняване на мира, сигурността и възтържествуването на справедливостта в страната.

DECLARATION

Of the Supreme Muslim Council of the Muslim community in the Republic of Bulgaria unanimously accepted on 16.05.2016 at a regular session in Sofia, on the occasion of the 5th anniversary of the bloody attack against the visitors of Banya Bashi mosque in Sofia on 20 May 2011

On 20 May 2011, during the Friday prayer (djuma namaz) against the Muslims performing their religious duties in the single mosque in Sofia, Banya Bashi, a heavy crime was executed against humankind, human rights, good relations, peace and security in the country. It was an assault against peaceful people when visitors to the mosque were wounded and prayer rugs were burnt.

The whole country was shocked from what had happened; all state institutions condemned the disgraceful act and almost all politicians expressed their discontent and regret. Representatives of diplomatic missions in Bulgaria and lots of European institutions also condemned the brutal act; in addition, conscientious Bulgarian citizens from different ethnic groups and religions put flowers in front of the mosque as a sign of opposition against the Islamophobic act.

This shameful act was a serious provocation against the efforts that had been rendered for safekeeping our country as a peaceful and safe place. That is why the Supreme Muslim Council of the Muslim denomination in the Republic of Bulgaria express their gratitude to all Muslims in the mosque who did not surrender to the provocations of extremists, to all police officers who contributed to the prevention of more serious outcomes of what had happened; to all brothers and sisters, Muslim and non-Muslims, who demonstrated their support to their compatriots in that hard moment. Special thanks to the European Court for Human Rights which displayed a European approach and condemned the Bulgarian state for the unjust and depreciating attitude of the Bulgarian court authorities towards the grave case of violation of human rights.

At the same time we were shocked by the issuance of permit by Sofia Municipality to organize a protest in a risky area threatening our national security which was the reason for the violation of fundamental humane and sacred values. More unintelligible and reproachable are the successive acts of the Bulgarian state, the judicial system and other state authorities in particular, because up to now people who have done that serious crime in

front of the whole world have not been found and punished. More, some of the visitors to the mosque who were attacked have sued a couple of people as the lawsuit is still going on in order to be convicted!

The attempt to prostrate the problems in time has obsessed the state authorities to such an extent that they do not take into account international court decisions that would contribute to the solution of much more serious problems and due to that part of the "former" followers of the people who attacked the mosque have been trying to restrict the universal rights of the citizens that are written in the European Convention on Human Rights as freely professing of beliefs with the accompanying: provision of places for worship, observance of religious code of covering the body by women and the right of religious education. However, it is not the hardest, namely, "democratically thinking" politicians and political formations support radical nationalistic ideas and acts. Therefore,

The Supreme Muslim Council:

1. Decidedly condemns similar acts towards human rights.
2. Insists on the Bulgarian authorities rendering all needed efforts to disclose the doers and to issue effective verdict for the serious crime damaging the public order and the dignity of about a million conscientious citizens of the Republic of Bulgaria.
3. Appeals to the President, the Parliament, the Prime-Minister and the political parties to state their positions clearly regarding the consequences from the attack against Banya Bashi mosque and to direct their efforts to uncovering and punishment of the perpetrators of that crime against human rights.
4. States that it will stand for the rights of its members in a legal and peaceful way.
5. Appeals to the Muslim community to get involved more actively in future civil initiatives supporting their human, especially religious rights that are subject to serious danger similar to that from the "Revival Process" when mosques were closed and knocked down, shalvars were cut up with scissors, it was forbidden to wear feredje (shroud), names were changed and citizens from their native country were driven away.
6. Appeals to all citizens of the Republic of Bulgaria not to spare their efforts to keep peace, security and the triumph of justice in the country.

BİLDİRİ

**Bulgaristan Cumhuriyeti Müslümanlar Diyaneti
Yüksek İslâm Şûrası'nın 16 Mayıs 2016 tarihinde
Sofya'da yaptığı oturumda Sofya Banya Başkanı Camisi
cemaatine yönelik 20 Mayıs 2011 tarihinde yapılan
hain saldırının 5. yıldönümü münasebetiyle aşağıdaki
bildiriyi kabul etmiştir.**

20 Mayıs 2011 tarihinde başkentin tek camisi olan Banya Başkanı'nda Müslümanların cuma namazı esnasında dini ibadetlerini yerine getiren insanların haklarına ve ülkemizde asa-yışe karşı ağır bir suç işlenildi. Yapılan saldırırda camiye gelen masum şnsanlar yaralandı, seccadeler yakıldı. Bu olup bitenlerden bütün Bulgaristan dehşet içinde kaldı ve sarsıldı. Devlet kurumları bu insanlık dışı eylemi kınadılar, hemen hemen bütün siyâsiler memnuniyetsizliklerini ve olaydan duydukları üzüntüyü beyan ettiler. Ülkemizde bulunan diplomatik misyon temsilcileri ve bir sıra Avrupa kurumları bu küstahça eylemi lanetlediler, çeşitli etnik gruplara mensup iyi niyetli Bulgar vatandaşları cami önüne çiçekler bırakarak bu İslâm düşmanlığına karşı olduklarını gösterdiler.

Bu utanç verici eylem, ülkemizin dünyadaki barışın ve güvenliğin sağlandığı bir köşesi olarak korunması gayretlerine karşı ciddi bir provakasyondu. Bu nedenle Bulgaristan Cumhuriyeti Müslümanlar Diyaneti Yüksek İslâm Sûrası camiye gelen ve radikallerin provakasyonlarına alet olmayan, olayın muhtemelen daha ağır sonuçlar vermesini önleyen Müslümanlara, güvenlik görevlilerine ve bu durumda desteklerini beyan eden Müslüman ve gayrimüsliman kardeşlerimize teşekkürlerimizi sunmaktadır.

Avrupa'ya has bir tutum sergileyen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne, Bulgar adalet makamlarını insan haklarının ağır ihlaline kayıtsız kalmalar ve olayı küçümsemelerinden dolayı Bulgar devletini mahkûm ettiği için özellikle teşekkür etmektedir.

Aynı zamanda, Başkent Belediyesinin ulusal güvenliği tehdit eden riskli bir bölgede genel insanlık ve kutsal değerlerinin ihlaline sebep olan böyle bir protesto düzenlenmesi için verdiği izinden dolayı üzüntü duymaktayız. Bulgar devletinin, özellikle yargının ve diğer devlet organlarının olay sonrası tutum ve eylemleri daha da anlaşılması ve hayret vericidir. Zira bütün dünya önünde bu ağır suçu işleyen şahıslar bulunamamış ve cezalandırılmamışlardır. Bundan ziyade, camiye gelen ve saldıraya uğrayan birkaç kişiyi mahkûm etmek için açılan dava hâlâ devam etmektedir.

Sorunları zaman aşımına bırakma çabası devlet yöneticilerini o kadar meşkul etmektedir ki, olası daha ağır problemlerin çözümüne katkı sağlayacak uluslararası mahkemelerince alınmış kararları dahi göz ardı etmektedirler. Bu tür suçluların cezasız kalması çok daha ciddi problemler doğurmaktı olduğundan, bugün camiye saldıranların "sabık" taraftarlarının bir kısmı, vatandaşların Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde yer alan dini ibadetlerini beraberindeki kişilerle birlikte özgürce yerine getirme, ibadet yerleri temin etme, kadınların dini emirler mucibince vücutlarını kapatmaları ve dini öğretim görme gibi evrensel haklarını engellemeyi deniyorlar. Ve daha önemlisi, "demokratik düşünün" siyasetçiler ve siyasi örgütler, radikal milliyetçi fikirlere ve eylemlere destek olmaktadır. Bu vesileyle, Yüksek İslâm Sûrası şunları beyan etmektedir:

1. İnsan haklarına karşı yöneltilmiş benzer eylemleri kesin olarak kınar ve takbih eder;
2. Yetkili Bulgar makamlarının suç işleyenleri bulup, toplumsal asayışi bozan ve bir miloya yakın vicdanlı Bulgaristan vatandaşının haysiyet ve onurunu zedeleyen şahıslara etkin cezalar vermemeleri gayretinde bulunmalarında ısrar eder;
3. Cumnurbaşkanını, Millet Meclisini, Başbakanı ve siyasi partileri, Banya Başı camisine karşı yapılan saldırının sonuçları ile ilgili görüşlerini açıkça ifade etmelerine ve insan haklarına karşı bu suçu işleyenleri bulup cezalandırmak için gayret göstermeye davet ediyoruz.
4. Üyelerinin haklarını yasal ve barışçıl yollarla korumaya devam edeceğini beyan eder.
5. Müslüman topluluğunu, camilerin kapatıldığı, şalvar paçalarının kesildiği, ferece taşımanın yasaklandığı, isimlerin değiştirildiği ve vatandaşlarımızın Bulgaristan'dan kovuldukları Sözde Soya Dönüş Süreci'ni animsatın ciddi tehlikeler altında bulunan insan haklarını ve özellikle dinî haklarını koruma kamu inisiyatiflerine daha aktif bir şekilde katılmaya davet eder.
6. Bütün Bulgaristan vatandaşlarını, memleketimizde barışın ve güvenliğin korunması ve adaletin üstünlüğü için gayret göstermeye davet eder.

Осъдителна декларация

Мюсюлманско изповедание осъжда терористичния акт в Ница, Франция

Мюсюлманско изповедание в Република България остро осъжда и заклеймява терористичния акт по време на честването на националния празник в Ница, Франция, при който загинаха десетки граждани.

Мюсюлманско изповедание и мюсюлманската общност в България изразяват най-искрени съболезнования и съчувствие към семействата и близките на загиналите и по желават бързо възстановяване на ранените, както и солидарност с френския народ.

Muslim denomination condemns the terrorist attack in Nice, France

The Muslim denomination of the Republic of Bulgaria harshly condemns and dispraises the terrorist attack during the celebration of the national holiday in Nice, France, when dozens of people died.

The Muslim denomination and the Muslim community in Bulgaria express their sincere condolences and sympathy to the families and friends of the killed and wish fast recovery to the wounded as well as their solidarity to the French nation.

Kınama Bildirisi

Müsiümanlar Diyaneti Başmüftülügü Fransa'nın Nice şehrindeki terör saldırısını kınadı.

Bulgaristan Cumhuriyeti Diyaneti Başmüftülübü, Fransa'nın Nice şehrinde Ulusal Bayramın kutlandığı 14 Temmuz tarihinde yapılan ve onlarca insanın ölümüne sebep olan terör eylemini şiddetle kınamaktadır. Bulgaristan'da Müslümanlar Diyaneti ve Müslüman topluluğu, ölenlerin ailelerine ve yakınlarına en samimi taziyelerini sunar, yaralılara acil şifalar diler ve Fransa halkıyla dayanışma içinde olduğunu beyan eder.

Осьдителна декларация

на Висшия мюсюлмански съвет на Мюсюлманско изповедание в Република България по повод терористичното нападение в Сент Етиен дю Рувр, Франция, приета на заседанието, проведено на 27.07.2016 г. в София

Висшият мюсюлмански съвет остро осъжда нападението над християнския храм в Сент Етиен дю Рувр и жестокото убийство на свещенослужителя, извършено на 26 юли 2016 г.

Човешкият живот е неприкосновено благо и в този смисъл жестокото покушение над възрастния свещеник Жак Амел е силно осъдим и недопустим акт на престъпление.

Не приемаме своеволната демонстрация на насилие, подплатена привидно с религиозни мотиви. Фактът, че агресията е насочена към свещеник, още повече ни осърбява, защото това е своеобразен акт на оскверняване на религиозните убеждения и светини, което ние остро осъждаме. Исламската религия дори по време на война забранява убиването на духовници, невинни и възрастни.

Религията не трябва да се превръща в инструмент за агресия и терористични нападения над невинни хора. Тя е цивилизационен модел, който е диаметрал на престъпното поведение и глобалния тероризъм. Терорът е злото, срещу което всички ние трябва да обединим усилията си.

Protest declaration of the Supreme Muslim Council to the Muslim denomination in the Republic of Bulgaria

On the occasion of the terrorist attack in Saint Etienne du Rouvray, France, accepted at the session on 27.07.2016 in Sofia.

The Supreme Muslim Council harshly condemns the attack on the Christian temple in Saint Etienne du Rouvray and the atrocious murder of the priest executed on 26 July 2016.

Human life is a sacred blessing and in this sense the cruel assassination of the old priest Jacque Amelle is a highly condemnable and unacceptable crime act.

We do not accept the arbitrary demonstration of violence seemingly based on religious motives. The fact the aggression was against a priest saddens us more because it was a symbolic act of profaning religious beliefs and relics that we harshly condemn. The Islamic religion, even at times of a war, forbids the murder of clergymen, innocent and old people.

A religion should not turn into an instrument of aggression and terrorist attacks on innocent people. It is a civilized model which is a diametral of criminal behaviour and global terrorism. Terror is evil and we all must unite our efforts against it.

Kınama Bildirisi

Bulgaristan Cumhuriyetinde Müslümanlar Diyaneti Yüksek İslâm Şûrası, 27 Temmuz 2016 tarihinde Sofya'da gerçekleştirdiği oturumunda, Fransa'nın Saint Etienne du Rouvray'da yapılan terör saldırısını kınayan beyanatı onaylamıştır. Yüksek İslâm Şûrası Saint Etienne du Rouvray'da Hristiyan mabetine yapılan saldırıyı ve 26 Temmuz 2016'da din görevlisi nin gaddarca öldürülmesini lanetlemektedir. İnsan hayatı dokunulmaz bir nimet olduğu için yaşlı rahip Jacque Amel'e yönelik yapılan gaddarca saldırıyı kabule dilemez ve kınanılması gereklili bir suç eylemi saymaktadır. Biz, sözde dini gereğeler adına yapılan başına buyruk şiddet gösterisini asla kabul etmiyoruz. Bir rahibe karşı şiddet eylemi yapılması bizi derinden üzmemiştir, zira bu kutsal dini görüşlerin kirletilmesi anlamına gelmektedir. Biz bunu kesin olarak ayıplıyor ve kınıyoruz. İslâm, harp esnasında bile din görevlilerini, masum çocukların ve yaşlıları öldürmeyi yasaklamaktadır. Din, hiç bir şekilde masum insanlara karşı saldırı ve terörizm aracı haline getirilmemelidir. Din, bir medeniyet modeli olup suç eylemleri ve global terörizmin tam karşısıdır. Terörizm, hepimizin birleşerek karşı koyması gereken bir şer ve kötülüktür.

Осьдителна декларация

Главно мюфтийство остро осъжда терористичния акт, извършен в Брюксел

От името на всички български мюсюлмани Главно мюфтийство на Мюсюлманското изповедание в Република България поднася най-искрени съболезнования по повод жестокия терористичен акт, извършен в белгийската столица Брюксел на 22 март 2016 година. Изповеданието изразява своята солидарност и съчувствие към целия белгийски народ и опечалените семейства, както и пожеланията си за сило търпение на семействата на загиналите. Главно мюфтийство остро осъжда терористичните деяния, нанасящи неизлечими рани на човешката цивилизация, остро компрометирали световния баланс и стремеж за мирно съжителство. Неприемливи и дълбоко укорими са актовете на насилие, насочени срещу човечеството, независимо от религиозните, етническите и географските различия. Немислим е погазването на правата на невинни хора, превръщайки ги в безпомощни мишени на смъртта. Безпрецедентното погазване на висшите достойнства на ислама и признаването му до средство за постигане на меркантилни интереси силно ни огорчава. Исламската религия под никаква форма не проповядва насилието и заклеймява погубването на човешкия живот без значение какъв е поводът за подобен акт. Дълбоко оскверняващите исламската религия деяния на самопровъзгласили се псевдозашитници на религията, на които сме свидетели, не може да се отъждествяват с повелите на Светата ни религия, тъй като те са кардинално различни. Тези ксенофобски актове на насилие, породени от инфантилен властови ламтеж, подплатен с дълбоко непознаване на високонравствените исламски ценности и очевидно невежество, представляват сериозна срещу световния мир.

The Grand Mufti's Office harshly condemns the terrorist attack in Brussels

On behalf of all Bulgarian Muslims the Grand Mufti's Office of the Muslims denomination in the Republic of Bulgaria expresses sincere condolences on the occasion of the condemnable terrorist attack in the capital of Belgium, Brussels, on 22 March last year. The denomination offers its solidarity and sympathy to the whole Belgian nation and the bereaved; it also offers its wishes for patience to the families of the killed. The Grand Mufti's

ti harshly condemns the terrorist deeds that inflict incurable wounds on the human civilization by seriously damaging the world balance and strive for peaceful co-existence. Acts of violence are unacceptable and reproachable as they are oriented against humanity regardless of their religious, ethnic and geographical differences. It is unthinkable to violate the rights of innocent people turning them into helpless targets of death. The unprecedented violation of the high qualities of Islam and depreciating it to the level of an instrument for achieving mercantile interests – it deeply embitters us. The religion of Islam, under any shape, does not preach violence and condemns ruining human lives regardless of what is the reason for such an act. The deeds of self-proclaimed pseudoprotectors of the religion that discredit the Islamic religion and that we are witnessing – all that cannot be identified with the requirements of our sacred religion as they are totally different. Those xenophobic acts of violence generated from infantile power craving supplemented with total ignorance of high moral Islamic values and apparent illiteracy are a serious threat to the peace in the world.

Kınama Bildiris

Bulgaristan Diyaneti Başmüftülüği Brüksel'deki terör eylemini sert bir şekilde kınıyor.

Bulgaristan Müslümanları adına Bulgaristan Cumhuriyeti Diyaneti Başmüftülüği, Belçika'nın başkenti Brüksel'de 22 Mart 2016 tarihinde gerçekleştirilen çirkin terör saldırısından dolayı Belçika hükümetine samimi taziyelerini sunar. Diyanetimiz, bütün Belçika halkıyla dağışma halinde olduğunu ve kayıplar veren ailelerin aclarını paylaştığını belirtir, kenderlerine sabır dileklerimizi iletiriz.

ДЕКЛАРАЦИЯ

на Главно мюфтийство на Мюсюлманско изповедание в Република България по повод нападението в Орландо, САЩ, на 12 юни 2016 г.

Мюсюлманско изповедание в Република България осъжда бруталното нападение над невинни хора в Орландо, САЩ, при което загинаха десетки граждани. Ние остро осъждаме подобни прояви на насилие и омраза, които причиняват болки и страдания на хората. Тези актове не могат да бъдат оправдани по никакъв начин. Отнемането на човешки живот е престъпление към човечеството и към Всевишния, който е сътворил хората като най-висши създания. В същото време за пореден път сме обезпокоени от това, че религията се използва като оправдание за извършеното насилие и средство за постигане на политически цели. Свещеният Коран е определил убийството като престъпление и го счита за един от най-големите грехове.

Мюсюлманско изповедание и мюсюлманската общност в България изразяват най-искрени съболезнования и съчувствие към семействата и близките на загиналите, както и солидарност с народа на САЩ. Смятаме, че е наш всеобщ дълг да положим усилия, за да се избави светът от злото на омразата, насилието и тероризма.

Declaration of the Grand Mufti's Office of the Muslim denomination of the Republic of Bulgaria on the occasion of the attack in Orlando, USA, on 12 June 2016

The Muslim denomination of the Republic of Bulgaria condemns the brutal attack on innocent people in Orlando, USA when dozens of citizens were killed. We harshly condemn such acts of violence and hatred that cause pain and sufferings to people. Those acts cannot be excused in any way. Taking away a person's life is a crime against humanity and to the Almighty who has created people as the most supreme creatures. At the same time, we are worried one more time that religion has been used as an excuse for committing a crime and as an instrument for achieving political goals. The Holy Qur'an has defined murder as a crime and it considers it as one of the biggest sins.

The Muslim denomination and the Muslim community in Bulgaria express their sincere condolences and sympathy to the families and friends of the killed and their solidarity to the nation of the USA. We think that it is our common duty to exert efforts to get the world rid of the evil of hatred, violence and terrorism.

Kınama Bildirisi

Bulgaristan Cumhuriyeti Diyaneti Başmüftülügü 12 Haziran 2016 tarihinde ABD'nin Orlando şehrindeki sadırını kınamıştır.

Bulgaristan Cumhuriyeti Müslümanlar Diyaneti Başmüftülügü ABD'nin Orlando şehrinde masum insanlara yönelik gerçekleştirilen ve onlarca insanın hayatına mal olan hunharca saldıryunu kınar. Bizler, insanlara acı ve cefalar veren bu tür şiddet ve nefret eylemlerini kesin olarak takbih ediyoruz. Bu gibi eylemler affedilemez, insan hayatına kıymak insanlığa ve en yüce varlık olarak insanı yaratan Allah'a karşı işlenen bir suçtur. Aynı zamanda yapılan zulüm ve şiddeti haklı çıkarmak ve siyasi amaçlar elde etmek için dinin alet edilmesinden rahatsız olduğumuzu beyan ediyoruz. Kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim, insan öldürmeyi bir suç ve günahların en büyüğü olarak saymıştır. Bulgaristan Müslümanlar Diyaneti ve Müslüman topluluğu hayatını kaybedenlerin ailelerine başsağlığı diler, acılarını paylaşırken ABD halkıyla dayanışma halinde olduğumuzu beyan ederiz. Dünyamızın kötülklerden, kin, şiddet ve terorden arınması için gayret göstermek hepimizin boynunun borcudur.

Мюсюлманско изповедание остро осъждада жестоките нападения в Саудитска Арабия и Ирак

Мюсюлманско изповедание в Република България осъждада и заклеймява жестоките нападения над невинни хора в Саудитска Арабия и Ирак през последните дни, при които загинаха десетки граждани. Ние остро осъждаме тези прояви на насилие и всички форми на тероризъм, които причиняват болки и страдания на хората, особено през дните на Свещения месец Рамазан.

Мюсюлманско изповедание и мюсюлманската общност в България изразяват най-искрени съболезнования и съчувствие към семействата и близките на загиналите и по желаваме бързо възстановяване на ранените.

Ние скърбим заедно с роднините за жертвите. Ние сме със Саудитска Арабия, Ирак, Афганистан и други страни по света, където зверските нападения отнеха живота на десетки невинни хора.

The Muslim denomination harshly condemns the monstrous attack in Saudi Arabia and Iraq

The Muslim denomination in the Republic of Bulgaria condemns and dispraises the monstrous attacks on innocent people in Saudi Arabia and Iraq in recent days when dozens of people died. We harshly condemn those acts of violence and any shape of terrorism that cause pain and sufferings to people, especially during the days of the holy month of Ramazan.

The Muslim denomination and the Muslim community in Bulgaria express their sincere condolences and sympathy to the families and friends of the killed and we wish fast recovery of the wounded as well as solidarity to the affected.

We grieve together with the relatives of the victims. We are with Saudi Arabia, Iraq, Afghanistan and other countries in the world where monstrous attacks took away the life of dozens of innocent people.

Kınama Bildirisi

Müslümanlar Diyaneti, Suudi Arabistan ve Irak'ta yapılan terör saldırısını kınamatadır.

Müslümanlar Diyaneti, Suudi Arabistan ve Irak'ta masum insanlara yönelik yapılan ve onlarca insanın hayatına mal olan acımasız saldırıları lânetleyerek takbih etmektedir. Bizler, özellikle Mubarek Ramazan ayı içinde insanlara acı ve cefa veren bu gibi şiddet olaylarını ve her türlü terör eylemlerini kesin olarak takbih ediyoruz. Bulgaristan Müslümanlar Diyaneti ve Müslüman topluluğu olarak ölenlerin yakınlarına başsağlığı ve taziyelerimizi bildirir, yaralananla acıl şifalar dileriz. Yaşamlarını yitirenlerin yakınlarının elem ve kederlerini paylaşıyoruz. Suudi Arabistan, Irak, Afganistan ve zalimce saldırıların onlarca insan hayatına mal olduğu dünyانın diğer ülkeleriyle de beraberiz.

**Мюсюлманско изповедание в Република България
осъжда нападението над председателя на
Българския хелзинкски комитет на 27 октомври
2016 г.**

Мюсюлманско изповедание в Република България осъжда и заклеймява нападението над председателя на най-голямата правозащитна организация в България – Българският хелзинкски комитет (БХК). Това действие е в пълен разрез с демократичните принципи в страната и грубо посегателство върху свободата на словото и основните права. Българският хелзинкски комитет е една от най-важните организации в България, която винаги е била на страната на онеправданите и се е изправяла срещу несправедливостта и насилието. Но днес тя самата е жертва на агресия и тормоз. Мюсюлманското изповедание в България изразява своята солидарност към г-н Красимир Кънев и се надява компетентните органи да открият извършителите в най-скоро време. Мюсюлманската общност е силно обезпокоена от тенденцията на насаждане на омраза в публичното пространство през последните месеци. Тревожно е, че ценностите и демократичните принципи стават жертва на политически интереси и желание за власт.

**The Muslim denomination of the Republic of Bulgaria
condemns the attack on the chairman of the Helsinki
committee on 27 October 2016**

The Muslim denomination of the Republic of Bulgaria condemns and dispraises the attack on the chairman of the biggest human rights proection organization in Bulgaria – Bulgarian Helsinki Committee (BHC). That act was against all democratic principles in the country, a gross assault on the freedom of speech and fundamental rights. Bulgarian Helsinki Committee is one of the most important organizations in Bulgaria that has always been on the side of the oppressed and stood against injustice and violence. Yet, today it has been a victim to aggression and torture. The Muslim denomination in the Republic of Bulgaria expresses its solidarity to Mr. Krasimir Kanchev and hopes that the competent authorities will discover the perpetrators as soon as possible. The Muslim community is really worried because of the tendency to instill hatred in the public sphere in recent months. It is alarming that values and democratic principles fall victims to political interests and desire for power.

Kınama Bildirisi

Bulgaristan Cumhuriyeti Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü, 27 Ekim 2016 tarihinde yapılan Bulgaristan Helzinki Komitesi Başkanı Krasimir Kinev'e yönelik saldırıyı kınamaktadır.

Bulgaristan Cumhuriyeti Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü ülkemizin en büyük insan haklarını koruma örgütü olan Bulgaristan Helzinki Komitesi (BHK) başkanına yönelik yapılan fiziksel saldırıyı kınamaktadır. Bu eylem, ülkemizdeki demokrasi ilkeleriyle asla örtüşmemeyip ifade özgürlüğü ve temel insan haklarına karşı yapılan bir saldırıdır. Bulgaristan Helzinki Komitesi haksızlığa uğramış kimselerin daima yanında olmuş, adaletsizlige ve şiddette karşı koymuştur. Ancak, başkanı bugün bizzat saldırı ve şiddet kurbanı olmuştur. Bulgaristan Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü, şayın Krasimir Kinev'i desteklediğini bildirir ve yetkili kurumların adaleti yerine getireceklerine inadını beyan etmektedir. Müslümanlar Diyaneti son aylarda toplumsal sahada kin ve nefret aşılama eylemlerinin arttığını ve önemli derecede rahatsız edici boyuta geldiği düşüncesindedir. Değerlerin ve demokrasi prensiplerinin siyasi çıkarlara ve iktidar hevesine kurban edilmelerinden duyduğu endişeyi bildirmektedir.

Апел на Националния съвет на религиозните общности в България

На 20 ноември 2016 г. за пореден път Националният съвет на религиозните общини в България (НСРОБ) заедно с много държавни институции и неправителствени организации ще отбележи Световния ден за възпоменане на жертвите от пътнотранспортни произшествия (ПТП). Във всички религиозни храмове в България ще се прочетат заупокойни молитви за душите на загиналите 593 души само от януари до септември т.г. и молебен за здраве и бързо възстановяване на 7942 души, ранени при ПТП.

Цифрите са стръскащи и сами по себе си говорят за ужаса на тази необавена война по пътищата на Родината ни. През първите 10 месеца на 2016 г. при тежки пътнотранспортни произшествия (ТПТП) са загинали 121 и са ранени 2352 участници в движението по пътищата в младежка възраст (15–29 г.).

Трудно можем да си представим трагедията, която изживяват семействата на всеки един от тези младежи. Трудно можем да си представим времевите последствия на та-ка рано и безсмислено прекъснатите младежки животи, колко бъдещи гении, прекрасни лекари, инженери, артисти, художници, писатели изгубиха шанса си да оставят неизличима следа в българската действителност и история, да допринесат за развитието и просперитета на страната ни.

И ако се запитаме кой е виновен за това, то отговорът е много лесен. Виновни сме всички ние, бащи и майки, братя и сестри, цялото ни общество, защото не успяваме да възпитаме децата си да бъдат отговорни на пътя, да пазят себе си и околните. Защото възпитанието започва от личния пример на родителите, защото ние сме тези, които показваме на децата си нашата отговорност или безотговорност с поведението си на пътя.

Замислили ли сте се колко пъти, излизайки сутрин да водим децата си на училище или детска градина, вместо да се концентрираме върху пътната обстановка, започваме в движение едновременно да настройваме навигацията си, да говорим по телефона, да си търсим цигарите, да се гримираме в огледалото или да спорим със съпруга или съпругата си, забравяйки, че на задната седалка возим своето дете. А отговорността за него и за другите на пътя е само наша и примерът, който даваме с поведението си на пътя, остава запечатан в съзнанието на децата ни като модел на поведение за тях!

Скъпи братя и сестри,

Всеки път, сядайки зад волана, изчистете съзнанието си от проблемите и неприятностите, концентрирайте се върху пътната обстановка и се помолете за миг на Господ да ви пази и доведе там, закъдето сте тръгнали. Защото всички знаем, че Господ ни обича и пази, но воланът е в нашите ръце и ние сме тези, които трябва да го държим здраво. Защото сме отговорни пред Него за живота на нашите деца и семейства, за живота на всички около нас.

Нека Бог да е с вас на пътя и нека днодогодина на този ден само да Му благодарим, че ни е влял ум и разум в главите и имаме повод да се молим само за здраве, но не и за заупокой. Бог да ви благослови!

Appeal to the National Council of Religious Communities in Bulgaria

On 20 November 2016, for another time, the National Council of Religious Communities in Bulgaria (NCRCB) together with many state institutions and non-governmental organizations shall commemorate the World Day for Remembrance of Road Traffic Victims. In all religious temples in Bulgaria masses for the deceased 593 people from January to September last year shall be chanted; prayer for health and fast recovery will be performed for 7942 people wounded in road accidents.

The figures are alarming and they speak up for the horror of that undeclared war on the roads of Bulgaria. In the first 10 months of 2016, 121 died, 2352 were wounded in road accidents aged 15-29.

We could hardly imagine the tragedy that the families of each of those youngsters experience. We can hardly imagine the time consequences of young lives cut off early and in a senseless manner; how many future geniuses, good doctors, engineers, actors, painters, writers lost their chance to leave trace in Bulgarian reality and history, to contribute to the development and prosperity of our country.

If we ask whose fault is that, then the answer is very easy. It is all our fault, of fathers and mothers, of brothers and sisters, of the whole community, because we cannot educate our children to behave decently on the road, to protect themselves and the people around them. Because the education starts from a personal example as we are those who demonstrate our responsibility or irresponsibility to our children with our behavior on the road.

Have you ever thought that how many times when we go out to drop our children at school or kindergarten instead of concentrating on the road we start to adjust the navigation system while driving, we talk on the phone, we look for our cigarettes, we put on make up in front of the rear-view mirror or we argue with our husband or wife totally forgetting that we are driving our child on the rear seat. The responsibility for the kid and the others on the road is only ours; the example we demonstrate with our behavior on the road remains in the consciousness of children as a model behavior for them!

Dear brothers and sisters,

Every time when you seat behind the wheel, clear up your consciousness from the problems and troubles, concentrate on the road and pray to God for a second to protect you and lead you to the destination you are going to. Because all we know that God loves and protects us but the steering wheel is in our hands and we are those who should hold

it tightly. Because we are responsible before Him for the life of our kids and families, for the life of all around us.

Let God be with you on the road and let next year on that day thank Him that he has made us learn sense and we have an occasion to pray for health not for the dead. God bless you!

Bulgaristan Ulusal Dini Topluluklar Konseyi'nin Çağrısı

20 Kasım 2016 tarihinde Bulgaristan Dini Topluluklar Ulusal Konseyi birçok devlet kuru mu ve sivil kuruluşu ile birlikte Dünya Trafik Kurbanlarını Anma Günü törenine katılacaktır. Bu vesileyle, Ocak ayından Eylül ayına kadar trafik kazalarına kurban giden 593 kişi için Bulgaristan'daki bütün dini mabetlerde dua edilecek, 7942 kişinin acil tedavisi için şükür duaları yapılacaktır. Bu yüksek rakkamlar bize yurdumuz yollarındaki "ilan edilmemiş savaşın" dehşet verici boyutunu açıkça göstermektedir. 2016 yılının ilk 10 ayında ağır trafik kazalarında 121 kişi hayatını kaybetmiş, 15-20 yaş arası 2352 kişi yaralanmıştır. Bu gençlerin ailelerinin yaşadıkları trajediyi idrak etmemiz mümkün değildir. Genç yaşamların anlamsızca yitmesinin zaman açısından bedelini anlamak daha da zor. Birçok genç yetenek, doktor, mühendis, artist, ressam, yazar, Bulgaristan tarihinde isimlerini bırakmadan ülkemizin kalkınması ve refahına katkıda bulunma şansını yitirmiştir. Bunun suçu kimdir diye soracak olursak eğer, cevabı basittir. Suçlu olanlar biziz, ana babalar, kardeş, bütün toplumumuzdur, çünkü çocuklara yolculuk esnasında sorumluluk sahibi olmaları, kendilerini ve diğerlerini korumaları gerektiğini öğretmemiyoruz. Çünkü terbiye ve eğitim ebeveynlerin örnek teşkil etmesiyle başlar. Zira, yolculuk esnasında sergilemiş olduğumuz sorumluluk veya sorumsuzluk çocuklara biz örnek teşkil etmektedir.

Sabahları çocuklarını okula veya çocuk bahçesine götürürken yolu izleyeceğimiz yerde hareket ediyoruz, navigasyon aletini ayarlıyor, telefonla görüşüyor, sigara paketini bulma ya çalışıyor, ayna karşısında makyajımızı tamamlıyor veya eşimizle tartışıyor ve arka kol tıkta çocuğumuza taşıdığımızı unutuyoruz. Oysa onun ve yoldaki yayaların sorumluluğu bizlerdedir ve yolculuk esnasında sergilediğimiz tutum çocuklarımız için bir rol modeli olduğunu, hafızalarında yerlesip kaldığını unutmamalıyız.

Değerli kardeşlerlerimiz,

Direksiyona geçerken her zaman aklımızdan problemleri silip atın, yol durumunu izleyin, ona konsantre olun ve bir an için de olsa sizi koruması ve varacağınız yere ulaştırması

icin Allah'a dua edin. Çünkü hepimiz, Allah'ın bizi sevdigini ve koruduğunu biliyoruz, fakat direksiyonu tutan bizim ellerimiz olduğu için onu sıkica tutacak olan da biziz. Çünkü O'nun huzurunda çocukların ve aile bireylerinin, yani herkesin hayatından sorumluyuz. Yolculuk esnasında Allah daima sizlerle olsun, size yoldaşlık etsin. Ve gelecek yıl yine bugün bize akıl ihsan ettiği için, hayatını kaybedenlerimiz adına değil, sağlığımız için O'na dua edelim!

Осьдителна декларация

на Главно мюфтийство на Мюсюлманско изповедание в Република България по повод опита за антидемократичен преврат в Република Турция

В съседна и братска Република Турция се направи жесток опит да се свали демократично избраното правителство, при който загинаха стотици граждани, над хиляда са ранени, а сред най-потърпевшите са стожерите на демокрацията – парламентът и медиите. Това е удар срещу демократичните устои на страната и опит за всягане на страх и хаос в обществото. Този опит за преврат, съчетан с яростни атаки срещу цивилни граждани и институции, има потенциала да окаже негативно влияние върху сигурността и развитието на целия регион, начело с Европа, Балканите, Близкия изток и съседните страни на Турция.

Ние, от името на мюсюлманската общност в България, твърдо осъждаме бруталното незаконно, антидемократично и антихуманно посегателство срещу демокрацията и върховенството на правото, защото тази подмолна операция има за цел да отслаби стабилността на Република Турция и сигурността в региона.

Ръководството на Мюсюлманско изповедание вярваме, че братският турски народ, водени от президента и правителството, демократично избраните управляващи на страната, ще предотвратят това посегателство срещу демокрацията и мирното съществуване. Молим се за отдалите душите си в името на справедливостта и върховенството на закона стотици тursки граждани, пожелаваме доскорочно оздравяване на над хилядата ранени и търпение и спасение от бедите на турския народ.

Призоваваме мюсюлманската общност в страната ни в израз на съпричастност към братята ни по вяра днес, и особено тази вечер след вечерния (акшам) намаз, да се отправи в джамиите молитва за мира, спокойствието и просперитета на Република Турция и нейните граждани.

**Declaration of the Grand Mufti's Office of the Muslim
denomination in the Republic of Bulgaria on the
occasion of the attempt for an antidemocratic coup
in the Republic of Turkey**

In neighbouring and fraternal Republic of Turkey a monstrous attempt took place to overthrow the democratically elected government when hundreds of citizens were killed, more than thousand were wounded, those who suffered the most were the pillars of democracy – the parliament and media. It was a blow against the democratic foundations in Turkey and an attempt to infiltrate fear and chaos within the society. That attempt for coup combined with ferocious attacks against civilians and institutions had the potential to render negative impact over the safety and development in the whole region, Europe, the Balkans, Middle East and the neighbouring countries to Turkey being in the front line.

We, on behalf of the Muslim community in Bulgaria, harshly condemn the atrocious, illegal, antidemocratic, and antihumane violation against democracy and supremacy of jurisdiction because that secret operation had the goal to weaken the stability of the Republic of Turkey and the security in the region.

The management of the Muslim denomination believe that the fraternal Turkish nation led by their president and government – the democratically elected governors of the country, will oppose to that violation against democracy and peaceful existence. We pray for the souls of hundreds of Turkish citizens who perished for justice and supremacy of law, we wish soon recovery to more than thousand wounded people and patience and salvation for the woes of the Turkish nation. We appeal to the Muslim community in Bulgaria, as a sign of sympathy to their brothers in faith, today and especially this evening after the evening prayer to go to mosques to pray for peace, stability and prosperity in the Republic of Turkey and its citizens.

Kınama Bildirisi

Bulgaristan Cumhuriyeti Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü 15 Temmuz 2016'da Türkiye Cumhuriyeti'nde antidemokratik darbe girişimini kinamaktadır.

Komşu ve kardeş Türkiye Cumhuriyeti'nde demokratik yollarla seçilmiş hükümeti devirme maksadıyla yapılan zalm darbe girişimi esnasında yüzlerce vatandaş hayatını kaybetmiş-

tir ve binden fazlası yaralanmıştır. En çok zarar görenler içindeyse demokrasinin dayanığı olan parlamento ve medya olmuştur. Bu olay, memleketin demokratik temellerine yönelik bir darbe ve toplumda korku ve kaos yaratma girişimidir. Sivil vatandaşlara ve devlet kurumlarına karşı amansız saldırularla yapılan darbe girişimi, başta bütün Avrupa, Balkanlar, Ortadoğu ve Türkiye'ye komşu ülkelerin bulunduğu bütün bölgede güvenliği ve gelişimi olumsuz yönde etkileme potnsiyeline sahiptir.

Bizler, Bulgaristanda Müslüman topluluğu adına, demokrasiye ve adaletin üstünlüğüne karşı küstahça, yasadışı, antidemokratik ve insanlığa aykırı bir şekilde gerçekleştirilmeye çalışılan bu darbe girişimini şiddetle kınamaktayız. Zira, bu sinsi operasyonun amacı Türkiye Cumhuriyeti'ni zayıf düşürmek ve bölgedeki güvenliği sarsmaktır. Müslümanlar Diyaneti yönetimi, başta kardeş Türk halkı olmak üzere, cumhurbaşkanı, hükümet ve ülkenin demokratik yollarla seçilmiş devlet adamları, demokrasiye ve barış içinde var olmaya karşı yapılan bu saldırının önüne geçeceklerine inanmaktadır. Adalet ve yasaların üstünlüğü adına canlarını feda eden yüzlerce Türk vatandaşı için dua ediyor, binden fazla yaralıya acil şifalar diliyoruz. Türk halkına sabır ve felâketlerden kurtulmasını temenni ediyoruz. Ülkemizde Müslüman topluluğu, Türkiye'deki din kardeşlerinin kaderlerini paylaşmaları adına, barış ve güven içinde kalmaları için bugün akşam namazından sonra camilerde dua edilecektir.

Извявление по повод трагичната катастрофа в Хитрино

По повод трагичната катастрофа в село Хитрино на 10 декември, отнела живота на 8 души и ранила десетки, Мюсюлманското изповедание в България изразява съпричастността си към семействата на загиналите, като поднася своите съболезнования и пощелава бързо възстановяване на пострадалите. Това е трагедия не само за хората от Хитрино, но и за цялата общност. Мюсюлманско изповедание потвърждава солидарността си още веднъж и изразява готовността си за помощ и подкрепа и призовава за молитва за жертвите, пострадалите и жителите, които са останали без дом.

Statement about the tragic accident in Hitrino

With reference to the tragic incident in the village of Hitrino to 10 December that took away the life of 8 people and wounded dozens, the Muslim denomination in Bulgaria expresses its sympathy to the families of the killed and offers its condolences and wishes fast recovery to the wounded. It was a tragedy not only for the people of Hitrino but for the whole society. The Muslim denomination confirms its solidarity one more time and expresses its willingness to help and support and appeals for a prayer for the victims, wounded and villagers who were left without a home.

Hitrino'da Trafik Faciası ile İlgili Beyanat

Hitrino köyünde 10 Aralık'ta meydana gelen ve 8 kişinin hayatını kaybettiği, onlarca insanın yaralandığı tren kazası ile ilgili Bulgaristan Müslümanlar Diyaneti, hayatını kaybedenlerin ailelerine taziyelerini bildirir, yaralılara acil şifalar diler. Bu trajedi sadece Hitrino sakinlerinin değil, bütün topluluğumuzun trejedisidir. Müslümanlar Diyaneti olarak bir kez daha felaketzedelerle dayanışma halinde olduğumuzu, yardım ve destege hazır bulunduğumuzu; hayatını kaybedenler anısına, yaralanan vatandaşlar ve evsiz kalan kardeşlerimiz için dua ettigimizi bildiririz.

Осъждане на терористичното нападение в Истанбул

Мюсюлманско изповедание в Република България остро осъжда бруталното нападение в Истанбул, Република Турция, на 10 декември, при което загинаха 38 души – полициа и граждани. Ние остро осъждаме тази проява на насилие, извършено от терористични организации, и всички форми на тероризъм, който причинява болки и страдания на хората. Мюсюлманско изповедание и мюсюлманската общност в България изразяват най-искрени съболезнования и съчувствие към семействата и близките на загиналите и пожелават бързо възстановяване на ранените, както и солидарност с братския турски народ. Ние се присъединяваме в молитвата за жертвите и техните семейства. Смятаме, че е наш всеобщ дълг да положим усилия, за да се избави светът от злото на омразата, насилието и тероризма. Ние скърбим заедно с роднините за жертвите. Ние сме с Турция.

Codemn of the terrorist attack in Istanbul

The Muslim denomination in the Republic of Bulgaria harshly condemns the brutal attack in Istanbul, Republic of Turkey, on 10 December when 38 people – policemen and citizens died. We harshly condemn that demonstration of violence carried out by a terrorist organization and all forms of terrorism that cause pain and suffering to people. The Muslim denomination and the Muslim community in Bulgaria express their cordial sympathy and compassion to the families and friends of the killed and wish fast recovery to the wounded and their solidarity to fraternal Turkish nation. We join to the prayer for the victims and their families. We think that it is our common duty to exert common efforts to make the world gets rid of the evil of hatred, violence and terrorism. We mourn together with the families of the victims. We are with Turkey.

Kınama Bildirisi

İstanbul'da Yapılan Terör Saldırısını Kınama Bildirisi. Bulgaristan Cumhuriyeti Müslümanlar Diyaneti Başmüftülüğü, Türkiye'nin İstanbul şehrinde 10 Aralık'ta gerçekleştirilen ve 38 polis ile vatandaşın hayatını kaybettiği hunharca saldırıyı şiddetle kınamaktadır. Bizler, terör örgütleri tarafından gerçekleştirilen bu şiddet eylemlerini ve insanlara acı ve cefa veren her türlü terörizmi kesinlikle lanetliyoruz. Bulgaristan Müslümanlar Diyaneti ve Müslüman topluluğu, en samimi taziyelerini bildirir, ölenlerin ailelerine ve yakınlarına başsağlığı diler, yaralananlara acil şifalar temenni eder, Türk halkıyla dayanışma halinde olduğumuzu beyan ederiz. Biz, şehitlerin ve onların aileleri için yapılan dualara katılıyoruz. Zannımızca, dünyamızı şer kuvvetlerden, kötülklerden, kin ve terörizmden kurtulması için gayret sarfetmek hepimizin boynunun borcudur. Bizler, şehitlerin yakınlarına başsağlığı diliyor, "Türkiye, biz seninleyiz!" diyoruz!

Мюсюлманско изповедание остро осъжда жестоките нападения в Алепо

Мюсюлманско изповедание в Република България остро осъжда и заклеймява жестоките нападения над невинни хора през последните дни в град Халеб (Алепо), Сирия, при които загинаха десетки души, включително жени и деца. Ние остро осъждаме тези прояви на насилие и всички форми на тероризъм и деспотизъм, които причиняват болки и страдания на хората.

Мюсюлманско изповедание и мюсюлманската общност в България изразяват най-искрени съболезнования и съчувствие към семействата и близките на загиналите и пожелават бързо възстановяване на ранените, както и съпричастност към мъките и страданията на сирийския народ.

Ние скърбим заедно с роднините на жертвите и осъждаме трагедиите, причинени на хората. Ние винаги сме били и ще бъдем на страната на онеправданите и невинните, независимо от тяхната религия, етнос и националност.

The Muslim deomination harshly condemns the atrocious attacks in Aleppo

The Muslim denomination in the Republic of Bulgaria harshly condemns and disapproves the monstrous attacks over innocent people recently in Aleppo, Syria, when dozens of people were killed, including women and children. We harshly condemn that demonstration of violence and all forms of terrorism and despotism that cause pain and suffering to people.

The Muslim denomination and the Muslim community in Bulgaria express their cordial sympathy and compassion to the families and friends of the killed and wish fast recovery to the wounded and their solidarity to the woe and sufferings of the Syrian nation.

We mourn together with the families of the victims and condemn the tragedies caused to people. We have never been and will be on the side of the underprivileged and innocent regardless of their religion, ethnicity and nationality.

Kınama Bildirisi

Halep'e yapılan saldırıyı kınayan bildiri.

Bulgaristan Cumhuriyeti Müslümanlar Diyaneti, son günlerde Suriye'nin Halep şehrinde masum insanlara yönelik yapılan bombalı saldırıları ve baskılı şiddetle kınıyor. Suriye savaşında, terörizmin ve despotizmin sonucu olarak sayısızca insanın, kadının ve çocuğun, acı ve cefalar içinde hayatlarını kaybetmeleri haberlerini üzüntüyle karşılıyor ve lanetliyoruz. Bulgaristan Müslümanlar Diyaneti ve Müslümanlar topluluğu ölenlerin ailelerine ve yakınlarına baş sağlığı diler, yaralananlara acil şifalar temenni eder, Suriye halkıyla dayanışma halinde olduğumuzu ifade ederiz.

Bizler, şiddet kurbanlarının yakınlarının acı ve kederini paylaşıyor, insanların yaşadıkları bu felaketi kesinlikle kınıyoruz. Din ve etnik mensubiyeti ve milliyeti ne olursa olsun her zaman mazlumun ve ezilenlerin yanındayız.

Осъдителна декларация

Мюсюлманско изповедание осъждада атаките в Берлин и Цюрих.

Поднасяме също така искрените си съболезнования в памет на жертвите на терористичния акт на коледния базар в Берлин и съпричастността си към страданията на десетките ранени.

Мюсюлманско изповедание осъждада остро и въоръженото нападение срещу невинни хора в джамия в Цюрих. Този исламофобски акт, при който бяха ранени посетители на храма, още веднъж показва грозното лице на тероризма и че той няма религия. Неднократно Мюсюлманското изповедание в България е заявявало своето силно безпокойство от ескалацията на тероризма във всички географски ширини по света, което се явява най-опасният враг на съвремието. Посегателството над човешкия живот е престъпление и пред Аллах, и към човечеството.

Тероризъмът е глобално зло, на което трябва да се отговори с още по-решителни и глобални усилия както от страна на държавните институции, така и от страна на религиозните.

The Muslim denomination condemns the attacks in Berlin and Zurich

We offer our cordial condolences in the memory of the victims of the terrorist attack at the Christmas market in Berlin and our compassion to the sufferings of the dozens of wounded.

The Muslim denomination harshly condemns the armed attack against innocent people in a mosque in Zurich. That Islamophobic act when visitors to the mosque were wounded one more time showed the ugly face of terrorism and that it did not belong to any religion. The Muslim denomination in Bulgaria has stated not only once that it has been worried by the escalation of terrorism in all geographical parts in the world, which is the most dangerous enemy of modern times. The assault on human life is a crime both before Allah and humanity.

Terrorism is a global woe that we should get rid of with more determination and global efforts both by state and religious institutions.

Kınama Bildirisi

Bulgaristan Müslümanlar Diyaneti Başmüftülügü Berlin ve Zürih'teki saldırıları kınadı.

Bulgaristan Müslümanlar Diyaneti Başmüftülügü, Berlin'de Noel vesilesiyle kurulan pazar-daki terör eyleminini kınamaktadır, hayatını kaybedenler ve yaralananlardan dolayı üzüntü duyduğunu ifade etmektedir. Müslümanlar Diyaneti, Zürih camisinde masum insanlara karşı yapılan silâhlı saldırıyı kesinlikle takbîh etmektedir. İslâm düşmanlığının bir ifadesi olan bu eylem esnasında mabette bulunan kişiler yaralandı. Bu şiddet eylemi bir kez daha terörün çirkin yüzünü ve onun dinle ilgisi olmadığını göstermiştir. Bulgaristan Müslümanlar Diyaneti, günümüzün en tehlikeli düşmanı olan terörizmin dünyanın bütün coğrafyalarda giderek artmasından duyduğu endişeyi defalarca belirtmiştir, insanları katletmek Allah'a ve insanlığa karşı işlenen en büyük suçtur. Terörizm, küresel bir tehlîke olup ona karşı sadece devlet kurumlarında değil, din kurumları da kararlı bir şekilde, dünya çapında gayretlerle cevap verilmelidir.

Главен мюфтия • Grand Mufti • Bulgaristan Başmüftüsü

Team of Editors:
Hayri A. Emin

Publisher:
MUSLIM DENOMINATION
Grand Mufti's Office
Sofia 2017

Address:
1301 Sofia
27 Bratya Miladinovi Str.
tel.: +359 2 98116001
faxc: +359 2 9803058

www.grandmufti.bg

Yazı İşleri Ekibi:
Hayri A. Emin

Yayımlayan:
MÜSLÜMANLAR DİYANETİ
Başmüftülüğü
Sofya 2017

Adres:
1301 Sofia
ul. Bratya Miladinovi 27
tel.: +359 2 98116001
faxc: +359 2 9803058

www.grandmufti.bg

Редакторски екип:
Хайри А. Емин

Издател:
МЮСЮЛМАНСКО ИЗПОВЕДАНИЕ
Главно мюфтийство
София 2017

Адрес:
1301 София
ул. "Братя Миладинови" 27
тел.: +359 2 98116001
факс: +359 2 9803058

www.grandmufti.bg